

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

2010 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Vilnius

2011

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBOS
2010 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS

TURINYS

ĮVADAS	4
Etninės kultūros globos tarybos misija, tikslas, funkcijos ir kompetencija, strateginės kryptys	4
Strateginis 2010-2012 m. veiklos planas ir suplanuoti Tarybos veiklos 2010 m. uždaviniai	5
I. ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBOS VEIKLA 2010 M.	6
1. Tarybos suplanuotų uždavinių 2010 m. įgyvendinimas (lentelė)	7
2. Tarybos suplanuotų uždavinių 2010 m. įgyvendinimo apibendrinimas	31
3. Tarybos priimti teisės aktai, siūlymai dėl teisės aktų ar jų projektų tobulinimo	33
3.1. Tarybos priimti teisės aktai	33
3.2. Siūlymai dėl teisės aktų keitimo	33
3.3. Siūlymai dėl teisės aktų projektų tobulinimo	34
3.4. Siūlymai dėl programų ar veiklos planų projektų tobulinimo	34
4. Tyrimai ir rekomendacijos	34
4.1. Tyrimai, apklausa ir sąvadų sudarymai	34
4.2. Rekomendacijos	35
5. Renginiai	36
6. Bendradarbiavimas su Seimu, Vyriausybe ir ministerijomis, kitomis institucijomis ir organizacijomis	37
6.1. Bendradarbiavimas su Lietuvos Respublikos Prezidentūra	37
6.2. Bendradarbiavimas su Lietuvos Respublikos Seimu	37
6.3. Bendradarbiavimas su Lietuvos Respublikos Vyriausybe ir ministerijomis bei jų įstaigomis..	38
6.4. Bendradarbiavimas su kitomis valstybės institucijomis	42
6.5. Bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis	44
II. TARYBOS PADALINIŲ – REGIONINIŲ TARYBŲ – VEIKLA 2010 M.	46
III. TARYBOS 2010 M. BIUDŽETINIAI ASIGNAVIMAI IR JŲ PANAUDOJIMAS	53
IV. TARYBOS VEIKLOS AKTUALIJOS	54
IŠVADOS IR PASIŪLYMAI	58
PRIEDAI	
1. Etninės kultūros globos tarybos struktūra	63
2. Etninės kultūros globos tarybos nariai 2009-2013 m. kadencijai	64
3. Tarybos padalinių – regioninių tarybų – personalinė sudėtis 2010 m.	65
4. Etninės kultūros globos tarybos sekretoriato sudėtis 2010 m.	72
5. Tarybos veiklos 2010 m. kalendorinis planas	73
6. Tarybos posėdžių protokolų santraukos	76

7. Ekspertų grupių sudėtis	83
8. Ekspertų grupių posėdžių protokolų santraukos	84
9. Tarybos nutarimas „Dėl administracinės reformos“	91
10. Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendrieji nuostatai	92
11. Pavyzdinis regioninių tarybų darbo reglamentas	97
12. Tarybos nutarimas „Dėl 2011 metų etninės kultūros plėtros prioritetų sąrašo patvirtinimo“	101
13. Dėl Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos	102
14. Dėl Vėlinių ir Kūčių paskelbimo švenčių dienomis	108
15. Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių projekto	110
16. Dėl Lietuvos Respublikos Tautinio paveldo produktų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto (Nr. XIP-1551)	112
17. Dėl neformalaus ugdymo apibrėžimo švietimo įstatyme	116
18. Dėl švietimo įstatymo 31 straipsnio papildymo	117
19. Dėl Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2010-2014 m. tobulinimo	119
20. Dėl Etnografinių kaimų išsaugojimo 2011-2013 metų tarpinstitucinio veiklos plano	124
21. Etnokultūrinio ugdymo pedagogų anketa	126
22. Etnokultūros specialistus ir pedagogus rengiančių aukštųjų mokyklų anketa	127
23. Anketa „Tarmės ir jaunimas“	128
24. Lietuvos ir kitų Europos šalių švenčių dienų lyginamasis tyrimas	131
25. Pagrindiniai teisės aktai, reglamentuojantys paveldą ir etninę kultūrą	137
26. Naujai regioninių tarybų kadencijai (2011-2014 m.) savo atstovus deleguojančių institucijų ir organizacijų sąrašai	142
27. Regioninių tarybų posėdžių protokolų santraukos	144
28. Bendro regioninių tarybų pirmininkų ir specialistų posėdžio 2010-12-30 protokolo santrauka ..	150
29. Dėl Etninės kultūros globos tarybos ir Valstybinės kultūros paveldo komisijos struktūros ir finansavimo skirtumų	151

IVADAS

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba) yra Lietuvos Respublikos Seimui atskaitinga valstybės institucija (Tarybos struktūrą žr. 1 priede).

Tarybos teisinį statusą nustato Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas (Žin., 1999, Nr. 82-2414; Žin., 2000, Nr. 61-1838; Žin., 2004, Nr. 170-6237; Žin., 2006, Nr. 6-192) ir Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimas Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 165-6027). Šiuose teisės aktuose apibrėžti Tarybos veiklos tikslai ir uždaviniai, kompetencija ir funkcijos, sudarymas, pagrindinės darbo kryptys ir formos. Kaip ir kitų Lietuvos Respublikos Seimui atskaitingų institucijų, Tarybos jurisdikcijai priklauso įstatymų įgyvendinimo priežiūros vykdymas.

Tarybą sudaro 21 narys, kuriuos Etninės kultūros globos tarybos nuostatų nustatyta tvarka skiria ir atšaukia valstybės institucijos (Lietuvos Respublikos Seimas Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto teikimu, Ministras Pirmininkas aplinkos, kultūros bei švietimo ir mokslo ministrų teikimu, Lietuvos liaudies kultūros centras), mokslo ir studijų įstaigos (Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Lietuvių katalikų mokslo akademija, Lietuvos istorijos institutas), kūrybinės sąjungos ir visuomeninės organizacijos (Lietuvos meno kūrėjų asociacija, Lietuvos muziejų asociacija, Lietuvių etninės kultūros draugija, Lietuvos kraštotyros draugija, Lietuvos ramuvų sąjunga) ir 5 regioniniai Tarybos padaliniai.

Lietuvos etnografiniuose regionuose veikia Tarybos padaliniai – regioninės etninės kultūros globos tarybos: Aukštaitijos etninės kultūros globos taryba (toliau – Aukštaitijos taryba), Dzūkijos (Dainavos) etninės kultūros globos taryba (toliau – Dzūkijos (Dainavos) taryba), Suvalkijos (Sūduvos) etninės kultūros globos taryba (toliau – Suvalkijos (Sūduvos) taryba), Žemaitijos etninės kultūros globos taryba (toliau – Žemaitijos taryba), Mažosios Lietuvos etninės kultūros globos taryba (toliau – Mažosios Lietuvos taryba).

Šios kadencijos Tarybos personalinė sudėtis (žr. 2 priedą) Seimo buvo patvirtinta 2009 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. XI-436 (Žin., 2009, Nr. 117-4995), Tarybos pirmininke keturių metų kadencijai išrinkta **Dalia Urbanavičienė, patvirtinta** 2009 m. lapkričio 10 d. Seimo **nutarimu** Nr. XI-463 (Žin., 2009, Nr. 137-5976).

Regioninių tarybų personalinę sudėtį Taryba patvirtino 2006 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. TN-2 – taigi 2010-ieji metai buvo baigiamieji regioninių tarybų kadencijos metai (2010 m. regioninių tarybų narių sąrašą žr. 3 priede).

Tarybos ir jos regioninių padalinių veiklą aptarnauja Tarybos sekretoriatas (jo sudėties personalinę kaitą 2010 m. žr. 4 priede).

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBOS MISIJA, TIKSLAS, FUNKCIJOS IR KOMPETENCIJA

Etninės kultūros globos tarybos **misija** – užtikrinti Lietuvos Respublikos nacionalinėje teisės sistemoje įtvirtintų etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įgyvendinimą, atlikti Seimo ir Vyriausybės eksperto bei patarėjo vaidmenį sprendžiant strateginius etninės kultūros valstybinės globos ir politikos klausimus.

Institucijos **tikslas** – skatinti etninės kultūros plėtotę, laiduojančią tautinio tapatumo ir savimonės išsaugojimą bei stiprinimą, savarankišką ir lygiavertį Lietuvos dalyvavimą

pasaulio tautų kultūriniame gyvenime. Šio tikslo siekiama atsižvelgiant ne tik į Lietuvos teisės aktus, bet ir į Europos Sąjungos sutarties nuostatas bei kitų tarptautinių organizacijų (Europos Tarybos, UNESCO, ICOM, IOV) rekomendacijas dėl tautinio identiteto apsaugos bei priemonių kultūros, kalbos, etninio savitumo, tradicijų ir papročių regioninei įvairovei užtikrinti.

Funkcijos ir kompetencija: teikti išvadas Seimui ir Vyriausybei apie strateginius etninės kultūros valstybinės globos ir politikos klausimus; padėti Vyriausybei formuoti ir įgyvendinti etninės kultūros politiką bei koordinuoti etninės kultūros valstybinę globą; teikti išvadas ir pasiūlymus valstybės institucijoms etninės kultūros klausimais; vertinti etninės kultūros globos politikos ir strategijos įgyvendinimo programas, teikti siūlymus valstybės institucijoms dėl programų tobulinimo; rengti įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su etninės kultūros globa, projektus; teikti valstybės institucijoms išvadas dėl teisės aktų projektų, susijusių su etninės kultūros globa; ugdyti visuomenės savimone, propaguoti etninės kultūros, kaip svarbios visuomenei vertybės, sampratą, padėti Vyriausybei integruoti etninės kultūros globos idėjas į švietimo programas; inicijuoti Lietuvos etnografinių kaimų išsaugojimo ilgalaikės programos rengimą ir padėti Vyriausybei prižiūrėti jos įgyvendinimą; inicijuoti Etninės kultūros plėtros programos rengimą ir padėti Vyriausybei prižiūrėti jos įgyvendinimą; padėti Vyriausybei prižiūrėti etninės kultūros paveldo inventorizavimą; tvirtinti regioninių etninės kultūros globos tarybų – Etninės kultūros globos tarybos padalinių – nuostatus; teikti visuomenei informaciją apie Tarybos veiklą.

Tarybos strateginės veiklos **kryptys** yra: etninės kultūros gyvosios tradicijos tęstinumas; etninės kultūros pažinimo užtikrinimas integruojant etnokultūrinį ugdymą į švietimo sistemą, rengiant specialistus, skleidžiant informaciją apie lietuvių etninę kultūrą per žiniasklaidos priemones, stiprinant mokslinę etnokultūrinių tyrimų bazę; etnografinių regionų savitumo išsaugojimas; etninės kultūros paveldo globa.

STRATEGINIS 2010-2012 METŲ VEIKLOS PLANAS IR SUPLANUOTI TARYBOS VEIKLOS 2010 M. UŽDAVINIAI

Tarybos strateginiai uždaviniai apibrėžti strateginiame 2010-2012 m. veiklos plane vykdant valstybės biudžeto programą *Etninės kultūros valstybinė globa*:

1. Padėti Seimui ir Vyriausybei formuoti ir įgyvendinti etninės kultūros politiką, prižiūrėti ir koordinuoti etninės kultūros valstybinę globą vykdančių institucijų veiklą;
2. Inicijuoti ir koordinuoti Etninės kultūros plėtros valstybinę programą;
3. Puoselėti regioninį savitumą;
4. Užtikrinti etninės kultūros plėtrą švietimo ir mokslo srityje;
5. Įgyvendinti Tautinio paveldo produktų įstatymą;
6. Etnokultūrinio paveldo globa;
7. Vykdyti etninės kultūros finansavimo monitoringą.

Šio strateginio 2010-2012 m. veiklos plano uždavinius atitinka **Tarybos veiklos 2010 m. kalendorinis planas** (žr. 5 priedą) ir jame numatyti darbai: 1-ąjį uždavinį – 1.1, 3.1, 12.1, 13.1 ir 14.1 darbai; 2-ąjį uždavinį – 2.1-2 darbai; 3-įjį uždavinį – 5.1-4 ir 6.1-4 darbai; 4-ąjį uždavinį – 7.1-8 ir 8.1 darbai; 5-ąjį uždavinį – 10.1-2 darbai; 6-ąjį uždavinį – 9.1-6 ir 11.1-3 darbai; 7-ąjį uždavinį – 4.1 darbas.

I. ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBOS VEIKLA 2010 M.

2010-ieji metai buvo pirmieji pilni šios kadencijos Tarybos veiklos metai.

Iš viso surengta 10 Tarybos posėdžių (jų protokolų santraukas žr. 6 priede), kurie vyko kas mėnesį (išskyrus liepos ir rugpjūčio mėn.), kaip ir numatyta pagal Tarybos nuostatus.

Tarp Tarybos posėdžių darbas vyko Tarybos sudarytose 8-iose ekspertų grupėse, atsakingose už tam tikrą veiklos sritį (ekspertų grupių sudėtį žr. 7 priede), kurios iš viso surengė 17 posėdžių analizuodamos joms pavestus klausimus (protokolų santraukas žr. 8 priede):

- *Švietimo ir mokslo* grupė (Tarybos sudaryta 2009-11-24) surengė 8 posėdžius;
- *Tautinio paveldo produktų* grupė (Tarybos sudaryta 2009-11-24) – 1 posėdį;
- *Etnografinių regionų* grupė (Tarybos sudaryta 2009-11-24) – 1 posėdį;
- *Tarmių* grupė (Tarybos sudaryta 2010-03-09) – 2 posėdžius;
- *Etninės kultūros paveldo* grupė (Tarybos sudaryta 2009-11-24) – 1 posėdį;
- *Žiniasklaidos* grupė (Tarybos sudaryta 2009-11-24) – 2 posėdžius;
- *J.Basanavičiaus premijos nuostatų tobulinimo* grupė (Tarybos sudaryta 2010-04-13) – 1 posėdį;
- *Etninės kultūros fondo steigimo galimybių analizės* grupė (Tarybos sudaryta 2010-04-13) – 1 posėdį.

Toliau pateikiama ataskaita pagal atskiras veiklos temas ir suplanuotus Tarybos veiklos 2010 m. uždavinius.

1. TARYBOS SUPLANUOTŲ UŽDAVINIŲ 2010 M. ĮGYVENDINIMAS

Tema	Suplanuoti darbai	Neplaniniai darbai	Įgyvendintos priemonės
1. Tarybos 2010-2012 m. strateginis veiklos planas	1.1. Tarybos 2010-2012 m. strateginio veiklos plano parengimas		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-01-12 Taryba patvirtino savo 2010 m. veiklos planą; • 2010-02-12 Finansų ministerijai pateiktas Tarybos strateginis 2010-2012 m. veiklos planas bei uždaviniai 2010 metams vykdant valstybės biudžeto programą <i>Etninės kultūros valstybinė globa</i> (parengta vadovaujantis Tarybos 2009-11-24 patvirtintu veiklos 2009-2012 m. planu).
2. Etninės kultūros plėtros valstybinė programa (toliau – Programa)		Programos 2003-2009 m. įgyvendinimo vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • 2010-01-12 Tarybos posėdyje aptarti <i>Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2003-2009 m.</i> (Žin., 2003, Nr. 60-2725) įgyvendinimo rezultatai, numatytos kai kurių Programos priemonių tęstinumo galimybės.
	2.1. Programos 2010-2014 m. inicijavimas ir rengimas kartu su Kultūros ministerija (toliau – KM)		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-03-01 ir 2010-03-31 Tarybos atstovas dalyvavo KM sudarytos darbo grupės Programai parengti posėdžiuose; • 2010-03-09 ir 2010-04-13 Tarybos posėdžiuose svarstytas Programos projektas; • Tarybos raštas 2010-04-27 Nr. S-49 „Dėl etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2010-2014 m.“, adresuotas KM ministrui – nurodant esminius projekto trūkumus, prašant pratęsti Programos rengimo terminą ir siūlant patobulinti Programos projektą; • 2010-05-11 Tarybos posėdyje svarstytas patobulintas Programos projektas; • Tarybos raštas 2010-05-11 Nr. S-59 „Dėl etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2010-2014 m. tobulinimo“, adresuotas KM ministrui – nurodant esminius projekto trūkumus ir pateikiant pastabas dėl atskirų formuluočių koregavimo ar papildymo.
	2.2. Programos 2010-2014 m. įgyvendinimo koordinavimas kartu su KM		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-12-14 Tarybos posėdyje kartu su KM atstovais aptartos <i>Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2010-2014 m.</i> (Žin., 2010-07-03, Nr. 79-4085) įgyvendinimo problemos, nustatyti Programos prioritetai 2011 metams įgyvendinant Programos 5.1 priemonę (patvirtinta Tarybos

			2011 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. TN-1).
3. Etninės kultūros plėtros integravimas į Lietuvos kultūros strategiją <i>Įgyvendinant perfrazuota:</i> Etninės kultūros integravimas į bendrąją Lietuvos kultūros politiką	3.1. Siūlymų teikimas dėl etninės kultūros plėtros integravimo į Lietuvos kultūros strategiją		<ul style="list-style-type: none"> • Tarybos raštas 2010-02-26 Nr. S-22 „Dėl etninės kultūros valstybinės globos“, adresuotas Kultūros ministrui R. Vilkaičiui – siūlant įtraukti Tarybą į visus Lietuvos kultūros strategijos rengimo bei įgyvendinimo etapus; • 2010-02-26 per Tarybos atstovų susitikimą su Kultūros ministru R. Vilkaičiu aptarti Lietuvos kultūros strategijos rengimo klausimai
		Siūlymų teikimas dėl Tarybos atstovo įtraukimo į Kultūros ir meno tarybos sudėtį	<ul style="list-style-type: none"> • Tarybos raštas 2010-02-26 Nr. S-22 „Dėl etninės kultūros valstybinės globos“, adresuotas Kultūros ministrui R. Vilkaičiui – siūlant įtraukti Tarybos atstovą į Kultūros ir meno tarybos sudėtį.
		Siūlymų teikimas dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių projekto	<ul style="list-style-type: none"> • 2010-06-16 Tarybos atstovai dalyvavo Seime surengtame Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių projekto aptarime; • Tarybos raštas 2010-06-18 Nr. S-78 „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių projekto“, adresuotas Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui (toliau – ŠMKK) – teikiant pastabas dėl strateginių tikslų ir uždavinių, siūlant tobulinti konkrečias formuluotes siekiant integruoti etninę kultūrą.
		Išvadų dėl etninės kultūros integravimo į Lietuvos kultūros politiką teikimas	<ul style="list-style-type: none"> • 2010-12-15 Aukštaitijos tarybos posėdyje nutarta išplatinti pranešimą spaudai išreiškiant susirūpinimą, kad Lietuvos kultūros politikoje vis mažiau vietos skiriama etninei kultūrai; • Tarybos raštas 2010-12-21 Nr. S-127 „Dėl Lietuvių etninės kultūros draugijos VII suvažiavimo rezoliucijos „Dėl etninės kultūros diskriminavimo politikos“ atsakant į Ministro Pirmininko tarnybos raštą 2010-12-16 Nr. 62-6909, adresuotas Ministro Pirmininko tarnybai, kopija Lietuvių etninės kultūros draugijai (toliau – LEKD) – konstatuojant, kad LEKD pagrįstai išreiškė susirūpinimą, jog atsakingos Lietuvos valstybės institucijos skiria nepakankamą dėmesį etninei kultūrai tiek švietimo srityje, tiek skirstant valstybės finansavimą, tiek nustatant bendrąsias kultūros politikos kryptis.

4. Etninės kultūros fondas <i>Įgyvendinant perfrazuota:</i> Etninės kultūros finansavimo problemos	4.1. Etninės kultūros fondo steigimo galimybių analizė ir siūlymų teikimas		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-04-13 Tarybos posėdyje sudaryta Etninės kultūros fondo steigimo galimybių analizės ekspertų grupė; • 2010-05-05 ekspertų grupės posėdyje išanalizuotos Etninės kultūros fondo steigimo galimybės remiantis kitų fondų pavyzdžiais, aptarti du galimi fondo statuso variantai – kaip viešosios įstaigos ir kaip įstatymu įteisinto valstybinio fondo, parengtas Fondo veiklos pagrindinių principų gairių projektas; • 2010-05-11 Tarybos posėdyje aptarti ekspertų grupės siūlymai ir išvados dėl Etninės kultūros fondo steigimo galimybių – nuspręsta siekti įstatymu įteisinto valstybinio fondo statuso.
		Kultūros (ir etninės) finansavimo problemų analizė	<ul style="list-style-type: none"> • Tarybos raštas 2010-02-02 Nr. S-12 „Dėl 2010 metų kultūros įstaigų finansavimo“, adresuotas savivaldybių kultūros skyrių vedėjams – prašant nurodyti, kaip keitėsi mokesčių fondas 2010 m. lyginant 2009 m. kultūros įstaigoms, koks už etninę kultūrą atsakingo specialisto (jei jis yra) atlyginimas; • Apklausos apibendrinimas – gauti atsakymai iš 25 savivaldybių, iš kurių tik 15 turi etnokultūros specialistus, beveik visose akivaizdžios finansavimo mažėjimo tendencijos (kultūros centrų veiklos finansavimas sumažintas vidutiniškai 36 %, jų darbo užmokesčio fondas – 15 %; muziejų veiklos – 26 %, jų darbo užmokesčio fondas – 11 %; bibliotekų veiklos – 29 %, jų darbo užmokesčio fondas – 12,5 %).
5. Etnografinių regionų globa	5.1. Siūlymų dėl apskričių reformos įgyvendinimo (atsižvelgiant į etnografinių regionų globos problemas) teikimas		<ul style="list-style-type: none"> • Tarybos raštas 2010-02-26 Nr. S-22 „Dėl etninės kultūros valstybinės globos“, adresuotas Kultūros ministru R. Vilkaičiui – siūlant išsamiai aptarti KM poziciją regioninės plėtros ir apskričių reformos klausimais; • 2010-02-06 Žemaitijos taryba ir Mažosios Lietuvos taryba Gargžduose surengė konferenciją „Regionų reforma ir Vakarų Lietuvos istoriniai, etnokultūriniai regionai“, kurioje dalyvavo 17 Žemaitijos ir Mažosios Lietuvos visuomeninių organizacijų – konferencijos dalyvių rezoliucijoje pabrėžiama, kad ruošiant administracinę reformą būtina suderinti ekonominius valstybės interesus su istoriniu pagrindu susiformavusių etnokultūrinių regionų išsaugojimu, rasti optimalų regioninės savivaldos funkcionavimą, neintegruotą į didžiuosius miestus (rezoliucija adresuota Prezidentei, Seimo pirmininkei bei Seimui, jo komitetams, frakcijoms ir politinėms partijoms, Ministrui Pirmininkui bei Vyriausybei);

			<ul style="list-style-type: none"> • 2010-03-09 Tarybos posėdyje aptarta Tarybos pozicija etnografinių regionų ir apskričių reformos klausimu – nutarta siūlyti vykdant administracinio teritorinio skirstymo reformą prioritetu laikyti etnografinį kultūrinį tęstinumą (išsaugant etnografinių regionų pavadinimus ir teritorijas); • Tarybos raštas 2010-04-07 Nr. S-43 „Dėl administracinės reformos“, adresuotas Prezidentei D.Grybauskaitei, Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui, Vidaus reikalų ministrui R.Palaičiui – rekomenduojant priimant sprendimus dėl teritorinės administracinės reformos prioritetu laikyti etnografinį kultūrinį tęstinumą (išsaugant etnografinių regionų pavadinimus ir teritorijas), siūlant įtraukti Tarybą į Lietuvos teritorinės administracinės reformos rengimą ir įgyvendinimą; • 2010-04-24 Mažosios Lietuvos taryba nutarė siūlyti, kad įgyvendinant regioninę reformą Mažosios Lietuvos regionas (Klaipėdos kraštas) būtų kaip atskiras regionas, o ne kaip Žemaitijos subregionas; • 2010-09-18 Žemaitijos taryba ir Mažosios Lietuvos taryba Tauragėje surengė konferenciją „Istoriškai susiformavę etnokultūriniai vakarų Lietuvos regionai ir regionų reforma Lietuvoje“, kurioje priėmė rezoliuciją, pakartojančią Gargžduose 2010-02-06 vykusios konferencijos teiginius; • 2010-11-30 Dzūkijos (Dainavos) taryba nutarė siūlyti valstybiniu lygiu (Seimo nutarimu) įteisinti Lietuvos etnografinius regionus su jų pavadinimais ir aiškiais ribomis.
	5.2. Etnografinių regionų etninės kultūros plėtros projektų inicijavimas		<ul style="list-style-type: none"> • Tarybos raštas 2010-02-26 Nr. S-22 „Dėl etninės kultūros valstybinės globos“, adresuotas Kultūros ministrui R.Vilkaičiui – siūlant Tarybą įtraukti į <i>Regionų kultūros plėtros 2008–2012 metų programos</i> (patvirtintos 2007-12-19 Vyriausybės nutarimu Nr. 1445) įgyvendinimo koordinavimą; • Aukštaitijos tarybos narių iniciatyva buvo parengti du tarpregioniniai ES remiami projektai – „Kultūra: Sėlija“ ir „Vasara kaime“; • Tarybos raštas 2010-12-03 Nr. S-120 „Dėl 2011 metų Sartų žirgų lenktynių organizavimo“, adresuotas ŽŪM ministrui K.Starkevičiui, Kūno kultūros ir sporto departamentui prie LRV gen. direktoriui K.Rimšeliui – prašant įtraukti Tarybos atstovus į Sartų žirgų lenktynių organizacinį komitetą kultūriniais ir

			<p>rekreaciniams klausimams spręsti;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarybos raštas 2010-12-09 Nr. S-123 „Dėl 2011 metų Sartų žirgų lenktynių organizavimo“ – siūlant įtraukti į 2011 m. Sartų žirgų lenktynių organizacinį komitetą Aukštaitijos tarybos narį A.Svidinską; • Tarybos atstovas dalyvavo Sartų žirgų lenktynių organizacinio komiteto 3-uose posėdžiuose, pateikė siūlymus dėl renginio scenarijaus ir kultūrinės programos.
	5.3. Regioninių tarybų nuostatų tobulinimas		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-01-28 Suvalkijos (Sūduvos) tarybos posėdyje aptartas Tarybos parengtas Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendrųjų nuostatų projektas, nutarta teikti siūlymus elektroniniu paštu; • 2010-05-11 Tarybos posėdyje patobulintas Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendrųjų nuostatų projektas; • 2010-05-27 Žemaitijos taryba posėdyje pritarė Tarybos parengtam Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendrųjų nuostatų projektui ir pateikė siūlymus dėl jo tobulinimo; • 2010-05-27 Suvalkijos (Sūduvos) taryba aptarė siūlymus dėl regioninių tarybų sudarymo nuostatų; • 2010-06-16 Tarybos posėdyje patobulinti ir patvirtinti Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendrieji nuostatai.
	5.4. Regioninių tarybų tipinio darbo reglamento parengimas		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-10-21 Aukštaitijos tarybos posėdyje pritarė Tarybos parengtam Pavyzdinio regioninių tarybų darbo reglamento projektui, pateikti siūlymai dėl jo tobulinimo; • 2010-11-09 Tarybos posėdyje tobulintas ir patvirtintas Pavyzdinis regioninių tarybų darbo reglamentas; • 2010-11-23 Mažosios Lietuvos taryba aptarė Pavyzdinį regioninių tarybų darbo reglamentą ir nutarė parengti Mažosios Lietuvos tarybos darbo reglamentą.
		Institucijų, deleguojančių į regionines tarybas	<ul style="list-style-type: none"> • 2010-10-11 Žemaitijos tarybos posėdyje patvirtintas siūlomų Tarybai valstybės institucijų ir nevyriausybinų organizacijų, deleguojančių atstovus į Žemaitijos

		<p>atstovus naujai kadencijai, sąrašų sudarymas ir tvirtinimas</p>	<p>tarybą, sąrašas;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2010-10-12 Taryba patvirtino į Žemaitijos tarybą deleguojančių savo atstovus institucijų sąrašą; • 2010-10-21 Aukštaitijos tarybos posėdyje patvirtintas siūlomų Tarybai valstybės institucijų ir nevyriausybinių organizacijų, deleguojančių atstovus į Aukštaitijos tarybą, sąrašas; • 2010-11-09 Taryba patvirtino į Aukštaitijos ir Mažosios Lietuvos tarybas deleguojančių savo atstovus institucijų sąrašus; • 2010-11-10 Suvalkijos (Sūduvos) taryba sudarė siūlomų Tarybai valstybės institucijų ir nevyriausybinių organizacijų, deleguojančių atstovus į Suvalkijos (Sūduvos) tarybą, sąrašą; • 2010-11-23 Mažosios Lietuvos taryba patvirtino valstybės institucijų ir nevyriausybinių organizacijų, deleguojančių atstovus į Mažosios Lietuvos tarybą, sąrašą; • 2010-11-30 Dzūkijos (Dainavos) taryba patvirtino siūlomų Tarybai valstybės institucijų ir nevyriausybinių organizacijų, deleguojančių atstovus į Dzūkijos (Dainavos) tarybą, sąrašą; • 2010-12-09 Suvalkijos (Sūduvos) taryba patobulino siūlomų Tarybai valstybės institucijų ir nevyriausybinių organizacijų, deleguojančių atstovus į Suvalkijos (Sūduvos) tarybą, sąrašą; • 2010-12-14 Taryba patvirtino deleguojančių savo atstovus į Dzūkijos (Dainavos) ir Suvalkijos (Sūduvos) tarybas institucijų sąrašus;
		<p>Tarybos padalinių – regioninių etninės kultūros globos tarybų – veiklos koordinavimas</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2010-11-29 Taryboje per bendrą regioninių tarybų pirmininkų ir specialistų posėdį aptartos regioninių tarybų veiklos perspektyvos ir problemos.
<p>6. Tarmių gyvoji tradicija</p>	<p>6.1. Tarmių gyvosios tradicijos būklės analizė, siūlymų teikimas dėl</p>		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-02-23 Etnografinių regionų grupės posėdyje aptarti tarmių gyvosios tradicijos išsaugojimo klausimai – nutarta siūlyti Tarybai sukurti atskirą Tarmių ekspertų grupę, kreiptis į Vyriausybę, Seimą, KM ir ŠMM siūlant Tarmių metais

	problemų sprendimo		<p>paskelbti 2011 metus, sukaupti informaciją apie dabartinę tarmių situaciją, siūlyti tarmių gaivinimo programą ir kitas priemones;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2010-03-09 Taryba patvirtino Tarmių grupę, sudarytą iš Tarybos narių ir kviestinių ekspertų (atstovaujančių Valstybinę lietuvių kalbos komisiją, Lietuvių kalbos institutą, VU Baltistikos ir bendrosios kalbotyros katedrą, ŠU, „Rytų aukštaičių sambūrį“); • Siekiant išsiaiškinti gyvosios tarmių tradicijos būklę jaunimo tarpe, Tarmių grupė parengė anketą „Tarmės ir jaunimas“, kurią Taryba patvirtino 2010-04-13 ir išplatino per regionines tarybas; • Tarybos raštas 2010-05-24 Nr. S-62 „Dėl tarmių gyvosios tradicijos tyrimo mokyklose“, adresuotas Lietuvos Respublikos savivaldybių švietimo skyriams – prašant padėti anketą išplatinti mokyklose; • Žemaitijos taryba tarpininkavo organizuojant tradicinį renginį „Rokoukimies i korkēm žemaitiškā“ (laureatų apdovanojimas vyko 2010-05-26), kuriame dalyvavo mokyklų, esančių Varnių regioninio parko teritorijoje, moksleiviai (renginio tikslas – skatinti vaikus kurti eiles, dainas, apysakas, padavimus žemaičių kalba, paraginti moksleivius savarankiškai domėtis regionu); • Aukštaitijos taryba gegužės mėn. kreipėsi į regiono žiniasklaidos priemones siūlydama atskira rubrika skelbti tarmių bei krašto tautosakos pavyzdžius; • 2010-10-11 Žemaitijos taryba nutarė Žemaitijos regione Tarmių metais skelbti 2011, 2012 ir 2013 metus, patvirtino Žemaitijos regiono Tarmių komisiją (pirmininku išrinktas doc., dr. Juozas Pabrėža); • 2010-11-23 Mažosios Lietuvos taryba nutarė toliau tęsti tarmių anketavimą ir padaryti sukauptų anketų analizę; • 2010-12-03 Tarybos sudaryta Tarmių grupė nutarė pratęsti apklausą iki 2011 m. vasario 28 d., po to atlikti apklausos apibendrinimą.
	6.2. Tarmių gyvosios tradicijos palaikymo programų inicijavimas		Neįgyvendinta dėl lėšų trūkumo

	6.3. Konferencijos apie tarmes surengimas Seime		Neįgyvendinta dėl lėšų trūkumo
	6.4. Siūlymų dėl 2011-ųjų metų paskelbimo Tarmių metais pateikimas		<ul style="list-style-type: none"> • Tarybos raštas 2010-05-03 Nr. S-51 „Dėl 2011 metų paskelbimo tarmių metais”, adresuotas Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui (toliau – ŠMKK) – prašant pateikti siūlymą Seimui dar pavasario sesijos metu apsvarstyti 2011 metų paskelbimą Tarmių metais; • Tarybos raštas 2010-05-04 Nr. S-53 „Dėl 2011 metų paskelbimo tarmių metais”, adresuotas Kultūros ministrui R. Vilkaičiui, Švietimo ir mokslo ministrui G.Steponavičiui – prašant palaikyti šią idėją ir visokeriopai prisidėti prie tarmių gyvosios tradicijos išsaugojimo Lietuvoje įgyvendinimo; • 2010-05-27 Žemaitijos taryba posėdyje pritarė Tarybos siūlymui 2011-uosius metus paskelbti Tarmių metais; • Tarybos raštas 2010-06-02 Nr. S-65 „Dėl pritarimo 2011 metų paskelbimui tarmių metais“, adresuotas Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininkei I.Smetonienei – prašant palaikyti Tarmių metų paskelbimo 2011 m. idėją; • 2010-06-07 Tarmių grupė aptarė KM atsakyme Tarybai pateiktą siūlymą nedelsiant rengti Tarmių metų programą ir priemonių planą, aptarė svarbiausias programos gaires; • Tarybos raštas 2010-06-09 Nr. S-68 „Dėl 2011 metų paskelbimo tarmių metais”, adresuotas Seimo ŠMKK – pakartotinai prašant teikti Seimui siūlymą 2011-uosius metus paskelbti Tarmių metais; • Tarybos raštas 2010-06-18 Nr. S-76 (į 2010-06-11 Nr. S-2010-6291) „Dėl tarmių metų paskelbimo”, adresuotas Seimo ŠMKK – siūlant Tarmių metais skelbti 2013-uosius metus (nes Seimo ŠMKK nurodė kliūtis Tarmių metais paskelbti tiek 2011 m., tiek 2012 m.); • Tarybos raštas 2010-06-18 Nr. S-77 (į 2010-06-07 Nr. S1-277 (1.7) „Dėl tarmių metų paskelbimo“, adresuotas Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininkei I.Smetonienei – siūlant Tarmių metais skelbti 2013-uosius metus; • Tarybos raštas 2010-06-18 Nr. S-74 „Dėl tarmių metų paskelbimo”, adresuotas

			<p>KM – prašant pritarti siūlymui Tarmių metais skelbti 2013-uosius metus;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarybos raštas 2010-10-15 Nr. S-105 „Dėl raginimo 2013-uosius metus paskelbti Tarmių metais“, adresuotas regioninių etninės kultūros globos tarybų nariams, kraštiečių sambūriams – prašant siųsti raginimus, kad Seimas greičiau priimtų sprendimą dėl 2013-ųjų metų paskelbimo Tarmių metais; • 2010-10-21 Aukštaitijos taryba nutarė kreiptis į Seimą dėl 2012-ųjų metų paskelbimo Tarmių metais; • 2010-11-23 Mažosios Lietuvos taryba pritarė iniciatyvai dėl 2013-ųjų metų paskelbimo Tarmių metais ir nutarė pateikti siūlymus dėl renginių; • 2010-12-03 Tarmių grupė nutarė intensyviau viešinti Tarmių metų idėją, Seimui siūlyti ieškoti galimybių Tarmių metais skelbti 2012 m., rengti Tarmių metų programą; • Tarybos raštas 2010-12-06 Nr. S-121 „Dėl 2012 metų paskelbimo tarmių metais“, adresuotas Seimo pirmininkei I.Degutienei, Seimo nariams – siūlant Tarmių metais skelbti 2012-uosius metus, tam tikslui skirti valstybės finansavimą, parengti ir įgyvendinti programą, skirtą tarmių gyvosios tradicijos populiarinimui ir puoselėjimui, prestižo sustiprinimui; • 2010-12-15 Aukštaitijos taryba raštu kreipėsi į LR Seimą dėl 2012-ųjų metų paskelbimo Tarmių metais.
7. Etninės kultūros ugdymo plėtra	<p>7.1. Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos vertinimas, siūlymų Švietimo ir mokslo ministerijai dėl jos įgyvendinimo teikimas</p> <p>7.2. Tolimesnės vizijos dėl etnokultūrinio ugdymo švietimo įstaigose sukūrimas ir aptarimas su</p>		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-01-08 Švietimo ir mokslo grupė, dalyvaujant Švietimo ir mokslo ministerijos (toliau – ŠMM) atstovams ir Moksleivių sąjungos prezidentui, aptarė Švietimo ir mokslo ministro įsakymu 2009-11-19 Nr. ISAK-2365 patvirtintos „Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos“ (toliau – Strategija) privalumus ir trūkumus, rašto ŠMM ir Seimo ŠMCK gaires; • 2010-01-12 Taryba svarstė Švietimo ir mokslo grupės parengtą raštą dėl Strategijos, nutarė jį koreguoti ir papildyti išsamiau Strategijos vertinimu; • 2010-01-22 Švietimo ir mokslo grupė pakoregavo raštą dėl Strategijos, patobulino Strategijos privalumų ir trūkumų vertinimą; • 2010-02-09 Taryba pritarė Švietimo ir mokslo grupės parengtam Strategijos

	<p>suinteresuotomis institucijomis</p>		<p>vertinimui ir jo lydraščiui;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarybos raštas 2010-02-23 Nr. S-20 „Dėl Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos“ ir Strategijos vertinimas, adresuotas Seimo ŠMKK ir ŠMM ministrui G.Steponavičiui – rekomenduojant Strategiją vertinti kaip pereinamąjį etapą ir siūlant sukurti optimalaus etninės kultūros ugdymo modelio ilgalaikę viziją; rekomenduojant Strategiją tobulinti pakoreguojant jos uždavinius, siekiamus rezultatus ir įgyvendinimo priemones; prašant įtraukti Tarybą į Strategijos tobulinimą bei įgyvendinimą; siūlant sustiprinti ŠMM žmogiškųjų resursų pajėgas įgyvendinant Strategiją; • 2010-01-28 Suvalkijos (Sūduvos) taryba sudarė ekspertų grupę etninės kultūros švietimo klausimams; • 2010-02-02 Žemaitijos taryba posėdyje svarstė Strategijos įgyvendinimo problemas, nutarė organizuoti susitikimus su Žemaitijos regiono bendrojo lavinimo mokyklų direktoriais; • Žemaitijos taryba kovo-balandžio mėn. organizavo Strategijos įgyvendinimo perspektyvų svarstymą su Žemaitijos regiono mokyklų direktoriais, pedagogais ir visuomene: 1) kovo 29 d. surengė susitikimą Kretingoje, kovo 30 – Tauragėje; 2) balandžio 23 d. surengė konferenciją „Etninės kultūros ugdymas bendrojo lavinimo mokyklose“ Raudėnuose (Šiaulių r.); • 2010-03-30 Suvalkijos (Sūduvos) taryba kartu su Šakių r. savivaldybės kultūros ir turizmo skyriumi Šakiuose surengė konferenciją kultūros ir švietimo darbuotojams „Etninė kultūra ir regiono savitumas“, kurioje pranešimus skaitė Tarybos ir Suvalkijos (Sūduvos) tarybos nariai; • 2010-04-28 Mažosios Lietuvos taryba pritarė Tarybos sprendimams dėl etnokultūrinio ugdymo strategijos, nutarė siūlyti regiono švietimo skyriams kreiptis į etnokultūros specialistus dėl mokyklų realios etnokultūrinės veiklos įvertinimo ir konsultacinės pagalbos teikimo, kaip sektiną pavyzdį teikti Juknaičių pagrindinės mokyklos veiklą; • 2010-05-13 Aukštaitijos taryba Rokiškyje surengė konferenciją pedagogams „Etnokultūrinė edukacija: patirties, poreikio ir galimybių analizė“, kurioje buvo aptariamos Strategijos įgyvendinimo perspektyvos;
--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> • 2010-05-27 Žemaitijos taryba nutarė rengti susitikimus su mokytojais dėl Strategijos įgyvendinimo, siūlyti Tarybai kreiptis į ŠMM prašant inicijuoti, kad mokyklų direktoriai pateiktų siūlymus dėl Strategijos priemonių įgyvendinimo; • 2010-06-11 Švietimo ir mokslo grupė nutarė siūlyti organizuoti Tarybos vadovybės susitikimą su Ugdymo plėtotės centro (toliau – UPC) vadovybe siekiant etnokultūrinio ugdymo plėtos bendrojo lavinimo mokyklose; • Tarybos raštas 2010-06-17 Nr. 71 „Dėl etninės kultūros plėtos švietimo įstaigose strategijos įgyvendinimo“, adresuotas UPC direktoriui G.Vaideliui – siūlant konkrečią veiksmų programą 2010 m. įgyvendinant Strategiją; • Tarybos raštas 2010-06-17 Nr. 72 „Dėl darbo grupės sudėties siūlymams parengti dėl etninės kultūros integravimo į Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklos bendrąsias programas tobulinimo“, adresuotas UPC direktoriui G.Vaideliui – siūlant 7 etninės kultūros ugdymo ekspertus į darbo grupę; • 2010-06-17 per vizitą pas UPC direktorių G.Vaidelį sutarta dėl tolesnio Tarybos ir UPC bendradarbiavimo siekiant įgyvendinti Strategiją ir sukurti optimalią etnokultūrinio ugdymo švietimo įstaigose viziją; • 2010-07-07 Taryboje surengtas pasitarimas su UPC vadovybe, ŠMM darbuotojais ir etnokultūrinio ugdymo specialistais – nutarta bendradarbiaujant UPC ir Tarybai burti etninės kultūros ugdymo praktikus ir mokslininkus į darbo grupes, kurios teiktų siūlymus dėl Strategijos nuostatų ir priemonių plano įgyvendinimo; • 2010-10-04 Švietimo ir mokslo grupė, dalyvaujant UPC ir ŠMM atstovams, aptarė anketos parengimą mokytojams siekiant išsiaiškinti gerąją patirtį etnokultūrinio ugdymo srityje, sukurti etnokultūrinio ugdymo mokytojų duomenų bazę, sudaryti darbo grupes etninės kultūros programoms pagal amžiaus tarpsnius parengti; • 2010-10-12 Tarybos posėdyje pritarta Tarybos bendradarbiavimui su UPC įgyvendinant Strategiją, patvirtinta anketa etninės kultūros mokytojams, nutarta kreiptis į Švietimo informacinių technologijų centrą dėl etninės kultūros mokytojų sąrašo pateikimo; • Tarybos raštas 2010-10-07 Nr. 97 „Dėl etninės kultūros ugdytojų ir etninės
--	--	--	---

			<p>kultūros specialistų sąvado sudarymo“, adresuotas savivaldybių Švietimo skyriams, Mokytojų švietimo centrams, Pagalbos mokytojui ir mokyklai centrams – prašant padėti išplatinti anketą etninės kultūros mokytojams;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarybos raštas 2010-10-13 Nr. S-100 „Dėl etninės kultūros ugdytojų ir etninės kultūros specialistų sąvado sudarymo“, adresuotas Švietimo informacinių technologijų centro direktoriui V.Brazdeikiui – prašant pateikti centro turimą informaciją apie etninės kultūros mokytojus, dirbančius įvairiose Lietuvos mokyklose (atsakyme pateikti duomenys apie 42 pedagogus iš 37 švietimo įstaigų); • Etnokultūrinio ugdymo gerosios patirties tyrimas ir sąvado sudarymas remiantis etnokultūrinio ugdymo pedagogų anketavimo duomenimis – anketą užpildė 330 pedagogai iš 215 ugdymo įstaigų, jų patirtis tiriama suskirstant pedagogus į tris grupes: a) atskiro etninės kultūros dalyko mokytojus; b) integruojančius etninę kultūrą į kitus dalykus; c) užsiimančius vien neformaliu etnokultūriniu ugdymu); • Tarybos raštas 2010-10-22 Nr. S-104 „Dėl etnokultūros specialistus ir pedagogus rengiančių aukštųjų mokyklų sąvado sudarymo“, adresuotas VPU, LMTA, VU, VDU, KU, ŠU, ŽŪU, Vilniaus, Marijampolės ir Panevėžio kolegijoms – prašant atsakyti į anketą; • Etnokultūros specialistus ir pedagogus rengiančių aukštųjų mokyklų sąvado sudarymas remiantis anketavimo duomenimis – 2010 m. anketas užpildė 37 pedagogai iš VDU, ŠU, LMTA, KU, LŽŪA, Vilniaus kolegijos ir Panevėžio kolegijos Rokiškio filialo; • 2010-11-02 Švietimo ir mokslo grupės narių ir UPC atstovų posėdyje aptartas planas surengti respublikinę diskusiją su etninės kultūros mokytojais ir aukštųjų mokyklų atstovais apie etnokultūrinio ugdymo tikslą, modelį ir turinį; • 2010-11-09 Tarybos posėdyje nutarta nuolat pildyti etninės kultūros mokytojų sąvadą pagal gaunamas anketas, sąvado informaciją teikti Švietimo informacinių technologijų centrui; • 2010-11-10 Švietimo ir mokslo grupės narių, UPC ir ŠMC atstovų posėdyje nustatyti diskusijos moderatoriams pagal atskiras ugdymo pakopas (ikimokyklinio, pradinio, bendrojo ir vidurinio) keliami tikslai, uždaviniai ir
--	--	--	--

		<p>siektini rezultatai;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2010-11-18 Švietimo ir mokslo grupės narių ir UPC atstovų posėdyje surengtas pasitarimas su būsimosios diskusijos moderatoriais; • 2010-11-26 Kauno tautinės kultūros centre Taryba kartu su UPC ir LEKD surengė diskusiją „Etninės kultūros ugdymo tikslo, modelio ir turinio nustatymas panaudojant etninės kultūros ugdytojų, specialistų ir mokslininkų patirtį“, į kurią susirinko 89 dalyviai – diskusijos vyko pasiskirsčius į grupes pagal skirtingas ugdymo pakopas: 1) ikimokyklinio ir priešmokyklinio; 2) pradinio; 3) bendrojo; 4) vidurinio ugdymo (išsami informacija apie diskusiją ir jos rezultatus paskelbti UPC svetainėje http://www.upc.smm.lt/naujienos/etnine/pletra.php); • 2010-12-08 diskusijos organizatoriai kartu su moderatoriais UPC aptarė renginio rezultatus; • 2010-12-14 Tarybos posėdyje aptarti Tarybos bendradarbiavimo su UPC įgyvendinant Strategiją rezultatai ir perspektyvos; • 2010-11-23 Mažosios Lietuvos taryba nutarė dar kartą kreiptis į Klaipėdos m. ir Neringos savivaldybes dėl etnokultūrinio ugdymo mokytojų sąvado sudarymo; • 2010-12-15 Aukštaitijos tarybos posėdyje nutarta kreiptis į ŠMM ministrą G.Steponavičių dėl etnokultūrinio ugdymo stiprinimo visų grandžių švietimo įstaigose.
	7.3. Išvadų ir siūlymų dėl Neformaliojo ugdymo koncepcijos projekto pateikimas	<ul style="list-style-type: none"> • 2010-01-08 Švietimo ir mokslo grupės posėdyje, dalyvaujant ŠMM atstovams ir Moksleivių sąjungos prezidentui, aptartas Neformaliojo ugdymo koncepcijos projektas ir jo vertinimo projektas – nutarta pakoreguotą vertinimą siūsti ŠMM, siūlyti Tarybos atstovą į ŠMM darbo grupę Neformaliojo ugdymo koncepcijai parengti;
	7.4. Dalyvavimas rengiant neformaliojo ugdymo reformą	<ul style="list-style-type: none"> • 2010-01-12 Tarybos posėdyje pritarta Švietimo ir mokslo grupės siūlymams; • Tarybos raštas 2010-01-14 Nr. S-3 „Dėl etnokultūros ugdymo nuostatų įtvirtinimo neformaliame ugdyme“, adresuotas ŠMM ministrui G.Steponavičiui – prašant į Neformalaus ugdymo koncepcijos projekto rengimo grupę įtraukti Tarybos atstovą doc. dr. Rimantą Astrauską;

			<ul style="list-style-type: none"> • 2010-01-22 Švietimo ir mokslo grupės posėdyje aptartos Neformalaus ugdymo koncepcijos projekto rengimo grupės planuojamos veiklos kryptys; • Tarybos atstovas dalyvavo ŠMM darbo grupės neformalaus ugdymo koncepcijai parengti 4-iuose posėdžiuose (2010-02-03, 2010-03-02, 2010-03-16 ir 2010-04-04); • Tarybos raštas 2010-05-07 Nr. S-57 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo projekto Nr. XIP-1814“, adresuotas Seimui – siūlant įstatymo 15 straipsnio 1 dalies pataisą apibrėžiant neformaliojo vaikų švietimo paskirtį (įterpiant <i>kultūros, taip pat ir etninės</i>, poreikių tenkinimą); • 2010-05-11 Tarybos posėdyje pritarta Švietimo įstatymo 15 straipsnio pataisos teikimui dėl neformaliojo švietimo paskirties apibrėžimo; • 2010-06-16 Tarybos posėdyje aptartas ŠMM darbo grupės parengtas „Vaikų pasirenkamojo švietimo finansavimo modelio aprašo“ projektas, nutarta teikti siūlymą dėl vaikų pasirenkamojo švietimo paskirties apibrėžimo koregavimo, parengti ir teikti pasiūlymus dėl neformaliojo ugdymo programos; • Tarybos raštas 2010-06-17 Nr. S-75 „Dėl neformalaus ugdymo apibrėžimo tobulinimo“, adresuotas ŠMM ir Seimo ŠMKK – siūlant į vaikų pasirenkamojo švietimo paskirtį integruoti kultūros, taip pat ir etninės, poreikių tenkinimą; • Tarybos raštas 2010-10-26 Nr. S-106 „Dėl neformalaus ugdymo apibrėžimo švietimo įstatyme“, adresuotas Seimo ŠMKK nariams – pakartotinai siūlant Švietimo įstatymo 15 straipsnio 1 d. pataisą apibrėžiant neformaliojo vaikų švietimo paskirtį; • 2010-11-09 Tarybos posėdyje nutarta dar kartą teikti Seimui Švietimo įstatymo 15 straipsnio 1 dalies pataisą dėl neformaliojo vaikų švietimo paskirties (pakartotinai Seimo ŠMKK nariams išsiųstas Tarybos raštas 2010-10-26 Nr. S-106).
	7.5. Tyrimo „Etnokultūros ugdymo padėtis bendrojo lavinimo mokyklose“		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-03-09 Tarybos posėdyje aptarti Tarybos užsakymu atlikto tyrimo „Etnokultūros ugdymo padėtis bendrojo lavinimo mokyklose“ rezultatai, nutarta tobulinti tyrimo išvadas ir jas teikti visuomenei bei suinteresuotoms institucijoms; • Tyrimas ir jo pagrindu parengti straipsniai paskelbti Tarybos svetainėje

	paskelbimas ir aptarimas su suinteresuotomis institucijomis		<p>www.etnotaryba.lrs.lt ir spaudoje:</p> <p>1) Trinkūnienė I. Etninė kultūra mokyklose: mokytojų patirties tyrimas. <i>Liaudies kultūra</i>, 2010/4 (133), p. 21-29;</p> <p>2) Trinkūnienė I. Etninė kultūra ir neformalus ugdymas: mokytojų patirties tyrimas. <i>Liaudies kultūra</i>, 2010/6 (135), p. 46-53.</p>
	7.6. Dalyvavimas įgyvendinant Pilietinio ir tautinio ugdymo programą		<ul style="list-style-type: none"> • Tarybos raštas 2010-01-14 Nr. S-2 „Dėl dalyvavimo Švietimo ir mokslo ministerijos koordinuojamose tarpinstitucinėse programose 2010 m.“, adresuotas ŠMM kancleriui D.Numgaudžiui – siūlant suintensyvinti Ilgalaikės pilietinio ir tautinio ugdymo programos (Žin., 2006, Nr. 106-1344) priemonių 2.3, 3.1, 6.1, 6.2 įgyvendinimą; • 2010-01-22 Švietimo ir mokslo grupės posėdyje nutarta kreiptis į ŠMM siekiant išsiaiškinti Ilgalaikės pilietinio ir tautinio ugdymo programos įgyvendinimo eigą ir perspektyvas; • 2010-06-16 Tarybos posėdyje, apsvarsčius ŠMM prašymą deleguoti atstovą į Ilgalaikės pilietinio ir tautinio ugdymo programos Nacionalinę koordinavimo tarybą, deleguota Švietimo ir mokslo grupės vadovė doc. dr. D.Vyčienienė; • 2010-10-08 Tarybos atstovai dalyvavo Trakuose Lietuvos jaunimo turizmo centro ir ŠMM organizuotame seminare „Etnokultūros puoselėjimas – tautinio identiteto išsaugojimas“, skirtame už etnokultūrinę veiklą atsakingiems savivaldybių specialistams ir regioninių etninės kultūros globos tarybų nariams.
	7.7. Karių tautinio ir pilietinio ugdymo programos išplėtojimas		<p>Įgyvendinta iš dalies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2010-06-11 Švietimo ir mokslo grupė aptarė VDU Etnologijos katedros vedėjo dr. A.Vaicekausko parengtą Karių tautinio ir pilietinio ugdymo programos gairių projektą, nutarė siūlyti organizuoti susitikimą su Krašto apsaugos ministerija siekiant išsiaiškinti karių patriotinio ugdymo poreikį, galimybes gauti užsakymą vadovėliui parengti.
	7.8. Siūlymų dėl Karių tautinio ir pilietinio ugdymo programos įgyvendinimo parengimas		
		Rekomendacijų dėl etnokultūrinio ugdymo	<ul style="list-style-type: none"> • 2010-01-22 Švietimo ir mokslo grupės posėdyje nutarta sudaryti ir pateikti ŠMM bei visuomenei rekomenduotinių etnokultūrinio ugdymo vadovėlių ir kitų

		metodinių priemonių rengimas	<p>mokymo priemonių sąrašą;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2010-02-09 Tarybos posėdyje pritarta Švietimo ir mokslo grupės siūlymams.
		Siūlymų dėl etninės kultūros integravimo į dorinį ugdymą teikimas	<ul style="list-style-type: none"> • 2010-11-09 Tarybos posėdyje nutarta siūlyti Švietimo įstatymo pakeitimo projekto (Nr. XIP-1814) 31-ojo straipsnio pataisą – <i>etikos</i> dalyką keisti į <i>etikos ir papročių</i> dalyką, kurio programa galėtų apimti ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų tradicinės etikos bei papročių pažinimą; • Tarybos raštas 2010-11-10 Nr. S-113 „Dėl Švietimo įstatymo 31 straipsnio papildymo“, adresuotas ŠMKK nariams – siūlant keisti <i>etikos</i> dalyką į <i>etikos ir papročių</i> dalyką; • 2010-11-23 Mažosios Lietuvos taryba pritarė Tarybos siūlomai Švietimo įstatymo 31 straipsnio pataisai.
8. Etninės kultūros specialistų rengimas	8.1. Rekomendacijų dėl etninės kultūros specialistų rengimo įgyvendinant aukštojo mokslo reformą teikimas		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-01-05 Kaune KTU kvietimu vyko Tarybos pirmininkės ir KTU vadovybės, KTU Architektūros ir statybos instituto atstovų pasitarimas dėl galimybės KTU įsteigti etnoarchitektūros magistratūros studijas; • 2010-04-28 Mažosios Lietuvos taryba nutarė kreiptis į ŠMM dėl etnokultūrinių studijų sudėtingos padėties Klaipėdos universitete; • 2010-05-11 Tarybos posėdyje nutarta rekomenduoti Marijampolės kolegijai išsaugoti etnokultūrinės disciplinas kaip privalomas, įpareigoti Švietimo ir mokslo grupę išsamiau paanalizuoti aukštojo mokslo reformos įtaką etnokultūros specialistų rengimo tęstinumui; • 2010-05-13 Aukštaitijos taryba aptarė etninės kultūros specialistų rengimą regione; • Tarybos raštas 2010-05-20 Nr. S-61 „Dėl etnokultūros dalykų išsaugojimo“, adresuotas Marijampolės kolegijos direktoriui S.Valančiui – rekomenduojant išsaugoti etnokultūros dalyko dėstymą privaloma tvarka visų studijų pakopų dalykų sąrašė; • 2010-10-04 Švietimo ir mokslo grupė aptarė Lietuvos muzikos ir teatro akademijos (toliau – LMTA) Etnomuzikologijos katedros išsaugojimo problemas, nutarė siūlyti Tarybai kreiptis į LMTA vadovybę prašant sudaryti sąlygas

			<p>ruošti etnomuzikologijos specialistus;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2010-10-12 Tarybos posėdyje aptartos LMTA Etnomuzikologijos katedros problemos ir perspektyvos vykstant aukštojo mokslo reformai, nutarta kreiptis į LMTA vadovybę dėl Etnomuzikologijos katedros išsaugojimo; • 2010-12-15 Aukštaitijos taryba priėmė rezoliuciją, kuria kreipėsi į ŠMM ministrą ir Seimo ŠMKK pirmininką ragindama susirūpinti etninės kultūros specialistų rengimu.
9. Etnoarchitektūros globa ir sklaida	9.1. Etninės architektūros paveldo sklaidos internete plėtojimas		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-01-05 Kaune KTU Architektūros ir statybos instituto kvietimu įvyko Tarybos pirmininkės ir kviestinių ekspertų susitikimas su architektūros paveldui skirtos internetinės svetainės www.autc.lt kūrėjais, pateiktas etnoarchitektūros dalies svetainėje vertinimas ir siūlymai dėl tobulinimo.
	9.2. Etnoarchitektūros plėtros saugomose teritorijose skatinimas		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-05-11 Taryba sudarė Etnoarchitektūros grupę; • 2010-06-16 Tarybos posėdyje svarstytas Aplinkos ministerijos (toliau – AM) prašymas pateikti išvadas dėl Lietuvos kraštovaizdžio politikos įgyvendinimo priemonių; • Tarybos raštas 2010-06-22 Nr. S-88 „Dėl Lietuvos kraštovaizdžio politikos įgyvendinimo priemonių“, adresuotas AM – rekomenduojant neišbraukti iš Lietuvos kraštovaizdžio politikos įgyvendinimo priemonių saugomų teritorijų regioninių architektūrinių reglamentų tvirtinimą, siūlant į Lietuvos kraštovaizdžio estetinio identiteto formavimo gaires įterpti ir tradicijų išsaugojimo kriterijų.
	9.3. Etninės architektūros integravimo į architektų atestavimo klausimyną inicijavimas		<p>Įgyvendinta tik iš dalies dėl lėšų tyrimams trūkumo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2010-05-04 Taryboje įvyko Tarybos atstovų susitikimas su VGTU Architektūros fakulteto dekanu prof. dr. Rimantu Buivydu, kurio metu aptartos galimybės intensyviau integruoti etnoarchitektūrą į architektų studijas bei tyrimus.
	9.4. Etnoarchitektūros integravimo į planavimo ir statybos normas inicijavimas		<p>Neįgyvendinta dėl lėšų tyrimams trūkumo.</p>

	9.5. Etnoarchitektūros statybinės veiklos sertifikavimo, įvertinant ją autentiškumo, savitumo ar regioninio identiteto požiūriu, inicijavimas		Neįgyvendinta dėl lėšų tyrimams trūkumo.
	9.6. Etnografinių kaimų sąvado tikslinimo inicijavimas <i>Įgyvendinant perfrazuota:</i> Dalyvavimas rengiant Etnografinių kaimų išsaugojimo programą		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-06-07 Tarybos atstovai dalyvavo pasitarime ŽŪM dėl tarpinstitucinės Lietuvos etnografinių kaimų programos rengimo; • Tarybos raštas 2010-06-11 Nr. S-71 „Dėl tarpinstitucinės Lietuvos etnografinių kaimų išsaugojimo programos parengimo“, adresuotas ŽŪM viceministrui M.Kuklieriui – pateikiant Tarybos siūlymus dėl projekto tobulinimo; • 2010-06-16 Taryba, atsiliepdamą į ŽŪM kvietimą, delegavo savo atstovą dr. V.Tumėną į tarpinstitucinės Lietuvos etnografinių kaimų išsaugojimo programos darbo grupę; • 2010-09-14 Tarybos posėdyje aptartas ŽŪM pateiktas „Etnografinių kaimų išsaugojimo 2011-2013 metų tarpinstitucinio veiklos plano“ projektas; • Raštas 2010-09-22 Nr. S-89 „Dėl Etnografinių kaimų išsaugojimo 2011-2013 metų tarpinstitucinio veiklos plano“, adresuotas ŽŪM – pateikiant projekto vertinimą ir konkrečius siūlymus dėl jo tobulinimo.
10. Tautinio paveldo produktų įstatymas	10.1. Dalyvavimas sprendžiant Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimo klausimus		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-02-05 Tarybos atstovas dr. V.Tumėnas dalyvavo ŽŪM sudarytos Tautinio paveldo produktų tarybos posėdyje; • 2010-03-03 Tautinio paveldo produktų grupė išanalizavo Tautinio paveldo produktų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą (Nr. XIP-1551), parengė jo vertinimą; • 2010-03-09 Taryba aptarė Tautinio paveldo grupės parengtą Tautinio paveldo produktų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto vertinimą, pritarė grupės išvadoms ir siūlymams (posėdyje dalyvavo Valstybinės kultūros paveldo komisijos atstovė); • Tarybos raštas 2010-04-07 Nr. S-42 „Dėl Lietuvos Respublikos tautinio

			<p>paveldo produktų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto (Nr. XIP-1551)“, adresuotas Seimo pirmininkei I.Degutienei, Ministrui Pirmininkui A.Kubiliui, ŽŪM ministrui K.Starkevičiui – teikiant išvadą, kad projektas parengtas išdėstant įstatymą nauja redakcija neparengus įstatymo koncepcijos; siūlant nekeisti įstatymo pavadinimo ir atsisakyti projekte teikiamo klaidinančio sąvokos <i>tautinis paveldas</i> apibrėžimo, nes iš to kyla nepageidautina kolizija su kitais teisės aktais, reglamentuojančiais etninės kultūros ir paveldosaugos sritis;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2010-03-09 Suvalkijos (Sūduvos) taryba Znavykų muziejuje Šakiuose surengė teorinį-praktinį seminarą pedagogams „Znavykų tautinis kostiumas – audiniai namų ir sakralinėje aplinkoje“; • 2010-03-09 Tarybos posėdyje aptarta įvykusi Kaziuko mugė – nutarta siekti, kad mugė vyktų tradicinėje vietoje (Katedros aikštėje), reikalauti, kad sertifikuoti meistrai mugėje prekiautų tik sertifikuotais gaminiais, pritarti siūlymui Kaziuko mugę įtraukti į UNESCO saugomų pasaulio paveldo objektų sąrašą; • 2010-05-11 Tarybos posėdyje nutarta kreiptis į Seimo Kaimo reikalų komitetą ir ŽŪM siekiant įrodyti teikiamų Tautinio paveldo produktų įstatymo pakeitimo projekto (Nr. XIP-1551) trūkumus; • 2010-06-07 ŽŪM įvyko Tautinio paveldo produktų grupės narių susitikimas su ŽŪM viceministru M.Kuklierium ir ŽŪM Tautinio paveldo skyriaus specialistais – aptartos Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimo problemos, pateikto įstatymo pakeitimo projekto (Nr. XIP-1551) trūkumai; • 2010-07-07 Tautinio paveldo produktų grupės nariai su ŽŪM Tautinio paveldo produktų skyriaus ir kitais ŽŪM darbuotojais aptarė Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimą ir nusprendė tuo klausimu surengti konferenciją Seime; • 2010-09-14 Taryba posėdyje aptarė konferencijos Seime dėl Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimo rengimą kartu su ŽŪM; • 2010-12-10 Tarybos atstovas dr. V.Tumėnas dalyvavo ŽŪM sudarytos Tautinio paveldo produktų tarybos posėdyje; • 2010-12-17 Tarybos atstovai dalyvavo Seime surengtoje konferencijoje „Lietuvos tautinis paveldas: dabartis ir perspektyvos“ ir spaudos konferencijoje,
--	--	--	--

			skaitė pranešimus (D.Urbanavičienė, V.Tumėnas, L.Klimka ir I.Seliukaitė).
	10.2. Išvadų bei siūlymų dėl tautinio paveldo produktų gamintojų ekonominių problemų teikimas		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-01-12 Tarybos posėdyje aptartos tyrimo „Ekonominės tautinio paveldo produktų gamintojų problemos“ išvados bei siūlymai; • Tyrimo išvados paskelbtos V.Tumėno pranešime „Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimo aktualijos“, skaitytame Seime 2010-12-17 vykusioje konferencijoje „Lietuvos tautinis paveldas: dabartis ir perspektyvos“.
11. Etnokultūrinio paveldo globa	11.1. Išvadų ir siūlymų dėl nematerialaus paveldo globą reglamentuojančių teisės aktų teikimas		<ul style="list-style-type: none"> • Tarybos raštas 2010-02-26 Nr. S-22 „Dėl etninės kultūros valstybinės globos“, adresuotas Kultūros ministrui R.Vilkaičiui – siūlant bendradarbiauti siekiant <i>UNESCO nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencijos</i> ir <u>nacionalinės paveldo skaitmeninimo strategijos įgyvendinimo</u>, sprendžiant nematerialaus paveldo (toliau – NP) archyvavimo problemas; • 2010-03-09 Etnokultūrinio paveldo ekspertų grupės posėdyje aptartos NP problemos – nutarta siekti NP archyvų įteisinimo, inicijuoti Nematerialaus kultūros paveldo įstatymo rengimą, gauti duomenų apie kitų šalių patirtį šioje srityje, pritarti NP kaupiančių įstaigų asociacijos steigimui, išanalizuoti NP archyvų skaitmeninimo problematiką ir pateikti siūlymus dėl sprendimo būdų, spręsti problemas, kurias sukelia asmens duomenų teisinės apsaugos nesuderinamumas su etninės kultūros NP kaupimo, archyvinės medžiagos naudojimo ir mokslinių tyrimų specifika; • 2010-04-13 Tarybos posėdyje nutarta atidėti Nematerialaus kultūros paveldo įstatymo koncepcijos rengimą, išsamiau paanalizuoti NP išsaugojimo problemas; • 2010-06-16 Tarybos posėdyje aptartas siūlymas kreiptis į ŠMM, Lietuvos mokslo tarybą, KM ir Kultūros rėmimo fondą dėl paramos etninės kultūros archyvų tvarkymui ir skaitmeninimui, nutarta šį siūlymą tobulinti ir konkretizuoti; • 2010 m. rugsėjo 1-4 d. Tarybos specialistė Aukštaitijos regionui V. Vasiliauskaitė dalyvavo Taline tarptautiniame UNESCO forume, skirtame Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencijai įgyvendinti, jame pristatė regiono etninių tradicijų saugojimo patirtį ir skaitė pranešimą „Nematerialaus etninės kultūros paveldo apsauga ir sklaida“;

			<ul style="list-style-type: none"> • 2010-09-23 Tarybos pirmininkė skaitė pranešimą „Nematerialus paveldas archyvuose: bendrosios saugojimo ir kaupimo problemos” VDU konferencijoje „Šiuolaikinio folkloro tyrimų patirtis ir perspektyvos“.
11.2. Išvadų ir siūlymų dėl materialaus paveldo globą reglamentuojančių teisės aktų teikimas			<ul style="list-style-type: none"> • 2010-02-09 Tarybos posėdyje aptartas KPD Klaipėdos teritorinio padalinio vedėjo N.Puteikio ir Neringos mero V.Giedraičio raštas 2010-01-08 Nr. (1-29) 2KL-05 dėl E.Jonušo dirbtuvių Nidoje – nutarta pritarti siūlymui šias dirbtuves paskelbti kultūros paveldo objektu, nes jose buvo atkuriami Kuršių Nerijai būdingi tradiciniai <i>kurėnai</i> ir <i>krikštai</i>, atspindintys kuršių amatų palikimą ir jūrinio kultūros paveldo ypatybes; • 2010-09-14 Tarybos posėdyje aptartas AM raštas 2010-08-06 Nr. (18-2)-D8-7548, kuriuo prašoma įvardyti problemas ir pateikti siūlymus dėl Kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo gairių automobilių keliams ir geležinkeliams rengimo; • Tarybos raštas 2010-09-22 Nr. S-88 „Dėl kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo gairių automobilių keliams ir geležinkeliams rengimo“, adresuotas AM – Taryba atkreipė dėmesį į problemas, susijusias su nekilnojamojo etninės kultūros paveldo pažinimu ir prieinamumu visuomenei.
11.3. Siūlymų dėl mitologinio sakralinio paveldo objektų globos teikimas			<ul style="list-style-type: none"> • 2010-02-09 Tarybos posėdyje išklaustas dr. V.Vaitkevičiaus pranešimas apie mitologinio sakralinio paveldo objektų globos problemas, nutarta šiuo klausimu kreiptis į Kultūros paveldo departamentą; • 2010-11-23 Mažosios Lietuvos taryba nutarė dar kartą kreiptis į Klaipėdos r. savivaldybę ir Higienos centrą dėl sanitarinės zonos aplink Kisinų kapinaites įregistravimo.
	Nematerialų ir materialų paveldą reglamentuojančios teisinės bazės lyginamoji analizė		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-12-13 Tarybos pirmininkė Seimo ŠMCK sudarytai darbo grupei pateikė analizę pagrindinių teisės aktų, reglamentuojančių paveldą ir etninę kultūrą Lietuvoje bei užsienyje; • 2010-12-16 ir 2010-12-20 Tarybos pirmininkė Seimo ŠMCK sudarytai darbo grupei pateikė surinktus duomenis apie nematerialaus ir materialaus kultūros paveldo globą Latvijoje, Estijoje, Norvegijoje ir kai kuriose kitose šalyse, ratifikavusiose UNESCO Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvenciją.

<p>12. Jono Basanavičiaus premija</p>	<p>12.1. Jono Basanavičiaus premijos nuostatų tobulinimas ir teikimas</p>		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-04-13 Tarybos posėdyje sudaryta darbo grupė pasiūlymams rengti dėl Jono Basanavičiaus premijos (svarbiausios premijos, teikiamos už reikšmingus darbus etninės kultūros srityje) nuostatų tobulinimo; • 2010-05-04 grupė posėdyje aptarė M.Martinačio raštiškus pasiūlymus dėl J.Basanavičiaus premijos nuostatų tobulinimo ir nutarė rekomenduoti Tarybai teikti siūlymą Vyriausybei prilyginti J. Basanavičiaus premijos statusą nacionalinėms premijoms; • 2010-05-11 Tarybos posėdyje nutarta teikti siūlymą Vyriausybei dėl J.Basanavičiaus premijos statuso prilyginimo nacionalinėms premijoms; • Tarybos raštas 2010-05-12 Nr. S-60 „Dėl Jono Basanavičiaus premijos statuso keitimo“, adresuotas Vyriausybei – siūlant pakelti šios premijos statusą pervadinant iš valstybinės į nacionalinę, bet išsaugant J.Basanavičiaus vardą.
<p>13. Etninės kultūros sklaida žiniasklaidoje</p>	<p>13.1. Siūlymų dėl etninės kultūros sklaidos žiniasklaidoje teikimas</p>		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-06-02 Žiniasklaidos grupės posėdyje nutarta organizuoti susitikimą su LRT taryba, parengti raštą su siūlymais transliuoti per LRT etninei kultūrai svarbius renginius, etninės kultūros laidas iš LRT archyvų, geriausias regioninių televizijų parengtas laidas; • Tarybos raštas 2010-06-09 Nr. S-69 „Dėl etninės kultūros propagavimo per LRT laidas“, adresuotas LRT tarybos pirmininkui D.Radzevičiui – pateikiant Žiniasklaidos grupės siūlymus; • 2010-06-10 per Žiniasklaidos grupės atstovų vizitą pas LRT tarybos pirmininką D.Radzevičių buvo išanalizuoti parengti siūlymai, jie papildyti susitarimu bendradarbiauti, kartą per metus surengti bendrą Tarybos ir LRT tarybos posėdį etninės kultūros sklaidos klausimais; • Tarybos raštas 2010-06-11 Nr. S-70 „Dėl EK sklaidos“, adresuotas LRT tarybos pirmininkui D.Radzevičiui – pateikiant per vizitą suderintus pasiūlymus LRT; • 2010-06-16 Tarybos posėdyje nutarta stiprinti bendradarbiavimą su LRT taryba; • 2010-09-14 Tarybos posėdyje nutarta rekomenduoti Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondui remti etninės kultūros projektus – internetinės

			<p>svetainės www.alkas.lt sukūrimą ir edukacinį TV projektą „Tradicijos laiko sandūroje“;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2010-10-04 Švietimo ir mokslo grupė, dalyvaujant UPC ir ŠMM atstovams, išsamiai aptarė TV laidų edukacinį projektą „Tradicijos laiko sandūroje“ ir nutarė siūlyti Tarybai tapti projekto partneriu; • 2010-10-12 Tarybos posėdyje pritarta Tarybos kaip eksperto ir konsultanto dalyvavimui įgyvendinant TV laidų projektą „Tradicijos laiko sandūroje“; • 2010-10-28 LRT vadovybė (D.Radzevičius ir A.Siaurusevičius) Taryboje dalyvavo Žiniasklaidos grupės posėdyje ir aptarė LRT bendradarbiavimo su Taryba gaires, etninės kultūros sklaidos per LRT intensyvinimo galimybes; • 2010-11-09 Tarybos posėdyje nutarta sudaryti rekomenduotinių transliuoti per LRT etninei kultūrai svarbių renginių sąrašą, Tarybos narys J. Vaiškūnas įgaliotas iš LRT tinklapio atrinkti vertingiausias archyvinės etnokultūros laidas; • Pradėtas tyrimas – vertingiausių etnokultūrinių laidų atranka iš LRT archyvų ir duomenų pateikimas tinklalapyje www.alkas.lt (atsakingas J. Vaiškūnas).
<p>14. Kūčių ir Vėlinių švenčių statusas</p> <p><i>Įgyvendinant perfrazuota:</i></p> <p>Tradicinių kalendorinių švenčių teisinis statusas</p>	<p>14.1. Siūlymų dėl Kūčių ir Vėlinių paskelbimo šventinėmis dienomis teikimas</p> <p>Rezultatas: 2010-12-09 Seimas priėmė Darbo kodekso 162 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymą, pagal kurį Kūčios paskelbtos švenčių diena.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-06-16 Tarybos posėdyje nutarta parengti Tarybos siūlymus raštu dėl Kūčių ir Vėlinių įtraukimo į šventinių dienų sąrašą; • 2010-09-14 Taryba patvirtino siūlymus dėl Kūčių ir Vėlinių paskelbimo šventinėmis dienomis ir nutarė juos teikti Seimui; • Tarybos raštas 2010-09-20 Nr. S-87 „Dėl Vėlinių ir Kūčių paskelbimo švenčių dienomis“, adresuotas ŠMKK nariams – siūlant Darbo kodekso 162 straipsnio pakeitimą ir papildymą; • 2010-09-21 Tarybos pirmininkė dalyvavo LR laidoje apie Kūčias ir Vėlines; • Tarybos raštas 2010-10-22 Nr. S-103 „Dėl darbo kodekso 162 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto“, adresuotas projekto autoriams Seimo nariams E.Žakariui, J.Juozapaičiui, E.Jonylai, B.Paužai ir M.Basčiui – siūlant įteisinti kaip švenčių dieną ne tik Kūčias, bet ir Vėlines; • 2010-11-08 Tarybos pirmininkė dalyvavo diskusijoje per „Žinių radiją“ apie Kūčias ir Vėlines;

			<ul style="list-style-type: none"> • 2010-11-09 Tarybos posėdyje svarstyto Kūčių paskelbimo švenčių diena galimybės, bendru sutarimu nepritarta viešai skelbtiems siūlymams atsisakyti kurios nors kitos šventės; • 2010-11-23 Mažosios Lietuvos taryba pritarė Tarybos iniciatyvai dėl Kūčių ir Vėlinių paskelbimo švenčių dienomis; • 2010-12-06 Tarybos pirmininkė dalyvavo diskusijoje apie Kūčias ir Jonines LR laidoje „Ryto garsai“; • Tarybos raštas 2010-12-06 Nr. S-122 „Dėl švenčių gausumo Lietuvoje ir Europoje“, adresuotas Seimo pirmininkei I. Degutienei ir Seimo nariams – pateiktas Tarybos pirmininkės parengtas Lietuvos ir kitų Europos šalių švenčių dienų lyginamasis tyrimas, kuris parodė, jog 2010 m. daugiau už Lietuvą švenčių turėjo net 21 valstybė, tiek pat – 6, mažiau – tik 3 šalys; • 2010-12-08 Tarybos pirmininkė dalyvavo Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto svarstyme dėl Kūčių kaip švenčių dienos įteisinimo.
		Siūlymų dėl kitų tradicinių švenčių statuso rengimas ir teikimas	<ul style="list-style-type: none"> • 2010-06-16 Tarybos posėdyje nutarta parengti Tarybos siūlymus dėl Jurginių, Sekminių ir Užgavėnių įtraukimo į atmintinų dienų sąrašą; • 2010-09-14 Tarybos posėdyje nutarta tobulinti parengtus siūlymus dėl Užgavėnių, Jurginių ir Sekminių paskelbimo atmintinomis dienomis • 2010-10-12 Tarybos posėdyje svarstytas siūlymas dėl Užgavėnių, Jurginių ir Sekminių paskelbimo atmintinomis dienomis, nutarta jį papildyti; • 2010-11-09 Taryba nutarė ateityje teikti Seimui siūlymą dėl Užgavėnių, Jurginių ir Sekminių paskelbimo atmintinomis dienomis; • Tarybos raštas 2010-12-02 Nr. S-118, Nr. S-119 „Dėl būtinybės išsaugoti Rasos (Joninių) šventinę dieną“, adresuotas Seimo pirmininkei I. Degutienei, Seimo nariams – pasisakant prieš siūlymą panaikinti Rasos (Joninių) šventę, kadangi ji turi galias tradicijas Lietuvoje, yra svarbiausia kalendorinė vasaros šventė, nuo kurios atgaivinimo 1967 m. prasidėjo folklorinis judėjimas Lietuvoje.
15. Bendradarbiavimas su	15.1. Bendradarbiavimo sutarties su Lenkijos		<ul style="list-style-type: none"> • 2010-01-08 pasirašyta Tarybos ir Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugijos bendradarbiavimo sutartis.

lietuvių organizacijomis lietuvių etninėse žemėse (Lenkijoje, Gudijoje, Karaliaučiaus krašte) ir kitose užsienio šalyse	lietuvių etninės kultūros draugija parengimas ir pasirašymas		
	15.2. Bendradarbiavimas su kitomis užsienio lietuvių organizacijomis		Neįgyvendinta dėl lėšų trūkumo ir teikto prioriteto kitiems darbams.

Sutrumpinimai:

AM – Aplinkos ministerija

KM – Kultūros ministerija

KPD – Kultūros paveldo departamentas

KTU – Kauno technologijos universitetas

KU – Klaipėdos universitetas

LEKD – Lietuvių etninės kultūros draugija

LII – Lietuvos istorijos institutas

LKI – Lietuvių kalbos institutas

LLKC – Lietuvos liaudies kultūros centras

LMTA – Lietuvos muzikos ir teatro akademija

LRT – Lietuvos radijas ir televizija

LRV – Lietuvos Respublikos Vyriausybė

Seimo SRDK – Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetas

Seimo ŠMCK – Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas

Seimo VVSK – Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas

SRTRF – Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas

ŠMM – Švietimo ir mokslo ministerija

ŠU – Šiaulių universitetas

UPC – Ugdymo plėtotės centras

VDU – Vytauto Didžiojo universitetas

VG TU – Vilniaus Gedimino technikos universitetas

VKPK – Valstybinė kultūros paveldo komisija

VLKK – Valstybinė lietuvių kalbos komisija

VPU – Vilniaus pedagoginis universitetas

VRM – Vidaus reikalų ministerija

VU – Vilniaus universitetas

ŽŪM – Žemės ūkio ministerija

2. TARYBOS SUPLANUOTŲ UŽDAVINIŲ 2010 M. ĮGYVENDINIMO APIBENDRINIMAS

Taryba pagal 15 temų buvo suplanavusi 38 darbus, iš kurių 5 darbai liko neįgyvendinti (6.2, 6.3, 9.4, 9.5 ir 15.2), 2 darbai buvo įgyvendinti tik iš dalies (7.7 ir 9.3) – daugiausia dėl lėšų trūkumo ir suteikto prioriteto kitiems darbams. Papildomai buvo atlikta 13 neplaninių darbų pagal 7 temas (2-5, 7, 11 ir 14). Darbams įgyvendinti iš viso buvo įvykdyta 214 priemonių:

- pagal 7-ąją temą „Etninės kultūros ugdymo plėtra“ – 57 priemonės;
- pagal 5-ąją temą „Etnografinių regionų globa“ – 33 priemonės;
- pagal 6-ąją temą „Tarmių gyvoji tradicija“ – 24 priemonės;
- pagal 14-ąją temą „Kūčių ir Vėlinių švenčių statusas“ (įgyvendinant perfrazuota į „Tradicionių kalendorinių švenčių teisinis statusas“) – 16 priemonių;
- pagal 10-ąją temą „Tautinio paveldo produktų įstatymas“ – 14 priemonių;
- pagal 11-ąją temą „Etnokultūrinio paveldo globa“ – 13 priemonių;
- pagal 13-ąją temą „Etninės kultūros sklaida žiniasklaidoje“ – 11 priemonių;
- pagal 9-ąją temą „Etnoarchitektūros globa ir sklaida“ – 10 priemonių;
- pagal 2-ąją temą „Etninės kultūros plėtros valstybinė programa“ – 9 priemonės;
- pagal 8-ąją temą „Etninės kultūros specialistų rengimas“ – 8 priemonės;
- pagal 3-iąją temą „Etninės kultūros plėtros integravimas į Lietuvos kultūros strategiją“ (įgyvendinant perfrazuota į „Etninės kultūros integravimas į bendrąją Lietuvos kultūros politiką“) – 7 priemonės;
- pagal 4-ąją temą „Etninės kultūros fondas“ (įgyvendinant perfrazuota į „Etninės kultūros finansavimo problemos“) – 5 priemonės;
- pagal 12-ąją temą „Jono Basanavičiaus premija“ – 4 priemonės;
- pagal 1-ąją temą „Tarybos 2010-2012 m. strateginis veiklos planas“ – 2 priemonės;
- pagal 15-ąją temą „Bendradarbiavimas su lietuvių organizacijomis lietuvių etninėse žemėse“ – 1 priemonė.

Daugiausia dėmesio skirta *etnokultūrinio ugdymo plėtrai* (57 priemonės) – ši tema svarstyta 7-uoiose Tarybos posėdžiuose ir 8-uoiose Švietimo ir mokslo grupės posėdžiuose, 6-uoiose regioninių tarybų posėdžiuose, surengtos 5 regioninės konferencijos, 1 respublikinė diskusija, pateikta 10 raštų su siūlymais (iš jų 6 dėl teisės aktų tobulinimo), atlikti 4 tyrimai (vieno rezultatai paskelbti 2-uoiose straipsniuose), Tarybos atstovai deleguoti į ŠMM patvirtintas 1 darbo grupę ir 1 tarybą, bendradarbiauta su Seimo ŠMKK, ŠMM, UPC, Švietimo informacinių technologijų centru, Moksleivių sąjunga, savivaldybėmis (Švietimo skyriais, Mokytojų švietimo centrais, Pagalbos mokytojui ir mokyklai centrais), mokyklomis ir kitomis švietimo įstaigomis, aukštosiomis mokyklomis, kultūros centrais, LEKD ir kitomis visuomeninėmis organizacijomis.

Etnografinių regionų globai skirtos 33 priemonės – tema svarstyta 5-uoiose Tarybos posėdžiuose, 1-ame regioninių tarybų atstovų posėdyje, 10-yje regioninių tarybų posėdžių, surengtos 2 konferencijos, parengti 2 tarpregioniniai ES remiami projektai, pateikti 4 raštai su siūlymais, parengti ir patvirtinti 3 Tarybos teisės aktai, Tarybos atstovas deleguotas į 1

tarpinstitucinį organizacinį komitetą ir dalyvavo 3-uose jo posėdžiuose, bendradarbiauta su Prezidente, Seimo VVSK, VRM, KM, ŽŪM, Kūno kultūros ir sporto departamentu prie LRV, savivaldybėmis, valstybinėmis įstaigomis ir visuomeninėmis organizacijomis, veikiančiomis etnografiniuose regionuose.

Tarmių gyvosios tradicijos išsaugojimo skatinimui skirtos 24 priemonės – tema svarstyta 4-iuose Tarybos posėdžiuose, 1-ame Etnografinių regionų grupės posėdyje ir 2-uose Tarmių grupės posėdžiuose, 5-iuose regioninių tarybų posėdžiuose, suorganizuotas 1 renginys, pateikti 9 raštai su siūlymais, pradėtas 1 tyrimas, bendradarbiauta su Seimo ŠMKK, ŠMM, KM, VLKK, LKI, VU, kraštiečių sambūriais ir kitomis visuomeninėmis organizacijomis, savivaldybių Švietimo skyriais, Varnių regioniniu parku, regionine ir respublikine žiniasklaida. Dėl lėšų trūkumo neįgyvendinti 2 suplanuoti darbai (programų inicijavimas ir konferencijos surengimas).

Tradicinių kalendorinių švenčių teisinio statuso įtvirtinimui skirta 16 priemonių – tema svarstyta 5-iuose Tarybos posėdžiuose, 1-ame regioninės tarybos posėdyje, pateikti 3 raštai su siūlymais (iš jų 2 dėl teisės aktų tobulinimo), atliktas 1 tyrimas, bendradarbiauta su Seimo pirmininke, Seimo ŠMKK, Seimo SRDK, kitais Seimo nariais, respublikine žiniasklaida.

Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimo priežiūrai skirta 14 priemonių – tema svarstyta 4-iuose Tarybos posėdžiuose ir 1-ame Tautinio paveldo produktų grupės posėdyje, surengtas 1 regioninis seminaras, dalyvauta 1 konferencijoje su pranešimais, Tarybos atstovas deleguotas į ŽŪM patvirtintą tarybą, atliktas 1 tyrimas ir 1 vertinimas, pateiktas 1 raštas su siūlymais, bendradarbiauta su Seimu, VKPK, Vyriausybe, ŽŪM, respublikine žiniasklaida ir regioniniu muziejum.

Etnokultūrinio paveldo globai skirta 13 priemonių – tema svarstyta 4-iuose Tarybos posėdžiuose, 1-ame Etnokultūrinio paveldo grupės posėdyje, 1-ame regioninės tarybos posėdyje, atliktas 1 tyrimas, dalyvauta su pranešimais 2 konferencijose (tarptautinėje ir respublikinėje), pateikti 3 raštai su siūlymais, bendradarbiauta su Seimo ŠMKK, UNESCO Nacionaline komisija, KM, AM, KPD'ο Klaipėdos teritoriniu padaliniu, Neringos savivaldybe.

Etninės kultūros sklaidos žiniasklaidoje plėtrai skirta 11 priemonių – tema svarstyta 4-iuose Tarybos posėdžiuose, 2-uose Žiniasklaidos grupės posėdžiuose ir 1-ame Švietimo ir mokslo grupės posėdyje, pateikti 2 raštai su siūlymais, pradėtas 1 tyrimas (atranka), bendradarbiauta su LRT, SRTRF, ŠMM, UPC, regionine žiniasklaida.

Etnoarchitektūros globai ir sklaidai skirta 10 priemonių – tema svarstyta 3-iuose Tarybos posėdžiuose, Tarybos atstovas deleguotas į ŽŪM patvirtintą darbo grupę, atlikti 2 vertinimai, pateikti 3 raštai su siūlymais, bendradarbiauta su ŽŪM, AM, KTU, VGTU, respublikine žiniasklaida. Dėl lėšų tyrimams trūkumo 2 suplanuoti darbai neįgyvendinti, 1 – tik iš dalies.

Etninės kultūros plėtos valstybinės programos rengimui ir įgyvendinimo koordinavimui skirtos 9 priemonės – tema svarstyta 5-iuose Tarybos posėdžiuose, Tarybos atstovas dalyvavo 2-uose KM sudarytos darbo grupės posėdžiuose, pateiktas Programos projekto vertinimas ir 2 raštai su siūlymais, nustatyti programos prioritetai 2011 metams, bendradarbiauta su KM.

Etninės kultūros specialistų rengimo problemoms skirtos 8 priemonės – tema svarstyta 2-uose Tarybos posėdžiuose, 1-ame Švietimo ir mokslo grupės posėdyje, 3-uose regioninių tarybų posėdžiuose, 1-ame regioninės tarybos posėdyje, pateiktas 1 raštas su siūlymais, bendradarbiauta su Seimo ŠMKK, ŠMM, KTU, LMTA, KU, Marijampolės kolegija.

Etninės kultūros integravimui į bendrąją Lietuvos kultūros politiką (perfazavus suplanuotą temą *Etninės kultūros plėtos integravimas į Lietuvos kultūros strategiją*) skirtos 7

priemonės (iš jų 5-ios – įgyvendinant neplanuotus darbus) – atliktas 1 vertinimas, pateikti 2 raštai su siūlymais (1 iš jų dėl teisės akto projekto), bendradarbiauta su Seimu, Ministro pirmininko tarnyba, KM, LEKD, žiniasklaida.

Etninės kultūros finansavimo problemoms (perfrazavus suplanuotą temą *Etninės kultūros fondas*) skirtos 5 priemonės – tema svarstyta 2-uose Tarybos posėdžiuose, 1-ame ekspertų grupės posėdyje, atlikti 2 tyrimai, bendradarbiauta su savivaldybių Kultūros skyriais.

Jono Basanavičiaus premijos statuso svarstymui skirtos 4 priemonės – tema svarstyta 2-uose Tarybos posėdžiuose, 1-ame grupės posėdyje, pateiktas 1 raštas su siūlymais, bendradarbiauta su Vyriausybe ir KM.

Tarybos 2010-2012 m. strateginio veiklos plano sukūrimui skirtos 2 priemonės – tema svarstyta 1-ame Tarybos posėdyje, patvirtintas Tarybos 2010 m. veiklos planas, Finansų ministerijai pateiktas Tarybos 2010-2012 m. strateginis veiklos planas ir jo uždaviniai 2010 metams.

Bendradarbiavimui su lietuvių organizacijomis lietuvių etninėse žemėse skirta 1 priemonė – bendradarbiauta su Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugija, pasirašyta bendradarbiavimo sutartis. Kiti darbai neįgyvendinti dėl lėšų trūkumo ir teikto prioriteto kitiems darbams.

3. TARYBOS PRIIMTI TEISĖS AKTAI, SIŪLYMAI DĖL TEISĖS AKTŲ AR JŲ PROJEKTŲ TOBULINIMO

3.1. TARYBOS PRIIMTI TEISĖS AKTAI

1. Tarybos 2010 m. kovo 9 d. nutarimas Nr. TN-1 „Dėl administracinės reformos“ (žr. 9 priedą);
2. Tarybos 2010 m. birželio 16 d. nutarimas Nr. TN-2 „Dėl Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendrųjų nuostatų patvirtinimo“ (žr. 10 priedą);
3. Tarybos 2010 m. lapkričio 9 d. nutarimas Nr. TN-3 „Dėl Pavyzdinio regioninių tarybų darbo reglamento patvirtinimo“ (žr. 11 priedą);
4. Tarybos 2010 m. gruodžio 14 d. nutarimas Nr. TN-4 „Dėl 2011 metų etninės kultūros plėtros prioritetų sąrašo patvirtinimo“ (žr. 12 priedą).

3.2. SIŪLYMAI DĖL TEISĖS AKTŲ KEITIMO

1. Dėl *Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos* (patvirtinta Švietimo ir mokslo ministro įsakymu 2009-11-19 Nr. ISAK-2365) – siekiant tobulinti strategijos uždavinius, siekiamus rezultatus ir įgyvendinimo priemones (Tarybos raštas 2010-02-23 Nr. S-20 – žr. 13 priedą);

2. Dėl *Darbo kodekso* (Žin. 2002-06-26, Nr. 64-2569) 162 straipsnio pakeitimo ir papildymo – siekiant Vėlinių ir Kūčių paskelbimo švenčių dienomis (Tarybos raštai 2010-09-20 Nr. S-87 (žr. 14 priedą), 2010-10-22 Nr. S-103). Seimas 2010-12-09 priėmė Darbo kodekso 162 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymą, pagal kurį Kūčios paskelbtos švenčių diena.

3.3. SIŪLYMAI DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ TOBULINIMO

1. Dėl *Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių* projekto – teikiant pastabas dėl strateginių tikslų ir uždavinių, siūlant tobulinti konkrečias formuluotes siekiant integruoti etninę kultūrą (Tarybos raštas 2010-06-18 Nr. S-78 – žr. 15 priedą);
2. Dėl *Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymo pakeitimo įstatymo* projekto Nr. XIP-1551 – teikiant išvadą, kad projektas yra parengtas išdėstant įstatymą nauja redakcija neparengus įstatymo koncepcijos; siūlant nekeisti įstatymo pavadinimo ir atsisakyti projekte teikiamo klaidinančio sąvokos *tautinis paveldas* apibrėžimo, nes iš to kyla nepageidautina kolizija su kitais teisės aktais, reglamentuojančiais etninės kultūros ir paveldosaugos sritis (Tarybos raštas 2010-04-07 Nr. S-42 – žr. 16 priedą)
3. Dėl *Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo* projekto Nr. XIP-1814:
 - siūlant 15 straipsnio 1 d. pakeitimą ir papildymą apibrėžiant neformaliojo vaikų švietimo paskirtį (Tarybos raštai 2010-05-07 Nr. S-57, 2010-10-26 Nr. S-99 – žr. 17 priedą);
 - siūlant 31 straipsnio pakeitimą ir papildymą keičiant *etikos* dalyką į *etikos ir papročių* dalyką (Tarybos raštas 2010-11-10 Nr. S-113 – žr. 18 priedą);
4. Dėl *Vaikų pasirenkamojo švietimo finansavimo modelio aprašo* projekto – siūlant į vaikų pasirenkamojo švietimo paskirtį integruoti kultūros, taip pat ir etninės, poreikių tenkinimą (Tarybos raštas 2010-06-17 Nr. S-75).

3.4. SIŪLYMAI DĖL PROGRAMŲ AR VEIKLOS PLANŲ PROJEKTŲ TOBULINIMO

1. Dėl *Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2010-2014 m.* projekto (Tarybos raštai 2010-04-27 Nr. S-49; 2010-05-11 Nr. S-59 – žr. 19 priedą);
2. Dėl *Tarpinstitucinės Lietuvos etnografinių kaimų išsaugojimo programos* projekto (Tarybos raštas 2010-06-11 Nr. S-71);
3. Dėl *Etnografinių kaimų išsaugojimo 2011-2013 metų tarpinstitucinio veiklos plano* projekto (Tarybos raštas 2010-09-22 Nr. S-89 – žr. 20 priedą).

4. TYRIMAI IR REKOMENDACIJOS

4.1. TYRIMAI, APKLAUSOS IR SAŲADŲ SUDARYMAI

Atlikti 2 teisės aktų vertinimai, 9 tyrimai (2 tyrimai tik pradėti, 1-o tyrimo rezultatai paskelbti 2-uose straipsniuose, 3-jų – pranešimuose), atliktos 3 apklausos, sudaromi 3 sąvadai:

1. *Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos* vertinimas (parengė Švietimo ir mokslo grupė, pateikta Tarybos rašto 2010-02-23 Nr. S-20 priede – žr. 13 priedą);

2. Tyrimas *Etnokultūros ugdymo padėtis bendrojo lavinimo mokyklose* (parengė Tarybos narė I.Trinkūnienė ir kviestiniai ekspertai dr. E.Velička, V.Rutkūnas), skelbta <http://www3.lrs.lt/docs2/HATDCFKK.PDF>, <http://www3.lrs.lt/docs2/KOCNUWVO.PDF> ir spaudoje:

- 1) Trinkūnienė I. Etninė kultūra mokyklose: mokytojų patirties tyrimas. *Liaudies kultūra*, 2010/4 (133), p. 21-29;
- 2) Trinkūnienė I. Etninė kultūra ir neformalus ugdymas: mokytojų patirties tyrimas. *Liaudies kultūra*, 2010/6 (135), p. 46-53;
3. Pradėtas etninės kultūros pedagogų sąvado sudarymas ir etnokultūrinio ugdymo gerosios patirties tyrimas pagal anketavimo (anketą žr. 21 priede) rezultatus;
4. Pradėtas etnokultūros specialistus ir pedagogus rengiančių aukštųjų mokyklų sąvado sudarymas (anketą žr. 22 priede);
5. Pradėtas tarmių gyvosios tradicijos tyrimas mokyklose pagal anketą „Tarmės ir jaunimas“ (žr. 23 priede);
6. *Tautinio paveldo produktų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIP-1551* vertinimas (parengė Tautinio paveldo produktų grupė, pateikta Tarybos rašto 2010-04-07 Nr. S-42 priede – žr. 16 priedą);
7. Tyrimas *Ekonominės tautinio paveldo produktų gamintojų problemos* – išvados paskelbtos V.Tumėno pranešime „Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimo aktualijos“, skaitytame Seime 2010-12-17 vykusioje konferencijoje „Lietuvos tautinis paveldas: dabartis ir perspektyvos“ (skelbta Tarybos internetiniame tinklalapyje http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=2228&p_k=1);
8. Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimo problemų tyrimas – pateikta D.Urbanavičienės pranešime „Tautinio paveldo produktų įstatymas: lūkesčiai ir problemos“, skaitytame Seime 2010-12-17 vykusioje konferencijoje „Lietuvos tautinis paveldas: dabartis ir perspektyvos“ (skelbta http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=2228&p_k=1);
9. Vertingiausių etnokultūrinių laidų sąvadas-atranka iš LRT archyvų (sudaro J.Vaiškūnas – žr. internete <http://alkas.lt/category/vaizdai/vaizdu-aruodai/>);
10. Lietuvos ir kitų Europos šalių švenčių dienų lyginamasis tyrimas (parengė D.Urbanavičienė, pateikta Tarybos rašto 2010-12-06 Nr. S-122 priede – žr. 24 priedą);
11. Nematerialaus kultūros paveldo archyvavimo problemų tyrimas – pateikta D.Urbanavičienės pranešime „Nematerialus paveldas archyvuose: bendrosios saugojimo ir kaupimo problemos“, skaitytame 2010-09-23 VDU konferencijoje „Šiuolaikinio folkloro tyrimų patirtis ir perspektyvos“ (skelbta Tarybos internetiniame tinklalapyje http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=2230&p_k=1);
12. Etninę kultūrą ir paveldą reglamentuojančios teisinės bazės lyginamasis tyrimas (parengė D.Urbanavičienė, pateikta 2010-12-13 Seimo ŠMKK sudarytai darbo grupei – žr. 25 priedą)
13. Kultūros (tame tarpe ir etninės) finansavimo problemų tyrimas remiantis savivaldybių apklausa dėl kultūros įstaigų veiklos ir mocos fondo pakitimų 2009-2010 m. (parengė J.Vaiškūnas)

4.2. REKOMENDACIJOS

1. Dėl geriausio Lietuvos kultūros centro vardo skyrimo Vilniaus mokytojų namams (raštas 2010-01-14 Nr. S-4, adresuotas Lietuvos liaudies kultūros centrui);

2. Dėl dr.Kazio Račkausko apdovanojimo (raštas 2010-04-08 Nr. S-45, adresuotas Seimo pirmininko pavaduotojui);

3. Dėl palankesnių darbui sąlygų sudarymo Lietuvos tautodailininkų sąjungos Panevėžio bendrijai (raštas 2010-04-24 Nr. S-48, adresuotas Teisingumo ministerijai);

4. Dėl studentės R.Susloviienės baigiamojo darbo „Tautinio paveldo paslaugų sertifikavimo ypatumai Žemės ūkio ministerijoje“ (raštas 2010-06-03 Nr. S-66, adresuotas Vilniaus kooperacijos kolegijos direktoriui J.Jakubauskui) – rekomenduojant kolegijos studentams ir toliau siūlyti temas iš tautinio paveldo produktų srities, nes tai ypač praverstų tradicinių amatų centrų plėtrai, sudarytų sąlygas tyrėjams praktiškai įsiliesti į šią veiklą;

5. Dėl „Tautodailės metraščio“ svarbos edukaciniame projekte (raštas 2010-06-07 Nr. S-67, adresuotas Lietuvos meno kūrėjų asociacijos prezidentui K.Plateliui);

6. Dėl tautodailininko Vytauto Valiušio premijavimo (raštas 2010-11-09 Nr. S-111, adresuotas Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūrai);

7. Dėl Vilniaus etninės kultūros centro premijavimo už geriausiai parengtus ir vykdytus vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektus (raštas 2010-11-09 Nr. S-112, adresuotas Kultūros ministerijai);

8. Dėl partnerystės įgyvendinant projektą „TV laida „Tradicijos laiko sankirtoje“ (raštas 2010-09-27 Nr. S-91, adresuotas Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondui);

9. Dėl projekto „Tarmiškos kūrybos dienos“ (raštas 2010-12-01 Nr. S-116, adresuotas Kultūros rėmimo fondui) – rekomenduojant paremti Kauno r. Raudondvario kultūros centro, klubo „Žalia Žolė“ ir Rytų aukštaičių sambūrio organizuojamą tradicinį tarmiškos kūrybos konkursą.

5. RENGINIAI

Taryba 2010 m. suorganizavo 1 renginį (respublikinę diskusiją), jos teritoriniai padaliniai etnografiniuose regionuose – 9 renginius (5 konferencijas, 1 seminarą, 2 susitikimus ir 1 renginį-konkursą):

1. Žemaitijos taryba ir Mažosios Lietuvos taryba 2010-02-06 Gargžduose surengė konferenciją „Regionų reforma ir Vakarų Lietuvos istoriniai, etnokultūriniai regionai“, kurioje dalyvavo Žemaitijos ir Mažosios Lietuvos visuomeninės organizacijos.

2. Suvalkijos (Sūduvos) taryba 2010-03-09 Zanavykų muziejuje Šakiuose surengė teorinį-praktinį seminarą pedagogams „Zanavykų tautinis kostiumas – audiniai namų ir sakralinėje aplinkoje“.

3. Suvalkijos (Sūduvos) taryba kartu su Šakių r. savivaldybės kultūros ir turizmo skyriumi 2010-03-30 Šakiuose surengė konferenciją kultūros ir švietimo darbuotojams „Etninė kultūra ir regiono savitumas“.

4. Žemaitijos taryba kovo-balandžio mėn. organizavo Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos įgyvendinimo perspektyvų svarstymą su Žemaitijos regiono mokyklų direktoriais, pedagogais ir visuomene:

- 2010-03-29 susitikimą Kretingoje;
- 2010-03-30 susitikimą Tauragėje;
- 2010-04-23 konferenciją „Etninės kultūros ugdymas bendrojo lavinimo mokyklose“ Raudėnuose (Šiaulių r.).

5. Aukštaitijos taryba 2010-05-13 Rokiškyje surengė konferenciją pedagogams „Etnokultūrinė edukacija: patirties, poreikio ir galimybių analizė“.
6. Žemaitijos taryba tarpininkavo organizuojant tradicinį renginį „Rokoukimies i korkēm žemaitiškā“ (laureatų apdovanojimas vyko 2010-05-26).
7. Žemaitijos taryba ir Mažosios Lietuvos taryba 2010-09-18 Tauragėje surengė konferenciją „Istoriškai susiformavę etnokultūriniai vakarų Lietuvos regionai ir regionų reforma Lietuvoje“.
8. Taryba kartu su UPC 2010-11-26 Kauno tautinės kultūros centre surengė diskusiją „Etninės kultūros ugdymo tikslo, modelio ir turinio nustatymas panaudojant etninės kultūros ugdytojų, specialistų ir mokslininkų patirtį“.

6. BENDRADARBIAVIMAS SU VALSTYBĖS VALDYMO IR KITOMIS VALSTYBĖS INSTITUCIJOMIS, NEVYRIAUSYBINĖMIS ORGANIZACIJOMIS

6.1. BENDRADARBIAVIMAS SU LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTŪRA

Žemaitijos ir Mažosios Lietuvos tarybų 2010-02-06 Gargžduose surengtos konferencijos „Regionų reforma ir Vakarų Lietuvos istoriniai, etnokultūriniai regionai“ dalyvių rezoliucija adresuota Lietuvos Respublikos Prezidentei D.Grybauskaitei – rezoliucijoje pabrėžiama, kad ruošiant administracinę reformą būtina suderinti ekonominius valstybės interesus su istoriniu pagrindu susiformavusių etnokultūrinių regionų išsaugojimu, rasti optimalų regioninės savivaldos funkcionavimą, neintegruotą į didžiuosius miestus.

Taryba raštu 2010-04-07 Nr. S-43 „Dėl administracinės reformos“ kreipėsi į Lietuvos Respublikos Prezidentę D.Grybauskaitę siūlydama priimant sprendimus dėl Lietuvos teritorinės administracinės reformos prioritetu laikyti etnografinį kultūrinį tęstinumą.

6.2. BENDRADARBIAVIMAS SU LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMU

Seimo atstovavimas Taryboje: Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto teikimu į Tarybą 2009-2013 m. kadencijai deleguotas Lietuvos istorijos instituto mokslo darbuotojas dr. Vytautas Tumėnas.

Taryba 2010 m. teikė LR Seimui įvairius siūlymus, kuriuos galima sugrupuoti pagal šias temas:

Dėl etnokultūrinio ugdymo plėtros

- Seimo ŠMKK pateiktas Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos vertinimas ir siūlymai dėl strategijos tobulinimo (Tarybos raštas 2010-02-23 Nr. S-20);
- Seimo ŠMKK nariams pateiktas siūlymas dėl Švietimo įstatymo 15 straipsnio 1 d. keitimo siekiant integruoti kultūros (tame tarpe ir etnokultūros) poreikių tenkinimą į neformaliojo vaikų švietimo paskirties apibrėžimą (Tarybos raštai 2010-05-07 Nr. S-57 ir 2010-10-26 Nr. S-99) – šį siūlymą Seime užregistravo ŠMKK narys E.Žakaris;
- Seimo ŠMKK nariams pateiktas siūlymas dėl Švietimo įstatymo 31 straipsnio pataisos siekiant pakeisti *etikos* dalyką į *etikos ir papročių* dalyką (Tarybos raštas 2010-11-10 Nr. S-113) – šį siūlymą Seime užregistravo ŠMKK narys E.Žakaris.

Dėl tarmių gyvosios tradicijos išsaugojimo

- Seimo ŠMKK dukart pateiktas siūlymas dėl Tarmių metų paskelbimo 2011 m. (Tarybos raštai 2010-05-03 Nr. S-51 ir 2010-06-09 Nr. S-68), kartą – dėl Tarmių metų paskelbimo 2013 m. (Tarybos raštas 2010-06-18 Nr. S-76) – šį siūlymą Seime užregistravo ŠMKK narys J.Dautartas pateikdamas Seimo nutarimo projektą „Dėl 2013 metų paskelbimo Tarmių metais“.

Dėl tradicinių švenčių paskelbimo švenčių dienomis

- Seimo ŠMKK nariams teiktas siūlymas dėl Vėlinių ir Kūčių paskelbimo švenčių dienomis (Tarybos raštas 2010-09-20 Nr. S-87) – į šį siūlymą atsiliepė Seimo nariai E.Žakaris, J.Juozapaitis, E.Jonyla, B.Pauža ir M.Bastys, kurie pateikė Seimui svarstyti Darbo kodekso 162 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą siekiant įteisinti Kūčias kaip švenčių dieną; Taryba pateikė Seimui lyginamąjį Lietuvos ir kitų Europos šalių švenčių dienų tyrimą (Tarybos raštas 2010-12-06 Nr. S-122), kuris padėjo Seimui apsispręsti ir 2010-12-09 priimti Darbo kodekso 162 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymą pataisą dėl Kūčių paskelbimo švenčių diena.

Dėl administracinės reformos

- Seimo pirmininkei I.Degutienei, Seimo komitetams ir frakcijoms adresuota Žemaitijos ir Mažosios Lietuvos tarybų 2010-02-06 Gargžduose surengtos konferencijos „Regionų reforma ir Vakarų Lietuvos istoriniai, etnokultūriniai regionai“ dalyvių rezoliucija;

- Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui pateiktas Tarybos siūlymas priimant sprendimus dėl teritorinės administracinės reformos prioritetu laikyti etnografinį kultūrinį tęstinumą (išsaugant etnografinių regionų pavadinimus ir teritorijas), siūlant įtraukti Tarybą į Lietuvos teritorinės administracinės reformos rengimą ir įgyvendinimą (Tarybos raštas 2010-04-07 Nr. S-43) – komiteto atsakyme (2010-05-27 Nr. 8-2010-5668) pateikta informacija apie galimų sprendimų priėmimą 2010-2012 m. užtikrinant, kad komitetas yra pasiruošęs bendradarbiauti ir konsultuotis su Taryba sprendžiant minėtus klausimus.

Dėl Tautinio paveldo produktų įstatymo

- Seimo pirmininkei I.Degutienei pateikta išvada, kad Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas (Nr. XIP-1551) yra parengtas išdėstant įstatymą nauja redakcija neparengus įstatymo koncepcijos ir gali sukelti neigiamas pasekmes dėl nepageidautos kolizijos su kitais teisės aktais, reglamentuojančiais etninės kultūros ir paveldosaugos sritis (Tarybos raštas 2010-04-07 Nr. S-42).

Bendradarbiavimas su kitomis Seimui atskaitingomis institucijomis

Taryba kreipėsi į *Valstybinę lietuvių kalbos komisiją* prašydama palaikyti Tarmių metų paskelbimo idėją (Tarybos raštai 2010-06-02 Nr. S-65 ir 2010-06-18 Nr. S-77) ir gavo palankų atsakymą (raštas 2010-06-07 Nr. S1-277 (1.7)).

Valstybinės kultūros paveldo komisijos atstovė F. Turskytė 2010-03-09 dalyvavo Tarybos posėdyje, kuriame buvo svarstomas Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIP-1551.

6.3. BENDRADARBIAVIMAS SU LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBE IR MINISTERIJOMIS BEI JŲ ĮSTAIGOMIS

Vyriausybės ir ministerijų atstovavimas Taryboje: Ministras Pirmininkas į Tarybos sudėtį 2009-2013 m. kadencijai delegavo 3 atstovus – Kultūros ministerijos Regionų kultūros skyriaus vedėją I.Seliukaitę, Švietimo ir mokslo ministerijos Vaikų ir jaunimo socializacijos departamento direktorių R.Zuožą, Aplinkos ministerijos Teritorijų planavimo, urbanistikos ir

architektūros departamento vadovą (dab. VGTU Architektūros instituto direktorių) dr. doc. J.Jakaitį.

Taryba ir jos regioniniai padaliniai teikė Vyriausybei šias išvadas ir siūlymus:

- Ministrui Pirmininkui A.Kubiliui adresuota Žemaitijos ir Mažosios Lietuvos tarybų 2010-02-06 Gargžduose surengtos konferencijos „Regionų reforma ir Vakarų Lietuvos istoriniai, etnokultūriniai regionai“ dalyvių rezoliucija, kurioje pabrėžiama, kad ruošiant administracinę reformą būtina suderinti ekonominius valstybės interesus su istoriniu pagrindu susiformavusių etnokultūrinių regionų išsaugojimu, rasti optimalų regioninės savivaldos funkcionavimą, neintegruotą į didžiuosius miestus;

- Taryba raštu 2010-04-07 Nr. S-42 Ministrui Pirmininkui pateikė išvadą, kad Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas (Nr. XIP-1551) yra parengtas išdėstant įstatymą nauja redakcija neparengus įstatymo koncepcijos ir gali sukelti neigiamas pasekmes dėl nepageidautinos kolizijos su kitais teisės aktais, reglamentuojančiais etninės kultūros ir paveldosaugos sritis;

- Taryba raštu 2010-05-12 Nr. S-60 pasiūlė LR Vyriausybei pakeisti Jono Basanavičiaus premijos statusą pervadinant ją iš valstybinės į nacionalinę, bet išsaugant J.Basanavičiaus vardą (tuo pačiu premijos dydį prilyginant nacionalinei) – LR Vyriausybė paprašė atsakymo iš Kultūros ir Finansų ministerijų; Kultūros ministerija atsakė (raštas 2010-05-31 Nr. S1-243), kad jei leis 2011 m. biudžeto galimybės, bus rengiamas Nacionalinių kultūros ir meno premijų nuostatų pakeitimo projektas;

- Atsiliepiant į Ministro Pirmininko tarnybos raštą 2010-12-16 Nr. 62-6909, Taryba pateikė LEKD VII suvažiavimo rezoliucijos „Dėl etninės kultūros diskriminavimo politikos“ vertinimą (Tarybos raštas 2010-12-21 Nr. S-127).

Bendradarbiavimas su Kūno kultūros ir sporto departamentu prie LRV

- Taryba 2010-12-03 kreipėsi į Kūno kultūros ir sporto departamentą prie LRV prašydama įtraukti Tarybos atstovus į 2011 m. Sartų žirgų lenktynių organizacinį komitetą kultūriniais klausimams spręsti – gavusi teigiamą atsakymą, į šį komitetą buvo deleguotas Aukštaitijos tarybos narys A.Svidinskas, kuris dalyvavo 3-uose komiteto posėdžiuose, pateikė siūlymus dėl renginio scenarijaus ir kultūrinės programos.

Bendradarbiavimas su Kultūros ministerija

- Tarybos atstovai 2010-02-26 susitiko su Kultūros ministru R.Vilkaičiu ir raštu pateikė siūlymus dėl bendradarbiavimo įgyvendinant etninės kultūros valstybinę globą – prašant įtraukti Tarybą į visus Lietuvos kultūros strategijos rengimo bei įgyvendinimo etapus, taip pat įtraukti Tarybos atstovą į Kultūros ir meno tarybos sudėtį, siūlant išsamiai aptarti KM poziciją regioninės plėtros ir apskričių reformos klausimais, prašant Tarybą įtraukti į *Regionų kultūros plėtros 2008–2012 metų programos* įgyvendinimo koordinavimą, siūlant bendradarbiauti sprendžiant nematerialaus paveldo archyvavimo problemas ir siekiant UNESCO nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencijos įgyvendinimo (Tarybos raštas 2010-02-26 Nr. S-20);

- Kultūros ministerija kartu su Taryba parengė *Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2010-2014 m.* projektą – Tarybos atstovas dalyvavo KM sudarytos darbo grupės 2-uose posėdžiuose (2010-03-01 ir 2010-03-31), Taryba dukart teikė Kultūros ministrui R.Vilkaičiui siūlymus dėl Programos projekto tobulinimo (Tarybos raštai 2010-04-27 Nr. S-49, 2010-05-11 Nr. S-59), į kurių daugumą KM atsižvelgė;

- Taryba kreipėsi į Kultūros ministeriją prašydama palaikyti Tarmių metų paskelbimo idėją ir visokeriopai prisidėti prie tarmių gyvosios tradicijos išsaugojimo

Lietuvoje įgyvendinimo (Tarybos raštai 2010-05-04 Nr. S-53 ir 2010-06-18 Nr. S-74) – gautas palankus KM atsakymas (2010-05-11 Nr. S2-1261) siūlant parengti konkrečią programą ir priemonių planą, kol formuojamas 2011 m. biudžetas.

Bendradarbiavimas su Švietimo ir mokslo ministerija

Taryba teikė įvairius siūlymus Švietimo ir mokslo ministerijai, kuriuos galima sugrupuoti pagal šias temas:

Dėl pilietinio ir tautinio ugdymo programos

- Taryba raštu 2010-01-14 Nr. S-2 siūlė suintensyvinti Ilgalaikės pilietinio ir tautinio ugdymo programos priemonių 2.3, 3.1, 6.1, 6.2 įgyvendinimą;
- Atsiliepiant į ŠMM prašymą deleguoti atstovą į Ilgalaikės pilietinio ir tautinio ugdymo programos Nacionalinę koordinavimo tarybą, Taryba 2010-06-16 delegavo Tarybos narę, Švietimo ir mokslo grupės vadovę doc. dr. D.Vyčinienę.

Dėl Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos

- Taryba pateikė Švietimo ir mokslo ministrui G.Steponavičiui Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos vertinimą ir siūlymus dėl strategijos tobulinimo (Tarybos raštas 2010-02-23 Nr. S-20);
- ŠMM atstovai dalyvavo Tarybos surengtuose 6-iuose pasitarimuose dėl Strategijos įgyvendinimo.

Dėl etninės kultūros integravimo į neformalųjį ugdymą

- Dalyvaujant ŠMM atstovams 2010-01-08 Tarybos surengtame Švietimo ir mokslo grupės posėdyje, buvo aptartas Neformaliojo ugdymo koncepcijos projektas;
- Taryba pateikė ŠMM prašymą įtraukti Tarybos atstovą doc. dr. Rimantą Astrauską į Neformalaus ugdymo koncepcijos projekto rengimo darbo grupę (Tarybos raštas 2010-01-14 Nr. S-3), kuris dalyvavo šios darbo grupės 4-iuose posėdžiuose (2010-02-03, 2010-03-02, 2010-03-16, 2010-04-04);
- Vertindama ŠMM sudarytos darbo grupės parengtą *Vaikų pasirenkamojo švietimo finansavimo modelio aprašo* projektą, Taryba pateikė ŠMM siūlymą į vaikų pasirenkamojo švietimo paskirtį integruoti kultūros, taip pat ir etninės, poreikių tenkinimą (Tarybos raštas 2010-06-17 Nr. S-75);
- Tarybos atstovai 2010-10-08 dalyvavo ŠMM ir Lietuvos jaunimo turizmo centro organizuotame seminare „Etnokultūros puoselėjimas – tautinio identiteto išsaugojimas“.

Dėl tarmių gyvosios tradicijos išsaugojimo

- Taryba kreipėsi į ŠMM prašydama palaikyti Tarmių metų paskelbimo idėją ir visokeriopai prisidėti prie tarmių gyvosios tradicijos išsaugojimo Lietuvoje įgyvendinimo (Tarybos raštas 2010-05-04 Nr. S-53) – gautas palankus ŠMM atsakymas (2010-05-31 Nr. 12-05-R-3544) žadant bendradarbiauti aktualizuojant gimtosios tarmės reikšmę augančio žmogaus tapatumo formavimuisi.

Bendradarbiavimas su Ugdymo plėtotės centru (UPC)

- Tarybos pirmininkė 2010-06-17 per vizitą pas UPC direktorių G.Vaidelį susitarė dėl Tarybos ir UPC bendradarbiavimo siekiant įgyvendinti Etninės kultūros plėtros švietimo

įstaigose strategiją ir sukurti optimalią etnokultūrinio ugdymo švietimo įstaigose viziją, aptarė raštu pateiktus siūlymus (Tarybos raštai 2010-06-17 Nr. 71 ir 2010-06-17 Nr. 71);

- UPC atstovai dalyvavo Taryboje surengtuose pasitarimuose dėl etnokultūrinio ugdymo plėtros (2010-07-07, 2010-10-04, 2010-11-02, 2010-11-10, 2010-11-18);

- Taryba kartu UPC parengė dvi anketas: 1) etnokultūrinio ugdymo pedagogams; 2) aukštosioms mokykloms, rengiančioms etninės kultūros specialistus ir pedagogus;

- Taryba kartu su UPC Kauno tautinės kultūros centre 2010-11-26 surengė diskusiją „Etninės kultūros ugdymo tikslo, modelio ir turinio nustatymas panaudojant etninės kultūros ugdytojų, specialistų ir mokslininkų patirtį“; diskusijos rezultatai 2010-12-08 buvo apibendrinti per UPC vykusį renginio aptarimą.

Bendradarbiavimas su Švietimo informacinių technologijų centru

Taryba 2010-10-13 kreipėsi į Švietimo informacinių technologijų centrą prašydama pateikti informaciją apie įvairiose Lietuvos mokyklose dirbančius etninės kultūros mokytojus ir gavo duomenis apie 42 pedagogus iš 37 švietimo įstaigų.

Bendradarbiavimas su Žemės ir ūkio ministerija

Taryba teikė įvairius siūlymus Žemės ūkio ministerijai, kuriuos galima sugrupuoti pagal šias temas:

Tautinio paveldo produktų įstatymo pakeitimo projektas

- Taryba pateikė ŽŪM ministrui K.Starkevičiui išvadą, kad Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIP-1551 yra parengtas išdėstant įstatymą nauja redakcija neparengus įstatymo koncepcijos ir gali turėti neigiamų pasekmių dėl nepageidautos kolizijos su kitais teisės aktais, reglamentuojančiais etninės kultūros ir paveldosaugos sritis (Tarybos raštas 2010-04-07 Nr. S-42) – ŽŪM atsakyme 2010-05-03 nurodyta, kad įstatymo projektas pateiktas Seimui, todėl Taryba gali inicijuoti Tautinio paveldo produktų įstatymo projekto pakeitimus.

Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimas

- Tarybos atstovas dalyvavo ŽŪM sudarytos Tautinio paveldo produktų tarybos posėdžiuose 2010-02-05 ir 2010-12-10;

- Taryboje 2010-06-04 lankėsi už tautinio paveldo produktų sertifikavimą atsakinga ŽŪM darbuotoja Lina Bukauskienė ir su Tarybos pirmininke aptarė Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimo problemas;

- Tarybos atstovai 2010-06-07 per susitikimą su ŽŪM viceministru M.Kuklierium ir Tautinio paveldo skyriaus specialistais aptarė Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimo problemas;

- Tarybos atstovai 2010-07-07 susitiko su ŽŪM Tautinio paveldo produktų skyriaus darbuotojais ir aptarė Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimą bei galimybes tuo klausimu surengti konferenciją Seime;

- 2010-12-13 Taryboje lankėsi VšĮ Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros darbuotoja (atsakinga už tautinio paveldo produktų sertifikavimą) R.Noreikienė ir su Tarybos pirmininke aptarė Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimo problemas;

- Tarybos atstovai 2010-12-17 dalyvavo Seime surengtoje konferencijoje „Lietuvos tautinis paveldas: dabartis ir perspektyvos“ ir spaudos konferencijoje, skaitė pranešimus (D.Urbanavičienė, V.Tumėnas, L.Klimka ir I.Seliukaitė).

Etnografinių kaimų išsaugojimo programos rengimas

- Tarybos atstovai 2010-06-07 dalyvavo pasitarime ŽŪM dėl tarpinstitucinės Lietuvos etnografinių kaimų programos rengimo; Taryba pateikė ŽŪM siūlymus dėl tarpinstitucinės Lietuvos etnografinių kaimų išsaugojimo programos parengimo (Tarybos raštas 2010-06-11 Nr. S-71) ir 2010-06-16 delegavo savo atstovą dr. V.Tumėną į šios programos rengimo darbo grupę;
- Taryba pateikė ŽŪM Etnografinių kaimų išsaugojimo 2011-2013 metų tarpinstitucinio veiklos plano projekto vertinimą ir siūlymus dėl jo tobulinimo (Tarybos raštas 2010-09-22 Nr. S-89).

Bendradarbiavimas su Vidaus reikalų ministerija

- Taryba raštu 2010-04-07 Nr. S-43 „Dėl administracinės reformos“ kreipėsi į Vidaus reikalų ministrą R.Palaitį siūlydama priimant sprendimus dėl Lietuvos teritorinės administracinės reformos prioritetu laikyti etnografinį kultūrinį tęstinumą.

Bendradarbiavimas su Aplinkos ministerija

- Atsakydama į Aplinkos ministerijos raštą 2010-08-06 Nr. (18-2)-D8-7548 „Dėl Kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo gairių automobilių keliams ir geležinkeliams“ rengimo“, Taryba atkreipė dėmesį į problemas, susijusias su nekilnojamojo etninės kultūros paveldo pažinimu ir prieinamumu visuomenei (Tarybos raštas 2010-09-22 Nr. S-88).

6.4. BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS VALSTYBĖS INSTITUCIJOMIS

Bendradarbiavimas su Lietuvos Nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriatu

- Tarybos pirmininkė gruodžio mėn. kreipėsi į Lietuvos Nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriata prašydama pateikti duomenis apie kitų šalių patirtį užtikrinant nematerialaus ir materialaus kultūros paveldo apsaugą valstybiniu lygmeniu, funkcijų pasidalinimą tarp atsakingų institucijų – atsiliepiant į šį prašymą, Lietuvos Nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriatas kreipėsi į partnerius Latvijoje ir Estijoje, jų atsakymus perdavė Tarybai.

Bendradarbiavimas su Lietuvos radijo ir televizijos vadovybe

- Taryba raštu 2010-06-09 Nr. S-69 kreipėsi į LRT tarybos pirmininką D.Radzevičių dėl etninės kultūros propagavimo per LRT.
- Tarybos atstovai 2010-06-10 per susitikimą su LRT tarybos pirmininku D.Radzevičium aptarė Tarybos siūlymus ir juos papildė siekiu nors kartą per metus surengti bendrą Tarybos ir LRT tarybos posėdį etninės kultūros sklaidos klausimais (Tarybos raštas 2010-06-11 Nr. S-70).
- LRT vadovybė (D.Radzevičius ir A.Siaurusevičius) 2010-10-28 apsilankė Taryboje ir dalyvavo Žiniasklaidos grupės posėdyje, kurio metu buvo aptartos LRT bendradarbiavimo su Taryba gairės, etninės kultūros sklaidos per LRT intensyvinimo galimybės;

- Bendradarbiaujant su LRT, Taryba rengia vertingiausių etnokultūrinių laidų sąvada-tranką iš LRT archyvų.

Bendradarbiavimas su mokslo ir studijų institucijomis

Mokslo ir studijų institucijų atstovavimas Taryboje: savo atstovus į Tarybos sudėtį 2009-2013 m. kadencijai delegavo Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas – dr. A.Nakienė, Lietuvos istorijos institutas – dr. R.Paukštytė-Šaknienė, Lietuvos universitetų rektorių konferencija – doc. dr. R.Astrauską ir doc. dr. D.Vyčininę, Lietuvių katalikų mokslo akademija – doc. dr. P.Subačių.

Mokslo ir studijų institucijų atstovavimas regioninėse tarybose: Klaipėdos universitetas delegavo savo atstovus į Mažosios Lietuvos tarybą.

Be to, 2010 m. Taryba bendradarbiavo su mokslo ir studijų institucijomis šiais klausimais:

- *Kauno technologijos universiteto* kvietimu 2010-01-05 vyko Tarybos pirmininkės ir KTU vadovybės, KTU Architektūros ir statybos instituto atstovų pasitarimas dėl galimybės KTU įsteigti etnoarchitektūros magistratūros studijas, taip pat buvo aptartas architektūros paveldui skirtos internetinės svetainės www.autc.lt tobulinimas;

- 2010-04-28 Mažosios Lietuvos taryba aptarė etnokultūrinių studijų sudėtingą padėtį Klaipėdos universitete ir nutarė kreiptis į ŠMM;

- Taryboje 2010-05-04 įvyko Tarybos atstovų susitikimas su *VGTU Architektūros fakulteto* dekanu prof. dr. R.Buivydu aptariant galimybes intensyviau integruoti etnoarchitektūrą į architektų studijas bei tyrimus;

- Taryba 2010-05-11 svarstė *Marijampolės kolegijos* atstovų kreipimąsi ir raštu 2010-05-20 Nr. S-61 rekomendavo kolegijos vadovybei išsaugoti etnokultūros dalyko dėstymą privaloma tvarka visų studijų pakopų dalykų sąrašę;

- Taryboje 2010-10-04 ir 2010-10-12 buvo aptartos *Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Etnomuzikologijos katedros* išlikimo problemos;

- Taryba raštu 2010-10-22 Nr. S-104 „Dėl etnokultūros specialistus ir pedagogus rengiančių aukštųjų mokyklų sąvado sudarymo“ kreipėsi į Vilniaus pedagoginį Universitetą, Lietuvos muzikos ir teatro akademiją, Vilniaus universitetą, Vytauto Didžiojo universitetą, Klaipėdos universitetą, Šiaulių universitetą, Žemės ūkio universitetą, Vilniaus, Marijampolės ir Panevėžio kolegijas prašydama atsakyti į anketą – anketas 2010 m. užpildė 37 pedagogai iš VDU, ŠU, LMTA, KU, LŽŪA, Vilniaus, Marijampolės ir Panevėžio kolegijų.

Bendradarbiavimas su kultūros įstaigomis

Kultūros įstaigų atstovavimas Taryboje: savo atstovus į Tarybos sudėtį 2009-2013 m. kadencijai delegavo Lietuvos liaudies kultūros centras – Kultūros skyriaus Folkloro poskyrio vadovę J.Šemetaitę, Lietuvos muziejų asociacija – Panevėžio kraštotyros muziejaus direktorių A.Astramską.

Kultūros įstaigų atstovavimas regioninėse tarybose: savo atstovus į Mažosios Lietuvos tarybą delegavo Klaipėdos m. savivaldybės etnokultūros centras, Mažosios Lietuvos istorijos muziejus ir Šilutės kraštotyros muziejus; į Suvalkijos (Sūduvos) tarybą – VšĮ „Vilkaviškio audimo artelė“ ir VšĮ „Prienų drožėjai“.

Papildomai Taryba svarstė ir kitų kultūros įstaigų klausimus:

- Atsiliepiant į Lietuvos tautinių mažumų folkloro ir etnografijos centro prašymą, Taryba svarstė šio centro problemas ir pateikė siūlymus dėl padėties gerinimo Ministrui

Pirmininkui, Seimo ŠMKK pirmininkui ir Kultūros ministru (Tarybos raštai 2010-02-26 Nr. S-22 ir 2010-03-15 Nr. S-30).

Bendradarbiavimas su nacionaliniais ir regioniniais parkais

Nacionalinių ir regioninių parkų atstovavimas regioninėse tarybose: savo atstovus Dzūkijos (Dainavos) taryboje turi Dieveniškų istorinis regioninis parkas, Suvalkijos (Sūduvos) taryboje – Vištyčio regioninis parkas, Žemaitijos taryboje – Varnių regioninis parkas.

Bendradarbiavimas su apskričių administracijomis ir savivaldybėmis

Apskričių administracijų atstovavimas regioninėse tarybose (iki 2010 m. pabaigos): savo atstovus Dzūkijos (Dainavos) taryboje turi Vilniaus ir Varėnos, Suvalkijos (Sūduvos) taryboje – Kauno ir Marijampolės, Aukštaitijos taryboje – Panevėžio ir Utenos, Žemaitijos taryboje – Telšių, Mažosios Lietuvos taryboje – Klaipėdos ir Tauragės apskričių administracijos.

Savivaldybių atstovavimas regioninėse tarybose: savo atstovus turi visų Lietuvos rajonų ir miestų (išskyrus Vilnių) savivaldybės.

Bendradarbiauta su savivaldybėmis šiais klausimais:

- Taryba raštu 2010-02-02 Nr. S-12 kreipėsi į savivaldybių kultūros skyrių vedėjus prašydama pateikti duomenis apie kultūros įstaigų finansavimą 2010 m. – gauti atsakymai iš 25 savivaldybių;
- Taryba raštu 2010-05-24 Nr. S-62 kreipėsi į savivaldybių švietimo skyrius prašydama padėti išplatinti anketą „Tarmės ir jaunimas“ mokyklose (anketos renkamos iki 2011 m. kovo 1 d.);
- Taryba raštu 2010-10-07 Nr. 97 kreipėsi į savivaldybių švietimo skyrius, mokytojų švietimo centrus, pagalbos mokytojui ir mokyklai centrus prašydama padėti išplatinti anketą etninės kultūros mokytojams – gauta apie 330 užpildytų anketų.

6.5. BENDRADARBIAVIMAS SU NEVYRIAUSYBINĖMIS ORGANIZACIJOMIS

Nevyriausybinių organizacijų atstovavimas Taryboje: savo atstovus į Tarybos sudėtį 2009-2013 m. kadencijai delegavo Lietuvių etninės kultūros draugija – doc. dr. D.Urbanavičienę, Lietuvos kraštotyros draugija – prof. dr. L.Klimką, Lietuvos meno kūrėjų asociacija – J.Rudzinską ir M.Martinaitį, Lietuvos ramuvų sąjunga – I.Trinkūniene.

Nevyriausybinių organizacijų atstovavimas regioninėse tarybose:

- į Aukštaitijos tarybą savo atstovus delegavo Aukštaičių akademija, Utenos etnoklubas, Lietuvių etninės kultūros draugijos Kauno teritorinis padalinys, Muziejų asociacija;
- į Žemaitijos tarybą savo atstovus delegavo Žemaičių akademija, Žemaičių kultūros draugija, Lietuvių etninės kultūros draugija, Lietuvos ūkininkų draugija;
- į Mažosios Lietuvos tarybą savo atstovus delegavo Lietuvinkų bendrija „Mažoji Lietuva“, Šilutės kraštotyros draugija, Šilutės ūkininkų draugija, Šilutės Hermano Zudermano literatūrinis klubas;
- į Suvalkijos (Sūduvos) tarybą savo atstovus delegavo Sūduvos istorijos klubas, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Kauno bendrija, tautodailininkų bendrija „Dailius“,

Lietuvių etninės kultūros draugijos Kauno teritorinis padalinys, Lietuvai pagražinti draugija, Moterų ūkininkų sąjunga, Kalvarijos literatų klubas;

- į Dzūkijos (Dainavos) tarybą savo atstovus delegavo Dzūkų kultūros draugė, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Dzūkijos skyrius, Lietuvai pagražinti draugijos Alytaus m. ir r. skyrius, Romuvų sąjungos Alytaus skyrius, Lietuvos kraštotyros draugija, Lietuvos ūkininkų draugijos Merkinės skyrius, Lietuvos soroptimisčių sąjungos Alytaus skyrius, Lietuvos fotomenininkų sąjunga, Draugija „Zonta“.

Papildomai Taryba bendradarbiavo su nevyriausybinėmis organizacijomis šiais klausimais:

- 2010-01-08 pasirašyta Tarybos ir Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugijos bendradarbiavimo sutartis;

- Atsiliepiant į asociacijos „Veliuonos šeimų laisvalaikio klubas“ ir Veliuonos krašto bendruomenės prašymus, Taryba pateikė savo nuomonę dėl deivės Veliuonos skulptūros kaip Veliuonos simbolio sukūrimo (Tarybos raštas 2010-02-10 Nr. S-15);

- Taryba raštu 2010-10-15 Nr. S-105 kreipėsi į kraštiečių sambūrius prašydama siųsti raginimus, kad Seimas priimtų sprendimą dėl 2013-ųjų metų paskelbimo Tarmių metais.

II. TARYBOS PADALINIŲ – REGIONINIŲ TARYBŲ – VEIKLA 2010 M.

Aukštaitijos, Žemaitijos, Dzūkijos (Dainavos), Suvalkijos (Sūduvos), Mažosios Lietuvos regioninių etninės kultūros globos tarybų pagrindinė paskirtis – padėti Tarybai spręsti strateginius etninės kultūros globos, plėtros ir politikos klausimus etnografiniuose regionuose siekiant išsaugoti jų savitumą, stiprinti tautinį tapatumą ir savimoneę. Regioninės tarybos atlieka eksperto ir patarėjo vaidmenį sprendžiant strateginius etninės kultūros plėtotės ir politikos klausimus regionuose, teikia Tarybai informaciją, išvadas ir pasiūlymus, užtikrina Tarybos priimtų sprendimų įgyvendinimą, padeda jai prižiūrėti ir koordinuoti etninės kultūros valstybinę globą vykdančių institucijų veiklą regione, taip pat padeda savivaldos institucijoms spręsti etninės kultūros globos regionuose klausimus.

Regioninių tarybų veikla tampa vis svarbesnė, nes pastaruoju metu Lietuvoje nebeliko kitų institucijų, besirūpinančių visumine etnografinių regionų globa. Pagal Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymą apskričių viršininkams buvo pavesta rūpintis visų į apskrities teritoriją įeinančių etnografinių regionų etninės kultūros problemų sprendimu, tačiau įgyvendinant apskričių reformą 2010 m. šis punktas iš įstatymo buvo išbrauktas.

2010 m. Taryba daug dėmesio skyrė regioninių tarybų veiklos teisinio reglamentavimo tobulinimui, nes siekė atitikimo Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymui, stipresnių sąsajų su Tarybos veikla, bendrų principų įtvirtinimo regioninių tarybų darbo reglamentuose ir nuostatuose. Atsižvelgiant į regioninių tarybų vertinimus, Taryba 2010 m. birželio 16 d. nutarimu Nr. TN-2 patvirtino *Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendruosius nuostatus* (žr. 10 priedą), o 2010 m. lapkričio 9 d. nutarimu Nr. TN-3 – *Pavyzdinį regioninių tarybų darbo reglamentą* (žr. 11 priedą).

Nustatyta suvienodinta regioninių tarybų sudarymo tvarka: regioninė taryba ne mažiau kaip 3 mėnesiai prieš savo kadencijos pabaigą aptaria ir numato valstybines institucijas bei visuomenines organizacijas, kurios deleguotų savo atstovus į regioninę tarybą, sudaro jų sąrašą ir teikia tvirtinti Tarybai. Vadovaujantis šia tvarka, 2010 m. pabaigoje buvo tvirtinami savo atstovus į regionines tarybas 2011-2014 m. kadencijai deleguojančių institucijų ir organizacijų sąrašai (žr. 26 priedą).

Regioninės tarybos, įgyvendindamos savo metinius veiklos planus, susidūrė su tam tikromis problemomis: 1) šie Tarybos padaliniai neturi lėšų savo veiklai, dėl to ne visas metiniame plane numatytas priemonės pavyko įgyvendinti; 2) regioninių tarybų narius sudaro atstovai iš įvairiausių regiono vietovių, todėl atvykimui į posėdžius reikia nemažai lėšų, kurių sunkmečio metais labai trūko – ypač atstovaujantiems visuomenines organizacijas; 3) regioninės tarybos siūlymai yra tik rekomendacinio pobūdžio, dėl to ne visuomet savivaldybės, turinčios visišką savarankiškumą, į jas atsižvelgia (be to, savivaldybėms nėra deleguota kultūros funkcija).

Nepakankamas regioninių tarybų veiklos finansavimas (kompensacijų už patirtas išlaidas ir atlygio už savo darbą regioninėje taryboje negauna ne tik eiliniai šių tarybų nariai, bet ir pirmininkai) visų pirma kyla iš to, kad pastaraisiais metais buvo perpus sumažinti Tarybos biudžetiniai asignavimai ir neliko lėšų veiklai. Be to, pradėjus įgyvendinti apskričių reformą, 2010 m. kai kurios regioninės tarybos (Suvalkijos ir Žemaitijos) neteko lengvatinėmis sąlygomis skirtų buveinių apskričių administracijose. Dzūkijos (Dainavos) tarybos veiklos koordinavimą apsunkino dar ir tai, kad etatinis Tarybos sekretoriato darbuotojas šiam regionui A.Švirnickas atsisakė pareigų (nes tapo Amatų mokyklos direktorium), o vietoj jo priimtiems darbuotojams M.Galiniui ir R.Galinienei prireikė laiko darbo įgūdžių įsisavinimui.

Dėl lėšų trūkumo kai kurios regioninės tarybos 2010 m. negalėjo surengti po 4 posėdžius per metus, kaip numatyta jų nuostatuose: po 4 posėdžius surengė Žemaitijos ir Suvalkijos (Sūduvos) tarybos, po 3 – Aukštaitijos ir Mažosios Lietuvos tarybos, 2 – Dzūkijos (Dainavos) taryba. Iš viso buvo suorganizuota 16 regioninių tarybų posėdžių (jų protokolų santraukas žr. 27 priede). 2010 m. gruodžio 1 d. Taryboje įvyko bendras regioninių tarybų pirmininkų ir specialistų posėdis, skirtas regioninių tarybų veiklos koordinavimo, perspektyvų ir problemų aptarimui (protokolo santrauką žr. 28 priede).

Regioninės tarybos 2010 metams pasirinko šiuos savo veiklos prioritetus:

- 1) etnokultūrinio ugdymo plėtra regione (Aukštaitija, Suvalkija, Žemaitija, Mažoji Lietuva);
- 2) etninės kultūros gyvosios tradicijos tęstinumo skatinimas (Aukštaitija, Dzūkija, Mažoji Lietuva);
- 3) regiono etninio savitumo puoselėjimas (Aukštaitija);
- 4) tradicinių amatų ir verslų išsaugojimas bei populiarinimas (Dzūkija, Suvalkija, Žemaitija);
- 5) bendradarbiavimas su regiono bendruomenėmis skatinant etnokultūrinę veiklą (Dzūkija);
- 6) etninės kultūros sklaida regiono žiniasklaidoje ir elektroninėje erdvėje (Aukštaitija).

Toliau pateikiama regioninių tarybų veiklos 2010 m. rezultatų apžvalga pagal atskiras veiklos kryptis.

1. Etninės kultūros plėtros programos įgyvendinimo regionuose skatinimas

Koordinuodama etninės kultūros veiklą regione, Aukštaitijos taryba daugiausia dėmesio kreipė į *Etninės kultūros plėtros valstybinės programos* įgyvendinimą. 2010 m. Ukmergės, Rokiškio, Radviliškio, Širvintų savivaldybėse atsirado Etninės kultūros plėtros programos, kuriose numatytos lėšos etninės kultūros projektams įgyvendinti. Raštu buvo kreiptasi į Ukmergės r. savivaldybę dėl sudaromos Etninės kultūros plėtros programos prioritetų. Tarybos sekretoriato specialistė Aukštaitijos regionui V.Vasiliauskaitė vyko į Kupiškio r. savivaldybės Etninės kultūros tarybos ataskaitinį susirinkimą, aptarė etninės kultūros klausimus su Kupiškio meru J.Jaručiu, Kultūros ir švietimo skyriaus vedėju V.Knizikevičiumi.

Suvalkijos (Sūduvos) tarybos narės A.Papievienės iniciatyva buvo parengta, patvirtinta ir įgyvendinama Šakių r. savivaldybės etninės kultūros plėtros programa 2010-2012 metams.

2. Etnokultūrinio ugdymo plėtra

2.1. Etnokultūrinio ugdymo pedagogų apklausos

Žemaitijos tarybos iniciatyva S.Dacienė vasario mėnesį atliko Žemaitijos regiono etninės kultūros ugdymo bendrojo lavinimo mokyklose tyrimą – apklausė 111 mokyklų ir nustatė, kad etninės kultūros pamoka vyksta tik 4-iose Žemaitijos mokyklose, 8-ios mokyklos vykdo etnokultūrinę projektinę veiklą, o 46-iose mokyklose nėra net neformalaus ugdymo būrelio.

Tarybos specialistė Mažosios Lietuvos regionui R. Jokubaitytė 2010 m. pradžioje atliko tyrimą „Etnokultūros ugdymas Mažosios Lietuvos regiono bendrojo lavinimo mokyklose“ –

apibendrina iš Šilutės, Pagėgių, Jurbarko ir Klaipėdos r. savivaldybių Švietimo skyrių gautą informaciją ir nustatė, kad tik 4-iose mokyklose yra pasirenkamos etnokultūros pamokos.

Visos regioninės tarybos aktyviai dalyvavo Tarybos nurodymu spalio-gruodžio mėn. vykdant etnokultūrinio ugdymo pedagogų apklausą visoje Lietuvoje: Aukštaitijos regiono specialistė V.Vasiliauskaitė iš savo regiono surinko 110 užpildytų anketų, Žemaitijos regiono specialistė S.Dacienė – 111 anketų, Mažosios Lietuvos specialistė R.Jokubaitytė – 35 anketas, Suvalkijos (Sūduvos) specialistas V. Jazerskas – 38 anketas, Dzūkijos (Dainavos) regiono specialistai M.Galinis ir R.Galinienė – 36 anketas. Gautų anketų pagrindu regionų specialistai parengė suvestines, suskirstė pedagogus pagal skirtingas ugdymo pakopas (pradinis, pagrindinis, vidurinis) ir etnokultūrinio ugdymo pobūdį (pedagogas moko etninės kultūros kaip atskiro dalyko, integruoja etninę kultūrą į kitus dalykus ar užsiima vien neformaliojo ugdymo veikla). Kiekviename regione buvo sudarytos sutinkančių bendradarbiauti rengiant etnokultūrinio ugdymo programas mokytojų grupės.

2.2. Konferencijų ir kitų renginių organizavimas, konsultacijų teikimas

Žemaitijos taryba suorganizavo tris susitikimus su Žemaitijos regiono bendrojo lavinimo mokyklų direktoriais norėdama įgyvendinti Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategiją 2010-2012 m., teikti siūlymus dėl konkrečių Strategijos priemonių įgyvendinimo:

- Pirmasis susitikimas įvyko kovo 29 d. Kretingoje, VĮ Pranciškonų gimnazijoje (dalyvavo Tarybos pirmininkė D.Urbanavičienė, Plungės, Rietavo, Skuodo, Palangos, Klaipėdos rajonų savivaldybių bendrojo lavinimo mokyklų direktoriai, direktorių pavaduotojai ir kt.);
- Antrasis susitikimas įvyko kovo 30 d. Tauragės Kultūros centre (dalyvavo Tarybos pirmininkė D.Urbanavičienė, atstovai iš Raseinių, Šilalės, Jurbarko savivaldybių);
- Trečiasis išplėstinis susitikimas vyko balandžio 23 d. Raudėnuose (Šiaulių r.), jo metu vyko konferencija „Etninės kultūros ugdymas bendrojo lavinimo mokyklose“ (dalyvavo Telšių, Mažeikių, Šiaulių, Kelmės, Akmenės rajonų savivaldybių pedagogai ir kultūros darbuotojai) ir lietuvių liaudies kūrybos atlikėjų konkursas (dalyvavo Šiaulių r. vaikai ir moksleiviai).

Suvalkijos (Sūduvos) taryba kartu su Šakių r. savivaldybės kultūros ir turizmo skyriumi kovo 30 d. Šakiuose surengė konferenciją kultūros ir švietimo darbuotojams „Etninė kultūra ir regiono savitumas“, kurioje pranešimus apie etnokultūrinio ugdymo problemas skaitė Tarybos ir Suvalkijos (Sūduvos) tarybos nariai.

Siekdama paskatinti aktyvesnę Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos įgyvendinimą, Aukštaitijos taryba gegužės 13 d. Rokiškyje surengė *konferenciją „Etnokultūrinė edukacija: poreikio, galimybių ir patirties analizė“* (konferencijoje dalyvavo regioninės tarybos nariai, regiono švietimo ir kultūros įstaigų darbuotojai, Tarybos pirmininkė D.Urbanavičienė, Rezeknės turizmo ir informacijos centro vadovė L.Kondrate).

Aukštaitijos regiono specialistė V.Vasiliauskaitė rugsėjo mėn. konsultavo organizuojant respublikinio projekto „Mano kraitis Europoje“ regioninę turą Velžio gimnazijoje (Panevėžio r.).

Mažosios Lietuvos tarybos specialistės R. Jokubaitytės iniciatyva jau šešti metai vyksta moksleivių viktorina „Pažink savo kraštą – Mažąją Lietuvą“ pagal Pilietinio ir tautinio ugdymo programą – šiemet viktorina vyko sausio 15 d. Šilutės kultūros ir pramogų centre ir buvo skirta Klaipėdos krašto dienai paminėti.

Dzūkijos (Dainavos) taryba konsultavo ir prisidėjo rengiant etninės pakraipos vaikų stovyklą „Liaudies meno mokyklėlė“ Merkinėje.

2.3. Dalyvavimas kituose etnokultūriniam ugdymui skirtuose renginiuose

Aukštaitijos tarybos specialistė V.Vasiliauskaitė sausio mėn. konferencijoje „Etninės kultūros plėtra Kupiškio krašte“ skaitė pranešimą „Etninės kultūros ugdymo problemos ir jų sprendimo būdai“ (organizavo Kupiškio etninės kultūros globos taryba).

Lapkričio 26 d. regionų specialistai V.Vasiliauskaitė ir V.Jazerskas kartu su savo regiono pedagogų grupėmis dalyvavo Tarybos, UPC ir LEKD suorganizuotoje diskusijoje „Etninės kultūros ugdymo tikslo, modelio ir turinio nustatymas, panaudojant etninės kultūros ugdytojų, specialistų ir mokslininkų patirtį“, kuri įvyko Kauno tautinės kultūros centre.

2.4. Pareiškimai dėl etnokultūrinio ugdymo plėtros

Žemaitijos taryba posėdyje 2010-05-27 nutarė siūlyti Tarybai kreiptis į Švietimo ir mokslo ministeriją prašant inicijuoti, kad mokyklų direktoriai pateiktų siūlymus dėl Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos priemonių įgyvendinimo.

Aukštaitijos taryba gruodžio 15 d. raštu kreipėsi į Švietimo ir mokslo ministeriją dėl etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos spartesnio įgyvendinimo.

3. Regiono etninio savitumo puoselėjimas

Regioninėms taryboms itin aktualus apskričių reformos klausimas. Šia tema Žemaitijos ir Mažosios Lietuvos tarybos kartu su Klaipėdos visuomenine kultūros paveldo komisija prie KPD suorganizavo dvi konferencijas, į kurias pakvietė regionų nevyriausybinės organizacijos, istorikus, atstovus iš VRM:

- Pirmoji konferencija „Regionų reforma ir Vakarų Lietuvos istoriniai, etnokultūriniai regionai“ vyko vasario 6 d. Gargždų kultūros centre, joje dalyvavo 17 Žemaitijos ir Mažosios Lietuvos (Klaipėdos krašto) visuomeninių organizacijų. Konferencijos dalyviai priėmė rezoliuciją, kurioje pabrėžiama, kad ruošiant administracinę reformą būtina suderinti ekonominius valstybės interesus su istoriniu pagrindu susiformavusių etnokultūrinių regionų išsaugojimu, rasti optimalų regioninės savivaldos funkcionavimą, neintegruotą į didžiuosius miestus (rezoliucija išsiųsta Prezidentei, Seimo pirmininkei, Seimo komitetams, frakcijoms ir politinėms partijoms, Ministrui pirmininkui).
- Antroji konferencija „Istoriškai susiformavę etnokultūriniai vakarų Lietuvos regionai ir regionų reforma Lietuvoje“ vyko rugsėjo 18 d. Tauragės kultūros centre, joje pranešimus skaitė VRM įgaliotas atstovas D.Elertas, doc. L.J.Jankus, Žemaitijos tarybos pirmininkas doc. dr. V.Vaivada. Konferencijos rezoliucijoje buvo pakartoti ankstesnės konferencijos teiginiai.

Siekiant etnografinių regionų savitumo išsaugojimo, Aukštaitijos tarybos narių iniciatyva buvo parengti tarpregioniniai ES remiami projektai „Kultūra: Sėlija“ (rengė regioninės tarybos nariai P.Blaževičius ir N.Lungienė, Rokiškio savivaldybė), „Vasara kaime“ (rengė regioninės tarybos narė R.Vitaitė, Zarasų savivaldybė).

Gegužės 5-7 d. Aukštaitijos tarybos nariai aktyviai dalyvavo LLKC ir Panevėžio rajono savivaldybės surengtame seminare „Krašto kultūros savitumo išsaugojimas“, kuriame Tarybos specialistė Aukštaitijos regionui V. Vasiliauskaitė skaitė pranešimą „Panevėžio krašto etninės kultūros savitumas“.

Rugsėjo 1-4 d. V.Vasiliauskaitė dalyvavo Taline tarptautiniame UNESCO forume, skirtame Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencijai įgyvendinti, pristatė regiono etninių tradicijų saugojimo patirtį ir skaitė pranešimą „Nematerialaus etninės kultūros paveldo apsauga ir sklaida“.

4. Etninės kultūros gyvosios tradicijos tęstinumo skatinimas

4.1. Tarmių gyvosios tradicijos tęstinumo globa

Aukštaitijos tarybos narys A.Svidinskas inicijavo tarmių gyvosios tradicijos tęstinumo problemų svarstymą Taryboje, aktyviai įsijungė į 2010-03-09 Tarybos sudarytos Tarmių grupės veiklą. Gegužės mėnesį Aukštaitijos taryba kreipėsi į regiono žiniasklaidos priemones siūlydama atskira rubrika skelbti tarmių bei krašto tautosakos pavyzdžius.

Žemaitijos taryba 2010-05-27 posėdyje pritarė Tarybos iniciatyvai populiarinti gyvąją tarmių tradiciją ir nutarė suformuoti Žemaitijos regiono tarmių komisiją.

Žemaitijos taryba tarpininkavo organizuojant tradiciniu tapusį renginį „Rokoukimies i korkēm žemaitiškā“, kuriame dalyvavo mokyklų, esančių Varnių regioninio parko teritorijoje, moksleiviai (renginio tikslas – skatinti vaikus kurti eiles, dainas, apysakas, padavimus žemaičių kalba, paraginti moksleivius savarankiškai domėtis regionu, kuriame jie gimė ir gyvena). Baigiamasis laureatų apdovanojimas įvyko gegužės 26 d. Varnių Motiejaus Valančiaus gimnazijoje.

Visos regioninės tarybos aktyviai palaikė Tarmių metų paskelbimo idėją. Žemaitijos tarybos posėdyje 2010-10-11 buvo nutarta Žemaitijos regione Tarmių metais skelbti 2011, 2012 ir 2013 metus, buvo sudaryta ir patvirtinta Žemaitijos regiono tarmių komisija (pirmininkas doc. dr. J.Pabrėža), kuriai pavesta suformuoti pasiūlymus Tarmių metų programai, išsiaiškinti Žemaičių kalbos gramatikos išleidimo galimybes.

Suvalkijos (Sūduvos) taryba pasiūlė Tarybai surinkti duomenis apie tarmių tradicijos būklę jaunimo tarpe ir parengė tam tikslui skirtą anketą „Tarmės ir jaunimas“, kurią Tarybos sudaryta Tarmių grupė patobulino, Taryba 2010-04-13 patvirtino ir per regionines tarybas išsiuntinėjo savivaldybių švietimo skyriams.

Regioninių tarybų specialistai anketą „Tarmės ir jaunimas“ išplatino savo regiono mokyklose ir kitose mokymo įstaigose, ragindami prie apklausos prisidėti lietuvių kalbos ir kitus etnokultūriniam paveldui neabejingus mokytojus (anketavimo pabaiga – 2011 m. kovo 1 d.). Mažosios Lietuvos tarybos specialistė R.Jokubaitytė pateikė pirmuosius apibendrinimus iš savo regiono, kuris susiduria su didžiausiomis tarmių tradicijos išsaugojimo problemomis: pagal 430-ies užpildytų anketų iš Pagėgių sav., Šilutės r. ir Klaipėdos r. mokyklų duomenis paaiškėjo, kad beveik visi apklaustieji moksleiviai tarmiškai nekalba, maža dalis tarmiškai šneka su seneliais arba tarmę dar išlaikiusiais tėvais žemaičiais, aukštaičiais, dzūkiais ar suvalkiečiais; didžioji dalis moksleivių mano, kad tarmė nereikalinga, o norėtų tarmę mokėti tik beveik 18 % apklaustųjų.

Aukštaitijos taryba 2010-12-15 raštu kreipėsi į LR Seimą dėl 2012 metų paskelbimo Tarmių metais.

4.2. Kitų reiškinių gyvosios tradicijos globa

Dzūkijos (Dainavos) taryba prisidėjo prie lapkričio mėnesį Varėnoje vykusių autentiškos dzūkų polkos varžytuvių „Smagiausios polkos – smagiausia pora“ organizavimo – koordinavo scenariinio plano parengimą ir įgyvendinimą, pateikė rekomendacinio pobūdžio siūlymą į renginio įgyvendinimo projektą įtraukti ne tik varžytuves, bet ir dzūkiškos polkos („drabnukės“) mokymus ir sustiprintą sklaidą mokyklose. Dzūkijos (Dainavos) taryba įsipareigojo koordinuoti tradicinių šokių mokymus, teikti konsultacijas, rekomenduoti ir parūpinti mokymams specialistus.

5. Tradicinių amatų ir verslų išsaugojimas bei populiarinimas

Aukštaitijos taryba teikė rekomendacijas ŽŪM skelbtam *Sėkmingiausiai dirbančio tradicinio amatininko konkursui* (dėl audėjos D.Bernotaitės, medžio drožėjo R.Zinkevičiaus),

taip pat tautinio paveldo produkto sertifikatams gauti (drožėjui A.Petruliui, II „Radviliškių duona“ ir kt.).

Tarybos specialistė Aukštaitijos regionui V.Vasiliauskaitė lapkričio mėn. LLKC organizuotoje konferencijoje „Tradicinė mitybos kultūra“ skaitė pranešimą „Panevėžio krašto tradiciniai valgiai ir valgymo ritas“, pranešimo pagrindu parengė straipsnį spaudai.

Dzūkijos (Dainavos) taryba teikė konsultacijas dėl Pivašiūnų bendruomenės projekto „Tradiciniai amatai kaimui“ ir Alytaus m. savivaldybės projekto „Menų inkubatoriaus steigimas Alytuje“ rengimo.

Balandžio – gegužės mėn. Dzūkijos (Dainavos) taryba kartu su Alytaus r. savivaldybės administracija ruošė pasienio rajonų bendradarbiavimo projektą „Kultūrinės industrijos – Lietuvos ir Lenkijos pasienio regionų darnaus vystymosi galimybės“ – gavus finansavimą, Simne buvo organizuojamas tautodailininkų ir dailininkų pleneras.

Specialistas Dzūkijos regionui A.Švirmickas rugpjūčio – rugsėjo mėnesiais lankė regiono tautodailininkus Alytuje ir Druskininkuose, konsultavo dėl jų gaminių sertifikavimo.

6. Bendruomenių etninės veiklos skatinimas

Dzūkijos (Dainavos) taryba Alytaus r. savivaldybei, siekiančiai sukurti europinio projekto lešomis Dzūkijos krašto simbolį, pasiūlė „Dainuvės“ suvenyrą, kuris Alytaus r. savivaldybės administracijos buvo patvirtintas.

Birželio – liepos mėnesiais Dzūkijos (Dainavos) tarybos nariai konsultavo Alytaus r. savivaldybę dėl Valstybės dienos – Karaliaus Mindaugo karūnavimo šventės Dauguose surengimo (šventėje didžiausias dėmesys teko tradiciniams amatams ir kulinariniui paveldui).

Dzūkijos (Dainavos) tarybos nariai konsultavo Totorių bendruomenę dėl Žalgirio mūšio paminėjimo šventės surengimo Raižiuose, Alytaus r. (šventėje buvo surengta tautinių mažumų etno dirbinių mugė-paroda ir kulinarinio paveldo degustacija).

7. Etninės kultūros sklaida regiono žiniasklaidoje

Aukštaitijos tarybos nariai ir regiono specialistė V.Vasiliauskaitė rūpinosi etninės kultūros sklaida: rašė informacinius pranešimus spaudai apie Aukštaitijos tarybos posėdžių sprendimus, etninius renginius savivaldybėse, dalyvavo Aukštaitijos radijo laidose „Sprendimai“, davė interviu apie regioninius kalendorinių švenčių papročius LTV, radijui „Pulsas“, regioninėms televizijoms, laikraščiams. V. Vasiliauskaitė, bendradarbiaudama su regionine Aukštaitijos televizija, parengė 20 autorinių laidų „Etnos“ apie regiono tradicinius amatus ir amatininkus (šias laidas ėmė transliuoti ir LNK TV1 kanalas). Tarpininkaujant Seimo ŠMKK nariui J.Dautartui, buvo susitarta šias laidas perduoti ŠMM kaip didaktinę medžiagą etninės kultūros ugdymui.

8. Kita regioninių tarybų veikla

Suvalkijos (Sūduvos) tarybos nariai ir regiono specialistas V.Jazerskas bendradarbiavo su Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugija, Punsko valsčiaus administracija ir Lietuvių namais – nuolat kvietė punskiečius dalyvauti Sūduvos krašte rengamuose etninės kultūros renginiuose, delegavo tautodailininkus ir amatininkus dalyvauti Žolinių šventėje Punske, surengė Punske tautodailės ir amatų parodas (kalviškosios kryždirbystės, tradicinės puodininkystės, autorines parodas – O. Pusaškytės grafikos ir R. Klingaitės tekstilės ir tradicinių juostų), Punsko krašto pedagogams ir kultūrininkams pristatė leidinį „Lietuviškas suvenyras – simbolių paieška“ ir kt.

Mažosios Lietuvos taryba siekė išsaugoti krašto paveldą: 1) pritarė KPD Klaipėdos teritorinio padalinio ir Neringos savivaldybės siūlymui paskelbti Nidos kultūros paveldo objektu dirbtuves, kuriose buvo atkuriami Kuršių Nerijai būdingi tradiciniai kurėnai ir krikštai (adresu Taikos g. 43A, Nida); 2) kreipėsi į Klaipėdos r. savivaldybę dėl Kisinių kaimo etnografinių kapinaičių išlikimo (netoli jų pradėtos statybos).

Aukštaitijos ir Žemaitijos tarybų nariai aktyviai dalyvavo organizuojant Ugnies sąšauką ant piliakalnių rugsėjo 22 d. per Baltų vienybės, Saulės mūšio ir rudens lygiadienio dienos paminėjimą:

- Aukštaitijos tarybos iniciatyva renginiai vyko ant Kupiškio, Degučių (Zarasų r.), Palatavio (Anykščių r.) piliakalnių, Upytės piliavietėje (Panevėžio r.) ir Jauniūnų kaime (Joniškio r.);
- Žemaitijos tarybos nariai dalyvavo Janapolės miestelio bendruomenės suėjime ant Širmės piliakalnio, Kuršų kaimo bendruomenės – ant Žasūgalos kalno, Daukantų kaimo gyventojų – ant Gaudkalnio, Luokės miestelio gyventojų – ant Šatrijos, Varnių ir Pavandenės gyventojų – ant Sprūdės piliakalnio.

Žemaitijos tarybos pirmininko V.Vaivados iniciatyva rugsėjo 24-25 d. Telšiuose ir Durbėje įvyko mokslinė konferencija „Durbės mūšis ir jo kontekstai“, skirta Durbės mūšio 750 metų sukakčiai.

Etninės kultūros plėtros etnografiniuose regionuose stebėseną

Tarybos sekretoriato darbuotojai regioninėse tarybose atliko etninės kultūros plėtros savo regione stebėseną ir surinko duomenis apie etnokultūrinio pobūdžio veiklą:

- Specialistė Aukštaitijos regionui V.Vasiliauskaitė surinko duomenis apie Aukštaitijoje vykusias etnokultūrinio pobūdžio konferencijas, seminarus, tradicinių amatų mugės, amatų ir kulinarinio paveldo šventes, tradicinių amatų centrus, amatininkų mokymus, tautodailininkų parodas ir plenerus, bendruomenių renginius, festivalius, muziejų ir kultūros centrų edukacines programas, parengtus turistinius etninius maršrutus, vaikų ir jaunimo stovyklas, naujai sukurtus vaikų ir jaunimo folkloro kolektyvus, etnologines ekspedicijas, išleistus leidinius, tiriamuosius darbus ir parengtus straipsnius;

- Specialistė Žemaitijos regionui S.Dacienė surinko duomenis apie Žemaitijoje vykusias tradicinių amatų ir tautodailės populiarinimo renginius – seminarus ir praktinius užsiėmimus, meno ir amatų šventes;

- Specialistė Mažosios Lietuvos regionui R.Jokubaitytė surinko duomenis apie šiame regione vykusias etnokultūrinio pobūdžio festivalius, šventes, pokalbius-diskusijas su moksleiviais, konkursus, edukacinius užsiėmimus, konferencijas, seminarus, ekspedicijas, projektus, išleistus leidinius;

- Specialistas Dzūkijos (Dainavos) regionui A.Švirmickas bei jį pakeitęs M.Galinis surinko duomenis apie šiame regione vykusias tautodailės parodas, tradicinių amatų pristatymus, tradicinių šokių vakarones ir ekspedicijas;

- Specialistas Suvalkijos (Sūduvos) regionui V.Jazerskas surinko duomenis apie 2010 m. vykdytą Vilkaviškio kultūros centro, Vilkaviškio Mažosios audimo artelės, Marijampolės savivaldybės kultūros centro, J.Basanavičiaus sodybos muziejaus, Prienų krašto muziejaus ir kai kurių savivaldybių bei regioninės tarybos narių (K.Subačiaus, O.B.Surdokienės, R.Januškienės, A.Jankeliūnienės, V.Cikanos, A. Razmislavičienės, N. Skinkienės, A. Mickevičienės, D.Katkvienės, A.Vandytės ir kt.) vykdytą veiklą.

III. TARYBOS BIUDŽETINIAI ASIGNAVIMAI 2010 M. IR JŲ PANAUDOJIMAS

Etninės kultūros globos tarybos veiklos tikslai ir uždaviniai įgyvendinami vykdam valstybės biudžeto programą „Etninės kultūros valstybinė globa“.

Šiai programai vykdyti 2010 metų pradžia Tarybos išlaidų sąmatoje patvirtinta **315,0 tūkst. Lt** asignavimų, iš jų darbo užmokesčiui patvirtinta 195,0 tūkst. Lt, socialinio draudimo įmokoms – 60,5 tūkst. Lt, kitoms išlaidoms – 59,5 tūkst. Lt. Nepaprastosioms išlaidoms lėšų neskirta.

2010 m. eigoje 3,3 tūkst. Lt iš paprastųjų išlaidų perkelta į nepaprastąsias išlaidas ilgalaikiam nematerialiam turtui įsigyti – antivirusines programas NOD 32 už 0,6 tūkst. Lt ir Windows 7 programas už 2,7 tūkst. Lt.

2010 m. institucijos poreikiams išleista 314,9 tūkst. Lt (100 % gautų asignavimų):

etatinių darbuotojų darbo užmokesčiui išleista 195,0 tūkst. Lt;

socialinio draudimo išlaidoms – 60,7 tūkst. Lt;

ilgalaikiam nematerialiam turtui – 3,3 tūkst. Lt;

kitos išlaidos darbams, prekėms ir paslaugoms sudarė 56,0 tūkst. Lt, iš jų:

ryšių paslaugoms – 5,0 tūkst. Lt;

komunalinėms paslaugoms ir patalpų nuomai – 32,5 tūkst. Lt;

išlaidos komandiruočių paslaugoms – 1,1 tūkst. Lt;

raštinės prekės, inventoriui ir kt. prekės įsigyti – 8,7 tūkst. Lt;

spaudiniams – 0,9 tūkst. Lt;

darbuotojų kvalifikacijos kėlimui – 0,5 tūkst. Lt;

Tarybos narių ir ekspertų veiklai apmokėti – 1,2 tūkst. Lt;

kitoms paslaugoms (buhalterinės programos aptarnavimui, perkraustymo paslaugoms, interneto paslaugoms, komunalinių atliekų ir administravimo mokesčiui, patalpų valymo paslaugoms, vizitinių kortelių atspausdinimui, Žemaitijos tarybos patalpų išlaikymui ir kt.) – 6,1 tūkst. Lt.

Pagal visus ekonominius klasifikacinius straipsnius liko nepanaudotų lėšų 0,1 tūkst. Lt, nes sudarinėjant sąmatą tūkst. Lt visų lėšų panaudoti nepavyksta.

2010 m. pabaigoje biudžeto lėšų likučio Tarybos atsiskaitomoje sąskaitoje nebuvo.

2010 m. vykdam valstybės biudžeto programą „Etninės kultūros valstybinė globa“ lėšos panaudotos pagal paskirtį. Tarybos 2010 m. finansinė ataskaita bei programos uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų vykdymo ataskaita pateikta Lietuvos Respublikos finansų ministerijai ir Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei.

IV. TARYBOS VEIKLOS 2010 M. AKTUALIJOS

Lėšų trūkumas yra svarbiausia Tarybos veiklą ribojanti problema – Tarybos biudžetiniai asignavimai 2010 m. buvo sumažinti net 50 % lyginant su 2008 m. (2008 m. buvo skirta 630 tūkst. Lt, o 2010 m. – tik 315 tūkst. Lt). Dėl to buvo ženkliai apsunkintas Tarybos funkcionavimas, nes:

- ***iki minimumo sumažintos galimybės vykdyti ekspertinę funkciją sumažinus tam skirtas lėšas beveik 100 %***

Tarybos nutarimai gali būti priimami tik per posėdžius, tačiau nuo 2010 m. Tarybos nariai yra priversti posėdžiuose dirbti nemokamai ir netgi patirti nuostolių, nes turi patys padengti kelionės išlaidas (kai kurie atvyksta iš Klaipėdos, Kelmės, Kauno, Molėtų ir kitų Lietuvos miestų). Regioninės tarybos taip pat negauna jokio finansavimo savo posėdžiams, nors privalo surengti ne mažiau kaip po 4 posėdžius per metus. Regioninių tarybų pirmininkai už savo darbą negauna atlygio, nors atlieka labai svarbias funkcijas – vadovauja regioninei tarybai, organizuoja jos darbą ir atsako už jos veiklą. Nebeliko lėšų samdomų ekspertų ir konsultantų apmokėjimui, nors Taryba inicijuoja įvairias etninės kultūros globai svarbias apklausas ir tyrimus. Nebėra lėšų ir kasmetiniam informaciniam Tarybos leidiniui „Etninė kultūra“ bei kitiems leidiniams išleisti.

- ***nesudarytos galimybės Tarybai vykdyti savo įsipareigojimus įgyvendinant įvairias valstybines programas***

Tarybos priedermė – dalyvauti kaip vykdytojai įgyvendinant valstybines programas (*Etninės kultūros plėtros 2010-2014 m., Tautinio paveldo produktų apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2008-2015 m., Ilgalaikė pilietinio ir tautinio ugdymo programa*), tačiau pagal turimus asignavimus Taryba nepajėgia finansuoti jai priskirtų priemonių įgyvendinimo.

- ***nepadengiamos būtinausios išlaidos, reikalingos patalpų nuomai ir išlaikymui, Tarybos sekretoriato darbui užtikrinti***

Pagal 2010 m. asignavimų planą nebuvo skirta lėšų šildymui, elektros energijai, vandentiekiiui ir kanalizacijai, o patalpų nuomai skirta mažiau kaip pusė tam reikalingų lėšų (tik 22 tūkst. Lt vietoj 52,8 tūkst. Lt). Bandydama subalansuoti savo išlaidas, Taryba kovo 22 d. persikėlė į gerokai pigesnes patalpas, tačiau atsirado papildomų išlaidų patalpoms: 1) anksčiau kai kurie Tarybos padaliniai regionuose nemokamai naudojami apskričių patalpomis, tačiau po apskričių administracijų panaikinimo naujiems patalpų savininkams tenka mokėti; 2) kelis kartus padidėjo išlaidos komunalinėms paslaugoms; 3) prisidėjo išlaidos perkraustymui, patalpų draudimui, valymui, interneto paslaugoms ir kt. Beveik nėra lėšų Tarybos sekretoriato darbuotojų komandiruotėms, nors jos yra būtinos siekiant užtikrinti veiklos koordinavimą etnografiniuose regionuose. Nepaisant to, kad Tarybos sekretoriato darbuotojų atlyginimai yra bene mažiausi lyginant su kitomis Seimui atskaitingomis institucijomis, darbuotojams teko imti nemokamas atostogas (iš viso maždaug po 2 mėnesius per metus), nes neužteko darbo užmokesčiui skirtų asignavimų. Pagal 2010 m. asignavimų planą visiškai neskirta lėšų darbuotojų kvalifikacijai kelti, nors valstybės pareigūnams (Tarybos pirmininkui) ir valstybės tarnautojams (Tarybos buhalterei) kvalifikacijos kėlimas yra būtinas.

Siekiant pagerinti situaciją, šiais klausimai ne kartą buvo kreiptasi raštu į Seimą, Vyriausybę ir Finansų ministeriją (raštai 2010-02-01 Nr. S-10, 2010-09-30 Nr. S-94, 2010-10-01 Nr. S-95, 2010-10-20 Nr. S-102), Tarybos pirmininkė aptarė lėšų trūkumo problemą su Seimo pirmininke I.Degutiene (2010-05-05), Seimo Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūnu J.Razma (2010-02-03), Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros

komitetu (2010-10-06, 2010-10-27, 2010-11-02), Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininku K.Glavecku (2010-10-20).

Svarstant 2011 metų valstybės biudžeto projektą, Seimas buvo pateikęs Tarybos biudžetinių asignavimų pataisą pridedant 90 tūkst. Lt, tačiau Vyriausybė šią pataisą atmetė. Tvirtinant valstybės 2011 metų biudžetą, Tarybai palikta tokia pati suma, kaip ir 2010 m. – tik 315 tūkst. Lt.

Antroji problema, sukianti Tarybos veiklos perspektyvos nestabilumo būseną – siekis sujungti Etninės kultūros globos tarybą su Valstybine kultūros paveldo komisija (žr. Seimo Valdybos 2010-05-12 sprendimu Nr. SV-S-699 sudarytos darbo grupės siūlymus dėl Seimui atskaitingų institucijų statuso, Seimo valdybos 2010 m. lapkričio 17 d. posėdžio protokolą Nr. SV-P-179). Tokio pobūdžio siūlymai buvo teikiami Seimui nuo pat Tarybos veiklos pradžios, išskyrus 2005-2009 m. laikotarpį.

Tarybos pirmininkė raštu kreipėsi į Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetą (raštai 2010-04-12 Nr. S-46, 2010-12-01 Nr. S-117) ir Seimo pirmininkę I.Degutienę (2010-04-29 Nr. S-50, 2010-11-19 Nr. S-116) pateikdama argumentus, kodėl Tarybos ir Komisijos sujungimas sukeltų vien neigiamas pasekmes:

- Tarybos ir Komisijos veiklų kryptys yra labai skirtingos, todėl jų sujungimas yra nelogiškas – Tarybos pagrindinės funkcijos apima tautinio tapatumo bei savimonės, gyvosios tradicijos (nuolat kintančios ir prisitaikančios prie tam tikro laikmečio visuomenės poreikių) ir etnografinių regionų savitumo globą, o Komisija užsiima materialijų kultūros vertybių globa (jų apskaitos, saugojimo ir tvarkybos priežiūra siekiant tas vertybes išsaugoti be didesnių pakitimų dėl jų istorinės, estetinės ir mokslinės svarbos). Etninė kultūra nėra tapati paveldui, jos reikšmė įvairiapusiškesnė ir svaresnė tautos išlikimui;

- Būtų panaikintas Tarybos savarankiškumas (nors ji yra pagrindinė ir vienintelė valstybės institucija, užtikrinanti visuminę etninės kultūros bei etnografinių regionų valstybinę globą), etninės kultūros valstybinė globa prarastų atskirą finansavimą, savarankiškų sprendimų priėmimą bei atstovavimą;

- Tarybos sekretoriato prijungimas prie Komisijos administracijos neduotų jokios finansinės naudos, tik sukurtų daug keblumų bandant suvienodinti skirtingas institucijų struktūras bei finansavimo proporcijas (žr. 29 priedą);

- Reikėtų keisti daug įstatymų ir kitų teisės aktų, o tai pareikalautų nemažai sąnaudų.

Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas išanalizavo pateiktus argumentus ir raštu 2010-06-02 Nr. V-2010-3385 nepritarė Tarybos ir Komisijos sujungimui. Šis svarbiausias Tarybos ir Komisijos veiklą kuriojantis Seimo komitetas 2010 m. gruodžio mėn. vėl svarstė siūlymą dėl sujungimo, tuo tikslu sudarė darbo grupę ir 2010-12-23 posėdyje dar kartą pakartojo sprendimą nepritari Tarybos ir Komisijos sujungimui.

Be to, prieš Tarybos ir Komisijos sujungimą pasisakė įvairios valstybės institucijos ir nevyriausybines organizacijos, žymūs kultūros veikėjai:

- 2010-11-23 bendrą raštą pasirašė Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos pirmininkas K.Pakalnis, Lietuvos kultūros kongreso tarybos pirmininkas K.Stoškus, Tautos namų santaros tarybos pirmininkas A.Gudelis, Vydūno draugijos pirmininkas V.Bagdonavičius, Lietuvos tautodailininkų sąjungos pirmininkas J.Rudzinskas, Lietuvai pagražinti draugijos pirmininkas J.Dingelis, Lietuvos Ramuvų sąjungos pirmininkas J.Trinkūnas, „Žiemgalos“ draugijos Vilniaus skyriaus pirmininkas K.Garšva, „Vilnijos“ draugijos pirmininko pavaduotoja N.Balčiūnienė, Lietuvių etninės kultūros draugijos pirmininko pavaduotojas J.Vaiškūnas ir nariai G.Kirdienė,

V.Zakarienė ir V.Mikailionis, Nepriklausomybės akto signatarai R.Ozolas, A.Sakalas ir B.Genzelis, politologas A.Medalinskas, Vilniaus m. savivaldybės tarybos narys Ž.Jackūnas, Lietuvos nacionalinės vartotojų federacijos prezidentė A.Armanavičienė;

- 2010-11-27 Lietuvių etninės kultūros draugijos VII suvažiavimo dalyviai pareiškė nepritarimą dėl Tarybos ir Komisijos sujungimo atskira rezoliucija;
- Lietuvos meno kūrėjų asociacija (raštas 2010-12-15 Nr. 18);
- Lietuvos istorijos institutas (raštas 2010-12-17 Nr. 42.452);
- Lietuvos istorijos instituto Etnologijos skyriaus vedėjas dr. Ž.Šaknys (raštas 2010-12-13).

Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2011 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. SV-S-1017 buvo sudaryta darbo grupė Valstybinės kultūros paveldo komisijos ir Etninės kultūros globos tarybos veiklą reglamentuojantiems teisės aktams ir šių institucijų funkcijoms peržiūrėti, tačiau į jos sudėtį neįtraukė nei Tarybos atstovų, nei kitų etninės kultūros ekspertų.

Taryba nutarė savo ruožtu išanalizuoti jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus ir pateikti siūlymus dėl jų tobulinimo – tuo tikslu 2010-01-11 sudarė darbo grupę.

Seimo Valdybos 2010-05-12 sprendimu Nr. SV-S-699 sudaryta darbo grupė yra pateikusi **siūlymus dėl Seimui atskaitingų institucijų patalpų, buhalterinės apskaitos, materialinių išteklių valdymo, informacinių technologijų ir transporto centralizavimo** – šie siūlymai Tarybai nenaudingi, gali turėti neigiamų pasekmių:

1 siūlymas. Seimui atskaitingas valstybės institucijas įkurdinti valstybei nuosavybės teise priklausančiose patalpose (atsisakant patalpų nuomavimo iš privačių asmenų)

Tokio siūlymo įtvirtinimas skaudžiai paliestų Tarybą, kuri dėl pernelyg aukštos kainos (73 Lt/m²) atsisakė patalpų nuomos iš valstybės institucijos ir, išsinuomavusi patalpas iš privataus asmens (už 18 Lt/m²), sugebėjo net keturis kartus sumažinti patalpų nuomos išlaidas. Šis žingsnis buvo padarytas po to, kai Tarybos pirmininkė raštu 2010-01-21 Nr. S-8 kreipėsi į Seimo kanclerį prašydama suteikti Tarybai patalpas panaudos pagrindais ir per pokalbį su Seimo kancleriu J.Mileriu išsiaiškino, jog už valstybei priklausančių patalpų nuomą tektų mokėti ne mažiau kaip 25-30 Lt/m². Jei ir atsirastų pigesnės valstybės siūlomos patalpos, jų pritaikymas Seimui atskaitingos institucijos veiklai pareikalautų papildomų nemažų investicijų, kurios gerokai padidintų Tarybos išlaidas. Taigi šis darbo grupės siūlymas nėra grindžiamas lėšų taupymo sumetimais, jo priėmimas pažeistų laisvosios rinkos principus ir sudarytų išskirtines sąlygas patalpas nuomojančioms valstybinėms įstaigoms.

2 siūlymas. Įkurdinant Seimui atskaitingas valstybės institucijas jas galima grupuoti pagal veiklos pobūdį

Tarybos užimamos patalpos yra nedidelės (tik 100 m²), nors jos veiklai visiškai pakankamos. Nėra prasmės Tarybą įkurdinti šalia kitos institucijos, nes savo veiklos pobūdžiu Taryba iš esmės skiriasi nuo visų kitų Seimui atskaitingų valstybės institucijų.

3 siūlymas. Centralizuoti Seimui atskaitingų valstybės institucijų, išskyrus Valstybės kontrolę, buhalterinę apskaitą bei joms skirtų materialinių išteklių valdymą

Taryba turi tik vieną buhalterę, kuri aptarnauja dar ir teritorinius Tarybos padalinius – regionines tarybas, dėl to buhalterinės apskaitos centralizavimas vargu ar padėtų sumažinti darbo krūvį nepakenkiant jo kokybei. Materialinių Tarybos išteklių valdymui nėra skirta atskiro etato (ši funkcija priskirta Tarybos pirmininkui).

4 siūlymas. Centralizuoti Seimui atskaitingų valstybės institucijų, išskyrus Valstybės kontrolę, informacinių technologijų bei transporto valdymą

Taryba nedisponuoja transporto priemonėmis, prireikus užsako vežėjo paslaugas konkurso būdu (2010 m. tokiomis paslaugomis nesinaudota, nes trūko lėšų). Informacinių technologijų įrangos priežiūrą atlieka 0,5 etato dirbantis Tarybos darbuotojas (jo alga sudaro apie 600 Lt per mėnesį). Taigi įgyvendinus šį siūlymą vargu ar pavyktų sutaupyti Tarybos sąskaita.

Remiantis pateiktais argumentais, ***Taryba siūlo atsisakyti darbo grupės pateiktų siūlymų dėl Seimui atskaitingų institucijų patalpų, buhalterinės apskaitos, materialinių išteklių valdymo ir informacinių technologijų centralizavimo.***

IŠVADOS IR PASIŪLYMAI

2010-ieji metai buvo pirmieji pilni šios kadencijos Tarybos veiklos metai.

Iš viso surengta 10 Tarybos posėdžių, kurie vyko kas mėnesį (išskyrus liepos ir rugpjūčio mėn.), kaip ir numatyta pagal Tarybos nuostatus. Tarp Tarybos posėdžių darbas vyko Tarybos sudarytose 8-iose ekspertų grupėse, atsakingose už tam tikrą veiklos sritį, kurios iš viso surengė 17 posėdžių.

Tarybos teritoriniai padaliniai etnografiniuose regionuose – Aukštaitijos, Žemaitijos, Dzūkijos (Dainavos), Suvalkijos (Sūduvos) ir Mažosios Lietuvos regioninės etninės kultūros globos tarybos – surengė 16 posėdžių: po 4 – Žemaitijos ir Suvalkijos (Sūduvos) tarybos, po 3 – Aukštaitijos ir Mažosios Lietuvos tarybos, 2 – Dzūkijos (Dainavos) taryba. Papildomai buvo suorganizuotas 1 bendras regioninių tarybų pirmininkų ir specialistų posėdis Taryboje.

Taryba pagal 15 temų buvo suplanavusi 38 darbus, iš kurių 5 darbai liko neįgyvendinti, 2 darbai buvo įgyvendinti tik iš dalies – daugiausia dėl lėšų trūkumo ir suteikto prioriteto kitiems darbams. Papildomai buvo atlikta 13 neplaninių darbų pagal 7 temas. Darbams įgyvendinti iš viso buvo įvykdyta 214 priemonių:

- Daugiausia dėmesio skirta *etnokultūrinio ugdymo plėtrai* (57 priemonės) – ši tema svarstyta 7-iose Tarybos posėdžiuose ir 8-iose Švietimo ir mokslo grupės posėdžiuose, 6-iose regioninių tarybų posėdžiuose, surengtos 5 regioninės konferencijos, 1 respublikinė diskusija, pateikta 10 raštų su siūlymais (iš jų 6 dėl teisės aktų tobulinimo), atlikti 4 tyrimai (vieno rezultatai paskelbti 2-uose straipsniuose), Tarybos atstovai deleguoti į Švietimo ir mokslo ministerijos 1 darbo grupę ir 1 tarybą, bendradarbiauta su Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetu, Švietimo ir mokslo ministerija, Ugdymo plėtotės centru, Švietimo informacinių technologijų centru, Moksleivių sąjunga, savivaldybėmis (jų Švietimo skyriais, Mokytojų švietimo centrais, Pagalbos mokytojui ir mokyklai centrais), mokyklomis ir kitomis švietimo įstaigomis, aukštosiomis mokyklomis, kultūros centrais, Lietuvių etninės kultūros draugija ir kitomis visuomeninėmis organizacijomis.

- *Etnografinių regionų globai* skirtos 33 priemonės – tema svarstyta 5-iose Tarybos posėdžiuose, 1-ame regioninių tarybų atstovų posėdyje, 10-yje regioninių tarybų posėdžių, surengtos 2 konferencijos, parengti 2 tarpregioniniai ES remiami projektai, pateikti 4 raštai su siūlymais, parengti ir patvirtinti 3 Tarybos teisės aktai, Tarybos atstovas deleguotas į 1 tarpinstitucinę organizacinę komitetą ir dalyvavo 3-uose jo posėdžiuose, bendradarbiauta su Prezidente, Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetu, ministerijomis (Kultūros, Vidaus reikalų, Žemės ūkio), Kūno kultūros ir sporto departamentu prie LRV, savivaldybėmis, valstybinėmis įstaigomis ir visuomeninėmis organizacijomis, veikiančiomis etnografiniuose regionuose.

- *Tarmių gyvosios tradicijos išsaugojimo skatinimui* skirtos 24 priemonės – tema svarstyta 4-iose Tarybos posėdžiuose, 1-ame Etnografinių regionų grupės posėdyje ir 2-uose Tarmių grupės posėdžiuose, 5-iose regioninių tarybų posėdžiuose, suorganizuotas 1 renginys, pateikti 9 raštai su siūlymais, pradėtas 1 tyrimas, bendradarbiauta su Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetu, Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Valstybine lietuvių kalbos komisija, Lietuvių kalbos institutu, Vilniaus universitetu, kraštiečių sambūriais ir kitomis visuomeninėmis organizacijomis, savivaldybių Švietimo skyriais, Varnių regioniniu parku, regionine ir respublikine žiniasklaida. Dėl lėšų trūkumo neįgyvendinti 2 suplanuoti darbai (programų inicijavimas ir konferencijos surengimas).

- *Tradicinių kalendorinių švenčių teisinio statuso* įtvirtinimui skirta 16 priemonių – tema svarstyta 5-iose Tarybos posėdžiuose, 1-ame regioninės tarybos posėdyje, pateikti 3

raštai su siūlymais (iš jų 2 dėl teisės aktų tobulinimo), atliktas 1 tyrimas, bendradarbiauta su Seimo pirmininke, Seimo komitetais (Švietimo, mokslo ir kultūros, Socialinių reikalų ir darbo), kitais Seimo nariais, respublikine žiniasklaida.

- *Tautinio paveldo produktų įstatymo* įgyvendinimo priežiūrai skirta 14 priemonių – tema svarstyta 4-iuose Tarybos posėdžiuose ir 1-ame Tautinio paveldo produktų grupės posėdyje, surengtas 1 regioninis seminaras, dalyvauta 1 konferencijoje su pranešimais, Tarybos atstovas deleguotas į Žemės ūkio ministerijos patvirtintą tarybą, atliktas 1 tyrimas ir 1 vertinimas, pateiktas 1 raštas su siūlymais, bendradarbiauta su Seimu, Vyriausybe, Žemės ūkio ministerija, Valstybine kultūros paveldo komisija, respublikine žiniasklaida ir regioniniu muziejum.

- *Etnokultūrinio paveldo globai* skirta 13 priemonių – tema svarstyta 4-iuose Tarybos posėdžiuose, 1-ame Etnokultūrinio paveldo grupės posėdyje, 1-ame regioninės tarybos posėdyje, atliktas 1 tyrimas, dalyvauta su pranešimais 2 konferencijose (tarptautinėje ir respublikinėje), pateikti 3 raštai su siūlymais, bendradarbiauta su Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetu, UNESCO Nacionaline komisija, ministerijomis (Kultūros, Aplinkos), Kultūros paveldo departamento Klaipėdos teritoriniu padaliniu, Neringos savivaldybe.

- *Etninės kultūros sklaidos žiniasklaidoje* plėtrai skirta 11 priemonių – tema svarstyta 4-iuose Tarybos posėdžiuose, 2-uose Žiniasklaidos grupės posėdžiuose ir 1-ame Švietimo ir mokslo grupės posėdyje, pateikti 2 raštai su siūlymais, pradėtas 1 tyrimas (atranka), bendradarbiauta su Lietuvos radijo ir televizijos vadovybe, Švietimo ir mokslo ministerija, Ugdymo plėtotės centru, Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondu, regionine žiniasklaida.

- *Etnoarchitektūros globai ir sklaidai* skirta 10 priemonių – tema svarstyta 3-iuose Tarybos posėdžiuose, Tarybos atstovas deleguotas į ŽŪM patvirtintą darbo grupę, atlikti 2 vertinimai, pateikti 3 raštai su siūlymais, bendradarbiauta su ministerijomis (Žemės ūkio, Aplinkos), KTU Architektūros ir statybos institutu, VGTU Architektūros fakultetu, respublikine žiniasklaida. Dėl lėšų tyrimams trūkumo 2 suplanuoti darbai neįgyvendinti, 1 – tik iš dalies.

- *Etninės kultūros plėtros valstybinės programos* rengimui ir įgyvendinimo koordinavimui skirtos 9 priemonės – tema svarstyta 5-iuose Tarybos posėdžiuose, Tarybos atstovas dalyvavo 2-uose Kultūros ministerijos sudarytos darbo grupės posėdžiuose, pateiktas Programos projekto vertinimas ir 2 raštai su siūlymais, nustatyti programos prioritetai 2011 metams, bendradarbiauta su Kultūros ministerija.

- *Etninės kultūros specialistų rengimo* problemoms skirtos 8 priemonės – tema svarstyta 2-uose Tarybos posėdžiuose, 1-ame Švietimo ir mokslo grupės posėdyje, 3-uose regioninių tarybų posėdžiuose, 1-ame regioninės tarybos posėdyje, pateiktas 1 raštas su siūlymais, bendradarbiauta su Kauno technologijos universitetu, Lietuvos muzikos ir teatro akademija, Klaipėdos universitetu, Marijampolės kolegija, Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetu, Švietimo ir mokslo ministerija.

- *Etninės kultūros integravimui į bendrąją Lietuvos kultūros politiką* (perfrazavus suplanuotą temą *Etninės kultūros plėtros integravimas į Lietuvos kultūros strategiją*) skirtos 7 priemonės (iš jų 5-ios – įgyvendinant neplanuotus darbus) – atliktas 1 vertinimas, pateikti 2 raštai su siūlymais (1 iš jų dėl teisės akto projekto), bendradarbiauta su Seimu, Ministro pirmininko tarnyba, Kultūros ministerija, Lietuvių etninės kultūros draugija, žiniasklaida.

- *Etninės kultūros finansavimo problemoms* (perfrazavus suplanuotą temą *Etninės kultūros fondas*) skirtos 5 priemonės – tema svarstyta 2-uose Tarybos posėdžiuose, 1-ame ekspertų grupės posėdyje, atlikti 2 tyrimai, bendradarbiauta su savivaldybių Kultūros skyriais.

- *Jono Basanavičiaus premijos* statuso svarstymui skirtos 4 priemonės – tema svarstyta 2-uose Tarybos posėdžiuose, 1-ame grupės posėdyje, pateiktas 1 raštas su siūlymais, bendradarbiauta su Vyriausybe ir Kultūros ministerija.

- *Tarybos 2010-2012 m. strateginio veiklos plano sukūrimui* skirtos 2 priemonės – tema svarstyta 1-ame Tarybos posėdyje, patvirtintas Tarybos 2010 m. veiklos planas, Finansų ministerijai pateiktas Tarybos 2010-2012 m. strateginis veiklos planas ir jo uždaviniai 2010 metams.

- *Bendradarbiavimui su lietuvių organizacijomis lietuvių etninėse žemėse* skirta 1 priemonė – bendradarbiauta su Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugija, pasirašyta bendradarbiavimo sutartis. Kiti darbai neįgyvendinti dėl lėšų trūkumo ir teikto prioriteto kitiems darbams.

Tarybos priimti teisės aktai: patvirtinti 4 Tarybos nutarimai.

Siūlymų dėl teisės aktų ar jų projektų tobulinimo teikimas: siūlyta keisti 2 teisės aktus, tobulinti 4 teisės aktų projektus, tobulinti 3 programų (ar veiklos planų) projektus.

Tyrimai ir rekomendacijos: atlikti 2 teisės aktų vertinimai, 9 tyrimai (2 tyrimai tik pradėti, 1-o tyrimo rezultatai paskelbti 2-uose straipsniuose, 3-jų – pranešimuose), atliktos 3 apklausos, sudaromi 3 sąvadai; pateiktos 9 rekomendacijos.

Renginiai: Taryba 2010 m. suorganizavo 1 renginį (respublikinę diskusiją), jos teritoriniai padaliniai etnografiniuose regionuose – 9 renginius (5 konferencijas, 1 seminarą, 2 susitikimus ir 1 renginį-konkursą).

Siekdama įgyvendinti savo uždavinius, Taryba bendradarbiavo: su Seimu (daugiausia su Švietimo, mokslo ir kultūros komitetu, taip pat su Seimo pirmininke, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetu, Socialinių reikalų ir darbo komitetu, kitais Seimo nariais), Seimui atskaitingomis institucijomis (Valstybine lietuvių kalbos komisija, Valstybine kultūros paveldo komisija), Ministro pirmininko tarnyba, ministerijomis (Kultūros, Švietimo ir mokslo, Žemės ūkio, Aplinkos, Vidaus reikalų) ir joms pavaldžiomis institucijomis (Ugdymo plėtotės centru, Švietimo informacinių technologijų centru), Lietuvos Nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriatu, Lietuvos radiju ir televizija, mokslo institutais (Lietuvių literatūros ir tautosakos, Lietuvos istorijos, Lietuvių kalbos), aukštosiomis mokyklomis (LMTA, VDU, VU, ŠU, KU, LŽŪA, KTU, VGTU, Vilniaus, Marijampolės ir Panevėžio kolegijomis), kultūros įstaigomis (Lietuvos liaudies kultūros centru, Vilniaus etninės kultūros centru, Vilniaus mokytojų namais, Klaipėdos m. savivaldybės etnokultūros centru, Lietuvos tautinių mažumų folkloro ir etnografijos centru, Lietuvos muziejų asociacija, Mažosios Lietuvos istorijos ir Šilutės kraštyros muziejais, VŠĮ „Vilkaviškio audimo artelė“, VŠĮ „Prienų drožėjai“), apskričių administracijomis (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Telšių, Tauragės, Marijampolės, Varėnos Panevėžio, Utenos), visomis savivaldybėmis, nevyriausybinėmis organizacijomis užsienyje (Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugija) ir Lietuvoje (Lietuvių etninės kultūros draugija, Lietuvos kraštyros draugija, Lietuvos meno kūrėjų asociacija, Lietuvos tautodailininkų sąjunga, Lietuvių katalikų mokslo akademija, Lietuvos ramuvų sąjunga, Lietuvai pagražinti draugija, Aukštaičių akademija, Utenos etnoklubu, Žemaičių akademija, Žemaičių kultūros draugija, Lietuvos ūkininkų draugija, Šilutės ūkininkų draugija, bendrija „Mažoji Lietuva“, Šilutės kraštyros draugija, Šilutės Hermano Zudermano literatūrinis klubas, Sūduvos istorijos klubas, tautodailininkų bendrija „Dailius“, Moterų ūkininkų sąjunga, Kalvarijos literatų klubas, „Dzūkų kultūros drauge“, Lietuvos soroptimisčių sąjunga, Lietuvos fotomenininkų sąjunga, draugija „Zonta“, kraštiečių sambūriais, bendruomenėmis).

Svarbiausia Tarybos veiklą ribojanti problema – lėšų trūkumas: Tarybos biudžetiniai asignavimai 2010 m. buvo sumažinti net 50 % lyginant su 2008 m. (2008 m. buvo skirta 630

tūkst. Lt, o 2010 m. – tik 315 tūkst. Lt). Tarybos funkcionavimas buvo ženkliai apsunkintas, nes: 1) iki minimumo sumažintos galimybės vykdyti ekspertinę funkciją, nesudarytos galimybės Tarybai vykdyti savo įsipareigojimus įgyvendinant įvairias valstybines programas (sumažinus tam skirtas lėšas 100 %); 2) trūksta lėšų Tarybos sekretoriato darbui užtikrinti, patalpų nuomai ir išlaikymui, kitoms būtiniams išlaidoms.

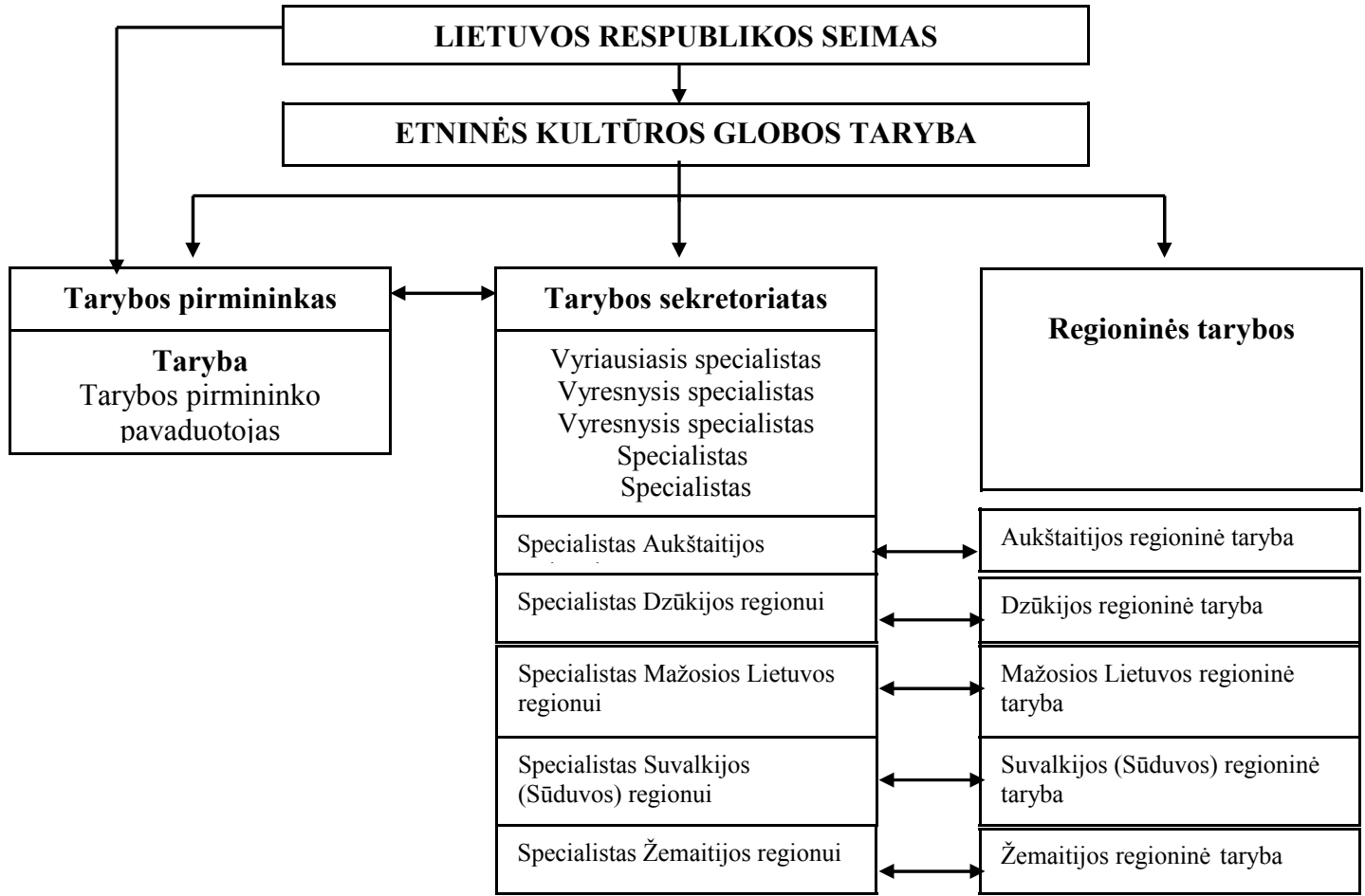
Antroji problema, sukianti Tarybos veiklos perspektyvos nestabilumo būseną – viešai deklaruojami siekiai sujungti Etninės kultūros globos tarybą su Valstybine kultūros paveldo komisija.

SIŪLYMAI

1. Padidinti Tarybos biudžetinius asignavimus skiriant lėšų veiklai ir Tarybos sekretoriato darbo užtikrinimui;
2. Priimant sprendimus dėl Etninės kultūros tarybos veiklą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo, atsižvelgti į Tarybos siūlymus;
3. Vertinti Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategiją (Žin., 2009, Nr. 138-6089) kaip pereinamąjį etapą ir ją įgyvendinti skiriant finansavimą 2011-2012 metams, kartu sukuriant optimalaus etninės kultūros ugdymo modelio ilgalaikę viziją;
4. Siekiant pakelti gyvosios tarmių tradicijos prestižą, paskelbti Tarmių metus (2012 m. arba 2013 m.);
5. Priimant sprendimus dėl Lietuvos teritorinės administracinės reformos, prioritetu laikyti etnografinį kultūrinį tęstinumą (išsaugant etnografinių regionų pavadinimus ir teritorijas).

PRIEDAI

1 priedas

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBOS NARIAI 2009-2013 m. kadencijai
Patvirtinti LR Seimo 2009 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. XI-436 (Žin., 2009, Nr.117-4995)

Nr.	Vardas, Pavardė	Pareigos	Deleguojanti institucija
1.	Vytautas Tumėnas	Daktaras, Lietuvos istorijos instituto mokslo darbuotojas	LR Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto teikimu
2.	Irena Seliukaitė	Kultūros ministerijos Regionų kultūros skyriaus vedėja	Ministro pirmininko teikimu
3.	Jonas Jakaitis	Daktaras, docentas, Aplinkos ministerijos Teritorijų planavimo, urbanistikos ir architektūros departamento vadovas, architektas	Ministro pirmininko teikimu
4.	Rolandas Zuoza	Švietimo ir mokslo ministerijos Vaikų ir jaunimo socializacijos departamento direktorius	Ministro pirmininko teikimu
5.	Marcelijus Martinaitis	Rašytojas	Lietuvos meno kūrėjų asociacijos teikimu
6.	Jonas Rudzinskas	Lietuvos tautodailininkų sąjungos pirmininkas	Lietuvos meno kūrėjų asociacijos teikimu
7.	Rimantas Astrauskas	Humanitarinių mokslų daktaras, etnomuzikologas	Lietuvos universitetų rektorių konferencijos teikimu
8.	Daiva Vyčiniene	Daktarė, docentė, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Etnomuzikologijos katedros vedėja	Lietuvos universitetų rektorių konferencijos teikimu
9.	Jūratė Šemetaitė	Lietuvos liaudies kultūros centro kultūros skyriaus folkloro poskyrio vadovė	Lietuvos liaudies kultūros centro teikimu
10.	Austė Nakienė	Daktarė, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto vyresnioji mokslo darbuotoja	Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto teikimu
11.	Paulius Vaidotas Subačius	Daktaras, VU Filologijos fakulteto A. J. Greimo semiotikos ir literatūros teorijos centro docentas, Lietuvių katalikų mokslo akademijos Centro valdybos pirmininkas, LKMA Humanitarinių tyrimų instituto direktorius	Lietuvių katalikų mokslo akademijos teikimu
12.	Rasa Paukštytė Šaknienė	Daktarė, Lietuvos istorijos instituto vyresnioji mokslo darbuotoja	Lietuvos istorijos instituto teikimu
13.	Arūnas Astrauskas	Panevėžio kraštotyros muziejaus direktorius	Lietuvos muziejų asociacijos teikimu
14.	Dalia Urbanavičienė	Daktarė, Lietuvos muzikos akademijos Muzikologijos instituto Etnomuzikologijos skyriaus vedėja, EKG T pirmininkė	Lietuvių etninės kultūros draugijos teikimu
15.	Libertas Klimka	Daktaras, Vilniaus pedagoginio universiteto profesorius	Lietuvos kraštotyros draugijos teikimu
16.	Inija Trinkūnienė	Socialinių tyrimų instituto mokslo darbuotoja	Lietuvos ramuvų sąjungos teikimu
17.	Jonas Vaiškūnas	Molėtų krašto muziejaus etnografas	Aukštaitijos regioninės etninės kultūros globos tarybos teikimu
18.	Ona Drobelenė	Etnografė, Dzūkijos regioninės etninės kultūros globos tarybos pirmininkė	Dzūkijos regioninės etninės kultūros globos tarybos teikimu
19.	Zigmas Kalesinskas	Sūduvos regioninės etninės kultūros globos tarybos pirmininkas, Tautinio kostiumo globos narys prie LR Kultūros ministerijos, Vilkijos bendruomenės centro pirmininkas, D. ir Z. Kalesinskių liaudies aukštesniosios amatų mokyklos direktorius	Suvalkijos regioninės etninės kultūros globos tarybos teikimu
20.	Arnas Arlauskas	Kelmės kultūros centro direktorius	Žemaitijos regioninės etninės kultūros globos tarybos teikimu
21.	Nijolė Sliužinskienė	Daktarė, Klaipėdos miesto savivaldybės Etnokultūros centro direktorė	Mažosios Lietuvos regioninės etninės kultūros globos tarybos teikimu

TARYBOS PADALINIŲ – REGIONINIŲ TARYBŲ – SUDĖTIS 2010 M.

AUKŠTAITIJOS TARYBOS NARIAI

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Delegavo
ŽIEMGALOS IR UPYTĖS SUBREGIONAS			
1.	Liucija Bertulienė	Joniškio r. savivaldybės Kultūros ir viešųjų ryšių skyriaus vyriausioji specialistė	Joniškio r. savivaldybė
2.	Zita Kapučinskienė	Pakruojo r. Pamūšio kultūros namų etninės kultūros specialistė	Pakruojo r. savivaldybė
3.	Vilma Merkytė	Radviliškio r. savivaldybės Viešosios bibliotekos vyr. bibliotekininkė etnokultūrai	Radviliškio r. savivaldybė
4.	Vitutė Povilionienė	Pasvalio krašto muziejaus direktorė	Pasvalio r. savivaldybė
5.	Liudvika Trasykytė	Garantinio ir vaikų išlaikymo fondo administracijos direktorė	Panevėžio m. savivaldybė
6.	Remigijus Vilys	Panevėžio r. Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyriausiasis specialistas	Panevėžio r. savivaldybė
7.	Vidas Mažukna	Lietuvos tautodailininkų sąjungos Panevėžio bendrijos pirmininkas	Lietuvos tautodailininkų sąjunga
8.	Lina Vireliūnienė	Biržų r. savivaldybės Kultūros ir sporto skyriaus vedėja	Biržų r. savivaldybė
9.	Violeta Aleknienė	Kupiškio etnografijos muziejaus direktorė	Kupiškio r. savivaldybė
SĖLOS IR NALŠIOS SUBREGIONAS			
10.	Petras Blaževičius Aukštaitijos tarybos pirmininkas	Rokiškio r. savivaldybės Kultūros, turizmo ir ryšių su užsienio šalimis skyriaus vedėjas	Aukštaičių akademija ir Panevėžio apskrities viršininko administracija
11.	Raimondas Garsonas	Utenos kraštotyros muziejaus etninės veiklos specialistas	Utenos etnoklubas
12.	Marija Kirkienė	Ignalinos r. kultūros centro Etnofilialo specialistė	Ignalinos r. savivaldybė
13.	Nida Lungienė	Rokiškio kultūros rūmų direktorė, folklorinio ansamblio „Gastauta“ vadovė	Rokiškio r. savivaldybė
14.	Dalia Savickaitė	Visagino savivaldybės Švietimo ir kultūros skyriaus vyr. specialistė kultūrai	Visagino m. savivaldybė
15.	Regina Stumburienė	Anykščių kultūros centro etnografė	Anykščių r. savivaldybė
16.	Jonas Vaiškūnas	Molėtų krašto muziejaus etnografas	Molėtų r. savivaldybė
17.	Rima Vitaitė	Zarasų kultūros rūmų vyr. etnografė	Zarasų r. savivaldybė
18.	Algirdas Svidinskas	Kauno “Vyturio” vidurinės mokyklos mokytojas	Etninės kultūros draugijos Kauno teritorinis padalinys
DELTUVOS IR NERIES SUBREGIONAS			
19.	Jolanta Balnytė	Kauno r. Neveronių kultūros centro folkloro ansamblio „Viešia“ meno	Kauno r. savivaldybė

		vadovė	
20.	Laima Bikulčienė	Širvintų kultūros centro etninės kultūros specialistė	Širvintų r. savivaldybė
21.	Rita Janušaitytė	Kaišiadorių r. savivaldybės Švietimo, kultūros, sporto ir socialinių reikalų departamento Švietimo ir kultūros skyriaus vyresnioji specialistė	Kaišiadorių r. savivaldybė
22.	Regina Lukminienė	Kėdainių krašto muziejaus vyr. muziejininkė ir etnografė	Kėdainių r. savivaldybė
23.	Vilma Mulevičiūtė-Sabaliauskienė	Ukmergės kultūros centro etninės kultūros specialistė	Ukmergės r. savivaldybė
24.	Jadvyga Kvieskienė	Jonavos krašto muziejaus etnografė	Jonavos r. savivaldybė
25.	Jonas Vitkūnas	Kernavės kultūrinio rezervato Ryšių su visuomene skyriaus vedėjas	Muziejų asociacija

DZŪKIJOS TARYBOS NARIAI

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Delegavo
1.	Juozas Aleksandravičius	Birštono savivaldybės mero pavaduotojas	Birštono savivaldybė
2.	Romas Balčius	Alytaus apskrities viršininko administracijos Regioninės plėtros departamento Teritorijų planavimo skyriaus vedėjas	Alytaus apskrities viršininko administracija
3.	Lina Būdienė	Varėnos kultūros centro vyriausioji specialistė etnografė	Varėnos r. savivaldybė
4.	Vygandas Čaplikas	nepiklausomas regioninės politikos ekspertas, Etninės kultūros globos tarybos prie LR Seimo narys, ekspertas, Lietuvos ir Suomijos regioninio bendradarbiavimo klubo "Karjala" prezidentas	Dzūkų kultūros draugija
5.	Algimantas Černiauskas	Dzūkijos nacionalinis parkas, Merkinės informacijos centro vedėjas	Lietuvos fotomenininkų sąjunga
6.	Ona Drobeliene Dzūkijos tarybos pirmininkė	Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos vyr. specialistė	„Dzūkų kultūros draugė“
7.	Vaida Džervienė	VŠĮ "Alytaus parkai" direktorė	Lietuvai pagražinti draugijos Alytaus miesto ir rajono skyrius
8.	Irutė Eidukienė	Dieveniškių istorinio regioninio parko vyriausioji kultūrologė	Dieveniškių istorinis regioninis parkas
9.	Jūratė Fedaravičienė	Alytaus kolegijos dėstytoja	Lietuvos romuvų sąjungos Alytaus skyrius
10.	Audronė Genzur	Trakų r. savivaldybės Švietimo ir kultūros skyriaus vyriausioji specialistė	Trakų r. savivaldybė
11.	Ingrida Griniūtė	Druskininkų savivaldybės vyriausioji specialistė turizmui ir kultūrai	Druskininkų savivaldybė
12.	Audronė Jakunskienė	Alytaus kraštotyros muziejaus direktorė	Lietuvos kraštotyros draugija
13.	Aldona	Vilniaus apskrities viršininko	Vilniaus apskrities viršininko

	Jeleniauskiėnė	administracijos Socialinių reikalų, švietimo ir kultūros departamento Švietimo skyriaus vyriausioji specialistė	administracija
14.	Audronė Lampickienė	Lietuvos tautodailininkų sąjungos Dzūkijos skyriaus pirmininkė parduotuvės-galerijos "Dzyvai" vadovė	Lietuvos tautodailininkų sąjungos Dzūkijos skyrius
15.	Alina Listopadskienė	VŠĮ "Druskininkų gidų asociacija" gidė	Lietuvos tautodailininkų sąjungos Dzūkijos skyrius
16.	Algis Marcinkevičius	Prienų krašto muziejaus direktorius	Prienų r. savivaldybė
17.	Rasutė Marcinkevičienė	Lietuvos tautodailininkų sąjungos narė	Lietuvos tautodailininkų sąjungos Dzūkijos skyrius
18.	Gintarė Markevičienė	Alytaus dailiųjų amatų mokyklos kostiumų dizainerė, mokytoja.	Lietuvos soroptimisčių sąjungos Alytaus skyrius
19.	Daina Pledienė	Lazdijų krašto muziejaus direktorė	Lazdijų r. savivaldybė
20.	Laima Saviščeviėnė	Lietuvos tautodailininkų sąjungos narė	Lietuvos ūkininkų draugijos Merkinės skyrius
21.	Onutė Šakienė	Elektrėnų savivaldybės literatūros ir meno muziejaus muziejininkė–etnologė	Elektrėnų savivaldybė
22.	Laimutė Šiušienė	Alytaus dailiųjų amatų mokyklos direktorė	Draugija „Zonta“
23.	Vytuolis Valūnas	Alytaus m. Švietimo ir socialinių reikalų departamento Švietimo skyriaus vedėjas	Alytaus m. savivaldybė
24.	Valdemaras Višnevskis	Vilniaus r. savivaldybės Kultūros, sporto ir turizmo skyriaus vyriausiasis specialistas	Vilniaus r. savivaldybė
25.	Dalia Blažulionytė	Dzūkijos nacionalinio parko direkcijos Kultūros paveldo skyriaus vedėja	Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija

MAŽOSIOS LIETUVOS TARYBOS NARIAI

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Delegavo
1	Aina Agapova	Klaipėdos apskrities viršininko administracijos Regiono ekonomikos ir socialinio vystymo skyriaus vyriausioji specialistė	Klaipėdos apskrities viršininko administracija
2	Rimantas Balsys	Klaipėdos universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto dekanas	Klaipėdos universitetas
3	Ieva Biržienė	Lietuvininkų bendrijos „Mažoji Lietuva“ seimelio narė	Lietuvininkų bendrija „Mažoji Lietuva“
4	Aksavera Mikšienė	Pagėgių savivaldybės Kultūros centro etninės veiklos specialistė	Pagėgių savivaldybė
5	Rasa Daugėlienė	Tauragės apskrities viršininko administracijos Socialinių reikalų, švietimo ir kultūros departamento Kultūros, sporto ir turizmo vyriausioji specialistė	Tauragės apskrities viršininko administracija
6	Alvydas Petras	Pagėgių savivaldybės mero	Pagėgių savivaldybė

	Dumbliauskas	pavadootojas	
7	Asta Grušelionienė	Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus direktoriaus pavaduotoja	Mažosios Lietuvos istorijos muziejus
8	Valerija Jankūnaitė	Klaipėdos m. savivaldybės etnokultūros centro vyriausioji specialistė- koordinatorė	Klaipėdos miesto savivaldybės etnokultūros centras
9	Regina Jasudienė – Meškauskienė	Šilutės kraštotyros draugijos pirmininkė	Šilutės kraštotyros draugija
10	Eleonora Regina Jonušienė	Neringos istorijos muziejaus direktorė	Neringos savivaldybė
11	Lilija Kerpienė	Dovilų etninės kultūros centro direktorė	Klaipėdos r. savivaldybė
12	Regina Kliukinė	Jurbarko r. savivaldybės Kultūros skyriaus vyriausioji specialistė (etninei kultūrai ir kraštotyrai)	Jurbarko r. savivaldybės administracija
13	Jolita Latakienė	Klaipėdos r. savivaldybės Kultūros skyriaus vyriausioji specialistė	Klaipėdos r. savivaldybės administracija
14	Narūnas Lendraitis	Neringos savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas	Neringos savivaldybė
15	Elena Matulionienė	Klaipėdos universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Baltų kalbotyros ir etnologijos katedros lektorė	Klaipėdos universitetas
16	Jūratė Pancerova	Šilutės kraštotyros muziejaus darbuotoja	Šilutės kraštotyros muziejus
17	Nijolė Sliužinskienė Mažosios Lietuvos tarybos pirmininkė	Klaipėdos m. savivaldybės Etnokultūros centro direktorė	Klaipėdos m. savivaldybė
18	Rimantas Sliužinskas	Klaipėdos universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Baltų kalbotyros ir etnologijos katedros profesorius	Klaipėdos universitetas
19	Elena Stankevičienė	Pagėgių savivaldybės Viešosios bibliotekos direktorė	Pagėgių savivaldybė
20	Genovaitė Kimbrienė	Lietuvos ūkininkų draugijos ir Šilutės rajono ūkininkų draugijos tarybos narė	Šilutės ūkininkų draugija
21	Roza Šikšniėnė	Šilutės muziejaus direktorė	Šilutės r. savivaldybė
22	Dalia Šulcienė	Šilutės H. Zudermano klubo narė	Šilutės Hermano Zudermano literatūrinis klubas
23	Reda Švelniūtė	Šilutės r. savivaldybės Kultūros skyriaus vyriausioji specialistė	Šilutės r. savivaldybė
24	Birutė Servinė	Rusnės salos etnokultūros ir informacijos centro direktorė	Šilutės r. savivaldybė

SUVALKIJOS (SŪDUVOS) TARYBOS NARIAI

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Kas delegavo
1	Zigmas Kalesinskas Suvalkijos tarybos pirmininkas	Kauno r. savivaldybės mero padėjėjas (patarėjas)	Kauno apskrities administracija
2	Danguolė Micutienė	Marijampolės apskrities viršininko administracijos Regioninės plėtros	Marijampolės apskrities administracija

		departamento vyriausioji specialistė	
3	Asta Vandytė	Kauno kultūros centro (Tautos namai) specialistė etninei kultūrai	Kauno m. savivaldybė
4	Stasys Ugenskas	Kauno r. Garliavos Jonučių vidurinės mokyklos istorijos mokytojas	Kauno r. savivaldybė
5	Ona Birutė Surdokienė	Marijampolės kultūros centro etninės kultūros specialistė	Marijampolės savivaldybė
6	Nijolė Teresė Vasylienė	Marijampolės kolegijos Meninio ugdymo katedros vedėja	Marijampolės savivaldybė
7	Aušra Mickevičienė	Vilkaviškio krašto muziejaus muziejininkė	Vilkaviškio r. savivaldybė
8	Sigitas Plečkaitis	J. Basanavičiaus sodybos muziejaus vyriausiasis fondų saugotojas	Vilkaviškior. savivaldybė
9	Aurelija Papievienė	Šakių r. savivaldybės Kultūros ir turizmo skyriaus vyresnioji specialistė	Šakių r. savivaldybė
10	Rima Vasaitienė	Zanavykų krašto muziejaus specialistė etnografijai	Šakių r. savivaldybė
11	Rasa Januškienė	Kalvarijos savivaldybės Kultūros centro etninės kultūros specialistė	Kalvarijos savivaldybė
12	Vitalija Filipova	Kazlų Rūdos savivaldybės Kultūros centro etninės kultūros specialistė	Kazlų Rūdos savivaldybė
13	Dalė Zagurskienė	Prienų kultūros centro etnografė	Prienų r. savivaldybė
14	Giedrė Ramunė Pečiulienė	Kauno I-osios muzikos mokyklos mokytoja, folklorinio ansamblio vadovė	Lietuvos tautodailininkų sąjungos Kauno bendrija
15	Romualdas Povilaitis	LŽŪA Filosofijos etnologijos katedros vedėjas	Lietuvių etninės kultūros draugija Kauno teritorinis padalinys
16	Kęstutis Subačius	visuomenininkas Marijampolės istorikų klubo narys	Sūduvos istorijos klubas
17	Asta Gudelevičienė	Marijampolės kolegijos Verslo technologijos fakulteto dėstytoja	Moterų ūkininkų sąjunga
18	Rimutė Gagienė	Vilkaviškio regioninio parko direkcijos vyriausioji specialistė	Vištyčio regioninis parkas
19	Nijolė Skinkienė	Vilkaviškio kultūros centro etnografė	„Vilkaviškio audimo artelė“
20	Vidas Cikana	Šakių r. savivaldybės Lukšių seniūnas	Tautodailininkų bendrija „Dailius“
21	Vitas Daniliauskas	Šakių "Varpo" vidurinės mokyklos direktorius	Draugija „Lietuvai pagražinti“
22	Asta Jankeliūnienė	Kalvarijos literatų klubo „Rasa“ vadovė	Kalvarijos literatų klubas
23	Anelė Razmislavičienė	Prienų krašto muziejaus vyr. muziejininkė	VšĮ Prienų drožėjai
24	Žydrūnas Rutkauskas	Marijampolės VšĮ Laisvalaikio ir užimtumo centro etnokultūrinio darbo specialistas	

ŽEMAITIJOS TARYBOS NARIAI

Eil. Nr.	Vardas, Pavardė	Pareigos	Delegavo
----------	-----------------	----------	----------

1.	Lilija Jakelaitienė	Jurbarko krašto muziejaus direktorė	Jurbarko r. savivaldybė
2.	Arnas Arlauskas	Kelmės r. savivaldybės Kultūros centro direktorius	Kelmės r. savivaldybė
3	Povilas Šverebas	Vilniaus dailės akademijos Telšių dailės fakulteto lektorius, Žemaičių akademijos atsakingasis direktorius	Žemaičių akademija
4.	Vacys Vaivada Žemaitijos tarybos pirmininkas	Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto mokslo darbuotojas	Žemaičių kultūros draugija
5.	Dalia Činkienė	Kretingos r. savivaldybės Kultūros skyriaus vyr. specialistė etninei kultūrai	Kretingos r. sav. administracijos kultūros skyrius
6.	Darius Ramančionis Žemaitijos tarybos pirmininko pavaduotojas	Kurtuvėnų regioninio parko direktoriaus pavaduotojas	Lietuvių etninės kultūros draugija
7.	Sigita Burgienė (išbraukta – nelankė posėdžių)	N.Akmenės r. savivaldybės Kultūros centro etnokultūros specialistė	N.Akmenės r. sav. kultūros skyrius
8.	Jolanta Kaleckienė	Mažeikių r. savivaldybės Kultūros centro etnografė	Mažeikių r. savivaldybės kultūros skyrius
9	Aldona Kuprelytė	Žemaitijos nacionalinio parko direkcijos kultūros paveldo skyriaus vedėja	Plungės r. savivaldybė
10.	Marija Striaukienė	Plungės r. kaimo turizmo asociacijos pirmininkė	Lietuvos ūkininkų draugija
11.	Alfredas Brauklys (pakeitus darbovietę nelankė posėdžių)	Raseinių r. savivaldybės Kultūros centro direktorius	Raseinių r. savivaldybė
12	Zita Baniulaitytė (išbraukta – nelankė posėdžių)	Palangos m. savivaldybės viešosios bibliotekos vyr. etnografė	Palangos m. savivaldybė
13.	Jonas Kavaliauskas (pakeitus darbovietę nelankė posėdžių)	Rietavo savivaldybės Kultūros centro meno vadovas	Rietavo savivaldybė
14.	Evaldas Razgus	Skuodo r. savivaldybės direktoriaus pavaduotojas	Skuodo r. savivaldybė
15.	Virginija Rudavičienė	Kretingos pranciškonų gimnazijos etninės kultūros mokytoja	Žemaičių kultūros draugija
16.	Juozas Pabrėža Žemaitijos tarybos pirmininko pavaduotojas	Šiaulių universiteto prorektorius, hab. dr.	Žemaičių kultūros draugija
17.	Lidija Joana Pranienė	Šiaulių m. savivaldybės vyr. specialistė	Šiaulių m. savivaldybė
18.	Birutė Jarošienė (pakeitus darbovietę, paskirta Aušra Brijūnienė)	Šiaulių r. savivaldybės Kultūros skyriaus vyriausioji specialistė-metodininkė etnokultūrai	Šiaulių r. savivaldybė
19	Aldona Gedvilienė (mirė)	Šilalės r. savivaldybės Kultūros centro organizatorė etninei kultūrai	Šilalės r. savivaldybė
20.	Danutė Mikienė	Telšių r. savivaldybės Kultūros skyriaus vedėja	Telšių r. savivaldybė
21.	Linas Šedvilas	Varnių regioninio parko direkcijos vyriausiasis specialistas (kultūrologas)	Varnių regioninio parko direkcija

22.	Petras Jokubauskas	Tauragės r. savivaldybės Kultūros centro vedėjas	Tauragės r. savivaldybė
23.	Stasys Kasparavičius	Žemaičių muziejaus „Alka“ direktorius	Žemaičių kultūros draugija
24.	Vaclovas Vaičekauskas	Telšių apskrities viršininko administracijos skyriaus sekretorius	Telšių apskrities administracija
Papildomai priimti pakeičiant išbrauktus iš sąrašų			
25	Jovita Lubienė	Raudėnų pagr. mokyklos mokytoja	Šiaulių r. savivaldybė
26	Jadvyga Laureckienė	Kultūros skyriaus vyr. specialistė	Skuodo r. savivaldybė
27	Jolanta Skurdauskienė	Žemaičių dailės muziejaus direktoriaus pavaduotoja	Plungės r. savivaldybė

**Etninės kultūros globos tarybos sekretoriato sudėtis 2010 m.
(10 etatų)**

Pareigos	Vardas, Pavardė
Pirmininkas	Dalia Urbanavičienė
Vyriausioji specialistė (vyriausioji buhalterė)	Jolanta Bulotienė
Vyresnioji specialistė	Audronė Daraškevičienė (nuo 2010-03-01 išėjo vaiko priežiūros atostogų) Bronius Kviklis (nuo 2010-03-01 pavaduojant A.Daraškevičienę)
Vyresnioji specialistė	Jolita Eidikonienė (nuo 2009-11-30 išėjo vaiko priežiūros atostogų) Aldona Čaikauskienė (pavaduojant J.Eidikonienę)
Specialistas	Algimantas Kuras (nuo 2010-10-25 atleistas pačiam prašant) Justinas Skrodenis (nuo 2010-11-02)
Specialistė Žemaitijos regionui	Sigita Dacienė
Specialistas Suvalkijos (Sūduvos) regionui	Valentinas Jazerskas
Specialistė Mažosios Lietuvos regionui	Regina Jokubaitytė
Specialistas Dzūkijos regionui	Arvydas Švirmickas (nuo 2010-09-30 atleistas pačiam prašant) Marius Galinis (0,5 etato nuo 2010-10-01) Rimantė Galinienė (0,5 etato nuo 2010-10-01)
Specialistė Aukštaitijos regionui	Vitalija Vasiliauskaitė

Etninės kultūros globos tarybos veiklos 2010 m. kalendorinis planas

Tema	Darbas	Svarstymas ekspertų grupėje		Svarstymas Taryboje
		Ekspertų grupė	Data	
1. Tarybos 2010-2012 m. strateginis veiklos planas	1.1. Tarybos 2010-2012 m. strateginio veiklos plano parengimas			
2. Etninės kultūros plėtros valstybinė programa (toliau – Programa)	2.1. Programos 2010-2014 m. inicijavimas ir rengimas kartu su Kultūros ministerija (toliau – KM)			Sausis-kovas
	2.2. Programos įgyvendinimo koordinavimas kartu su KM			balandis-gruodis
3. Etninės kultūros plėtros integravimas į Lietuvos kultūros strategiją	3.1. Siūlymų teikimas dėl etninės kultūros plėtros integravimo į Lietuvos kultūros strategiją			Priklausomai nuo KM grafiko
4. Etninės kultūros fondas	4.1. Etninės kultūros fondo steigimo galimybių analizė ir siūlymų teikimas	Laikina grupė	Balandis	Gegužė
5. Etnografinių regionų globa	5.1. Siūlymų dėl apskričių reformos įgyvendinimo (atsižvelgiant į etnografinių regionų globos problemas) teikimas	Etnografinių regionų	Sausis-vasaris	Kovas
	5.2. Etnografinių regionų etninės kultūros plėtros projektų inicijavimas			Sausis-gruodis
	5.3. Regioninių tarybų nuostatų tobulinimas	Etnografinių regionų	Balandis	Gegužė
	5.4. Regioninių tarybų tipinio darbo reglamento parengimas	Etnografinių regionų	Rugsėjis	Spalis
6. Tarmių gyvoji tradicija	6.1. Tarmių gyvosios tradicijos būklės analizė, siūlymų teikimas dėl problemų sprendimo	Etnografinių regionų	Gegužė	Birželis
	6.2. Tarmių gyvosios tradicijos palaikymo programų inicijavimas	Etnografinių regionų	Gegužė	Birželis
	6.3. Konferencijos apie tarmes surengimas Seime			Rugsėjis-spalis
	6.4. Siūlymų dėl 2011-ųjų metų paskelbimo Tarmių metais pateikimas			Spalis

7. Etninės kultūros ugdymo plėtra	7.1. Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos vertinimas, siūlymų Švietimo ir mokslo ministerijai (toliau – ŠMM) dėl jos įgyvendinimo teikimas	Švietimo ir mokslo	Sausis	Vasaris- kovas
	7.2. Tolimesnės vizijos dėl etnokultūrinio ugdymo švietimo įstaigose sukūrimas ir aptarimas su suinteresuotomis institucijomis	Švietimo ir mokslo	Kovas-balandis	Gegužė
	7.3. Išvadų ir siūlymų dėl Neformaliojo ugdymo koncepcijos projekto pateikimas	Švietimo ir mokslo	Sausis	Sausis
	7.4. Dalyvavimas rengiant neformaliojo ugdymo reformą	Švietimo ir mokslo		Pagal ŠMM grafiką
	7.5. Tyrimo „Etnokultūros ugdymo padėtis bendrojo lavinimo mokyklose“ paskelbimas ir aptarimas su suinteresuotomis institucijomis	Švietimo ir mokslo	Kovas	Balandis-gegužė
	7.6. Dalyvavimas įgyvendinant Pilietinio ir tautinio ugdymo programą	Švietimo ir mokslo	Vasaris-gruodis	Pagal grupės teikimą
	7.7. Karių tautinio ir pilietinio ugdymo programos išplėtojimas	Švietimo ir mokslo	Balandis	Gegužė
	7.8. Siūlymų dėl Karių tautinio ir pilietinio ugdymo programos įgyvendinimo parengimas	Švietimo ir mokslo	Gegužė	Birželis
8. Etninės kultūros specialistų rengimas	8.1. Rekomendacijų dėl etninės kultūros specialistų rengimo įgyvendinant aukštojo mokslo reformą teikimas	Švietimo ir mokslo	Pagal poreikį	Pagal grupės teikimą
9. Etnoarchitektūros globa ir sklaida	9.1. Etninės architektūros paveldo sklaidos internete plėtojimas	Etninės kultūros paveldo	Pagal poreikį	Pagal grupės teikimą
	9.2. Etnoarchitektūros plėtros saugomose teritorijose skatinimas	Etninės kultūros paveldo	Vasaris-kovas	Kovas-balandis
	9.3. Etninės architektūros integravimo į architektų atestavimo klausimyną inicijavimas	Etninės kultūros paveldo	Gegužė	Birželis

	9.4. Etnoarchitektūros integravimo į planavimo ir statybos normas inicijavimas	Etninės kultūros paveldo	Gegužė	Birželis
	9.5. Etnoarchitektūros statybinės veiklos sertifikavimo, įvertinant ją autentiškumo, savitumo ar regioninio identiteto požiūriu, inicijavimas	Etninės kultūros paveldo	Gegužė	Birželis
	9.6. Etnografinių kaimų sąvado tikslinimo inicijavimas	Etninės kultūros paveldo	Gegužė	Birželis
10. Tautinio paveldo produktų įstatymas	10.1. Dalyvavimas sprendžiant Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimo klausimus	Tautinio paveldo produktų	Pagal poreikį ištikus metus	Pagal grupės teikimą
	10.2. Išvadų bei siūlymų dėl tautinio paveldo produktų gamintojų ekonominių problemų teikimas	Tautinio paveldo produktų	Kovas	Balandis
11. Etnokultūrinio paveldo globa	11.1. Išvadų ir siūlymų dėl nematerialaus paveldo globą reglamentuojančių teisės aktų teikimas	Etninės kultūros paveldo	Pagal poreikį ištikus metus	Pagal grupės teikimą
	11.2. Išvadų ir siūlymų dėl materialaus paveldo globą reglamentuojančių teisės aktų teikimas	Etninės kultūros paveldo	Pagal poreikį ištikus metus	Pagal grupės teikimą
	11.3. Siūlymų dėl mitologinio sakralinio paveldo objektų globos teikimas	Etninės kultūros paveldo	Gegužė	Birželis
12. Jono Basanavičiaus premija	12.1. Jono Basanavičiaus premijos nuostatų tobulinimas ir teikimas	Laikina grupė	vasaris	Kovas
13. Etninės kultūros sklaida žiniasklaidoje	13.1. Siūlymų dėl etninės kultūros sklaidos žiniasklaidoje teikimas	Žiniasklaidos grupė	Pagal poreikį ištikus metus	Pagal grupės teikimą
14. Kūčių ir Vėlinių švenčių statusas	14.1. Siūlymų dėl Kūčių ir Vėlinių paskelbimo šventinėmis dienomis teikimas			Gegužė-birželis
15. Bendradarbiavimas su lietuvių organizacijomis lietuvių etninėse žemėse (Lenkijoje, Gudijoje, Karaliaučiaus krašte) ir kitose užsienio šalyse	15.1. Bendradarbiavimo sutarties su Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugija parengimas ir pasirašymas			Sausis-vasaris
	15.2. Bendradarbiavimas su kitomis užsienio lietuvių organizacijomis			Pagal poreikį ištikus metus

Tarybos posėdžių protokolų santraukos

Pirmasis Etninės kultūros globos tarybos posėdis įvyko 2010 m. sausio 12 d. Jame dalyvavo 16 tarybos narių, 5 Tarybos specialistai regionams, G. Songaila (LR Seimo narys), N. Balčiūnienė (LR Seimo nario G. Songailos padėjėja), doc., dr. V. Kardelis (VU Baltistikos ir bendrosios kalbotyros katedra) ir A. Svidinskas (Rytų aukštaičių sambūris).

SVARSTYTA: 1. Švietimo ir mokslo grupės išvados ir siūlymai dėl Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos; 2. Neformalaus ugdymo koncepcijos projektas; 3. Etninės kultūros globos tarybos 2010 m. veiklos planas ir Etninės kultūros globos tarybos posėdžių 2010 m. planas; 4. Tyrimas "Ekonominės tautinio paveldo produktų gamintojų problemos"; 5. Laikinių ekspertų grupių artimiausia veikla.

NUTARTA:

1. Įpareigoti Švietimo ir mokslo ekspertų grupę pakoreguoti LR Švietimo ir mokslo ministerijai adresuojamo rašto „Dėl etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos“ formuluotes, raštą papildyti Strategijos vertinimu, nurodant privalumus ir trūkumus, pateikti raštą galutiniam svarstymui kitam Tarybos posėdžiui.

2. a) Į ŠMM Neformalaus ugdymo koncepcijos projekto rengimo grupę deleguoti R.Astrauską; b) Išsiųsti į ŠMM raštą „Dėl etnokultūros ugdymo nuostatų įtvirtinimo neformaliame ugdyme“.

3. Patvirtinti Tarybos veiklos 2010 m. planą ir Tarybos posėdžių 2010 m. planą, pakoreguotus pagal posėdyje išsakytas pastabas.

4. a) Siūlyti Žemės ūkio ministerijai kreiptis į Ūkio ir Finansų ministerijas dėl galimybės atleisti nuo verslo liudijimo mokesčio sertifikuotus amatininkus trims metams, šioms ministerijoms siūlyti suderinti sertifikavimo ir verslo liudijimo klasifikatorius; b) Įpareigoti tautinio paveldo produktų grupę labiau įsigilinti į sertifikavimo problemas.

5. Artimiausiu metu sušaukti Švietimo ir mokslo ekspertų grupę bei Etninio paveldo grupę.

Antrasis Etninės kultūros globos tarybos posėdis įvyko 2010 m. vasario 9 d. Jame dalyvavo 14 Tarybos narių ir dr. V. Vaitkevičius (Klaipėdos universitetas), E. Bugailiškienė (ŠMM), S. Novikas (VšĮ „Baltų Atlantida“), N. Balčiūnienė (LR Seimo nario G. Songailos padėjėja).

SVARSTYTA: 1. Etninės kultūros plėtros valstybinės programos vykdymas 2009 m. ir baigiamosios 2006-2009 m. ataskaitos svarstymas; 2. Mitologinio sakralinio paveldo objektų globa; 3. Atsakymas į Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Veliuonos seniūnijos prašymą pateikti išvadas dėl Veliuonos skulptūros; 4. Tarybos veiklos 2009 m. ataskaita; 5. Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos vertinimas; 6. Dėl kitų Švietimo ir mokslo grupės išvadų ir pasiūlymų; 7. Siūlymas paskelbti kultūros paveldo objektu E. Jonušo pagalbinį pastatą Nidoje, kuriame buvo atkuriami tradiciniai kurėnai ir krikštai; Kiti klausimai.

NUTARTA:

1. Tarybos nariai turi išsamiau paanalizuoti 2003-2009 m. Etninės kultūros plėtros valstybinę programą, jos įgyvendinimo rezultatus, teikti siūlymus 2010-2014 m. programai.

2. Parašyti raštą Kultūros paveldo departamentui (KPD) informuojant, kad Taryboje buvo svarstoma sakralinių objektų tema, pateikti siūlymą dėl KPD ir Tarybos bendradarbiavimo šioje srityje

3. Pritarti raštui „Dėl skulptūros Veliuonoje“.

4. Pritarti Tarybos veiklos 2009 m. ataskaitai, pakoreguoti pagal posėdyje išsakytas pastabas.

5. Pritarti pakoreguotam raštui „Dėl Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos“ ir pakoreguotam Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos vertinimui.

6. Bendru sutarimu pritarta siūlyti ŠMM atnaujinti E.Veličkos, D.Vyčinienės, A.Dikčiaus parengtus muzikos vadovėlius bei A. Nakienės parengtą mokymo priemonę „Metų knygelė“, taip pat pritarta rekomenduojamų etnokultūrinių leidinių sąrašo rengimui.

7. Bendru sutarimu pritarta raštui „Dėl objekto adresu Taikos g. 43A, Nidoje“.

8. Artimiausiu metu sukviesti Tautinio paveldo produktų ekspertų grupę ir aptarti Tautinio paveldo produktų įstatymo keitimo projektą.

Trečiasis Etninės kultūros globos tarybos posėdis įvyko 2010 m. kovo 9 d. Jame dalyvavo 15 Tarybos narių ir svečiai V. Čaplikas (buvęs Tarybos narys, kuravęs regionų klausimus), E. Bugailiškienė (ŠMM), E. Velička (etnokultūrinio ugdymo tyrimo autorius), F. Turskytė (Valstybinė kultūros paveldo komisija), I. Zacharova ir V. Zakarienė (Lietuvos tautinių mažumų folkloro ir etnografijos centras).

SVARSTYTA: 1. Tautinio paveldo produktų įstatymo keitimo projektas; 2. Kaziuko mugės Vilniuje rezultatų ir problemų aptarimas; 3. Tarybos pozicija etnografinių regionų ir apskričių reformos klausimu; 4. Tarmių grupės tvirtinimas; 5. Konferencijos etninės kultūros klausimais surengimas Kultūros ministerijoje; 6. Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2010 – 2014 m. projekto svarstymas; 7. Tyrimo „Etnokultūrinis ugdymas bendrojo lavinimo mokyklose“ rezultatų apibendrinimas; 8. Siūlymas eksponuoti timpanus Valdovų rūmuose; 9. Lietuvos tautinių mažumų folkloro ir etnografijos centro kreipimasis.

NUTARTA:

1. Taryba pritaria raštui, kuriuo atkreipiamas dėmesys į terminologijos vartojimą Tautinio paveldo produktų įstatymo pakeitimo projekte, tokiu būdu sukuriama kolizija su kitais teisės aktais reglamentuojančiais paveldosaugą.

2. a) Siekti, kad mugė vyktų tradicinėje vietoje (Katedros aikštėje); b) Reikalauti, kad sertifikuoti meistrai mugėje prekiautų tik sertifikuotais gaminiais; c) Pritarti siūlymui Kaziuko mugę įtraukti į UNESCO saugomų pasaulio paveldo objektų sąrašą.

3. Siūlyti vykdant administracinio teritorinio skirstymo reformą prioritetu laikyti etnografinį kultūrinį tęstinumą (išsaugant etnografinių regionų pavadinimus ir teritorijas).

4. Sudaryta ir patvirtinta Tarmių ekspertų grupė.

5. Organizuoti Tarybos atstovų susitikimą su Kultūros ministru.

6. Siūlyti KM sudarytai darbo grupei parengti pirminį Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2010 – 2014 m. projektą, ir po to jį teikti svarstyti Tarybai.

7. Patobulinti tyrimo „Etnokultūrinis ugdymas bendrojo lavinimo mokyklose“ išvadas, pateikti susipažinti visuomenei ir suinteresuotoms institucijoms, į etninės kultūros seminarą Šakiuose deleguoti Tarybos atstovus I.Trinkūnienę ir J.Šemetaitę.

8. Pritarta siūlyti timpanus eksponuoti ne tik Valdovų rūmuose, bet ir kituose muziejuose.

9. Raštu kreiptis į Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetą ir Seimo narį G.Songailą dėl savarankiško Tautinių mažumų folkloro ir etnografijos centro teisinio statuso išsaugojimo ir finansavimo problemų sprendimo.

Ketvirtasis Etninės kultūros globos tarybos posėdis įvyko 2010 m. balandžio 13 d. Jame dalyvavo 18 Tarybos narių, svečiai A. Narutis (Vilniaus Rokiškėnų klubo „Pragiedruliai“ pirmininkas), E. Bugailiškienė (ŠMM), doc., dr. V. Kardelis (VU Baltistikos ir bendrosios kalbotyros katedra).

SVARSTYTA: 1. Tarmių tradicijos populiarinimas; 2. Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2010-2014 m. rengimas; 3. Laikinosios ekspertų grupės Etninės kultūros fondo steigimo galimybės analizuoti sudarymas; 4. Konferencijos etninės kultūros klausimais surengimo galimybės Kultūros ministerijoje; 5. Ekspertų grupės siūlymai dėl nematerialiojo kultūros paveldo išsaugojimo; 6. Laikinosios ekspertų grupės J. Basanavičiaus premijos nuostatams tobulinti sudarymas.

NUTARTA:

1. Patvirtinti tarmių anketą, pakoreguoti Tarmių grupės sudėtį.
2. Patvirtinti Tarybos atstovus (J. Rudzinskas, V. Tumėnas ir D. Urbanavičienė) teikti siūlymus ir derina Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2010-2014 m. projektą su Kultūros ministerija.
3. Patvirtinti laikinąją ekspertų grupę Etninės kultūros fondo steigimo galimybės analizuoti, susidedančią iš Tarybos narių M. Martinaičio, J.Vaiškūno, V. Tumėno ir J.Rudzinsko.
4. Organizuoti Tarybos susitikimą-seminarą su Kultūros ir meno taryba, įpareigojant J. Rudzinską suderinti seminaro datą.
5. Atidėti Nematerialaus kultūros paveldo įstatymo koncepcijos rengimą, išsamiau paanalizuoti nematerialiojo kultūros paveldo išsaugojimo problemas.
6. Patvirtinti laikinąją ekspertų grupę J. Basanavičiaus premijos nuostatams tobulinti, kurią sudaro M. Martinaitis, I. Seliukaitė ir J. Rudzinskas.

Penktasis Etninės kultūros globos tarybos posėdis įvyko 2010 m. gegužės 11 d. Jame dalyvavo 12 Tarybos narių, svečiai A. Narutis (Vilniaus Rokiškėnų klubo „Pragiedruliai“ pirmininkas) ir E. Bugailiškienė (ŠMM).

SVARSTYTA: 1. Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2010-2014 m. projektas; 2. Siūlymas keisti J. Basanavičiaus premijos statusą; 3. Etninės kultūros fondo steigimo galimybės; 4. Tautinio paveldo produktų įstatymo keitimas; 5) Etnokultūrinio ugdymo plėtra; 6) Regioninių tarybų bendrųjų nuostatų keitimas. 7. Etnoarchitektūros ekspertų grupės sudarymas; 8.) Seminaro su Kultūros ir meno taryba surengimas.

NUTARTA:

1. a) Raštu kreiptis į ŠMM siūlant jai dalyvauti Etninės kultūros plėtros valstybinėje programoje; b) Rašte Kultūros ministerijai dėl Programos projekto tobulinimo siūlyti įrašyti sąlygas dėl priemonių 1.7.3 ir 1.7.1 įgyvendinimo nepriskiriant joms lėšų.
2. Kreiptis į Vyriausybę siūlant J. Basanavičiaus premijai suteikti Nacionalinės premijos statusą.
3. Siekti įstatymu įteisinti valstybinio fondo statuso.

4. Bendrauti su Seimo Kaimo reikalų komitetu siekiant įrodyti teikiamų Tautinio paveldo produktų įstatymo pataisų trūkumus.

5. a) Bendru sutarimu pritarta Švietimo įstatymo projekto pataisos dėl neformaliojo švietimo paskirties apibrėžimo teikimui; b) Rekomenduoti Marijampolės kolegijai išsaugoti kaip privalomas etnokultūrinės disciplinas, įpareigoti Švietimo ir mokslo grupę išsamiau paanalizuoti aukštojo mokslo reformos įtaką etnokultūros specialistų rengimo tęstinumui.

6. Patvirtinti naujos redakcijos Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendruosius nuostatus projektą ir teikti jį svarstyti regioninėms taryboms.

7. Patvirtinti Etnoarchitektūros ekspertų grupę, kurią sudaro Tarybos nariai L.Klimka, J. Rudzinskas, J. Jakaitis, ir O. Drobelenė, architektai R. Bertašiūtė, A.Andriusytė ir D.Malinauskas.

8. Laikinais atidėti susitikimą su Kultūros ir meno taryba, tačiau įpareigoti Žiniasklaidos grupę susitikti su Lietuvos televizijos ir radijo komitetu.

Šeštasis Etninės kultūros globos tarybos posėdis įvyko 2010 m. birželio 16 d. Jame dalyvavo 16 Tarybos narių.

SVARSTYTA: 1. Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendrųjų nuostatų aptarimas ir tvirtinimas; 2. Tarybos kreipimasis į LRT tarybą etnokultūrinių laidų plėtros klausimu; 3. Pasirengimas Tarmių metams; 4. Neformalus ugdymas (ŠMM sudarytos grupės veikla; Tarybos siūlymas dėl *neformalaus ugdymo* apibrėžimo); 5. Siūlymas Kūčias ir Vėlines paskelbti šventinėmis dienomis; 6. Kiti klausimai.

NUTARTA:

1. Patvirtinti Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendrųjų nuostatų naują redakciją.

2. a) Sudaryti ir pateikti rekomenduojamų transliuoti per nacionalinę televiziją etnokultūrinių renginių sąrašą; b) Stiprinti bendradarbiavimą su LRT taryba.

3. Siekti, kad 2013 m. būtų paskelbti Tarmių metais.

4. Parengti ir teikti pasiūlymus dėl vaikų pasirenkamojo švietimo finansavimo aprašo projekto tobulinimo.

5. Parengti Tarybos raštą-projektą dėl Kūčių ir Vėlinių įtraukimo į šventinių dienų sąrašą, o dėl Jurginių, Sekminių ir Užgavėnių – į atmintinų dienų sąrašą.

6. a) Deleguoti į Ilgalaikės pilietinio ir tautinio ugdymo programos nacionalinę tarybą D.Vyčiniene; b) Deleguoti į Etnografinių kaimų programos 2011-2016 m. rengimo darbo grupę V. Tumėną; c) Patobulinti raštą dėl paramos etninės kultūros archyvų tvarkymui ir skaitmeninimui, skirtą Lietuvos mokslo tarybai, Švietimo ir mokslo ir Kultūros ministerijoms ir Kultūros rėmimo fondui.

Septintasis Etninės kultūros globos tarybos posėdis įvyko 2010 m. rugsėjo 14 d. Jame dalyvavo 11 Tarybos narių.

SVARSTYTA: 1 „Etnografinių kaimų išsaugojimo 2011-2013 metų tarpinstitucinio veiklos plano“ projektas; 2. Konferencijos apie Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimą surengimas Seime kartu su ŽŪM; 3. Siūlymas Kūčias ir Vėlines paskelbti šventinėmis dienomis, Užgavėnes, Jurgines ir Sekmines – atmintinomis dienomis; 4. Siūlymai transliuoti per LRT etnokultūrinius renginius; 5. AM rašto „Dėl Kraštovaizdžio

apsaugos ir tvarkymo automobilių keliams ir geležinkeliams gairių“ aptarimas; 6. Kiti klausimai.

NUTARTA:

1. Tarybos pirmininkė įpareigota siūlymus dėl „Etnografinių kaimų išsaugojimo 2011-2013 metų tarpinstitucinio veiklos plano“ projekto apibendrinti ir pateikti Žemės ūkio ministerijai.

2. Prieš organizuojant konferenciją Seime, susitikti su Seimo Kaimo reikalų komitetu ir aptarti Tautinio paveldo produktų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto įgyvendinimo problemas.

3. Pateikti Seimui siūlymą dėl Kūčių ir Vėlinių paskelbimo šventinėmis dienomis, patobulinti siūlymą dėl Užgavėnių, Jurginių ir Sekminių skelbimo atmintinomis dienomis atsižvelgiant į Tarybos narių elektroninėmis priemonėmis atsiųstus argumentus.

4. Sudaryti iki kito posėdžio rekomenduojamų transliuoti per LRT etnokultūrinių renginių sąrašą atsižvelgiant į Tarybos narių siūlymus.

5. Tarybos pirmininkė įpareigota pastabas ir siūlymus dėl „Kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo automobilių keliams ir geležinkeliams gairių“ apibendrinti ir pateikti Aplinkos ministerijai.

6. Rekomenduoti Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondui remti etninės kultūros projektų kūrimą.

Aštuntasis Etninės kultūros globos tarybos posėdis įvyko 2010 m. spalio 12 d. Jame dalyvavo 15 Tarybos narių, svečiai A. Vilutienė (UPC), R. Sinkevičiūtė (KM) ir E. Bugailiškienė (ŠMM).

SVARSTYTA: 1. Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Etnomuzikologijos katedros išsaugojimas; 2. Tarybos bendradarbiavimas su Ugdymo plėtotės centru įgyvendinant Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategiją; 3. Žemaitijos regioninės tarybos siūlomų institucijų, teikiančių kandidatus naujai Žemaitijos tarybai, sąrašo patvirtinimas; 4. Tarybos dalyvavimas įgyvendinant TV laidų projektą „Tradicijos laiko sandūroje“; 5. Tarybos bendradarbiavimas su LRT taryba ir siūlymai dėl etnokultūrinių renginių transliavimo; 6. Siūlymas Užgavėnes, Jurgines ir Sekmines paskelbti atmintinomis dienomis; 7. Kiti klausimai.

NUTARTA:

1. Kreiptis į Lietuvos muzikos ir teatro akademiją, Švietimo ir mokslo ministeriją ir Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komitetą dėl Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Etnomuzikologijos katedros išsaugojimo.

2. Pritarti Tarybos bendradarbiavimui su UPC įgyvendinant Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategiją.

3. Patvirtinti Žemaitijos regioninės tarybos pasiūlytų institucijų, teikiančių kandidatus naujai kadencijai, sąrašą ir rekomenduoja jį papildyti Šiaulių ir Klaipėdos tautodailininkų sąjungomis.

4. Pritarti Tarybos kaip eksperto ir konsultanto dalyvavimui įgyvendinant TV laidų projektą „Tradicijos laiko sandūroje“.

5. Sudaryti siūlomų transliuoti per LRT etninei kultūrai svarbių renginių sąrašą ir kitame posėdyje patvirtinti.

6. Tarybos pirmininkė įpareigota apibendrinti siūlymus dėl Užgavėnių, Jurginių ir Sekminių paskelbimo atmintinomis dienomis, pateikti tvirtinimui kitame Tarybos posėdyje.

7. D. Urbanavičienė pateikė informaciją Tarybai dėl Tarybos biudžeto, Tarmių metų, Etninės kultūros plėtros valstybinės programos ir kt.

Devintasis Etninės kultūros globos tarybos posėdis įvyko 2010 m. lapkričio 9 d. Jame dalyvavo 12 Tarybos narių ir E. Bugailiškienė (ŠMM).

SVARSTYTA: 1. Pavyzdinio regioninių etninės kultūros globos tarybų darbo reglamento tvirtinimas. 2. Regioninių tarybų pasiūlytų institucijų, teikiančių kandidatus naujai kadencijai, sąrašų tvirtinimas; 3. Tarybos siūlomos pataisos dėl Švietimo įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIP-1814 15 ir 31 straipsnių; 4. Etnokultūrinio ugdymo gerosios patirties panaudojimas įgyvendinant Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategiją – Tarybos ir UPC bendros veiklos aptarimas; 5. Tarybos bendradarbiavimas su LRT; 6. Tarybos siūlymo paskelbti švenčių dienomis Kūčias ir Vėlines; 7. Siūlymo Užgavėnes, Jurgines ir Sekmines paskelbti atmintinomis dienomis aptarimas; 8. Kiti klausimai.

NUTARTA:

1. Patvirtinti Pavyzdinį regioninių etninės kultūros globos tarybų darbo reglamentą.

2. Patvirtinti sąrašus institucijų, teikiančių kandidatus į Aukštaitijos ir Mažosios Lietuvos tarybas.

3. a) Teikti Švietimo įstatymo 15 straipsnio 1 dalies pataisą dėl neformaliojo vaikų švietimo paskirties; b) Pritarti siūlymui dėl Švietimo įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIP-1814 31 straipsnio 2 ir 3 dalies pataisų t.y. *etikos* dalyką keisti į *etikos ir papročių* dalyką, kurio programa galėtų apimti ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų tradicinės etikos bei papročių pažinimą.

4. a) Tęsti mokytojų apklausą papildant etninės kultūros mokytojų sąvadą, šią informaciją teikti *Švietimo informacinių technologijų centrui*; b) Papildyti Švietimo ir mokslo grupę įtraukiant I. Čepienę.

5. Tarybos narys J. Vaiškūnas įpareigotas iš LRT archyvo atrinkti etninės kultūros laidas ir sudaryti jų sąvadą, pateikti tinklalapyje „www.alkas.lt“ laidų anonsus.

6. Pritarti pakoreguotam siūlymui: a) Kūčias paskelbti šventine diena; b) Vėlines (lapkričio 2 d.) įtraukti į švenčių dienų sąrašą perkeliant darbo dieną į artimiausią šeštadienį.

7. Teikti Seimui siūlymą Užgavėnes, Jurgines ir Sekmines paskelbti atmintinomis dienomis.

8. Patvirtinti Tarmių grupės vadovu hab. dr. K. Garšvą.

Dešimtas Etninės kultūros globos tarybos posėdis įvyko 2010 m. gruodžio 14 d. Jame dalyvavo 11 Tarybos narių ir R. Sinkevičiūtė (KM).

SVARSTYTA: 1. Institucijų, teikiančių kandidatus naujai regioninių tarybų kadencijai, sąrašų tvirtinimas; 2. Tarybos bendradarbiavimas su UPC įgyvendinant Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategiją; 3. Tarybos ir KM bendradarbiavimas 2011 m. įgyvendinant Etninės kultūros plėtros valstybinę programą 2010-2014 m.; 4. Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2010-2014 m. prioritetų 2011 metams nustatymas – pagal Programos 5.1 priemonę; 5. Tarybos 2011 m. veiklos planas.

NUTARTA:

1. Iki 2011 m. sausio 11 d. Tarybos posėdžio patikslinti institucijų, teikiančių kandidatus naujai regioninių tarybų kadencijai, pavadinimus bei sąsajas su regionu.

2. a) Teigiamai vertinti Tarybos ir UPC bendradarbiavimo rezultatus įgyvendinant Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategiją; b) Dalyvauti rengiant etninės kultūros mokymo programas; c) Tęsti etninės kultūros mokytojų sąvado sudarymą ir jo duomenys pateikti *Švietimo informacinių technologijų centrui*.

3. Etninės kultūros plėtros valstybinę programą 2010-2014 m. priemonių planą įgyvendinti pagal finansines galimybes pasitelkiant regionines tarybas ir partnerius;

4. Patvirtinti 2011 metų etninės kultūros plėtros prioritetų sąrašą: a) Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos stiprinimas tobulinant teisinę bazę; b) Sutartinių, kaip nematerialaus kultūros paveldo, apsaugos įtvirtinimas; c) Vaikų ir jaunimo etninio kultūrinio ir lokalinio tapatumo formavimas (siūlymus dėl prioritetų sąrašo papildymo Tarybos nariai teikia iki kito posėdžio).

5. Patvirtinti 2011 m. Tarybos veiklos planą.

Tarybos sudarytų ekspertų grupių sudėtis

Etnokultūrinio paveldo

Daiva Vyčinienė
 Rimantas Astrauskas
 Austė Nakienė
 Rasa Paukštytė-Šaknienė
 Arūnas Astramskas
 Jūratė Šemetaitė
 Dalia Urbanavičienė
 Jonas Jakaitis
 Zigmas Kalesinskas

Švietimo ir mokslo

Daiva Vyčinienė
 Rimantas Astrauskas
 Paulius Vaidotas Subačius
 Rolandas Zuoza
 Inija Trinkūnienė
 Jūratė Šemetaitė
 Jonas Vaiškūnas
 Dalia Urbanavičienė
 Vytautas Tumėnas

Tautinio paveldo produktų

Vytautas Tumėnas
 Dalia Urbanavičienė
 Jonas Rudzinskas
 Jūratė Šemetaitė

Etnografinių regionų

Ona Drobeliene
 Jonas Jakaitis
 Nijolė Sliužinskienė
 Zigmas Kalesinskas
 Arnas Arlauskas
 Dalia Urbanavičienė
 Jūratė Šemetaitė
 Jonas Vaiškūnas

Žiniasklaidos

Daiva Vyčinienė
 Nijolė Sliužinskienė
 Inija Trinkūnienė
 Dalia Urbanavičienė
 Jonas Vaiškūnas
 Libertas Klimka
 Marcelijus Martinaitis
 Vytautas Tumėnas
 Jonas Rudzinskas

Tarmių

Ona Drobeliene
 Nijolė Sliužinskienė
 Zigmas Kalesinskas
 Arnas Arlauskas
 Jonas Vaiškūnas
 Dalia Urbanavičienė
 Algirdas Svidinskas (Rytų aukštaičių sambūris)
 Algis Narutis (Rytų aukštaičių sambūris)
 Violeta Meiliūnaitė (LKI)
 prof. dr. Vytautas Kardelis (VU Baltistikos ir bendrosios kalbotyros katedra)
 prof. habil. dr. Bonifacas Stundžia (VU Baltistikos katedra)
 Algis Latėnas (Rytų aukštaičių sambūris, aktorius)
 doc. dr. Juozas Pabrėža (ŠU)
 habil. dr. K. Garšva (Lietuvių kalbos instituto Vardyno skyrius)

Etnoarchitektūros

Ona Drobeliene
 Libertas Klimka
 Jonas Jakaitis
 Jonas Rudzinskas
 dr. Rasa Bertašiūtė (Rumšiškių liaudies buities muziejus)
 doc. dr. Aistė Andriusytė (VGTU Architektūros inžinerijos katedra)
 Dalia Urbanavičienė

Laikinoji ekspertų grupė Etninės kultūros fondo steigimo galimybės analizuoti

Marcelijus Martinaitis
 Jonas Vaiškūnas
 Vytautas Tumėnas
 Jonas Rudzinskas
 Liudvika Trasykytė (Aukštaitijos tarybos narė, Garantinio ir vaikų išlaikymo fondo administracijos direktorė)
 Dalia Urbanavičienė

Laikinoji ekspertų grupė J. Basanavičiaus premijos nuostatoms tobulinti

Marcelijus Martinaitis
 Irena Seliukaitė
 Jonas Rudzinskas
 Dalia Urbanavičienė

Ekspertų grupių posėdžių protokolų santraukos

Etnografinių regionų grupės posėdis įvyko 2010 m. vasario 23 d. Jame dalyvavo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, Tarybos nariai O. Drobelenė, A. Arlauskas ir Z. Kalesinskas, A. Narutis (Rytų aukštaičių sambūris), V. Meiliūnaitė (LKI), doc., dr. V. Kardelis (VU Baltistikos ir bendrosios kalbotyros katedra), A. Svidinskas (Rytų aukštaičių sambūris).

SVARSTYTA: 1. Tarmių globos problemos; 2. Tarmių gyvosios tradicijos palaikymo programos; 3. Konferencijos apie tarmes Seime surengimas.

NUTARTA:

1. a) 2011 m. paskelbimo Tarmių metais pasirengimui Taryboje sukurti atskirą Tarmių ekspertų grupę; b) Sudaryti darbo grupės veiksmų programą ir suderinti ją su Vyriausybe, Seimu Kultūros bei Švietimo ir mokslo ministerijomis; c) Parengti raštą Vyriausybei ir Seimui, Kultūros bei Švietimo ministerijoms informuojant, kad Etninės kultūros globos taryba siūlo 2011 m. paskelbti Tarmių metais; d) Kaupti informaciją apie tarmių dabartinę situaciją – kokios yra juridinės galimybės puoselėti tarmes, kokios yra tarmių programos, kokia tarmių situacija švietimo sistemoje, tarp jaunimo, kultūros sferoje (sudaryti ir per regionines tarybas išplatinti klausimyną tarmių situacijai ištirti); e) Inicijuoti sukūrimą internetinės svetainės – duomenų bei nuorodų bazę apie tarmes.

2. a) Organizuoti viešųjų ryšių akciją tarmės įvaizdžiui visuomenėje kelti (sukurti akcijos logotipą, šūkį, klipą, į akciją įtraukti visuomenės autoritetus, inicijuoti akcijos reklamą per žiniasklaidos kanalus); b) Inicijuoti, kad jaunųjų filologų kūrybos konkurse atsirastų atskira tarmiškos kūrybos sekcija; c) Veiksmų programoje numatyti ir siekti vieną dieną kalendoriuje paskelbti Tarmių diena.

3. Organizuoti konferenciją Seime, kurioje būtų svarstomos su tarmių išsaugojimu susijusios problemos. Kartu surengiant tarmes bei etnografinius regionus pristatančių leidinių parodą, koncertą.

Tarmių grupės posėdžiai

Pirmasis Tarmių grupės posėdis įvyko 2010 m. birželio 7 d. Jame dalyvavo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, Tarybos narys Z. Kalesinskas, A. Narutis (Rytų aukštaičių sambūris), V. Meiliūnaitė (LKI), prof., dr. V. Kardelis (VU Filologijos fakulteto Lietuvių kalbos katedra).

SVARSTYTA: Tarmių metų paskelbimas.

NUTARTA:

1. Išrinkti Tarmių ekspertų grupės pirmininką ir pavaduotojus;
2. Parengti Tarmių metų programos metmenis;
3. Paskelbti anketos “Tarmės ir jaunimas – 2010” elektroninę versiją.

Antrasis Tarmių grupės posėdis įvyko 2010 m. gruodžio 3 d. Jame dalyvavo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, tarybos narė O. Drobelenė, habil. dr. K. Garšva (Lietuvių kalbos instituto Vardyno skyriaus vadovas), A. Narutis (Rytų aukštaičių sambūris), prof. dr. V. Kardelis (VU Filologijos fakulteto Lietuvių kalbos katedra).

SVARSTYTA: 1. Tarmių metų paskelbimas; 2. Apklausos „Jaunimas ir tarmės“ duomenų apibendrinimas; 3. Kiti klausimai.

NUTARTA:

1. a) Pritarti siūlymui 2012 m. skelbti Tarmių metais; b) O. Drobelienė įgaliota išplatinti spaudos pranešimą dėl 2012 m. paskelbimo Tarmių metais; c) D. Urbanavičienė įgaliota raštu kreiptis į LR Seimą dėl 2012 m. paskelbimo Tarmių metais; d) Įgyvendinant Tarmių metų koncepciją siekti bendradarbiauti su Vietos veiklos grupėmis; e) Rengti Tarmių metų programą.

2. a) Pritarta tęsti "Jaunimas ir tarmės-2010 " apklausą iki 2011 m. vasario 28 d.; b) V. Kardelis įpareigotas surasti asmenis, kurie atliks apklausos apibendrinimą.

3. Bendru sutarimu tarmių ekspertų grupės pirmininku patvirtintas hab. dr. K. Garšva.

Švietimo ir mokslo grupės posėdžiai

Pirmasis Švietimo ir mokslo grupės posėdis įvyko 2010 m. sausio 8 d. Jame dalyvavo Tarybos nariai D. Urbanavičienė, J. Šemetaitė, I. Trinkūnienė, J. Vaiškūnas, P. V. Subačius, R. Astrauskas ir V. Tumėnas, E. Bugailiškienė (ŠMM), ir A. Birietienė (ŠMM), G. Satkauskas (Moksleivių sąjungos prezidentas).

SVARSTYTA: Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategija; 2. Neformalaus ugdymo koncepcijos projektas.

NUTARTA:

1. Siūlyti Tarybai išsiųsti Švietimo ir mokslo ministerijai raštą, kuriame būtų išvardintos šios pozicijos Strategijos atžvilgiu: a) Taryba nuosekliai laikėsi nuomonės, kad etnokultūrinis ugdymas mokyklose turėtų būti privalomas; b) patvirtinta Strategija turėtų būti vertinama tik kaip pereinamasis etapas; c) būtina suformuoti ilgalaikę viziją, koks turėtų būti optimalus etnokultūrinis ugdymas; d) reikalingos atviros pozityvios diskusijos su ŠMM šiais klausimais; e) Taryba nori padėti įgyvendinti patvirtintąją Strategiją; f) būtų labai naudinga ŠMM įsteigti papildomą etatą etnokultūrinio ugdymo klausimams spręsti.

2. a) D. Urbanavičienės parengtą raštą dėl NU koncepcijos projekto sutrumpinti ir pateikti svarstyti Tarybai; b) Siūlyti ŠMM Tarybos narį į NU koncepcijos rengimo darbo grupę.

Antrasis Švietimo ir mokslo grupės posėdis įvyko 2010 m. sausio 22 d. Jame dalyvavo Tarybos nariai D. Urbanavičienė, J. Šemetaitė, I. Trinkūnienė, J. Vaiškūnas, D. Vyčnienė, R. Astrauskas ir V. Tumėnas, dr. E. Velička (muzikos vadovėlių autorius).

SVARSTYTA: 1. Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategija; 2. Neformalaus ugdymo koncepcijos rengimas; 3. Etninės kultūros integravimas į muzikos vadovėlius; 4. Tarybos dalyvavimas įgyvendinant Pilietinio ir tautinio ugdymo programą; 5. Švietimo ir mokslo ekspertų grupės pirmininko rinkimas.

NUTARTA:

1. a) Pritarti rašto „Dėl etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos“ korekcijoms, padarytoms posėdžio metu; b) Pritarti posėdžio metu suformuluotam Strategijos vertinimui.

2. Įpareigoti R. Astrauską teikti informaciją apie Neformalaus ugdymo koncepcijos rengimo ŠMM eigą.

3. Sudaryti ir pateikti ŠMM bei visuomenei rekomenduotinių vadovėlių ir kitų mokymo priemonių sąrašą. Siūlyti ŠMM atnaujinti E. Veličkos muzikos vadovėlius 1–4 klasėms, D. Vyčinienės ir A. Dikčiaus muzikos vadovėlius 5–6 klasėms.

4. Surengti susitikimą su ŠMM atstovais, atsakingais už Pilietinio ir tautinio ugdymo programą.

5. Bendru sutarimu D. Vyčinienė išrinkta Švietimo ir mokslo ekspertų grupės pirmininke.

Trečiasis Švietimo ir mokslo grupės posėdis įvyko 2010 m. birželio 11 d. Jame dalyvavo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, Tarybos nariai I. Trinkūnienė ir R. Astrauskas, E. Bugailiškienė (ŠMM), A. Vaicekuskas (doc.dr., Vytauto Didžiojo universiteto humanitarinių mokslų fakulteto etnologijos ir folkloristikos katedra).

SVARSTYTA: 1. Karių patriotinio ugdymo programos gairės; 2. Etninės kultūros ugdymo plėtra bendrojo lavinimo mokyklose.

NUTARTA:

1. a) Organizuoti susitikimą su Krašto apsaugos ministerija siekiant išsiaiškinti karių patriotinio ugdymo poreikius; b) Siūlyti Krašto ministerijai užsakyti vadovėlio karių patriotiniam ugdymui sukūrimą.

2. Organizuoti susitikimą su Ugdymo plėtotės centro direktorium, siekiant etninės kultūros ugdymo plėtos bendrojo lavinimo mokyklose.

Ketvirtasis Švietimo ir mokslo grupės posėdis įvyko 2010 m. liepos 7 d. Jame dalyvavo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, Tarybos nariai D. Vyčinienė ir R. Zuoza, G. Vaidelis (UPC direktorius), P. Gudynas (UPC direktoriaus pavaduotojas), E. Velička (Vilniaus m. Šeškinės pradinės mokyklos mokytojas), UPC Ugdymo turinio skyrių vedėjai ir metodininkai, metodinių rekomendacijų autoriai, etninės kultūros mokytojai.

SVARSTYTA: 1. Etninės kultūros plėtos švietimo įstaigose strategijos įgyvendinimas; 2. Mokslininkų, etninės kultūros ugdymo praktikų galimybės, pasiūlymai ir noras bendradarbiauti, atliepiant Etninės kultūros plėtos švietimo įstaigose strategijos nuostatas ir įgyvendinimo priemonių plano veiklas.

NUTARTA:

1. Organizuoti panašius pasitarimus dėl Etninės kultūros plėtos švietimo įstaigose strategijos įgyvendinimo;

2. Bendradarbiauti UPC su Taryba siekiant suburti mokslininkus, etninės kultūros ugdymo praktikus į darbo grupes dėl etninės kultūros plėtos švietimo įstaigose strategijos nuostatų ir priemonių plano įgyvendinimo;

3. Suburti aukštąsias mokyklas dėl etninės kultūros ugdymo klausimų;

4. Bendradarbiaujant su etninės kultūros konsultantais, atrinkti gerų metodinių darbų pavyzdžius, kuriuos patalpinti UPC tinklalapyje;

5. Siekti mokytojų konsultavimo ir pagalbos mokyklai kokybės, peržiūrėti konsultantų sąrašus, atrenkant dirbančius ir besidalijančius idėjomis; 5) Parengti vadovėlių, mokymo priemonių aprašus, kaip pagalbos priemones mokytojams.

Penktasis Švietimo ir mokslo grupės posėdis įvyko 2010 m. spalio 4 d. Jame dalyvavo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, Tarybos nariai I. Trinkūnienė, D. Vyčnienė ir J. Vaiškūnas, G. Orintienė (UPC), I. Neseckienė (UPC), A. Vilutienė (UPC), V. Zakarienė (LMTA).

SVARSTYTA: 1. Tarybos bendradarbiavimas su UPC įgyvendinant Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategiją; 2. Tarybos dalyvavimas įgyvendinant TV laidų projektą „Tradicijos laiko sandūroje“; 3. Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Etnomuzikologijos katedros išlikimo problemos.

NUTARTA:

1. a) Parengti Etnokultūrinio ugdymo mokytojų anketą; b) Sudaryti Etnokultūrinio ugdymo mokytojų duomenų bazę; c) Sudaryti darbo grupes dėl etninės kultūros programų pagal amžiaus tarpsnius rengimo; d) Parinkti mokytojų grupių lyderius, kurie rengtų etninės kultūros programas; e) Į darbo grupes įtraukti socialinius partnerius.

2. Siūlyti Tarybai pritarti dalyvauti įgyvendinant TV laidų projektą „Tradicijos laiko sandūroje“.

3. Kreiptis raštu į LMTA vadovybę, įvardijant poreikį išlaikyti etninės kultūros mokslo tęstinumą ir sudaryti sąlygas ruošti etnomuzikologijos specialistus.

Šeštasis Švietimo ir mokslo grupės posėdis įvyko 2010 m. lapkričio 2 d. Jame dalyvavo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, Tarybos narė D. Vyčnienė, J. Trinkūnas (Lietuvos Ramuvų sąjunga), A. Vilutienė (UPC), E. Velička (Vilniaus m. Šeškinės pradinės mokyklos mokytojas), doc., dr. I. Čepienė (VPI), dr. G. Kirdienė (LMTA).

SVARSTYTA: Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos plano įgyvendinimo priemonės.

NUTARTA:

1. Surengti renginį, kurio tikslas - etninės kultūros mokytojų ir specialistų gerosios patirties panaudojimas rengiant etninės kultūros programas;

2. Pritarti G. Orintienės (UPC) pasiūlymams dėl lapkričio 19 d. planuojamo renginio;

3. Įpareigoti A. Vilutienę sukurti ir išsiųsti renginio dalyviams pakvietimus;

4. UPC rengia viešuosius pirkimus, susijusius su šio renginio organizavimu.

Septintasis Švietimo ir mokslo grupės posėdis įvyko 2010 m. lapkričio 10 d. Jame dalyvavo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, G. Orintienė (UPC), A. Vilutienė (UPC) ir P. Gudynas (UPC), doc., dr. I. Čepienė (VPU), dr. G. Kirdienė (LMTA), L. Rutkauskienė (ŠMM) ir L. Jankauskienė (ŠMM), doc., dr. K. Stankevičienė (VPU), A. Šventickienė (Vilniaus Žemynos gimnazijos pedagogė), R. Krasauskienė (Vilniaus Žemynos gimnazijos pedagogė), R. Kazlauskienė (Vilniaus Žemynos gimnazijos pedagogė).

SVARSTYTA: Etninės kultūros mokytojų ir specialistų gerosios patirties panaudojimo rengiant etninės kultūros programas renginio organizavimas.

NUTARTA:

1. Surengti posėdį su diskusijos skirtingose ugdymo pakopų grupėse moderatoriais;

2. Numatyti moderatoriams aiškiai apibrėžtus diskusijos tikslus, uždavinius ir siekiamus rezultatus.

Aštuntasis Švietimo ir mokslo grupės posėdis įvyko 2010 m. lapkričio 18 d. Jame dalyvavo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, Tarybos narė D. Vyčinionė, G. Orintienė (UPC) ir A. Vilotienė (UPC), E. Velička (Vilniaus m. Šeškinės pradinės mokyklos mokytojas).

SVARSTYTA: Etninės kultūros mokytojų ir specialistų gerosios patirties panaudojimo rengiant etninės kultūros programas renginio organizavimas.

NUTARTA:

1. Patvirtinti diskusijos grupių moderatorius;
2. Patvirtinti nustatytus moderatoriams tikslus ir uždavinius.

Žiniasklaidos grupės posėdžiai

Pirmasis Žiniasklaidos grupės posėdis įvyko 2010 m. birželio 7 d. Jame dalyvavo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, Tarybos nariai M. Martinaitis, J. Rudzinskas, J. Šemetaitė ir L. Klimka.

SVARSTYTA: Etninės kultūros globos tarybos ir LRT tarybos susitikimo organizavimas.

NUTARTA:

1. Organizuoti Tarybos atstovų susitikimą su LRT taryba; įpareigoti J. Rudzinską suderinti susitikimo laiką;
2. Siūlyti transliuoti per nacionalinę televiziją regioninių televizijų parengtas etninės kultūros laidas;
3. Rekomenduoti LRT transliuoti laidas iš televizijos archyvų etninės kultūros temomis;
4. Rekomenduoti LRT transliuoti etninei kultūrai svarbius renginius;
5. Įpareigoti D. Urbanavičienę iki birželio 8 d. parengti raštą su siūlymais LRT tarybai dėl etninės kultūros sklaidos.

Antrasis Žiniasklaidos grupės posėdis įvyko 2010 m. spalio 28 d. Jame dalyvavo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, Tarybos nariai M. Martinaitis, J. Rudzinskas, J. Šemetaitė ir J. Vaiškūnas, LRT Tarybos pirmininkas D. Radzevičius, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos generalinis direktorius A. Siaurusevičius, VŠĮ „Baltų Atlantida“ direktorius S. Novikas.

SVARSTYTA: 1. Etninės kultūros globos tarybos ir LRT tarybos bendradarbiavimo gairės; 2. Bendradarbiavimas su LRT taryba siekiant aktyvesnės etnokultūros sklaidos; 3. Kiti klausimai.

NUTARTA:

1. Intensyviai bendradarbiauti su LRT keičiantis informacija ir kartu spręsti iškilusias problemas dėl etnokultūros sklaidos;
2. EGKT atrinkti ir siūlyti transliuoti etninės kultūros laidas iš LTV archyvų;
3. Pagal galimybėms rodyti etninei kultūrai svarbius renginius;
4. Dėl svarbių etninės kultūros aktualijų kreiptis tiesiogiai kreiptis į LTV ir LR naujienų agentūrą;

5. Bendradarbiaujant LRT, EKG T ir Švietimo ir mokslo ministerijai inicijuoti edukacinių programų kūrimą;

6. Kuriant etninės kultūros laidas nekomerciniais tikslais, leisti lengvatinėmis sąlygomis naudotis archyvais;

7. Kartą per metus organizuoti bendrą Tarybos ir LRT Tarybos posėdį.

Tautinio paveldo produktų grupės posėdis įvyko 2010 m. kovo 3 d. Jame dalyvavo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, Tarybos nariai V. Tumėnas, J. Rudzinskas ir J. Šemetaitė.

SVARSTYTA: Tautinio paveldo produktų įstatymo keitimo projektas.
NUTARTA:

1. Nepritarti siūlymams keisti įstatymo pavadinimą ir palikti esamą Tautinio paveldo produktų įstatymo pavadinimą;

2. Patobulinti įstatymo keitimo projekto vertinimą.

Laikinosios grupės Jono Basanavičiaus premijos nuostatams tobulinti posėdis įvyko 2010 m. gegužės 3 d. Rašytojų sąjungoje. Jame dalyvavo Tarybos nariai D. Urbanavičienė, M. Martinaitis, I. Seliukaitė ir J. Rudzinskas.

SVARSTYTA: Jono Basanavičiaus premijos nuostatų tobulinimas.

NUTARTA: Pagrindinį dėmesį skirti J. Basanavičiaus premijos statusui stiprinti. Teikti siūlymą Vyriausybei dėl J. Basanavičiaus premijos prilyginimo Nacionalinės premijos statusui (apimant ir premijos dydį).

Etnokultūrinio paveldo grupės posėdis įvyko 2010 m. kovo 9 d. Jame dalyvavo Tarybos nariai: D. Urbanavičienė, A. Astramskas, A. Nakienė, R. Paukštytė-Šaknienė, J. Šemetaitė ir R. Astrauskas.

SVARSTYTA: 1. Nematerialaus etninės kultūros paveldo archyvų teisinis reglamentavimas; 2. Nematerialaus etninės kultūros paveldo archyvų skaitmeninimo situacija; 3. Problemos, kurias sukelia *Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo* (1996, Nr. I-1374) nesuderinamumas su nematerialaus etninės kultūros paveldo kaupimo, archyvinės medžiagos naudojimo ir mokslinių tyrimų specifika.

NUTARTA:

1. a) Siekti nematerialaus etninės kultūros paveldo archyvų teisinio statuso; b) Remiantis UNESCO nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencija, inicijuoti naują nematerialaus kultūros paveldo apsaugos įstatymą ir siekti etninės kultūros paveldą sukaupusio archyvų įteisinimo; c) Pasidomėti kitų šalių patirtimi nematerialaus kultūros paveldo apsaugos srityje; d) Pritarti nematerialaus kultūros paveldo kaupiančių įstaigų asociacijos įsteigimui.

2. a) Išsamiau ir giliau išanalizuoti nematerialaus etninės kultūros paveldo archyvų skaitmeninimo problematiką ir pateikti pasiūlymą dėl šių problemų sprendimo būdų; b) Pasidomėti įvairių įstaigų archyvinės medžiagos rinkimo ir panaudojimo patirtimi.

3. a) Aptarti su teisininku Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo suderinamumo su nematerialaus etninės kultūros paveldo kaupimo, archyvinės medžiagos naudojimo

specifika ir problematika; b) Kreiptis tuo klausimu į Asmens duomenų apsaugos tarnybą; c) Pasidomėti kitų šalių patirtimi šioje srityje.

Laikinosios grupės Etninės kultūros fondo steigimo galimybės analizuoti posėdis įvyko 2010 m. gegužės 5 d. Jame dalyvavo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, Tarybos nariai J. Rudzinskas ir V. Tumėnas.

SVARSTYTA: Etninės kultūros fondo steigimo galimybės.

NUTARTA:

1. Pateikti Tarybai svarstyti Etninės kultūros fondo steigimo galimybes kaip viešosios įstaigos arba keičiant Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymą ir jame įtvirtinant tokio fondo veiklą;

2. Konsultuotis su teisininku dėl galimybės steigti fondą kaip viešąją įstaigą;

3. Pateikti Tarybai svarstyti viziją dėl etninės kultūros fondo veiklos principų pagrindinių gairių.

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

NUTARIMAS DĖL ADMINISTRACINĖS REFORMOS

2010 m. kovo 9 d. TN-1
Vilnius

Etninės kultūros globos taryba, vadovaudamasi 2010 m. kovo 9 d. Tarybos posėdyje priimtu nutarimu, siūlo priimant sprendimus dėl teritorinės administracinės reformos prioritetu laikyti etnografinį kultūrinį tęstinumą (išsaugant etnografinių regionų pavadinimus ir teritorijas).

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

NUTARIMAS DĖL ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBOS 2008 M. GRUODŽIO 16 D. NUTARIMO Nr. TN-2 “DĖL REGIONINIŲ TARYBŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO” PAKEITIMO

2010 m. birželio 16 d. TN-2
Vilnius

Vadovaudamasi Etninės kultūros globos tarybos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimu Nr. IX-2532 (Žin., 2004, Nr. 165-6027), Etninės kultūros globos taryba n u t a r i a:

- 1) Patvirtinti Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendruosius nuostatus nauja redakcija (pridedama).
- 2) Pripažinti netekusiu galios:
 1. Etninės kultūros globos tarybos 2008 m. gruodžio 17 d. nutarimu Nr. TN-2 patvirtintus Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendrųjų nuostatų pakeitimus.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

REGIONINIŲ ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBŲ BENDRIEJI NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Regioninės etninės kultūros globos tarybos (toliau – regioninės tarybos) yra Etninės kultūros globos tarybos (toliau – Taryba) padaliniai, veikiantys Lietuvos etnografiniuose regionuose (toliau – regionai) – Aukštaitijoje, Dzūkijoje, Suvalkijoje (Sūduvoje), Žemaitijoje, Mažojoje Lietuvoje. Pagrindinė regioninių tarybų paskirtis – padėti Tarybai spręsti strateginius etninės kultūros globos, plėtros ir politikos klausimus regione.

2. Regioninės tarybos savo veikloje vadovaujasi Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymu (Žin., 1999, Nr. 82-2414), Etninės kultūros globos tarybos nuostatais, patvirtintais LR Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimu Nr. IX-2532 (Žin., 2004, Nr. 165-6027), Tarybos darbo reglamentu, patvirtintu Tarybos nutarimu Nr. TN-3 2009 m. gruodžio 15 d., šiais Nuostatais, regioninės tarybos darbo reglamentu ir kitais teisės aktais.

3. Regioninių tarybų pavadinimai ir jų trumpiniai: Aukštaitijos regioninė etninės kultūros globos taryba (Aukštaitijos taryba), Dzūkijos (Dainavos) regioninė etninės kultūros globos taryba (Dzūkijos (Dainavos) taryba), Suvalkijos (Sūduvos) regioninė etninės kultūros globos taryba (Suvalkijos (Sūduvos) taryba), Žemaitijos regioninė etninės kultūros globos taryba (Žemaitijos taryba), Mažosios Lietuvos regioninė etninės kultūros globos taryba (Mažosios Lietuvos taryba).

II. REGIONINIŲ TARYBŲ TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

4. Regioninių tarybų tikslas – įtakoti visapusišką etninės kultūros globą ir plėtrą etnografiniame regione, laiduojančią regioninio savitumo išsaugojimą, tautinio tapatumo ir savimonės stiprinimą.

5. Svarbiausi regioninių tarybų uždaviniai:

5.1. atlikti eksperto ir patarėjo vaidmenį sprendžiant strateginius etninės kultūros plėtotės ir politikos klausimus regione;

5.2. užtikrinti Tarybos priimtų sprendimų įgyvendinimą regione;

5.3. padėti Tarybai prižiūrėti, optimizuoti ir koordinuoti etninės kultūros valstybinę globą vykdančių institucijų veiklą regione;

5.4. teikti Tarybai informaciją, išvadas ir pasiūlymus etninės kultūros globos regione klausimais;

5.5. padėti regione veikiančioms savivaldos institucijoms ir kitiems administraciniam dariniams spręsti etninės kultūros globos klausimus.

6. Regioninės tarybos, vykdydamos joms pavestus uždavinius:

6.1. renka informaciją, analizuoja ir vertina pagrindines etninės kultūros vertybių kaupimo, apsaugos ir tyrimų kryptis, gyvosios tradicijos palaikymo ir sklaidos būklę etnografiniame regione;

6.2. nagrinėja etnografiniame regione esančių savivaldybių bei veikiančių visuomeninių organizacijų, privačių asmenų parengtus etninės kultūros plėtros programas ir projektus, teikia savo pasiūlymus ir išvadas Tarybai, savivaldos ir valstybinėms institucijoms;

6.3. skatina regiono institucijų, organizacijų ir fizinių asmenų dalyvavimą įgyvendinant valstybines programas, susijusias su etninės kultūros globa.

III. REGIONINIŲ TARYBŲ TEISĖS IR PAREIGOS

7. Regioninės tarybos, įgyvendindamos joms pavestus uždavinius ir funkcijas, turi teisę:

7.1. teisės aktų nustatyta tvarka gauti iš regiono administracijos ir savivaldybių informaciją, statistinius duomenis, dokumentus, projektus ir kitą medžiagą, būtiną kvalifikuotoms išvadoms parengti;

7.2. kviesti į savo posėdžius valstybės ir savivaldybių valdžios ir valdymo institucijų atstovus, svarstant su jų kompetencijos sritimis susijusius klausimus, dalyvauti šių institucijų posėdžiuose, kai juose nagrinėjami regiono etninės kultūros valstybinės globos klausimai;

7.3. siūlyti Tarybos kandidatus nacionalinėms ir valstybinėms premijoms gauti už nuopelnus puoselėjant etninės kultūros tradicijas regione;

7.4. sudaryti nuolatinės ir laikinas ekspertų grupes ar pasitelkti pavienius konsultantus svarbiems etninės kultūros klausimams regione spręsti;

7.5. nuolat informuoti Tarybą ir visuomenę apie etninės kultūros valstybinės globos politikos įgyvendinimo būklę ir problemas regione;

7.6. sudaryti laikinas ekspertų grupes etninės kultūros globos problemoms regione nagrinėti, į šias grupes pasitelkiant specialistus ir ne iš regioninės tarybos narių;

7.7. skelbti regioninėje žiniasklaidoje regioninės tarybos nutarimus ir kitą informaciją apie regioninės tarybos veiklą;

7.8. kiekviena regioninė taryba kasmet teikia savo veiklos ataskaitas Tarybai, taip pat informuoja visuomenę apie etninės kultūros globą bei plėtrą regione.

IV. REGIONINIŲ TARYBŲ STRUKTŪRA IR DARBO ORGANIZAVIMAS

8. Kiekvieną regioninę tarybą sudaro ne mažiau kaip 14, bet ne daugiau kaip 30 narių, išmanančių etninę kultūrą ir jos sklaidos sritis. Narius į regioninę tarybą deleguoja etnografiniame regione veikiančios valstybinės institucijos ir visuomeninės organizacijos. Regioninė taryba ne mažiau kaip 3 mėnesiai prieš savo kadencijos pabaigą aptaria ir numato valstybines institucijas bei visuomenines organizacijas, kurios deleguotų savo atstovus į regioninę tarybą, sudaro jų sąrašą ir teikia tvirtinti Tarybai. Organizacinį naujosios kadencijos regioninės tarybos sudarymo darbą atlieka Tarybos sekretoriato specialistas, aptarnaujantis regioninę tarybą.

9. Personalinę kiekvienos regioninės tarybos sudėtį tvirtina Taryba. Regioninės tarybos narių įgaliojimo laikas – ketveri metai.

10. Regioninės tarybos sudarymą organizuoja ir pirmąjį posėdį rengia Taryba.

11. Kiekviena regioninė taryba:

11.1. skiria į Etninės kultūros globos tarybą savo atstovą;

11.2. renka 4 metams iš savo narių regioninės tarybos pirmininką ir teikia tvirtinti Tarybai;

11.3. tvirtina regioninės tarybos pirmininko teikimu jo pavaduotoją (pavaduotojus);

11.4. svarsto jos kompetencijai priskirtus klausimus ir priima sprendimus.

12. Regioninė taryba ir jos sudarytos ekspertų grupės savo darbą organizuoja pagal Etninės kultūros globos tarybos patvirtintą reglamentą. Siūlymai dėl regioninės tarybos darbo reglamento pakeitimo priimami, jei už juos balsuoja daugiau kaip pusė regioninės tarybos narių.

13. Regioninės tarybos pirmininkas ar jo pavaduotojas (-ai) laikomas (-i) išrinktu (-ais), jei už jį (juos) balsavo ne mažiau kaip pusė visų Regioninės tarybos narių.

14. Regioninės tarybos pirmininkas gali eiti šias pareigas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

15. Regioninės tarybos pirmininkas:

15.1. vadovauja regioninei tarybai, organizuoja jos darbą ir atsako už jos veiklą;

15.2. pirmininkauja regioninės tarybos posėdžiams ir atsako už jos veiklą bei priimtus sprendimus;

15.3. parašu tvirtina regioninės tarybos nutarimus;

15.4. atstovauja regioninei tarybai;

15.5. informuoja regioninę tarybą apie veiklą tarp posėdžių;

15.6. prireikus įgalioja kitą regioninės tarybos narį atstovauti regioninei tarybai;

15.7. ne rečiau kaip kartą per metus atsiskaito Etninės kultūros globos tarybai už regioninės tarybos darbą.

16. Kai regioninės tarybos pirmininkas laikinai negali eiti pareigų, šių Nuostatų 15.2, 15.3, 15.4, 15.5 punktuose nurodytas funkcijas atlieka vienas iš regioninės tarybos pirmininko pavaduotojų.

17. Pirmininko pavaduotojai gali kuruoti atskiras etninės kultūros sritis arba regiono teritorijas.

18. Regioninės tarybos pirmininkas, pirmininko pavaduotojas (-ai) ir Regioninės tarybos nariai pareigas atlieka nenutraukdami savo darbo santykių pagrindinėje darbovietėje.

19. Etninės kultūros globos tarybos sekretoriatas kiekvienai regioninei tarybai skiria etatinį Tarybos sekretoriato darbuotoją – specialistą, padedantį organizuoti darbą regione. Jis yra tiesiogiai pavaldus Tarybos pirmininkui ir atskaitingas regioninei tarybai. Jis atsako už regioninei tarybai perduotą materialinį turtą, regioninės tarybos dokumentų tvarkymą bei savalaikį jų pateikimą Tarybos sekretariatui.

20. Regioninės tarybos veikla grindžiama kolegialiu klausimų svarstymu ir nutarimų priėmimu per posėdžius. Kai kurie regioninės tarybos nutarimai skubos tvarka gali būti priimami ir tarp posėdžių, atlikus visų jos narių apklausą elektroniniu paštu.

21. Regioninės tarybos nariui netekus įgaliojimų, kvorumas skaičiuojamas pagal realų regioninės tarybos narių skaičių.

22. Regioninės tarybos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip pusė Regioninės tarybos narių. Jeigu dalyvauja mažiau kaip pusė regioninės tarybos narių, rengiamas regioninės tarybos pasitarimas. Regioninės tarybos posėdžiai yra vieši ir vyksta ne rečiau kaip kartą per ketvirtį.

23. Tarybos nutarimai priimami, jeigu už juos balsuoja daugiau kaip pusė visų regioninės tarybos narių. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas yra regioninės tarybos pirmininko balsas.

24. Neeilinis regioninės tarybos posėdis gali būti rengiamas pasiūlius regioninės tarybos pirmininkui arba 1/3 regioninės tarybos narių. Apie neeilinius regioninės tarybos posėdžius visiems jos nariams pranešama ne vėliau kaip prieš 5 dienas elektroniniu paštu.

25. Kartą per metus kiekvienoje regioninėje taryboje rengiamas išplėstinis posėdis, kuriame dalyvauja Etninės kultūros globos tarybos pirmininkas, kiti Tarybos nariai ir kitų regioninių tarybų atstovai. Posėdyje svarstoma regioninės tarybos metinė veiklos ataskaita, kuri Etninės kultūros globos tarybos sekretoriatui pateikiama likus vienai savaitei iki išplėstinio posėdžio.

26. Visi regioninės tarybos posėdžio svarstymui siūlomi projektai ir dokumentai pateikiami raštu arba elektroniniu paštu regioninės tarybos etatiniam specialistui likus ne mažiau kaip 10 kalendorinių dienų iki regioninės tarybos posėdžio.

27. Regioninės tarybos posėdžio darbotvarkę sudaro regioninės tarybos pirmininkas, nariams ji pateikiama elektroniniu paštu likus 5 dienoms iki posėdžio. Regioninė taryba gali keisti darbotvarkę paprasta posėdyje dalyvaujančių regioninės tarybos narių balsų dauguma.

28. Prireikus į regioninės tarybos posėdžius kviečiami specialistai, suinteresuotų įstaigų atstovai.

29. Parengtas posėdžio protokolas elektroniniu paštu išsiunčiamas regioninės tarybos nariams, kurie per 3 dienas gali pareikšti savo pastabas. Patvirtintas regioninės tarybos posėdžio protokolas elektroniniu paštu išsiunčiamas Tarybai.

30. Regioninės tarybos dokumentai rengiami ir saugomi įstatymų nustatyta tvarka.

31. Apie regioninės tarybos nutarimus ir ekspertų grupių išvadas informuojamos institucijos, susijusios su nutarimo turiniu.

V. REGIONINIŲ TARYBŲ NARIAI

32. Tarybos nariai privalo dalyvauti regioninės tarybos posėdžiuose.

33. Jeigu regioninės tarybos narys be pateisinamos priežasties nedalyvavo trijuose posėdžiuose iš eilės, regioninė taryba kreipiasi į tą narį išrinkusią ar paskyrusią instituciją dėl jo atšaukimo ir naujo eksperto skyrimo į regioninę tarybą. Negalėdamas dalyvauti posėdyje, narys informuoja regioninės tarybos pirmininką, nuroydamas priežastį.

34. Regioninės tarybos narys turi teisę:

34.1. siūlyti sušaukti neeilinį regioninės tarybos posėdį;

34.1. siūlyti įrašyti į Tarybos posėdžio darbotvarkę papildomą klausimą;

34.1. teikti siūlymus etninės kultūros globos klausimais;

34.1. dalyvauti ekspertų grupių darbe;

34.1. susipažinti su regioninės tarybos ir Tarybos protokolais ir nutarimais, ekspertų grupių išvadomis.

VI. REGIONINIŲ TARYBŲ LĖŠOS

19. Taryba skiria kiekvienos regioninės tarybos darbui reikalingas lėšas, kurias sudaro:

19.1. lėšos iš Tarybos biudžeto;

19.2. Lietuvos Respublikos ir užsienio juridinių bei fizinių asmenų tikslinės lėšos;

19.3. kitos teisėtu būdu įgytos tikslinės lėšos.

20. Už panaudotas lėšas regioninė taryba pateikia ataskaitą Tarybos sekretoriatui.

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

NUTARIMAS DĖL PAVYZDINIO REGIONINIŲ ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBŲ DARBO REGLAMENTO PATVIRTINIMO

2010 m. lapkričio 09 d. Nr. TN-3
Vilnius

Vadovaudamasi Etninės kultūros globos tarybos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimu Nr. IX-2532 (Žin., 2004, Nr. 165-6027), Tarybos darbo reglamentu, patvirtintu 2009 m. gruodžio 15 d. Tarybos nutarimu TN-3, Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendraisiais nuostatais, patvirtintais 2010 m. birželio 16 d. Tarybos nutarimu TN-2, Etninės kultūros globos taryba n u t a r i a:

Patvirtinti pavyzdinį Regioninių etninės kultūros globos tarybų darbo reglamentą (pridedama).

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

PAVYZDINIS REGIONINIŲ ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBŲ DARBO REGLAMENTAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pavyzdinis regioninių etninės kultūros globos tarybų darbo reglamentas (toliau – Reglamentas) nustato Etninės kultūros globos tarybos padalinių – regioninių etninės kultūros globos tarybų (toliau – regioninių tarybų), veikiančių Aukštaitijoje, Dzūkijoje (Dainavoje), Suvalkijoje (Sūduvoje), Žemaitijoje ir Mažojoje Lietuvoje, – darbo tvarką. Reglamentą tvirtina ir keičia Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba).

2. Regioninės tarybos savo veikloje vadovaujasi Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymu (Žin., 1999, Nr. 82-2414), Etninės kultūros globos tarybos nuostatais, patvirtintais LR Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimu Nr. IX-2532 (Žin., 2004, Nr. 165-6027), Tarybos darbo reglamentu, patvirtintu 2009 m. gruodžio 15 d. Tarybos nutarimu Nr. TN-3, Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendraisiais nuostatais, patvirtintais 2010 m. birželio 8 d. Tarybos nutarimu Nr. TN-1, regioninės tarybos darbo reglamentu ir kitais teisės aktais.

3. Regioninės tarybos adresas ir kontaktiniai duomenys:

II. REGIONINĖS TARYBOS STRUKTŪRA IR DARBO ORGANIZAVIMAS

4. Regioninę tarybą sudaro ne mažiau kaip 14, bet ne daugiau kaip 30 narių, išmanančių etninę kultūrą ir jos sklaidos sritis. Narius į regioninę tarybą deleguoja etnografiniame regione veikiančios valstybinės institucijos ir visuomeninės organizacijos. Regioninė taryba ne mažiau kaip 3 mėnesiai prieš savo kadencijos pabaigą aptaria ir numato valstybines institucijas bei visuomenines organizacijas, kurios deleguotų savo atstovus į regioninę tarybą, sudaro jų sąrašą ir teikia tvirtinti Tarybai. Organizacinį naujosios kadencijos regioninės tarybos sudarymo darbą atlieka Tarybos sekretoriato specialistas, aptarnaujantis regioninę tarybą.

5. Personalinę regioninės tarybos sudėtį 4 metams tvirtina Taryba.

6. Regioninės tarybos sudarymą organizuoja ir pirmąjį naujos sudėties regioninės tarybos posėdį rengia Taryba, jame dalyvauja Tarybos pirmininkas ir kiti Tarybos nariai.

7. Regioninės tarybos veikla grindžiama kolegialiu klausimų svarstymu ir nutarimų priėmimu regioninės tarybos posėdžiuose. Kai kurie regioninės tarybos nutarimai skubos tvarka gali būti priimami ir tarp posėdžių, atlikus visų jos narių apklausą elektroniniu paštu.

8. Regioninės tarybos posėdžiai yra vieši ir vyksta ne rečiau kaip kartą per ketvirtį. Posėdžio vieta suderinama likus ne mažiau kaip 10 dienų iki posėdžio.

9. Visi regioninės tarybos posėdžio svarstymui siūlomi projektai ir dokumentai pateikiami raštu arba elektroniniu paštu regioninės tarybos etatiniam specialistui likus ne mažiau kaip 10 kalendorinių dienų iki regioninės tarybos posėdžio.

10. Regioninės tarybos posėdžio darbotvarkę sudaro regioninės tarybos pirmininkas, nariams ji pateikiama elektroniniu paštu likus 5 dienoms iki posėdžio. Regioninė taryba gali keisti darbotvarkę paprasta posėdyje dalyvaujančių regioninės tarybos narių balsų dauguma.

11. Prireikus į regioninės tarybos posėdžius kviečiami specialistai, suinteresuotų įstaigų atstovai ir suinteresuoti asmenys.

12. Neeilinis regioninės tarybos posėdis gali būti rengiamas pasiūlius regioninės tarybos pirmininkui arba 1/3 regioninės tarybos narių. Apie neeilinius regioninės tarybos posėdžius visiems jos nariams pranešama ne vėliau kaip prieš 5 dienas elektroniniu paštu.

13. Regioninės tarybos nariai, dalyvaujantys posėdyje, pasirašo posėdžio dalyvių lape.

14. Regioninės tarybos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip pusė regioninės tarybos narių. Jeigu dalyvauja mažiau kaip pusė regioninės tarybos narių, rengiamas regioninės tarybos pasitarimas.

15. Regioninės tarybos nariui netekus įgaliojimų, kvorumas skaičiuojamas pagal realų regioninės tarybos narių skaičių.

16. Regioninės tarybos nutarimai priimami, jeigu už juos balsuoja daugiau kaip pusė visų regioninės tarybos narių. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas yra regioninės tarybos pirmininko balsas.

17. Posėdžiai protokoluojami teisės aktų nustatyta tvarka. Gali būti daromas posėdžio garso įrašas. Parengtas posėdžio protokolas elektroniniu paštu išsiunčiamas regioninės tarybos nariams, kurie per 3 dienas gali pareikšti savo pastabas. Patvirtintas regioninės tarybos posėdžio protokolas elektroniniu paštu išsiunčiamas Tarybai.

18. Kartą per metus kiekvienoje regioninėje taryboje rengiamas išplėstinis posėdis, kuriame dalyvauja Tarybos pirmininkas, kiti Tarybos nariai ir kitų regioninių tarybų atstovai. Posėdyje svarstoma regioninės tarybos metinė veiklos ataskaita, kuri Tarybos sekretoriui pateikiama likus vienai savaitei iki išplėstinio posėdžio.

19. Regioninė taryba:

19.1. skiria į Tarybą regioninės tarybos atstovą;

19.2. renka 2 metams iš savo narių regioninės tarybos pirmininką ir teikia tvirtinti Tarybai;

19.3. tvirtina regioninės tarybos pirmininko teikimu jo pavaduotoją (pavaduotojus);

19.4. siūlo Tarybai Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendrųjų nuostatų pakeitimus, jei už juos balsuoja daugiau kaip 2/3 regioninės tarybos narių.

19.5. siūlo Tarybai Reglamento pakeitimus, jei už juos balsuoja daugiau kaip pusė regioninės tarybos narių;

19.6. svarsto jos kompetencijai priskirtus klausimus ir priima sprendimus.

20. Apie regioninės tarybos nutarimus ir ekspertų grupių išvadas informuojamos su nutarimo turiniu susijusios institucijos.

21. Regioninės tarybos dokumentus tvirtina regioninės tarybos pirmininkas; jie perduodami saugoti į Tarybos sekretoriatą.

22. Regioninė taryba svarbiems klausimams spręsti gali sudaryti laikinas ekspertų grupes etninės kultūros globos problemoms etnografiniame regione nagrinėti. Į šias grupes gali būti pasitelkti ir specialistai ne iš regioninės tarybos narių.

III. REGIONINĖS TARYBOS NARIAI IR PIRMININKAS

23. Regioninės tarybos narys privalo dalyvauti regioninės tarybos posėdžiuose. Jeigu regioninės tarybos narys be pateisinamos priežasties nedalyvavo trijuose posėdžiuose iš eilės, regioninė taryba sprendimu kreipiasi į tą narį delegavusią instituciją dėl jo atšaukimo ir naujo atstovo skyrimo į regioninę tarybą. Negalėdamas dalyvauti posėdyje, narys informuoja regioninės tarybos pirmininką, nurodydamas priežastį.

24. Regioninės tarybos narys turi teisę:

24.1. siūlyti sušaukti neeilinį regioninės tarybos posėdį;

24.2. siūlyti įrašyti į regioninės tarybos posėdžio darbotvarkę papildomą klausimą;

24.3. teikti siūlymus etninės kultūros globos klausimais;

24.4. dalyvauti ekspertų grupių darbe;

24.5. susipažinti su regioninės tarybos ir Tarybos protokolais bei nutarimais, ekspertų grupių išvadomis.

25. Regioninės tarybos nario įgaliojimai nutrūksta, kai:

25.1. jį atšaukia jį delegavusi institucija;

25.2. jis atsistatydina;

25.3. jis nedalyvauja be pateisinamos priežasties regioninės tarybos posėdžiuose daugiau kaip 3 kartus paeiliui.

26. Regioninės tarybos pirmininkas ar jo pavaduotojas (-ai) laikomas (-i) išrinktu (-ais), jei už jį (juos) balsavo ne mažiau kaip pusė visų Regioninės tarybos narių.

27. Regioninės tarybos pirmininkas gali eiti šias pareigas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

28. Regioninės tarybos pirmininkas:

28.1. vadovauja regioninei tarybai, organizuoja jos darbą ir atsako už jos veiklą bei priimtus sprendimus;

28.2. pirmininkauja regioninės tarybos posėdžiams, parašu tvirtina regioninės tarybos nutarimus;

28.3. atstovauja regioninei tarybai;

28.4. informuoja regioninę tarybą apie veiklą tarp posėdžių;

28.5. prireikus įgalioja kitą regioninės tarybos narį atstovauti regioninei tarybai;

28.6. kasmet atsiskaito Tarybai už regioninės tarybos darbą;

28.7. pagal savo kompetenciją priima kitus sprendimus.

29. Kai regioninės tarybos pirmininkas laikinai negali eiti pareigų, šio Reglamento 28.2, 28.3, 28.4 punktuose nurodytas funkcijas atlieka vienas iš regioninės tarybos pirmininko pavaduotojų.

30. Regioninės tarybos pirmininkas, pirmininko pavaduotojas (-ai) ir regioninės tarybos nariai pareigas atlieka nenutraukdami savo darbo santykių pagrindinėje darbovietėje.

31. Tarybos sekretoriatas regioninei tarybai skiria etatinį Tarybos sekretoriato darbuotoją – specialistą, padedantį organizuoti darbą regione. Jis yra tiesiogiai pavaldus Tarybos pirmininkui ir atskaitingas regioninei tarybai. Jis atsako už regioninei tarybai perduotą materialinį turtą, regioninės tarybos dokumentų tvarkymą bei savalaikį jų pateikimą Tarybos sekretariatui. Specialisto funkcijos:

31.1. padėti regioninės tarybos pirmininkui organizuoti darbą regione;

31.2. regioninės tarybos pirmininko pavedimu informuoti regioninės tarybos narius apie būsimų posėdžių darbotvarkę bei kitais klausimais;

31.3. rengti medžiagą regioninės tarybos ir ekspertų grupių posėdžiams, juos protokoluoti;

31.4. kartu su regioninės tarybos pirmininku rengti regioninės tarybos veiklos planus ir padėti juos įgyvendinti;

31.5. kartu su regioninės tarybos pirmininku rengti regioninės tarybos kiekvieno ketvirčio ir metinę veiklos ataskaitas, pateikti jas Tarybos sekretariatui;

31.6. rengti raštų etninės kultūros globos regione klausimais projektus ir teikti juos Tarybos pirmininkui;

31.7. dalyvauti Tarybos sekretoriato darbuotojų pasitarimuose;

31.8. suderinus su Tarybos pirmininku ir regioninės tarybos pirmininku, vyksti į regione veikiančias valstybės ir savivaldos institucijas bei nevyriausybinės organizacijas sprendžiant etninės kultūros globos klausimus;

31.9. konsultuoti piliečius bei juridinius asmenis etninės kultūros globos klausimais;

31.10. tvarkyti regioninės tarybos raštvedybą;

31.11. rūpintis jam patikėto turto saugumu, racionalių ir tinkamų naudojimui.

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL 2011 METŲ ETNINĖS KULTŪROS PLĖTROS PRIORITETŲ SĄRAŠO PATVIRTINIMO

2010 m. gruodžio 14 d. TN-4
Vilnius

Igyvendindama Etninės kultūros plėtros valstybinės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. ĮV-363 (Valstybės žinios, 2010-07-03, Nr. 79-4085), priemonių plano 5.1 punktą, Etninės kultūros globos taryba **n u t a r i a**

Patvirtinti 2011 metų etninės kultūros plėtros prioritetų sąrašą:

1. Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos stiprinimas tobulinant teisinę bazę;
2. Sutartinių, kaip nematerialaus kultūros paveldo, apsaugos įtvirtinimas;
3. Vaikų ir jaunimo etninio kultūrinio ir lokalinio tapatumo formavimas;
4. Etninės kultūros vertybių svarbos suvokimo visuomenėje stiprinimas;
5. Etninės kultūros sklaida, gyvosios tradicijos išsaugojimas bei plėtra regionuose.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Žygimantų g. 1 / T. Vrublevskio g. 8, LT-01102 Vilnius.
Tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. etnogloba@lrs.lt, www.lrs.lt >Institucijos, atskaitingos Seimui>Etninės kultūros globos taryba.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614.

Lietuvos Respublikos Seimo
Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui

2010-02-23 Nr. S-20

Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo
ministrui Gintarui Steponavičiui

DĖL ETNINĖS KULTŪROS PLĖTROS ŠVIETIMO ĮSTAIGOSE STRATEGIJOS

2009 m. lapkričio 19 d. Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK-2365 buvo patvirtinta Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategija (toliau – Strategija) – tokiu būdu buvo įvykdytas Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. rugsėjo 22 d. nutarimas Nr. XI-426 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos 2008 metų veiklos ataskaitos“ (Žin., 2009, Nr. 116-4931), nurodęs šią Strategiją parengti iki 2010 m. sausio 1 d.

Reikia pasidžiaugti, kad ilgai laukta Strategija buvo priimta. Ją vertiname kaip ženklų žingsnį įgyvendinant Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymą (Žin., 1999, Nr. 82-2414), taip pat Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymą (Žin., 1997, Nr. 2-16), kuris įtvirtino būtinybę ugdyti tautinę savimonę, užtikrinti lietuvių tautos etninės kultūros, kultūros savitumo ir papročių išsaugojimą.

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba) pagal Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymą yra Seimo ir Vyriausybės ekspertas bei patarėjas etninės kultūros valstybinės globos ir politikos klausimais. Į šių klausimų ratą neabejotinai patenka ir aptariamoji Strategija. Vis dėlto patvirtintasis Strategijos variantas Tarybos svarstomas nebuvo. Taryba buvo pritarusi kitokiems Strategijos projektams: 1) 2009 m. vasario 25 d. per išplėstinį Tarybos posėdį Švietimo ir mokslo ministerijoje buvo svarstomas Strategijos projektas, numatantis įvesti privalomą etninės kultūros dalyką 5–10 klasėms – Taryba šiam Strategijos projektui pritarė ir nutarė dalyvauti Strategijos įgyvendinimo priemonių plano rengimo darbo grupėje; 2) 2009 m. kovo 4 d. Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK-429 sudarytai Strategijos derinimo grupei buvo pateikti apibendrinti Tarybos narių siūlymai, kurių esmė – laipsniškas privalomo etninės kultūros dalyko įvedimas 1–10 klasėms, pamokas papildant gyvosios tradicijos renginiais ir neformalaus ugdymo etninės kultūros kolektyvų (ansamblių, klubų) veikla.

Į šiuos Tarybos siūlymus nebuvo atsižvelgta. Patvirtintoje Strategijoje numatyta etninę kultūrą tik integruoti į kitus dalykus pradinėse klasėse, sudaryti galimybę 5–12 klasėse mokyti pasirenkamojo etninės kultūros programos modulio (ne mažiau kaip 17 val.), 11-12 klasėse dar numatyta galimybė mokyti pasirenkamojo etninės kultūros dalyko (ne mažiau 34 val.).

Tarybos Švietimo ir mokslo grupė išanalizavo patvirtintosios Strategijos privalumus ir trūkumus (žr. priedą) ir 2010 m. vasario 9 d. Tarybai pateikė išvadą, kad vienas iš svarbiausių jos privalumų – pakankamai išsami esamos būklės analizė, kurią atitinka ir pagrindinis Strategijos tikslas – „visais švietimo lygiais sukurti etninės kultūros ugdymo sistemą ir sudaryti palankias sąlygas etninės kultūros plėtrai švietimo įstaigose“ (23.). Tačiau ši tikslą ir etnokultūrinio ugdymo stiprybes, silpnybes, galimybes ir grėsmes, išvardytas būklės analizės dalyje, nepakankamai atitinka konkretūs Strategijos uždaviniai, siejami rezultatai ir įgyvendinimo priemonės.

Remdamiesi Tarybos užsakymu šiuo metu atliekamo tyrimo „Etnokultūrinis ugdymas bendrojo lavinimo mokyklose“ preliminariomis išvadomis, atkreipiame dėmesį, kad nepakanka vien suteikti galimybę pasirinkti etninės kultūros dalyko modulį 5–12 klasėse. Švietimo įstaigos nėra ir nebus suinteresuotos įtraukti į savo programas etninės kultūros dalyką (bent kaip siūlymą tėvams ir moksleiviams pasirinkti) tol, kol šis dalykas bendrosiose ugdymo programose liks neprivalomu ar kol švietimo įstaigos kitokiu būdu nebus įpareigos ugdyti etninę kultūrą. Etnokultūrinis ugdymas turėtų apimti visas švietimo grandis suformuojant bendrą sistemą, kuri, savo ruožtu, sudarytų svarias paskatas aukštosioms mokykloms rengti etninės kultūros mokytojus.

Tuo remiantis, **teikiamos šios išvados ir pasiūlymai:**

1. Taryba, nuosekliai laikydamosi pozicijos, kad etninės kultūros pagrindus galima suteikti tik per privalomą mokymą (apimant privalomumą ir integracijos lygmenyje), rekomenduoja šią Strategiją vertinti kaip pereinamąjį etapą, o tuo pačiu siūlo sukurti optimalaus etninės kultūros ugdymo modelio ilgalaikę viziją.
2. Strategiją būtina tobulinti pakoreguojant jos uždavinius, siekiamus rezultatus ir įgyvendinimo priemones, kad šie atitiktų pagrindinį Strategijos tikslą, padėtų išspręsti bent dalį esamos būklės analizėje pateiktų etnokultūrinio ugdymo problemų.
3. Taryba, turėdama galimybę pasitelkti gausų etninės kultūros ekspertų ratą, yra pasiruošusi bendradarbiauti ir dalyvauti visuose Strategijos tobulinimo bei įgyvendinimo etapuose.
4. Atsižvelgdama į Strategijos svarbą ir jos įgyvendinimo darbų apimtį, Taryba siūlo Švietimo ir mokslo ministerijai sustiprinti žmogiškųjų resursų pajėgas įgyvendinant Strategiją.

Pagarbiai,

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

Priedas

ETNINĖS KULTŪROS PLĖTROS ŠVIETIMO ĮSTAIGOSE STRATEGIJOS VERTINIMAS

2009 m. lapkričio 19 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK-2365 buvo patvirtinta Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategiją (toliau – Strategija). Tai svarbus žingsnis siekiant įgyvendinti Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymu (Žin., 1999, Nr. 82-2414) nustatytą valstybės uždavinį ugdyti brandžios tautinės savimonės asmenybę, integruojant etninę kultūrą į švietimo sistemą. Strategija tiesiogiai siejasi su šio įstatymo 9 straipsniu, kuris įpareigoja Švietimo ir mokslo ministeriją bei jos valdymo sričiai priskirtas institucijas užtikrinti etninės kultūros perteikimą ir puoselėjimą formaliojo ir neformaliojo švietimo sistemoje.

Strategija sudaro prielaidas įgyvendinti ir Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003, Nr. 63-2853) nustatytą švietimo tikslą perteikti asmeniui tautinės ir etninės kultūros pagrindus, laiduoti sąlygas asmens brandžiai tautinei savimonei formuotis, taip pat garantuoti tautos, krašto kultūros tęstinumą, jos tapatybės išsaugojimą, nuolatinį jos vertybių kūrimą. Panašūs tikslai deklaruojami ir Valstybinės švietimo strategijos 2003–2012 metų nuostatose (Žin., 2003, Nr. 71-3216).

Ši Strategija yra susijusi ir su Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu (Žin., 1997, Nr. 2-16), kuris taip pat įtvirtino būtinybę ugdyti tautinę savimonę, užtikrinti lietuvių tautos etninės kultūros, kultūros savitumo ir papročių išsaugojimą.

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba), pabrėždama Strategijos svarbą įgyvendinant etninės kultūros valstybinę globą ir politiką, nuodugniai išanalizavo šį dokumentą ir teikia savo išvadas.

Strategijos privalumai

1. Vienas iš svarbiausių Strategijos privalumų – pakankamai išsami esamos būklės analizė:

1.1. Nuosekliai aprašyti politiniai ir teisiniai veiksniai, liudijantys valstybės įsipareigojimą užtikrinti etnokultūrinį ugdymą švietimo įstaigose.

1.2. Pabrėžiama neabejotinai teigiama etnokultūrinio ugdymo įtaka ne tik tautinės savimonės bei kultūros puoselėjimo atžvilgiais, bet ir socialiniame lygmenyje.

1.3. Pagrindinių etninės kultūros ugdymo stiprybių aprašas rodo, kad tokiam ugdymui jau yra sukurtas tam tikras pagrindas, kurį reikėtų plėtoti ir stiprinti.

1.4. Apibūdintos esminės etnokultūrinio ugdymo silpnybės, be kita ko paminint, kad iki šiol nėra įgyvendinti „tikslai ir uždaviniai švietimo įstaigose ugdyti etninę kultūrą, – bendruosiuose ugdymo planuose nėra nei privalomojo, nei pasirenkamojo etninės kultūros dalyko“ (19.1.), etnokultūrinis ugdymas ženkliai mažėja (19.2.), jo integracija į ugdymo turinį yra „paviršutinė ir neduoda siektinų rezultatų“ (19.3.), švietimo įstaigose nėra etninės kultūros mokytojų poreikio (19.8.), daug mokytojų už etnokultūrinę veiklą negauna atlygio (19.6.).

1.5. Išvardytos pagrindinės etnokultūrinio ugdymo galimybės (apeliuojančios į tam tikrus uždavinius), tarp kurių itin svarbią reikšmę turi: etninės kultūros programų pasiūlos didinimas (20.1.), etninės kultūros srityje dirbančių mokyklų ir mokytojų gerosios patirties išnaudojimas (20.2.), bendradarbiavimas su šios srities mokslininkais tobulinant mokytojų žinias (20.5.), etninės kultūros mokytojų rengimas ir jų kvalifikacijos tobulinimas (20.6.), suteikti visuomenei etninės kultūros pagrindų (20.7.).

1.6. Nurodytos pagrindiniai Strategijos įgyvendinimui kylančios grėsmės, jeigu nebus: išspręstas kokybiško etninės kultūros ugdymo prieinamumas (21.2.), nacionaliniu lygiu suformuotas etninės kultūros ugdymo turinys, mokinių mokymosi ir pasiekimų vertinimo kriterijai (21.3.), sutvarkyta kvalifikacijos tobulinimo šioje srityje sistema (21.4).

2. Esamos būklės analizę atitinka pagrindinis Strategijos tikslas – „*visais švietimo lygiais sukurti etninės kultūros ugdymo sistemą ir sudaryti palankias sąlygas etninės kultūros plėtrai švietimo įstaigose*“ (23.).

Strategijos trūkumai

1. Pagrindinį Strategijos tikslą ir esamos būklės analizės dalyje išvardytas etnokultūrinio ugdymo stiprybes, silpnybes, galimybes bei grėsmes nepakankamai atitinka konkretūs Strategijos uždaviniai, siejami rezultatai ir įgyvendinimo priemonės.
2. Pagal Strategiją numatyta sudaryti galimybę 5–12 klasėse mokyti pasirenkamojo etninės kultūros programos modulio (ne mažiau kaip 17 val.), 11-12 klasėse dar numatyta galimybė mokyti pasirenkamojo etninės kultūros dalyko (ne mažiau 34 val.). Toks etnokultūrinio ugdymo modelis beveik nieko naujo švietimo sistemoje neįtvirtina, nes ir be šio teisės akto pasirenkamasis dalykas 5-12 klasėse epizodiškai jau egzistuoja (mokykla savo nuožiūra gali pasirinkti etninę kultūrą), tačiau daugelis tokio modelio atsisakė kaip neveiksmingo. Tarybos užsakymu šiuo metu atliekamo tyrimo „Etnokultūrinis ugdymas bendrojo lavinimo mokyklose“ preliminarios išvados rodo, kad nepakanka vien suteikti galimybę pasirinkti etninės kultūros dalyko modulį 5-12 klasėse, nes nėra svarios motyvacijos šią galimybę rinktis. Kol nebus įtvirtintas etninės kultūros ugdymo privalomumas, tol švietimo įstaigos nejaus poreikio įsivesti etninės kultūros dalyko pamokas.
3. Pasirenkamo etninės kultūros dalyko neveiksmingumą lemia ir tai, kad tokio dalyko mokytojams dažniausiai tenka pasitenkinti labai mažu krūviu, todėl jie priversti mokyti ir kitų dalykų. Nepakeldami didžiulio krūvio atestuojantis ir pildant dokumentaciją atskirai iš kiekvieno dalyko, mokytojai dažnai etninės kultūros dėstymo atsisako, mažėja jų poreikis kelti kvalifikaciją etninės kultūros srityje.
4. Strategija nenumato uždavinių ir priemonių, kaip būtų galima išspręsti etninės kultūros mokytojų rengimo problemą. Svarios paskatos aukštosioms mokykloms rengti etninės kultūros mokytojus atsiras tik tuomet, kai etnokultūrinis ugdymas apims visas švietimo grandis suformuojant bendrą sistemą.
5. Strategijai trūksta uždavinių, siekiamų rezultatų ir įgyvendinimo priemonių, kurie leistų įgyvendinti būklės analizėje deklaruotą galimybę panaudoti etninės kultūros srityje sėkmingai dirbančių mokyklų ir mokytojų patirtį. Nėra numatyta tokias mokyklas išskirti ir remti jų iniciatyvas turėti privalomas etninės kultūros pamokas, papildytas gyvosios tradicijos renginiais ir neformalaus ugdymo etninės kultūros kolektyvų veikla (toks etnokultūrinio ugdymo modelis yra labiausiai pasiteisinęs). Tuo pačiu neatsižvelgta į Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymu Švietimo ir mokslo ministerijai deleguotą užduotį: „*įteisina jau esamas ir, jeigu reikia, steigia naujas specializuotas etninės kultūros švietimo įstaigas ar jų padalinius*“ (9 str., 1.5).
6. Etninės kultūros dalykas (pasirenkamas ar privalomas) 5-12 klasėse turėtų būti įvedamas laipsniškai ir kryptingai, atsižvelgiant į skirtingus tam tikro amžiaus vaikų interesus bei galimybes. Tokio laipsniškumo ir kryptingumo patvirtintoje Strategijoje nėra arba jis liko neapibrėžtas, dėl to kyla realus pavojus, kad pasirenkamojo dalyko įvedimas 5-12 klasėse bus įgyvendinamas skubotai ir chaotiškai, o tai gali visiškai diskredituoti etninės kultūros mokymą mokykloje.
7. Strategija nenumato konkrečių uždavinių ir priemonių, kaip bus išvengta 21.3 punkte paminėtos grėsmės, apimančios etninės kultūros ugdymo turinio, mokymosi ir pasiekimų vertinimo kriterijų suformavimą nacionaliniu lygiu.

8. Daug abejonių kelia Strategijos įgyvendinimo priemonės, kadangi jos nesprendžia (arba nepakankamai sprendžia) konkrečių problemų, nurodytų Esamos būklės analizės skyriuje:

8.1. Apibūdinant esamos būklės silpnybes tvirtinama, kad bendrosiose programose nepakankamai integruota etninės kultūra (19.3.1) – konkrečiau išskiriant tik ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pakopas (19.3.2 ir 19.3.4), o apie pradinukus visiškai neužsimenant. Tuo tarpu Strategijos įgyvendinimo priemonių plane pirmoji priemonė numato „1.1.1. Pakoreguoti pradinio ugdymo bendrąją programą, papildant etninės kultūros turiniu“.

8.2. Strategijos įgyvendinimo priemonės neapima etninės kultūros integravimo į kitus dalykus 5-12 klasėse tobulinimo, nors čia yra didžiausios spragos (reikėtų ypač sustiprinti etninės kultūros integraciją pilietinio ugdymo, etikos, istorijos, geografijos, technologijų, muzikos pamokose).

8.3. Vienas iš svarbiausių Strategijos siekiamų rezultatų – pasirenkamojo etninės kultūros dalyko programos 5-12 klasėms parengimas. Tačiau Įgyvendinimo priemonių plane jokia konkreti priemonė tam tikslui nėra numatyta: 1.1.2 priemonėje kalbama tik apie teisės aktų parengimą numatant 5-12 klasėse pasirenkamąjį etninės kultūros dalyką (apie šią priemonę dar žr. žemiau), o 1.2.1 priemonėje labai apibendrintai kalbama apie etninės kultūros mokymo priemonių formaliam ir neformaliai švietimui parengimą ar atnaujinimą.

8.4. Numatyta parengti etnokultūrinio ugdymo rekomendacijas tik ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogams, tačiau visiškai neužsiminta apie rekomendacijas 5-12 klasių mokytojams, kurie turėtų pagal naujai parengtas programas mokyti pasirenkamojo etninės kultūros dalyko.

8.5. Analizuojant esamą būklę Strategijoje konstatuojama: *19.5. Daugelyje bendrojo lavinimo mokyklų etnokultūriniam ugdymui tenka per mažai neformaliajam švietimui skirtų valandų (2002 m. duomenimis, 55% apklaustų mokyklų iš viso neskyrė valandų etnokultūriniam ugdymui) ir ryškėja tendencija jas mažinti. 19.6. Daug mokytojų už organizuojamą etnokultūrinę veiklą negauna jokio atlygio.* Šių problemų sprendimui patvirtintoje Strategijoje nėra pasiūlyta veiksmingų priemonių (pavyzdžiui, didinti neformaliai etnokultūriniam ugdymui skiriamų valandų skaičių), vietoj to suplanuota skirti 630.000 Lt etnokultūrinės krypties projektams (priemonė 1.3.1.) ir neapibrėžtam švietimo įstaigų „skatinimui“ aktyviai dalyvauti ugdant mokinių etninę kultūrą (1.3.2.). Šios priemonės neužtikrina, kad bus įgyvendintas uždavinys 24.3. „Sudaryti vaikams prielaidas pasirinkti etnokultūrą kaip vieną iš neformaliojo švietimo veiklos krypčių“.

8.6. Trūksta konkretumo, kokiomis priemonėmis bus įgyvendintas 24.2 uždavinys „*Sukurti švietimo pagalbos sistemą mokytojams, įgyvendinantiems etninės kultūros ugdymą*“, nes priemonės 1.2.1-3 nesudaro prielaidų tokiai sistemai sukurti. Šios priemonės taip pat neapima esamos būklės analizės dalyje (žr. 20.6.) paminėtos galimybės skatinti etninės kultūros mokytojų rengimą.

8.7. Planuojama pernelyg daug lėšų skirti juridinio, rekomendacinio ar informacinio pobūdžio dokumentams parengti (1.1.2. už teisės aktų parengimą numatant pasirenkamą dalyką 5-12 klasėse – 10.000 Lt; 1.1.3. už teisės aktų parengimą numatant galimybes 11-12 klasėse rinktis etninės kultūros dalyką – 10.000 Lt; 1.2.3. už metodinių rekomendacijų parengimą ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogams – 20.000 Lt; 1.4.1. už informacijos parengimą apie galimybes mokytis senųjų liaudies tradicinių amatų – 90.000 Lt). Tuo tarpu trūksta konkrečių priemonių ir lėšų etninės kultūros mokymo programoms parengti, kurios ir yra svarbiausios šiame Strategijos įgyvendinimo etape (išskirtas tik pradinio ugdymo bendrosios programos pakoregavimas integruojant etninę kultūrą už 15.000 Lt).

9. Strategijos siekiami rezultatai yra gana siauro pobūdžio arba nepakankamai aiškūs, jie išskirti neatsižvelgiant į prioritetus, kai kuriems rezultatams pasiekti trūksta konkrečių įgyvendinimo priemonių:

9.1. Neaišku, į kokius konkrečiai dalykus turėtų būti įtrauktos *kalendorinės šventės, maistas, liaudies medicina, architektūra* ir kitos 25 punkte išvardytos temos integruojant etninę kultūrą į pradinio ugdymo bendrąją programą.

9.2. Nepakankamai aišku, kaip konkrečiai vyks pasirenkamo etninės kultūros dalyko mokymas 11-12 klasėse, nors jis nurodytas net triskart – kaip galimybė mokytis ne mažiau kaip 17 val. pasirenkamos etninės kultūros programos modulį (27.), kaip parengta pasirenkamo etninės kultūros dalyko programa (28.), kaip 34 val. etninės kultūros programos modulis (29.).

9.3. Neaišku, kokiomis konkrečiai priemonėmis bus pasiektas etnokultūrinio ugdymo prieinamumas visose (!) mokyklose iki 2012 m.

9.4. Būklės analizėje paminėta, kad sėkmingam tradicinių amatų mokymui profesinio mokymo įstaigose trūksta mokytojų-meistrų, amato perteikimo metodikos ir tinkamai įrengtų bazių (19.11.), tačiau numatant Strategijos rezultatus ir įgyvendinimo priemones apsiribojama vien informacijos (!) apie galimybes mokytis tradicinių amatų parengimu, tam skiriant net 90 tūkst. litų (žr. 1.4. priemonę).

9.5. Tarp siekiamų rezultatų paminėta, kad bus parengtas interaktyvių etninės kultūros krypties muziejų edukacinių programų žemėlapis (36.), sukurtos edukacinės programos etninės kultūros krypties muziejuose (37.), tačiau tam įgyvendinti nenumatyta jokių priemonių.

10. Patvirtintosios Strategijos vienas iš esminių trūkumų – nenumatyta jos įgyvendinimo kontrolė. Baigiamajame Strategijos skyriuje randame: „*Institucijos, atsakingos už Strategijos įgyvendinimo priemonių plano vykdymą, kasmet iki sausio 30 d. teikia Švietimo ir mokslo ministerijai informaciją apie Strategijos įgyvendinimo priemonių plano vykdymą.*“ (40.). Peržvelgus Strategijos įgyvendinimo priemonių planą, paaiškėja, jog beveik visais atvejais atsakingasis vykdytojas yra pati ministerija (tik 1.2.1 priemonę papildomai dar vykdo ministerijai pavaldus Ugdymo plėtotės centras, o 1.3.1 priemonę – Lietuvos jaunimo turizmo centras). Remiantis Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymu, Strategijos įgyvendinimą Švietimo ir mokslo ministerija turėtų koordinuoti atsižvelgdama į Etninės kultūros globos tarybos vertinimus, kadangi ši Strategija patenka į etninės kultūros valstybinės globos ir politikos sritį.

Išvados ir pasiūlymai

1. Vienas iš svarbiausių Strategijos privalumų – pakankamai išsami esamos būklės analizė, kurią atitinka ir pagrindinis Strategijos tikslas.
2. Strategiją būtina tobulinti pakoreguojant jos uždavinius, siekiamus rezultatus ir įgyvendinimo priemones, kad šie atitiktų pagrindinį Strategijos tikslą, padėtų išspręsti bent dalį esamos būklės analizėje pateiktų etnokultūrinio ugdymo problemų.
3. Strategija turėtų būti vertinama tik kaip pereinamasis etapas, kol bus sukurta optimalaus etninės kultūros ugdymo modelio ir jo įgyvendinimo vizija.

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Valstybės biudžetinė įstaiga, adresas J.Tumo-Vaižganto 4-1, LT-01108 Vilnius.
Tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. etnogloba@lrs.lt, www.etnotaryba.lrs.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614.

Lietuvos Respublikos Seimo
Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto
nariams

2010-09-20 Nr. S-87

DĖL VĖLINIŲ IR KŪČIŲ PASKELBIMO ŠVENČIŲ DIENOMIS

Lietuvoje ypač ryškias tradicijas išlaikė dvi senosios lietuvių kalendorinės šventės – Vėlinės ir Kūčios, kurios iki šiol yra labai svarbios daugumai Lietuvos žmonių. Vis dėlto dar nuo sovietmečio oficialiai tai yra darbo dienos, o Kūčios nėra įrašytos net į atmintinų dienų sąrašą.

Vėlinės lietuviams nuo seniausių laikų yra labai svarbi mirusiųjų pagerbimo diena, švenčiama lapkričio 2 d. Šios dienos pavadinimas turi gilią šaknį ir etimologiškai tiesiogiai siejasi su *vėlių* pagerbimu. Vėlinių negali pakeisti atneštinį pavadinimą įgavusi *Visų šventųjų* šventė, švenčiama lapkričio 1 d. Istorinių šaltinių duomenimis, mūsų protėviai švęsdavę Vėlines (arba joms analogišką mirusiųjų pagerbimo šventę *Ilges*) bent porą savaitių. Ir šiais laikais žmonės kapus lanko ne tik lapkričio 1-ąją, bet ir lapkričio 2-ąją, dažnas vyksta į atkampiausias Lietuvos vietas pagerbti savo artimųjų kapų ir susitikti su giminėmis. Tam reikia mažiausiai dviejų laisvadienių, dėl to būtina kaip švenčių dieną įteisinti ne tik lapkričio 1-ąją, bet ir lapkričio 2-ąją – Vėlines, kurios iki šiol turi tik atmintinos dienos statusą. Beje, kai kuriose kitose Europos šalyse (pavyzdžiui, Belgijoje ir Estijoje) ši diena taip pat paskelbta laisvadieniu.

Kūčios pagal lietuvių papročius yra išskirtinė šventė, švenčiama gruodžio 24 d. – tai šeimos santarvės ir pasirengimo Kalėdoms diena. Iki Kūčių stengiamasi gražinti skolas, su visais susitaikyti, apvalyti ne tik savo dvasią, bet ir kūną (seniau būtinai prieš vakarienę išsiprausdavo pirtyje), gyvenamąją vietą (tai pagrindinis metuose namų tvarkymo ir švarinimo laikas, panašiai elgdavosi tik prieš Velykas). Svarbiausias šventės akcentas – Kūčių vakarienė, į kurią stengiasi susirinkti visa šeima, net toliau išvykusieji jos nariai, prisimenami mirusieji. Iki šiol daugelyje šeimų gyvuoja tradicija ruošti šiai vakarienei ypatingus apeiginius patiekalus, tam tikrą jų skaičių. Toks senas ir gyvybingas Kūčių paprotys išskiria Lietuvą iš kitų šalių, tai yra didžiulė mūsų dvasinio paveldo vertybė, kurią privalome saugoti ir rūpintis jos tęstinumu. Norint tinkamai surengti šventę, reikia daug laiko, todėl nemažai žmonių (ypač moterų) tą dieną oficialiais ar neoficialiais būdais paverčia nedarbo diena. Beje, kai kurios Europos valstybės (Belgija, Liuksemburgas, Lichtenšteinas, Danija, Suomija, Estija, Latvija, Čekija, Slovakija, Bulgarija, Graikija) oficialiai pradeda švęsti kalėdinį laikotarpį jau nuo gruodžio 24 d., dėl to Lietuvos apsisprendimas paskelbti Kūčias švenčių diena nebūtų išskirtinis.

Abi šios kalendorinės šventės lietuviams yra bene svarbiausios visuose metuose – ne tik praeityje, bet ir dabar. Tai itin savita mūsų nematerialaus paveldo vertybė, kurios išsaugojimu bei tęstinumu privalo rūpintis valstybė, tuo labiau, kad Lietuva įsipareigojo vykdyti šią prievolę 2006 m. ratifikuodama UNESCO parengtą Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvenciją.

Siekiant sudaryti sąlygas Lietuvos žmonėms švęsti Vėlines ir Kūčias, Etninės kultūros globos taryba siūlo papildyti Darbo kodeksą (Nr. IX-926, Žin., 2002, Nr. 64-2569), o keičiant Vėlinių statusą – įvesti ir Atmintinų dienų įstatymo (Nr. VII-397, Žin., 1997, Nr. 67-1672) pataisas. Manome, kad šie įstatymų pakeitimai galėtų įsigalioti jau nuo 2011 m. sausio 1 d.

Darbo kodekso papildymo projekto lyginamasis variantas:

162 straipsnis. Švenčių dienos.

1. Įmonėse, įstaigose ir organizacijose nedirbama šiomis švenčių dienomis:

- 1) sausio 1-ąją – Naujųjų metų dieną;
- 2) vasario 16-ąją – Lietuvos valstybės atkūrimo dieną;
- 3) kovo 11-ąją – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną;
- 4) sekmadienį ir pirmadienį – krikščionių Velykų (pagal vakarietiškąją tradiciją)

dienomis;

- 5) gegužės 1-ąją – Tarptautinę darbo dieną;
- 6) pirmąjį gegužės sekmadienį – Motinos dieną;
- 7) pirmąjį birželio sekmadienį – Tėvo dieną;
- 8) birželio 24-ąją – Rasos ir Joninių dieną;
- 9) liepos 6-ąją – Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dieną;
- 10) rugpjūčio 15-ąją – Žolinę (Švč. Mergelės Marijos ėmimo į dangų dieną);
- 11) lapkričio 1-ąją – Visų Šventųjų dieną;

12) lapkričio 2-ąją – Vėlines;

13) gruodžio 24-ąją – Kūčias

~~12)~~ **14) gruodžio 25-ąją ir 26-ąją – Kalėdų dienomis.**

Atmintinų dienų įstatymo pakeitimo projekto lyginamasis variantas:

1 straipsnis. Atmintinos dienos.

2. Nustatyti šias atmintinas dienas:

~~51) lapkričio 2-oji – Mirusiųjų atminimo (Vėlinių) diena;~~

~~52) 51) lapkričio 23-ioji – Lietuvos kariuomenės diena;~~

~~53) 52) lapkričio 30-oji – Mažosios Lietuvos prisijungimo prie Didžiosios Lietuvos akto diena;~~

~~54) 53) gruodžio 10-oji – Tarptautinė žmogaus teisių diena.~~

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Valstybės biudžetinė įstaiga, adresas J. Tumo-Vaižganto g. 4-1, LT-01108 Vilnius.
Tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. etnogloba@lrs.lt, www.etnotaryba.lrs.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614.

Lietuvos Respublikos Seimo
Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui

2010-06-18 Nr. S-78

DĖL LIETUVOS KULTŪROS POLITIKOS KAITOS GAIRIŲ PROJEKTO

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba) susipažino su parengtu „Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių“ projektu (toliau – Projektas). Kyla kai kurių esminių klausimų ir abejonių dėl Projekte pateikiamų strateginių dalykų:

1. Projekte nėra išaiškinimo, ką konkrečiai apima *kultūros* sąvoka. Kai kurių atskirų gairių apibūdinimuose kalbama apie pernelyg siaurą kultūros sritį (pavyzdžiui, aptariant 2-ąją gairę akcentuojamas vien profesionalusis menas), nors aptariant kitas gairės išryškėja ir platesnės sąsajos (su paveldu, tradicijomis, tačiau išvengiant etninės kultūros įvardijimo). Reikėtų remtis platesniu kultūros suvokimu, pagal kurį turėtų būti formuojami bendrieji kultūros politikos principai, jų laikomasi apibūdinant kiekvieną atskirą gairę, kad būtų išvengta prieštaravimų.
2. Projekte įvardijant 4-osios gairės būtinybę remti kūrybą ir kūrybingumą (b), pagrindinis dėmesys skiriamas vien profesionalaus meno rėmimui. Tai prieštarauja 8-osios ir 9-osios gairių nuostatoms, ypač turint omenyje regionų savitumo stiprinimą. Dabartinė kultūros politika turėtų skatinti kiekvieno žmogaus kūrybinę saviraišką, kuri kažkada klestėjo ir buvo bene visuotinė Lietuvos kaime, bet sumenko dėl sovietmečio kultūrinės politikos, pripratinsios žmones būti vien žiūrovais. Ar tokia būtų ir dabartinė kultūros politika?
3. Reikėtų iš esmės perrašyti 6-ąją priemonę, kadangi Projekte nors ir užsimenama apie nematerialųjį paveldą, tačiau jis priskiriamas vien valstybinės paveldosaugos sričiai. Pritariame nuomonei, kad nematerialaus paveldo globai reikėtų skirti ypatingą dėmesį, nes jis iki šiol Lietuvoje neturi nei reikiamos paramos, nei pakankamos įstatyminės bazės.
4. Pagal esamą įstatyminę bazę etninės kultūros valstybinės globos ir politikos klausimus pavesta kuruoti Etninės kultūros globos tarybai, paveldosaugos – Valstybinei kultūros paveldo komisijai. Projektas numato papildomai įsteigti Kultūros tarybą, tačiau aiškiau nepagrindžia tos būtinybės, neapibrėžia naujosios tarybos konkrečių uždavinių ir paskirties. Naujai steigiamą tarybą siūlytume pavadinti Meno taryba pavedant specifines vien jai būdingas funkcijas, nedubliuojančias Etninės kultūros globos tarybos ir Valstybinės kultūros paveldo komisijos funkcijų.
5. Pagal Projektą numatoma stiprinti regionų savitumą (8-osios gairės c), tačiau regionų programos administravimą numatoma pavesti ne jau esamai Etninės kultūros globos tarybai, turinčiai regioninius padalinius, o būsimai Kultūros tarybai (žr. 8-osios gairės a). Kuo tai grindžiama?

Pasiūlymai dėl konkrečių formuluočių tobulinimo:

1. Papildyti 6-osios gairės įvardijimą: „Suformuoti visuminę integralios paveldo **(nematerialaus ir materialaus)** apsaugos politiką.“
1. Papildyti 7-osios gairės įvardijimą: „Užtikrinti darnų vystymąsi derinant paveldosaugos, **tradicijų tęstinumo** ir gamtosaugos tikslus su urbanistine plėtra bei erdviu planavimu“
2. Išsamiau apibūdinant 1-ąją gairę pirmojoje pastraipoje įterpti: „...skatina pilietiškumą **ir tautinę savimonę** ...“.
3. 5-osios gairės būtiną d) uždavinį (?) papildyti: „kaupiti ir dokumentuoti šalies kūrybinę produkciją **bei kitą nematerialųjį paveldą**, sudaryti sąlygas ją pažinti ir jai plisti“.
4. 6-osios gairės būtiną a) uždavinį (?) papildyti: „plėtoti paveldo **(nematerialaus ir materialaus)** fundamentinius ir taikomuosius mokslinius tyrimus integruojant paveldosaugos, mokslo ir studijų institucijų potencialą“.
5. 6-osios gairės būtiną c) uždavinį (?) papildyti: „tinkamai kaupiti, tvarkyti (konservuoti, restauruoti, **skaitmeninti**, taikyti kitas reikalingas priemones) bei tausojant naudoti paveldą, taip išsaugant jį ateities kartoms“.
6. Pakoreguoti 8-osios gairės būtiną b) uždavinį (?): „spartinti tolygią kultūros sklaidą regionuose – gerinti kultūros prieinamumą, plėsti ~~modernių~~ kultūros formų įvairovę, per kultūrinį švietimą stiprinti kultūros vartojimo poreikį“.
7. Papildyti 9-osios gairės būtiną c) uždavinį (?): „rūpintis Lietuvos kultūros paveldu **(nematerialiu ir materialiu)** užsienyje“.

Pagarbiai

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Valstybės biudžetinė įstaiga, adresas J. Tumo-Vaižganto 4-1, LT-01108 Vilnius.
Tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. etnogloba@lrs.lt, www.etnotaryba.lrs.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614.

Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkei
Irenai Degutienei

2010-04-07 Nr. S-

Lietuvos Respublikos ministrui pirmininkui
Andriui Kubiliui

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministrui
Kaziui Starkevičiui

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TAUTINIO PAVELDO PRODUKTŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (NR. XIP-1551)

2007 m. birželio 26 d. LR Seimas priėmė Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymą (Žin., 2007, Nr. 77-3043), kuriuo siekiama plėtoti tradicinius amatus bei paslaugas, užtikrinti tradicinių veislių gyvūnų ir augalų išsaugojimą.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2009 m. gruodžio 2 d. posėdyje pritarė Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymo pakeitimo įstatymo projektui (toliau – Įstatymo projektas). Juo siūloma keisti įstatymo pavadinimą atsisakant žodžio „produktas“ – vadinti ne *Tautinio paveldo produktų įstatymu*, o *Tautinio paveldo įstatymu*, taip pat siūloma vietoj termino *tautinio paveldo produktas* įvesti terminą *tautinio paveldo objektas*. Tokius pakeitimus būtina suderinti su Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba) ir Valstybine kultūros paveldo komisija, tačiau tokių derinimų nebuvo.

Taryba išanalizavo Įstatymo projektą, parengė savo vertinimą ir priėjo išvados, kad paminėti keitimai yra kenksmingi, kadangi įneša painiavą sąvokose, sudaro sąlygas įvairių įstatymų paskirties susidubliavimui (išsamiau žr. priedą).

Tuo remiantis, teikiame tokias išvadas:

1. Įstatymo projektas parengtas išdėstant įstatymą nauja redakcija neparengus įstatymo koncepcijos. Parengtas Įstatymo projektas nebuvo derintas su Etninės kultūros globos taryba, nors ji yra Seimo ir Vyriausybės ekspertas bei patarėjas etninės kultūros valstybinės globos ir politikos klausimais, nebuvo gauta ir kitų specialistų vertinimų bei išvadų (žr. Aiškinamąjį raštą).

2. Siūlome nekeisti įstatymo pavadinimo ir palikti sąvoką *tautinio paveldo produktas*, taip pat atsisakyti Įstatymo projekte teikiamo sąvokos *tautinis paveldas* apibrėžimo, kadangi jis yra klaidinantis. Neatsižvelgus į tai, Įstatymo projekto priėmimas sukels neigiamas pasekmes – atsiras sąvokų painiava, nepageidautina kolizija su kitais teisės aktais, reglamentuojančiais etninės kultūros ir paveldosaugos sritis.

Pagarbiai,

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

Priedas

Pagal Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIP-1551 (toliau – Įstatymo projektas) siūloma keisti Tautinio paveldo produktų įstatymo (toliau – TPP įstatymas) pavadinimą atsisakant žodžio „produktas“ ir vadinti „Tautinio paveldo įstatymu“. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nepateikta konkrečių argumentų ir paaiškinimų, kodėl toks pakeitimas yra būtinas.

Siūlomas įstatymo pavadinimo pakeitimas yra kenksmingas, kadangi įneša painiavą sąvokose, sudaro sąlygas įvairių įstatymų paskirties susidubliavimui. Sąvoka *tautinis paveldas* yra labai plati, apima didžiąją įvairovę tautos sukurtų materialių ir nematerialių vertybių. Iš esmės ji atitinka giminingas sąvokas, apibrėžtas kituose įstatymuose:

- „Etninės kultūros paveldas – praeityje tautos sukurtos ir iki šių dienų išlikusios etninės kultūros vertybės“ (Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo (Žin., 1999, Nr. 82-2414) 2 straipsnio 6 dalis); toliau šiame įstatyme apibrėžta, kad „Etninės kultūros vertybės – tautai reikšmingi dvasinės bei medžiaginės etninės kultūros užfiksuoti ir neužfiksuoti dalykai“ (2 straipsnio 9 d.);
- „Kultūros paveldas – karta iš kartos paveldimos, perimamos, sukurtos ir perduodamos kultūros vertybės, svarbios etniniu, istoriniu, estetiniu ar moksliniu požiūriu“ (Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 2004, Nr. 153-5571) 2 straipsnio 13 d.).

Įstatymo projekte pateiktas apibrėžimas rodo akivaizdžią sąsają ypač su aukščiau pateiktu *etninės kultūros paveldo* apibrėžimu, tik jo pabaiga nurodo pernelyg siaurą sritį, apimančią vien TPP įstatymo sferą. Be to, apibrėžimas klaidingai priskiria paveldui gamtos gėrybes ir jų produktus:

„Tautinis paveldas – praeityje tautos sukurti ir iki šių dienų išlikę arba atkurti tradiciniai amatai, gaminiai ir statiniai, tradicinių veislių augalai, gyvūnai ir jų produktai, gamtos gėrybės ir jų produktai, tradicinės paslaugos, tradicinės mugės, šventės ar kiti tradiciniai renginiai.“

Įstatymo projekte pateiktas *tautinio paveldo* sąvokos traktavimas prasilenkia ir su tarptautiniais teisės aktais, kuriuos Lietuva yra ratifikavusi. Juose pateikta labai plati *paveldo* sąvoka, kurios sąsaja su etnologija bei antropologija nors ir leidžia įžvelgti panašumus su *tautinio paveldo* sąvoka, tačiau ne pagal tokį apibrėžimą, koks yra pateiktas Įstatymo projekte – pasauliniame kontekste *tradiciniai amatai* išskiriami tik kaip viena iš *paveldo* dalių (žr. Nematerialaus kultūros paveldo konvenciją¹) arba iš viso nėra jam priskiriami (žr. Pasaulinio kultūros ir gamtos paveldo globos konvenciją²).

Aptariamajame Įstatymo projekte, remiantis naujai įvestu *tautinio paveldo* terminu, pateikiami ir kiti iš to kylantys pakeitimai, kurie keičia etninės kultūros valstybinės globos reglamentavimą ir tokiu būdu sukuria teisinę koliziją. Pavyzdžiui, atsiranda nauji įstatymo skyrių pavadinimai: II skyrius – „Tautinio paveldo valstybinę apsaugą užtikrinančios

¹ Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencijos (priimtos UNESCO Generalinės konferencijos 2003 m. spalio 17 d. 32-ojoje sesijoje) taikymo sritys apima *žodinę kūrybos tradiciją ir išraiškos formas* (įskaitant *kalbą* kaip nematerialaus kultūros paveldo raiškos priemonę), *scenos menus, papročius, apeigas ir šventinius renginius, su gamta ir visata susijusias mokslo sritis ir veiklas*, taip pat *tradicinius amatus*.

² Pasaulinio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencija (priimta UNESCO Generalinės konferencijos septynioliktojoje sesijoje, vykusioje Paryžiuje nuo 1972 metų spalio 17 iki lapkričio 21 d.) „kultūros paveldu“ laiko: *paminklus* (architektūros kūrinius, monumentaliosios skulptūros ir tapybos kūrinius, archeologinio tipo elementus ir struktūras, įrašus, urvinius būstus ir ypatybių derinius, turinčius išskirtinę visuotinę vertę istorijos, meno ir mokslo požiūriu), *pastatų grupes* (atskirų ar susijusių pastatų grupes, kurios savo architektūra, visumos darna ar sandora su kraštovaizdžiu turi išskirtinę visuotinę vertę istorijos, meno ar mokslo požiūriu), *vietoves* (žmogaus arba bendrus gamtos ir žmogaus kūrinius bei plotus, įskaitant archeologines vietas, turinčias išskirtinę visuotinę vertę istoriniu, estetiniu, etnologiniu ar antropologiniu požiūriu).

institucijos“, III skyrius – „Tautinio paveldo taryba ir jos funkcijos“, VI skyrius – „Valstybės pagalba tautiniam paveldui išsaugoti, sukurti, realizuoti ir populiarinti“. Tokia terminologija gerokai peržengia šio įstatymo kompetencijos ribas.

Reikia pastebėti, kad ši Įstatymo projekte pateikta nauja terminologija jau pradeda įsitvirtinti praktikoje ir kituose naujai priimamuose teisės aktuose. Pavyzdžiui, 2009 m. gegužės 29 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-398 buvo patvirtintos „Tautinio paveldo veiklos subjektų finansavimo taisyklės“, nors terminas *tautinio paveldo veiklos subjektas* nebuvo patvirtintas nei šiuo, nei jokių kitu teisės aktu (Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas apibrėžia tik *etninės kultūros subjektų* sąvoką – tai „asmenys, kuriantys etninės kultūros vertybes, jas perteikiantys, puoselėjantys bei kaupiantys“). 2010 m. sausio 13 d. buvo įsteigta „Lietuvos tautinio paveldo gamintojų ir kūrėjų asociacija“, nors sąvokos *tautinio paveldo gamintojas* ir *tautinio paveldo kūrėjas* taip pat dar nėra įteisintos, kelia abejonių.

Neaišku kodėl aptariamame Įstatymo projekte vietoj termino *produktas* siūloma naudoti terminą *objektas*, kai pats apibrėžimas iš esmės lieka toks pat (įterpiant papildymą „tradicinė mugė, šventė ar kitas tradicinis renginys“, kuris dubliuojasi su sąvokos *tradicinė paslauga* apibrėžimu³):

„Tautinio paveldo produktai – nustatyta tvarka sertifikuoti tradiciniai gaminiai, tradicinių veislių augalai ir gyvūnai bei jų produktai, tradicinės paslaugos, pasižymintys istoriškai Lietuvoje ar jos atskirame etnografiniame regione susiformavusia produkto tradicine forma, sudėtimi ir kitais specifiniais kokybiniais ypatumais.“

„Tautinio paveldo objektas – nustatyta tvarka sertifikuotas tradicinis gaminy, tradicinės veislės augalas, gyvūnas ar jų produktas, tradicinė paslauga, tradicinė mugė, šventė ar kitas tradicinis renginys, pasižymintys istoriškai Lietuvoje ar jos atskirame etnografiniame regione susiklosčiusia forma, sudėtimi ar kitais kokybiniais ypatumais.“

Tiek žodis *objektas*, tiek *produktas* yra nelietuviškos kilmės, tačiau pastarasis labiau siejasi su tiesiogine šio įstatymo paskirtimi – skatinti tradicinių amatų išlikimą ir plėtrą užtikrinant šios rūšies produkcijos gamybos augimą, realizavimą ir populiarinimą Lietuvoje. Plačiąja prasme *produktas* yra visa tai, ką galima pasiūlyti rinkai atkreipti dėmesį, įsigyti, naudoti ar vartoti ir kas gali patenkinti norą arba poreikį. Tarptautinė šio žodžio reikšmė – „žmogaus darbo, kūrybos rezultatas, gaminy“. Akivaizdu, kad produktai nėra vien materialiosios prekės, nes jau įsitvirtino sąvokos *intelektualinis produktas*, *kūrybinis (kūrybos) produktas*, net *gyvybės draudimo produktas*, taip pat *paslauga kaip produktas* – siūloma pirkti veikla. Neveltui Terminų banke jau yra įtvirtintas terminas *nacionalinis produktas* (arba *bendrasis nacionalinis produktas*), reiškiantis bendrąją per tam tikrą laiką pagamintų šalies prekių ir paslaugų vertę. Nors Valstybinė lietuvių kalbos komisija tvirtina, jog „produkto sąvoka neapima (ir negali apimti) nei augalų, nei gyvūnų“, tačiau TPP įstatyme kalbama apie tradicinių veislių augalus ir gyvūnus, kurie yra *veislininkystės produktas* – žmogaus darbo rezultatas.

Tuo tarpu terminas *tautinio paveldo objektas* sudaro koliziją su kituose įstatymuose pateiktais giminingų sąvokų apibrėžimais – *kultūros paveldo objektai*⁴, *kultūros objektai*⁵. Savo ruožtu,

³ Tradicinė paslauga – tradicinių gaminių gamybos demonstravimas, arklių kaustymas, kaminkrėtystė, folkloro (muzikinio, sakinio ir kitokio) atlikimas, tradicinių renginių (kalendorinių ir šeimos švenčių, tradicinių mugių ir panašių renginių) organizavimas ar kita etnine kultūra pagrįsta paslauga.

⁴ „Kultūros paveldo objektai – pavieniai ar į kompleksą įeinantys objektai, registruoti kaip nekilnojamosios kultūros vertybės, t. y. žemės sklypuose, sklypų dalyse, vandens, miško plotuose ar jų dalyse esantys statiniai ar kiti nekilnojamieji daiktai, kurie turi vertingųjų savybių ir kartu su jiems priskirta teritorija yra atskiri daiktinės teisės objektai ar gali jais būti“ (Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 2 straipsnio 14 d.).

⁵ „Kultūros objektai: 1) archeologiniai radiniai; 2) etninės kultūros medžiaginiai pavyzdžiai; 3) kilnojamieji daiktai, susiję su svarbiausiais istoriniais įvykiais, visuomenės, kultūros, karo, sporto, religijų istorija, įžymių žmonių gyvenimu; 4) šaunamieji ir nešaunamieji ginklai; 5) vaizduojamosios ir taikomosios dailės kūriniai; 6)

Įstatymo projekte pateikti straipsnių pakeitimai, apibrėžiantys *tautinio paveldo objektų* klasifikavimo principus (12 str.), kategorijas (13 str.) ir informacinę sistemą (20 str.) asocijuojasi su reglamentuojančiais *etninės kultūros paveldo objektus* teisės aktais, dėl to taip pat sudaro galimybes teisinei kolizijai.

Pagal numatomus pakeitimus, pagrindine aptariamojo įstatymo įgyvendinimo institucija taps *Tautinio paveldo institucija* – Žemės ūkio ministerija. Be to, Įstatymo projekte siūloma papildyti 5 straipsnį punktu apie „socialinius partnerius“, kurie taip pat patenka į *tautinio paveldo* valstybinę apsaugą užtikrinančių institucijų sąrašą. Iš II skyrių papildančio naujo 9 straipsnio, apibrėžiančio socialinių partnerių funkcijas, paaiškėja, kad tokiais partneriais gali būti darbdavių institucijos ir verslo savivaldos institucijos (šalia tautodailininkų ir amatininkų interesus atstovaujančių institucijų). Tokie papildymai būtų visiškai logiški kalbant apie Tautinio paveldo *produktų* įstatymą, tačiau dėl pernelyg aiškaus komercinio pobūdžio jie nepriimtini žymiai platesnę sritį apimančiai *tautinio paveldo* valstybinei globai.

Kiti Įstatymo projekte numatomi TPP įstatymo keitimai laikytini neesminiais, nes priešingu atveju turėjo būti parengta įstatymo keitimo koncepcija (pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2001 m. gruodžio 29 d. įsakymą Nr. 277 „Dėl Įstatymų koncepcijų rengimo metodikos patvirtinimo“):

- 6 straipsnio 4 padalėje atsiranda papildymas, kad Vyriausybė „tvirtina ilgalaikę tautinio paveldo išsaugojimo, populiarinimo, sukūrimo ir realizavimo skatinimo strategiją“, nors dabartinio TPP įstatymo 6 straipsnio 1 ir 2 padalose jau yra nurodyta, kad Vyriausybė formuoja tautinio paveldo produktų valstybinės apsaugos politiką, strateginio planavimo dokumentuose nustato prioritetus;
- 7 straipsnio 2 dalis papildyta punktu, kad Tautinio paveldo institucija „parengia ir tvirtina valstybės pagalbos tautinio paveldo objektams išsaugoti, sukurti, realizuoti ir populiarinti teikimo tvarką“, nors tai leidžia to paties straipsnio 2 dalies 18 papunktis („teikia siūlymus Vyriausybei, ministerijoms ir kitoms institucijoms dėl teisės aktų, susijusių su tautinio paveldo produktų išsaugojimu, kūrimu ir populiarinimu“);
- VI skyriuje ir 19 straipsnyje terminas *valstybės parama* keičiamas į terminą *valstybės pagalba* (remiantis Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymu (Žin., 1993, Nr. 21-506; 2000, Nr. 61-1818); šis straipsnis papildomas punktu apie informacijos skelbimą Tautinio paveldo instituto internetinėje svetainėje, nors toks papildymas yra perteklinis ir dubliuoja 7 straipsnio 1 dalies 14 padalą;
- 12 straipsnis papildytas 6 dalimi „Už valstybės institucijos teikiamas paslaugas pagal Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymą imama valstybės rinkliava“.

Kyla abejonių, ar dėl tokių papildymų įstatymą būtina keisti, kadangi ir be tokių pakeitimų aptariamų dalykų realizacija yra galima.

muzikos instrumentai; 7) inkunabulai ir rankraščiai, žemėlapiai ir natos, knygos ir kiti leidiniai; 8) kilnojamieji daiktai, turintys numizmatinę, sfragistinę, heraldinę ar filatelinę vertę, faleristika, ordinais ir medaliai; 9) mokslo, technikos ar technologijos istoriją apibūdinantys kilnojamieji daiktai; 10) kolekcijos, rinkiniai, komplektai ar kitokie dariniai kaip visuma, nesvarbu, kokia atskirų dalių vertė ir rūšis; kolekcijos, reikšmingos paleontologiniu, zoologiniu, botaniniu ar anatominiu požiūriu; 11) meninių, istorinių ar religinių objektų dalys; 12) fotografijos ir kino juostos, jų negatyvai; 13) dokumentai, sukurti ant bet kokio pagrindo; 14) antikvariniai daiktai.“ (Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo (Žin., 1996, Nr. 14-352) 3 straipsnis).

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Valstybės biudžetinė įstaiga, adresas J.Tumo-Vaižganto 4-1, LT-01108 Vilnius.
Tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. etnogloba@lrs.lt, www.etnotaryba.lrs.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614.

Lietuvos Respublikos Seimo
Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto nariams

2010-10-12 Nr. S-99

DĖL NEFORMALIAUS UGDYMO APIBRĖŽIMO ŠVIETIMO ĮSTATYME

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba) 2010-05-07 raštu Nr. S-57 jau yra pateikusi Lietuvos Respublikos Seimui siūlymą pakoreguoti *neformalaus ugdymo* apibrėžimą svarstant Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIP-1814 (toliau – Švietimo įstatymo pakeitimo projektas). Atsižvelgiant į tai, kad paskutiniame šio įstatymo pakeitimo projekte Nr. XIP-1814(3) terminas *neformalusis ugdymas* keičiamas į *pasirenkamąjį švietimą*, iš naujo teikiame savo siūlymą, jį atitinkamai pakoreguodami.

Primename, kad 2009 m. lapkričio 19 d. švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK-2365 buvo patvirtinta Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategija (toliau – Strategija). Pirmasis šios Strategijos uždavinys – pakoreguoti ne tik formaliojo, bet ir neformaliojo švietimo „turinį, jo realizavimą reglamentuojančią teisinę bazę, įtvirtinant etnokultūros ugdymo nuostatas ir realizavimo galimybes“ (24.1 dalis). Etnokultūrinio ugdymo prioritetinė svarba pabrėžiama ir pateiktame Švietimo įstatymo pakeitimo projekte. Vienas iš pagrindinių švietimo tikslų – perteikti asmeniui tautinės ir etninės kultūros pagrindus, laiduoti sąlygas asmens brandžiai tautinei savimonei formuotis, taip pat garantuoti tautos, krašto kultūros tęstinumą, jos tapatybės išsaugojimą. Šį tikslą siekiama įgyvendinti apibrėžiant visų formalaus ugdymo pakopų paskirtis: ikimokyklinio ugdymo paskirtis – „padėti vaikui tenkinti prigimtinius, kultūros, taip pat ir etninės, socialinius, pažintinius poreikius“, pradinio ugdymo paskirtis – „suteikti asmeniui <...> kultūros, taip pat ir etninės, pagrindus“, pagrindinio ugdymo – „suteikti asmeniui <...> pilietinės brandos pagrindus, <...>, ugdyti tautinį sąmoningumą“, vidurinio ugdymo – „padėti asmeniui įgyti <...> tautinę ir pilietinę brandą“. Tuo tarpu apibrėžiant neformaliojo ugdymo (arba pasirenkamojo švietimo) paskirtį, tokių tikslų visiškai nebėra, nors būtent neformalusis ugdymas pasiteisino kaip bene geriausia forma ugdant etnokultūrinius įgūdžius ir tautiškumą.

Dėl to siūlome keisti pasirenkamojo švietimo apibrėžimą į tokią formuluotę:

„Pasirenkamojo švietimo paskirtis – tenkinti mokinių pažinimo, lavinimosi, saviraiškos, **kultūros, taip pat ir etninės**, poreikius, padėti jiems tapti aktyviais visuomenės nariais.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Valstybės biudžetinė įstaiga, adresas J. Tumo-Vaižganto g. 4-1, LT-01108 Vilnius.
Tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. etnogloba@lrs.lt, www.etnotaryba.lrs.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614.

Lietuvos Respublikos Seimo
Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto nariams

2010-11-10 Nr. S-113

DĖL ŠVIETIMO ĮSTATYMO 31 STRAIPSNIO PAPILDYMO

Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003, Nr. 63-2853) ir Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo pakeitimo projekte (Nr. XIP-1814) įvardytas vienas iš pagrindinių švietimo tikslų – perteikti asmeniui tautinės ir etninės kultūros pagrindus, laiduoti sąlygas asmens brandžiai tautinei savimonei formuotis, taip pat garantuoti tautos, krašto kultūros tęstinumą, jos tapatybės išsaugojimą, nuolatinį jos vertybių kūrimą. Etninės kultūros pagrindų suteikimo ir tautinio sąmoningumo ugdymo uždaviniai nurodomi apibrėžiant ikimokyklinio ugdymo, pradinio ugdymo, pagrindinio ugdymo ir vidurinio ugdymo paskirtį.

Tačiau, kaip konstatuojama Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigos strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. ISAK-2365 (Žin., 2009, Nr. 138-6089), teisės aktuose įteisinti tikslai ir uždaviniai švietimo įstaigose ugdyti etninę kultūrą iki šiol nėra įgyvendinami, nes bendruosiuose ugdymo planuose nėra nei privalomojo, nei pasirenkamojo etninės kultūros dalyko, o etninės kultūros integravimas į kitus dalykus vyksta paviršutiniškai ir nepakankamai.

Siekiant optimaliausiu būdu išspręsti šią problemą ir vengiant padidinti mokinių apkrovimą, reikėtų ieškoti būdų, kaip etninės kultūros pagrindus galima būtų suteikti per kito giminingo dalyko, įteisinto kaip privalomo, pamokas. Tam labiausiai tiktų dorinis ugdymas, kadangi visuomenėje susiformavusios dorovės normos yra tiesiogiai susijusios su iš kartos į kartą perduodamomis vertybėmis ir tradicijomis. Siekiant svariau integruoti etnokultūrą į dorinį ugdymą ir tuo pačiu jį gerokai praturtinti, reikėtų *etikos* dalyką keisti į *etikos ir papročių* dalyką. Jo programa galėtų apimti ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų tradicinės etikos bei papročių pažinimą: tuomet būtų įgyvendinamas dar vienas teisės aktuose deklaruojamas švietimo tikslas – perteikti asmeniui Europos ir pasaulio humanistinės kultūros tradicijas ir vertybes. Visų šalių papročiai yra grindžiami laiko patikrintų vertybių ir elgesio normų perdavimu iš kartos į kartą, kurių susiformavimą nulėmė tam tikra pasaulėžiūra, tautoje įsitvirtinusi ugdymo filosofija. Taigi etikos papildymas papročių aiškinimu leidžia išsamiau atskleisti filosofinį šio dalyko lygmenį, suteikti įvairiapusių žinių apie bendražmogiškas vertybes ir tarpkultūrines sąsajas.

Tuo tikslu Etninės kultūros globos taryba siūlo Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIP-1814 pataisą – 31 straipsnio 2 ir 3 dalies papildymus.

31 straipsnis 2 dalis:

„Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas vykdančios mokyklos mokinys, sulaukęs 14 metų, turi teisę rinktis vieną iš privalomojo dorinio ugdymo dalykų: tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybą arba etiką **ir papročius.**“

31 straipsnis 3 dalis:

„Jaunesniam negu 14 metų mokiniui tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybos arba etikos **ir papročių** dalyką parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), valstybės globojamam mokiniui jo šeimoje ar giminėje išpažįstamos tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybą arba etiką **ir papročius** parenka vaiką globojanti institucija“.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Valstybės biudžetinė įstaiga, adresas J.Tumo-Vaižganto 4-1, LT-01108 Vilnius.
Tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. etnogloba@lrs.lt, www.etnotaryba.lrs.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614

Lietuvos respublikos kultūros ministru

2010-05-11 Nr. S-59

Remigijui Vilkaičiui

DĖL ETNINĖS KULTŪROS PLĖTROS VALSTYBINĖS PROGRAMOS 2010-2014 M. TOBULINIMO

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba), padėdama Kultūros ministerijai parengti *Etninės kultūros plėtros valstybinę programą* (toliau – Programa), teikia šias pastabas dėl Programos 2010-2014 m. projekto tobulinimo.

Programos projekto esminiai trūkumai:

1. Programos pavadinimas yra netikslus, nes neatitinka Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo (Žin., 1999, Nr. 82-2414), kurio 8 straipsnio 1 dalis nurodo, jog „Etninės kultūros globos taryba inicijuoja ir padeda Vyriausybei parengti etninės kultūros plėtros valstybinę programą bei koordinuoti jos įgyvendinimą“. Pateiktame projekte nenurodyta, jog ši programa yra valstybinė (tik Programos projekto 4 dalyje paminėta, kad 2003-2009 m. buvo vykdoma Etninės kultūros globos valstybinė programa, nors iš tikrųjų buvo vykdoma Etninės kultūros plėtros valstybinė programa).
2. Netinkamai parinkti atskirų priemonių vykdytojai. Pavyzdžiui, Taryba pagal savo kompetenciją (kaip Vyriausybės patarėjas ir ekspertas etninės kultūros globos politikos klausimais) turėtų daugiau įgyvendinti tas priemones, kurios numato sukurti tam tikrą strategiją, parengti teisės aktus, rekomendacijas, ištirti būklę, pateikti vertinimus, tačiau prie tokių priemonių (žr. 1.1, 1.5, 2.2, 2.6, 2.7, 4.1 ir kt.) ji nėra nurodyta. Vietoj to Tarybai priskirtos daugiau vykdomosioms institucijoms būdingos funkcijos – organizuoti įvairius seminarus, varžytuves ir kitus renginius (žr. 2.4, 2.5, 2.11, 2.18 ir kt. priemonės).
3. Kai kurių priemonių poreikis nėra aiškus, kadangi neturi sąsajų su Programoje pateikta esamos būklės analize, Programos uždaviniais ir numatomais rezultatais:
 - 3.1. priemonė 1.7.1 numato *pertvarkyti Lietuvos nacionalinio muziejaus Etninės kultūros skyrių į Etninės kultūros centrą su metodiniu-educaciniu centru, modernizuoti materialinę bazę; sukurti liaudies meno ekspoziciją* – tam skiriant net 66 % visos Programos lėšų, nors Programoje tokio naujo centro steigimo būtinybė visiškai nėra aptarta;
 - 3.2. priemonė 1.7.3 numato skirti 14 % visos Programos lėšų (5 mln. Lt) Lietuvos liaudies kultūros centro materialinės bazės modernizavimui ir Tautinio kostiumo centro sukūrimui, nors apie tokio centro sukūrimo būtinybę Programos būklės analizėje neužsiminta.

Siūlytume į priemones 1.7.1 ir 1.7.3. įtraukti jų galimybių studijas ir ekspertizes, kurių išvadų pagrindu būtų sprendžiama apie priemonėje numatytų veiklų pagrįstumą, įgyvendinimo etapus ir skiriamas lėšas.

4. Numatomas atskirų priemonių finansavimas yra netolygus ir nėra pagrįstas prioritetiniais poreikiais:

4.1. pagrindinis Programos tikslas yra ne tik sudaryti prielaidas etninės kultūros vertybėms išsaugoti, bet ir *pozityviam augančios kartos požiūriui į etninę kultūrą ugdyti, didinti viešąjį suvokimą apie etninės kultūros vertybes ir jų reikšmę darniam valstybės, visuomenės ir individo gyvavimui*, tačiau net 92 % visų Programos lėšų numatoma skirti vien sukauptų etninės kultūros vertybių apsaugos stiprinimui ir tolimesniam jų kaupimui (29.1 uždaviniui) ir tik 8% likusiems uždaviniams (29.2-29.6);

4.2. minėtai 1.7.1 priemonei (neaiškios paskirties darinio Etninės kultūros centro steigimui Lietuvos nacionaliniame muziejuje) įgyvendinti numatyta skirti net 23 mln. Lt, kai 1.7.5 priemonei (visų muziejų ir archyvų saugyklų aprūpinimas įranga) – tik 0,5 mln. Lt.;

4.3. pagal 1.7.1 priemonę Lietuvos nacionaliniam muziejui (LNM) ir pagal 1.7.2 priemonę Lietuvos dailės muziejui (LDM) yra numatomos panašios užduotys – liaudies meno ekspozicijų kūrimas, edukacinių centrų steigimas, tačiau LDM numatomas 11 kartų mažesnis finansavimas negu LNM – tokia didelė disproporcija ne tik LDM, bet ir kitų muziejų bei apskritai visos Programos priemonių atžvilgiu yra diskriminacinė ir nepakankamai pagrįsta;

4.5. į Programą liko neįtrauktas Nacionalinis M.K. Čiurlionio dailės muziejus, neturintis sąlygų tinkamai eksponuoti liaudies meno vertybes, nėra numatyta skatinti sėkmingai pradėtą etnokultūrinę edukaciją kituose šalies muziejuose – Lietuvos liaudies buities muziejuje Rumšiškėse, Arklio muziejuje Anykščiuose ir kt.

5. Trūksta konkrečių priemonių, kaip bus siekiama išspręsti kai kurias problemas, paminėtas būklės analizėje: pavyzdžiui, nėra pateikti sprendimo būdai ir numatytos priemonės, kaip bus sprendžiamos muziejų eksponatų įsigijimo, Lietuvos tautodailės sąjungos rinkinio (1961–2000 m.), Lietuvos istorijos instituto Etnologijos rankraštyno tvarkymo problemos.

Į Programos II skyrių „Esamos būklės analizė“ būtina įrašyti, jog Lietuva yra pateikusi paraišką UNESCO sutartines įrašyti į Žmonijos nematerialaus kultūros paveldo reprezentatyvųjų sąrašą (*Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity*).

Atsižvelgiant į tai, kad Programa apima penkerių metų laikotarpį, per kurį gali pasikeisti ir ekonominė valstybės situacija, ir susiformuoti nauji strateginiai poreikiai etninės kultūros plėtros srityje, reikėtų į baigiamąsias Programos nuostatas įterpti, kad Programa po 2-3 metų koreguojama.

Pastabos dėl atskirų Programos punktų koregavimo ar papildymo

6 *punkto* papildymas (pakartotinis siūlymas): **Taip pat nėra vykdoma jau surengtų ekspedicijų centralizuota apskaita, į kurią reikėtų įtraukti ir įvairių kraštotyrinių ekspedicijų surinktus duomenis, kurie iki šiol nėra prieinami visuomenei bei mokslui.** arba naujesne redakcija:

Įvairių organizacijų kraštotyrinių ekspedicijų surinkti duomenys nėra pakankamai prieinami visuomenei bei mokslui, nėra atliekama vykdytų ekspedicijų centralizuota apskaita ir koordinacija.

8 punkto papildymas (pakartotinis siūlymas, pakoreguotas): **Lietuvos dailės muziejus, bendradarbiaudamas su Lietuvos liaudies kultūros centru ir Lietuvos tautodailininkų sąjunga rengia respublikines šiuolaikinės tautodailės ir istorinės liaudies dailės parodas, publikuoja jų katalogus. Jų paklausa rodo augantį šiuolaikinės tautodailės ir istorinės liaudies dailės tyrimų publikacijų poreikį.**

9 punkto papildymas: **Tačiau per mažai skiriama lėšų muziejams vykdyti etnografinės ekspedicijas ir įsigyti naujų šiuolaikinės tautodailės bei istorinės liaudies dailės eksponatų, liudijančių apie gyvosios tradicijos raidą.**

13 punkto papildymas (pakartotinis siūlymas, pakoreguotas): **Saugant ir kaupiant liaudies dailės palikimą, reikšmingas Lietuvos tautodailininkų sąjungos sukolekcionuotas 1961-2000 m. tautodailės kūrinių parodinis rinkinys, kuriam būtina sudaryti geresnes išsaugojimo sąlygas.**

21 punkto papildymas: **Būtina įvertinti jų lygį, apibendrinti rezultatus ir parengti rekomendacijas dėl etnokultūrinės pakraipos stovyklų veiklos tobulinimo.**

24 punkto papildymas: **Didėjanti emigracija suformavo lietuvių bendruomenes užsienio šalyse, todėl labai svarbu šioms bendruomenėms sudaryti palankesnes sąlygas tautinei tapatybei išsaugoti.**

29 punkto papildymas (pakartotinis siūlymas, pakoreguotas): **22. 6. kompleksiskai spręsti, bendradarbiaujant su kitomis ministerijomis, etnografinių kaimų vietinių gyventojų kultūros plėtros problemas, sudaryti palankesnes sąlygas etnografinių kaimų išsaugojimui ir išlikimui.**

30.5 punkto papildymas: **ugdamos ir skatinamos bendruomenės, nevyriausybinės organizacijos, puoselėjančios tradicinės kultūros vertybes;**

31.1.5 punkto papildymas: **renovuotų muziejų, archyvų, rankraštyių skaičių – 3 4.**

Pastabos dėl Programos įgyvendinimo priemonių koregavimo ir papildymo

1.1 priemonės papildymas ir koregavimas: **parengti Nematerialaus kultūros paveldo vertybių registro nuostatus ir kitus teisės aktus, reikalingus registruoti šiam paveldui išsaugoti. (Vykdytojas: Kultūros ministerija, Etninės kultūros globos taryba. Laikotarpis: 2011-2012-2013 m.).**

1.5 priemonės papildymas: **Vykdytojas: Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Etninės kultūros globos taryba.**

1.7.5 priemonės papildymas ir koregavimas: **aprūpinti muziejų ir archyvų saugyklas įranga, pritaikyta etnografijos eksponatams ir kitoms etninės kultūros vertybėms saugoti. (Lėšos: 500 3000).**

Papildomai:

1.7.6. modernizuoti Lietuvos istorijos instituto Etnologijos rankraštyių saugojimo ir tvarkymo sąlygas, skatinti jo išsaugojimo darbus (Vykdytojai Švietimo ir mokslo ministerija, Kultūros ministerija; Laikotarpis 2011-2014 m.; Lėšos 200);

1.7.7. skatinti muziejus įsigyti naujus etninės kultūros ir etnografinius eksponatus (Vykdytojai Kultūros ministerija, savivaldybės; Laikotarpis 2010-2014 m.; Lėšos 500);

1.7.8. skatinti ir iš dalies finansuoti Lietuvos tautodailės sąjungos parodinio rinkinio/kolekcijos (1961 – 2007 m.) restauracijos, išsaugojimo darbus ir sklaidą (Vykdytojai Kultūros ministerija; Laikotarpis 2010-2014 m.; Lėšos 100);

2.1 priemonės koregavimas: Vykdytojai Švietimo ir mokslo ministerija, ~~Etninės kultūros globos taryba~~ [šioje strategijoje tokia funkcija Tarybai nenumatyta].

2.2 priemonės papildymas: Vykdytojai Kultūros ministerija, **Etninės kultūros globos taryba**.

2.4 priemonės papildymas ir koregavimas: įtraukti į edukacinių programų užsiėmimus bendruomenes, tautodailininkus, tautosakos pateikėjus, **folkloro atlikėjus**, panaudoti jų patirtį, **teikti rekomendacijas dėl edukacinės veiklos plėtros**.

2.5 priemonės papildymas ir koregavimas: organizuoti regionuose mokomuosius seminarus kultūros ir švietimo specialistams, folkloro ansamblių vadovams, bendruomenėms, kaimo turizmo organizatoriams, ~~liaudies meno tautodailininkams ir tradicinių amatų tradiciniams amatininkams~~ (Vykdytojai: Kultūros ministerija, Etninės kultūros globos taryba, **Švietimo ir mokslo ministerija**.)

2.6 priemonės papildymas: Vykdytojai Kultūros ministerija, **Etninės kultūros globos taryba**.

2.7 priemonės papildymas: Vykdytojai Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, **Etninės kultūros globos taryba**.

2.8 priemonės papildymas ir koregavimas: **skatinti organizuoti** etnokultūrinės pakraipos vaikų vasaros stovyklų ~~konkursinę apžiūrą~~ **veiklą**.

2.9 priemonės papildymas: rengti regionines mokomąsias vasaros stovyklas-kūrybines laboratorijas folkloro ansamblių **ir kitų liaudies kūrybos sričių** dalyviams ir vadovams (Vykdytojai Kultūros ministerija, **savivaldybės**);

2.10 priemonės papildymas ir koregavimas: ~~apibendrinti respublikinio liaudies šokių konkurso „Patrepsynė“, šokių mokymo pamokose ir folkloro ansambliuose, Vilniaus, Kauno ir Šiaulių liaudies šokių klubų patirtį~~ **išanalizuoti liaudies šokių mokymo, konkursų, klubinės veiklos patirtį, pateikti rekomendacijas dėl šokių tradicijos sklaidos per konkursus, šventines vakarones, metodinius praktinius seminarus, kursus ir stovyklas** visuose regionuose (Vykdytojai Etninės kultūros globos taryba, Kultūros ministerija, **Švietimo ir mokslo ministerija**; Laikotarpis 2011 m., 2014 m. **2011-2014 m.**; Lėšos 40);

2.11. priemonę panaikinti, nes ji sujungta su 2.10 priemone.

2.15 priemonės papildymas ir koregavimas: organizuoti **vaikų ir jaunimo** konkursus „Tramtatulis“, „Patrepsynė“, „**Mano gimtinė**“, kitus vaikams ir jaunimui skirtus etninės kultūros renginius šalies, regionų ir savivaldybių mastu (Lėšos 75 100).

2.13. priemonę panaikinti, nes ji sujungta su 2.15 priemone.

2.17 priemonės papildymas: Lėšos 50.

2.18 priemonės papildymas ir koregavimas: ~~populiarinti~~ **parengti rekomendacijas dėl liaudies žaidimų žaidimų populiarinimo**, organizuoti vietines ir regionines varžybas (Vykdytojai **Etninės kultūros globos taryba**, Kultūros ministerija, ~~Etninės kultūros globos taryba~~, **Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės**).

Papildomai:

2.20. **skatinti ir iš dalies finansuoti tarptautinius tautodailininkų bendradarbiavimo renginius** (Vykdytojai Kultūros ministerija, savivaldybės; Laikotarpis 2011-2014 m.; Lėšos 50).

2.21. **Sudaryti palankesnes sąlygas sutartinių sklaidai: išanalizuoti esamą padėtį ir teikti rekomendacijas dėl jos gerinimo, organizuoti mokymus, tyrimus, populiarinimą per įvairius renginius, žiniasklaidą ir publikacijas.** (Vykdytojai Etninės kultūros globos

taryba, Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija; Laikotarpis 2011-2014 m.; Lėšos 1500).

3.1 priemonės koregavimas: ~~numatyti~~ **atrinkti** nematerialaus kultūros paveldo vertybes ir ruošti jas ~~pateikti~~ **pateikimui** į UNESCO ~~representatyviam~~ **representatyvų** nematerialaus kultūros paveldo gyvosios tradicijos vertybių sąrašą, vykdyti įtrauktą į šį sąrašą vertybių stebėseną, organizuoti seminarus ir konferencijas būklei aptarti, parengti rekomendacijas dėl jų apsaugos.

3.3 priemonės papildymas: Vykdytojai Kultūros ministerija, Etninės kultūros globos taryba, **Savivaldybės**.

3.4 priemonės papildymas ir koregavimas: 3.4. nustatyti nykstančias **nematerialaus** kultūros **paveldo** vertybes, organizuoti mokymus ~~gebėjimams, mokėjimams~~ **jų tęstinumui** perimti. Vykdytojai Kultūros ministerija, Etninės kultūros globos taryba, **Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės**.

3.5 priemonės papildymas: Lėšos ~~100~~ **400**.

3.7 priemonės papildymas ir koregavimas: ~~parengti ilgalaikį~~ **nustatyti** etninės kultūros ~~publikacijų~~ **publikavimo** (knygų, garso ir vaizdo įrašų, elektroninių leidinių) ~~leidimo planą~~ **strateginius prioritetus**.

3.8 priemonės papildymas ir koregavimas: ~~sukurti ir diegti~~ tradicinio dainavimo, muzikavimo, šokio, žodžio meno, liaudies dailės ir amatų mokymo metodiką **ir ją įvertinus diegti** ~~pamokose~~, folkloro ansambliuose, **formaliojo ir neformaliojo** švietimo programose.

3.9 priemonės papildymas ir koregavimas: surengti konferenciją **apie** etninės kultūros sklaidos masinėse informavimo priemonėse **problemas** ~~situacijai aptarti~~ bei parengti rekomendacijas **dėl padėties gerinimo**.

Papildomai:

3.10. kultūros centruose, bendruomenių namuose rengti reikšmingų krašto tradicijų perdavimo mokymus. Vykdytojai Kultūros ministerija, savivaldybės; Laikotarpis 2011-2014 m.; Lėšos 100.

4.1 priemonės papildymas: Vykdytojai Užsienio reikalų ministerija, **Etninės kultūros globos taryba**; Lėšos ~~20~~ **30**.

4.2 priemonės koregavimas: ~~parengti ir į užsienio kalbas išversti~~ **į užsienio kalbas populiarių populiarius** etninės kultūros ~~leidinių~~ **leidinius** lietuvių kilmės emigrantams.

4.3 priemonės papildymas ir koregavimas: populiarinti lietuvių etninę kultūrą lietuvių bendruomenėse užsienyje, ~~rengti seminarus~~. Vykdytojai: Užsienio reikalų ministerija, Kultūros ministerija, **Etninės kultūros globos taryba**.

5.1 priemonės papildymas: Vykdytojai **Etninės kultūros globos taryba**, Kultūros ministerija.

Pagarbiai,

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Valstybės biudžetinė įstaiga, adresas J. Tumo-Vaižganto g. 4-1, LT-01108 Vilnius.
Tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. etnogloba@lrs.lt, www.etnotaryba.lrs.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614.

Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijai

2010-09-22 Nr. S-89

DĖL ETNOGRAFINIŲ KAIMŲ IŠSAUGOJIMO 2011-2013 METŲ TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba) išanalizavo Etnografinių kaimų išsaugojimo 2011-2013 metų tarpinstitucinio veiklos plano (toliau – Veiklos planas) projektą ir teikia šiuos siūlymus dėl jo tobulinimo:

1. Pakartotinai primename, kad I skyriuje „Bendrosios nuostatos“ reikėtų nurodyti Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymą (Žin., 1999, Nr. 82-2414), kadangi pagal šį įstatymą buvo parengta ir 2003-2006 m. vykdoma Lietuvos etnografinių kaimų išsaugojimo programa, minima Veiklos plano II skyriuje.
2. Reikėtų iš esmės perdaryti II skyrių „Aplinkos analizė“ – jį sutrumpinti, atskirai įvardyti problemas, jau turimus pasiekimus.
3. V skyriaus 20 punkte nurodant dvi pagrindines už Veiklos plano įgyvendinimą atsakingas ministerijas – Žemės ūkio ir Kultūros – praverstų patikslinti, kaip konkrečiai jos turėtų pasidalinti atsakomybę, už kokias sritis.
4. Siūlytume tarp kitų Veiklos plano (bet ne *programos*, kaip įvardyta 20 punkte) įgyvendinimo dalyvių papildomai įterpti Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją, nes jos dalyvavimas reikalingas įgyvendinant priemones 4.1 ir 4.2.
5. Etninės kultūros globos taryba yra paminėta V skyriaus 20 punkte kaip viena iš Veiklos plano dalyvių, tačiau prie konkrečių Veiklos plano įgyvendinimo priemonių nėra įvardyta. Kaip ekspertinė institucija Taryba galėtų dalyvauti įgyvendinant 1.1, 1.2, 2.2, 2.3, 3.6, 4.1, 5.2 ir 5.4 priemones.
6. Būtina suredaguoti Veiklos plano įgyvendinimo priemonių dalį.
7. Priemonė 2.3 (*Organizuoti mokomuosius seminarus etnografinių kaimų statinių valdytojams ir (ar) sodybų savininkams, tradiciniais amatininkams ir bendruomenėms etnografinių kaimų vietoje*) labiau tiktų ne prie 2-ojo, o prie 3-iojo uždavinio. Siekiant naudingesnių rezultatų, šią priemonę siūlytume perrašyti išskaidant į dvi atskiras priemones: 1) *Teikti konsultacijas etnografinių kaimų statinių valdytojams ir (ar) sodybų savininkams, amatininkams*; 2) *Prioritetiškai remti etnografinių kaimų bendruomenes, plėtojančias vietas tradicijas*. Įgyvendinant 1) priemonę tarp kitų dalyvių galėtų būti ir Taryba, o 2) priemonę – ŽŪM ir KM.
8. Priemonės 4.1, 4.2 ir 4.3 galima būtų sujungti į vieną, siūlytume tokią formuluotę: *Atlikti etnografinių kaimų gyventojų gyvenimo kokybės analizę, ištirti vykdomą ūkinę, kultūrinę ir socialinę veiklą, nustatyti etnografinio kaimo problemų sprendimo galimybes*. Tarp šios priemonės įgyvendinimo dalyvių turėtų būti ne tik

Žemės ūkio bei Kultūros ministerijos, bet ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, taip pat Taryba.

9. Prie 4-ojo uždavinio papildomai reikėtų pridėti priemonę *Skatinti užimtumo augimą, darbo vietų kūrimą, ūkinės veiklos plėtrą etnografiniuose kaimuose, nepažeidžiant jų savitumo* (įgyvendinančios institucijos – Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės).
10. Pakoreguoti 5.1 priemonę: *Finansuoti informacinius ir edukacinius leidinius apie etnografinius kaimus*.
11. Pakoreguoti 5.2. priemonę: *Iš dalies finansuoti etnografiniuose kaimuose etnoturizmą skatinančius rinkodaros ir informacijos projektus*. Į šios priemonės įgyvendinimą siūlome įtraukti ir Tarybą.
12. Prie 5.3 priemonės įgyvendinimo turėtų prisidėti pagrindinės institucijos, turinčios informaciją apie etnografinius kaimus – Kultūros ministerijos Kultūros vertybių apsaugos departamentas ir Aplinkos ministerijos Saugomų teritorijų departamentas.
13. Siūlome į 5.4 priemonės įgyvendinimą įtraukti Tarybą.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

ETNOKULTŪRINIO UGDYMO PEDAGOGŲ ANKETA

Gerb.,

Igyvendinant Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigos strategiją (toliau – Strategija), patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. ISAK-2365 (Žin., 2009, Nr. 138-6089), Etninės kultūros globos taryba vykdo apklausą, kurios tikslas – sukaupti duomenų bazę Strategijos uždaviniams įgyvendinti. Prašytume užpildyti anketą (tinkamą atsakymą pažymėkite kryželiu arba parašykite savo nuomonę nurodytoje vietoje). Mums svarbu, kad atsakytumėte į visus klausimus.

Vardas ir pavardė: _____

Kontaktai (el.paštas, tel., faks.): _____

Kokioje(-se) ugdymo įstaigoje(-se) dirba/dirbo: _____

Kokio dalyko mokytojas: _____

Dalyko kvalifikacinė kategorija: _____

Etninės kultūros ugdymo kvalifikacinė kategorija: _____

Etnokultūrinio ugdymo patirtis:

Atskiro etninės kultūros dalyko mokymas	<i>Privalomas ar neprivalomas dalykas</i>	<i>Kokiose klasėse</i>	<i>Laikotarpis (stažas)</i>	<i>Mokymo programa</i>	<i>Pastabos</i>
Etninės kultūros integravimas į kitus dalykus	<i>Dalykas</i>	<i>Kokiose klasėse</i>	<i>Laikotarpis (stažas)</i>	<i>Mokymo programa</i>	<i>Pastabos</i>
Neformalusis etninės kultūros ugdymas	<i>Ugdymo forma (ansamblis, būrelis, renginiai ar pan.)</i>	<i>Kokiose klasėse</i>	<i>Laikotarpis (stažas)</i>	<i>Mokymo programa</i>	<i>Pastabos</i>

Ar norėtumėte prisidėti prie Etninės kultūros ugdymo bendrosios programos (apimančios etnokultūrinį ugdymą ir kaip atskiro dalyko, ir kaip integruojamo į įvairias ugdymo sritis, ir kaip neformalaus ugdymo) projekto rengimo? Pažymėkite teiginį

- TAIP
 NE

Planuojama sudaryti etninės kultūros ugdymo mokytojo elektroninę laboratoriją. Prašytume įvardyti, ką iš savo veiklos galite pateikti kaip gerosios etnokultūrinio ugdymo patirties pavyzdį (pavyzdžius)?

- Leidiniai
 Metodinės rekomendacijos
 Renginių scenarijai
 Garso/vaizdo įrašai
 Ugdymo programos
 Ugdymo planai
 Kita

**ETNOKULTŪROS SPECIALISTUS IR PEDAGOGUS RENGIANČIŲ AUKŠTŲJŲ
MOKYKLŲ ANKETA**

Gerb.

Igyvendinant Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigos strategiją (toliau – Strategija), patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. ISAK-2365 (Žin., 2009, Nr. 138-6089), Etninės kultūros globos taryba vykdo apklausą, kurios tikslas – sukaupti duomenų bazę Strategijos uždaviniams įgyvendinti. Prašytume užpildyti anketą, kurią galite papildyti atskirai pateikiama išsamesne informacija. Dėkojame už supratimą ir geranorišką pagalbą.

Aukštosios mokyklos pavadinimas _____

**Etnokultūros specialistus ir pedagogus
rengiančio padalinio pavadinimas** _____

Padalinio vadovas, jo kontaktai
(el.paštas, tel., faks.) _____

**Kokios srities specialistai rengiami,
kokia jiems suteikiama kvalifikacija** _____

**Ar absolventams suteikiama pedagoginė
kvalifikacija, koku būdu, kokia?** _____

**Ar aukštoji mokykla (padalinys) galėtų
rengti (ar jau rengia) kvalifikacijos
kėlimo etnokultūrinio ugdymo srityje
kursus?** _____

**Planuojama sudaryti pagalbos etninės kultūros ugdymo mokytojams elektroninę laboratoriją.
Prašytume įvardyti, ką aukštoji mokykla galėtų šiai laboratorijai pateikti?**

- Leidiniai (apimant garso/vaizdo įrašus)
- Metodinės rekomendacijos
- Mokslo darbai (straipsniai ir kt.)
- Kita

**Ar aukštoji mokykla (padalinys) norėtų prisidėti prie Etninės kultūros ugdymo bendrosios
programos (apimančios etnokultūrinį ugdymą ir kaip atskiro dalyko, ir kaip integruojamo į
įvairias ugdymo sritis, ir kaip neformalaus ugdymo) projekto rengimo?**

- TAIP
- NE

**Jei teigiamai atsakėte į ankstesnį klausimą, prašome pateikti aukštosios mokyklos (padalinio)
atstovų sąrašą:**

Vardas, pavardė	Mokslo laipsnis, pedagoginis vardas	Dėstomi dalykai	Kontaktai (el.paštas, tel., faks.)	Pastabos

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Valstybės biudžetinė įstaiga, adresas J.Tumo-Vaižganto 4-1, LT-01108 Vilnius.
 Tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. etnogloba@lrs.lt, www.etnotaryba.lrs.lt
 Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614.

Lietuvos Respublikos savivaldybių
 švietimo skyriams

2010-05-24 Nr. S-62

DĖL TARMIŲ GYVOSIOS TRADICIJOS TYRIMO MOKYKLOSE

Šiuo metu Europoje kyla susidomėjimo tarmėmis ir regioninėmis kalbomis banga, kyla jų prestižas, Europos Sąjunga skatina išlaikyti vietines kalbas. Tarmė tiems, kurie kalba tarmiškai, išties yra pirmoji ir tikroji gimtoji kalba, tarmėse slypi vietinio tapatumo, vietinės kultūros ir mentaliteto išraiška. Lietuva gali pasigirti ypač turtingu tarmių palikimu, nes nė vienoje kitoje Europos valstybėje tokioje mažoje teritorijoje nėra tiek daug ir tokių skirtingų tarmių, kurios tarpusavyje skiriasi kur kas labiau negu daugumos didesniųjų kraštų kalbos. Tuo tarpu gyvoji tarmių tradicija Lietuvoje sparčiai nyksta, nes vyrauja neigiama visuomenės nuostata tarmių atžvilgiu, o valstybė dar per mažai skiria dėmesio šiai padėčiai pagerinti.

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba) siekdama, kad gyvoji tarmių tradicija ir jos puoselėjimas Lietuvoje būtų suvokiama kaip vertybė, kaip nacionalinės tapatybės išraiška ir pilietiškumo parodymas, nutarė šią problemą pateikti aukščiausiu valstybiniu lygmeniu. Taryba pasiūlė 2011-uosius metus paskelbti Tarmių metais, kurių tikslas – puoselėti ir saugoti tarmę kaip gyvąją tradiciją, pakelti tarmės prestižą tam numatant ir valstybės finansavimą. Šiai idėjai pritarė Valstybinė lietuvių kalbos komisija, Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, su šia sritimi susijusios mokslinės institucijos ir visuomeninės organizacijos. Tuo tikslu Taryba patvirtino ekspertų darbo grupę, kuriai pavedė sukaupti informaciją apie dabartinę tarmių situaciją ir pateikti siūlymus dėl Tarmių metų organizavimo, tarmes puoselėjančių programų inicijavimo bei rengimo.

Ši ekspertų grupė parengė anketą norėdama išsiaiškinti, kaip savo gimtąją tarmę vartoja ir vertina mokiniai. Labai prašome padėti šią anketą išplatinti mokyklose (ypač domina 5, 10 ir kitų vyresniųjų klasių moksleivių patirtis), pakviesti prie apklausos prisidėti lietuvių kalbos mokytojus ir kitus etnokultūriniam paveldui neabejingus mokytojus. Planuojama apklausti bent po vieną mokyklą iš rajono ir stambesnio to rajono miesto, kiekvienoje mokykloje bent po vieną penktokų ir dešimtokų klasę (anketą galima pildyti ranka arba elektroniniu būdu).

Būdami iš anksto dėkingi ir tikėdamiesi nuoširdžios pagalbos siekiant mums bendrų tautinės savimonės išsaugojimo tikslų, laukiame atsakymų, klausimų bei nuorodų apie anketos platinimo koordinatorius Etninės kultūros globos tarybos adresu: J.Tumo-Vaižganto 4-1, LT-01108 Vilnius, el-paštas etnogloba@lrs.lt, tel. (8.5) 2107160.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

Jaunimas ir tarmės

Tyrėjų grupė siekia išsiaiškinti, kaip mokiniai vartoja savo gimtąją tarmę ir kaip ją vertina. Prašome Jus užpildyti šią anketą pabraukiant pateiktus atsakymus į anketos klausimus ir įrašant patikslinimus.

Ši anketa anoniminė, savo pavardės ir vardo nurodyti nereikia.

Dėmesio! Į 13 ir 14 klausimus atsako tik tie, kurie tarmiškai nekalba.

1. Jūsų kilmės vieta (parašykite tiksliai)
2. Jūsų tėvo kilmės vieta.....
3. Jūsų motinos kilmės vieta
4. Jūsų senelių kilmės vieta iš mamos ir (ar) tėvo pusės
5. Ar Jūsų tėvas, motina (pabraukti) kalba tarmiškai?
 - 5.1. Kalba visada (tėvas, motina)
 - 5.2. Kalba dažnai (tėvas, motina)
 - 5.3. Kalba retai (tėvas, motina)
 - 5.4. Kalba tarmiškai tik su mano seneliais (tėvas, motina)
 - 5.5. Nekalba (tėvas, motina).
6. Ar Jūsų senelis, senelė iš tėvo ir (ar) motinos pusės (pabraukti) kalba tarmiškai?
 - 6.1. Kalba visada (kuris?)
 - 6.2. Kalba dažnai (kuris?)
 - 6.3. Kalba retai (kuris?)
 - 6.4. Nekalba (kuris?)
7. Ar mokate savo krašto, tėvo, motinos, senelių senelio, senelės (pabraukti) tarmę?
 - 7.1. Moku gerai (kurio?)
 - 7.2. Moku silpnai (kurio?)
 - 7.3. Nemoku
 - 7.4. Jei mokate, tai kokią – aukštaičių, žemaičių, dzūkų, suvalkiečių ar kt. (pabraukti)? kokios vietovės konkrečiau?.....
 - 7.5. Nežinau, kokia manoji tarmė.
8. Ar kalbate tarmiškai su motina, tėvu, senele, seneliu (pabraukti)?
 - 8.1. Kalbuosi visada (su kuriuo?)
 - 8.2. Kalbuosi dažnai (su kuriuo?)
 - 8.3. Kalbuosi retkarčiais (su kuriuo?)
 - 8.4. Nekalbu.
9. Ar tarmiškai kalbate su savo draugais (ne mokykloje)?
 - 9.1. Kalbu visada
 - 9.2. Kalbu dažnai
 - 9.3. Kalbu retkarčiais
 - 9.4. Nekalbu.
10. Ar kalbate tarmiškai mokykloje?
 - 10.1. Kalbu visada
 - 10.2. Kalbu dažnai

- 10.3. Kalbu retkarčiais
- 10.4. Kalbu per pamokas, pertraukas, būreliuose (pabraukti)
- 10.5. Kalbu su mokytojais, draugais, kitais žmonėmis (pabraukti)
- 10.6. Nekalbu.

11. Ar kalbate tarmiškai kitose vietose?

- 11.1. Kalbu visada
- 11.2. Kalbu dažnai
- 11.3. Kalbu retkarčiais
- 11.4. Nekalbu.

12. Ar manote, kad Jūsų gimtąją tarmę reikia vartoti ir tokiu būdu išsaugoti ateičiai?

- 12.1. Taip, ją reikia vartoti kuo dažniau
- 12.2. Kartais ją reikia vartoti
- 12.3. Ne
- 12.4. Nežinau

13. Jeigu nekalbate tarmiškai, tai kodėl?

- 13.1. Nemoku tarmiškai kalbėti
- 13.2. Man mano tarmė negraži
- 13.3. Tarmiškai kalbėdamas jaučiuosi nepatogiai
- 13.3. Manęs gali nesuprasti kiti žmonės
- 13.4. Manau, kad reikia kalbėti tik bendrine kalba
- 13.5. Kita

14. Jeigu nemokate tarmiškai kalbėti, ar norėtumėte to išmokti?

- 14.1. Taip, norėčiau
- 14.2. Ne
- 14.3. Nežinau

15. Jūsų lytis: vyr. mot.

16. Jūsų amžius (parašykite):metų

Anketos užpildymo data: 2010 m.mėn.d.

Dėkojame už atsakymus

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Valstybės biudžetinė įstaiga, adresas J.Tumo-Vaižganto 4-1, LT-01108 Vilnius.
Tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. etnogloba@lrs.lt, www.etnotaryba.lrs.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614.

Lietuvos Respublikos Seimo
Pirmininkei Irenai Degutienei

2010-12-06 Nr. S-

Lietuvos Respublikos Seimo nariams

DĖL ŠVENČIŲ DIENŲ GAUSUMO LIETUVOJE IR EUROPOJE

Pastaruoju metu Seime svarstant Kūčių šventės įteisinimo klausimą, siūloma atsisakyti kitų švenčių tvirtinant, kad Lietuva pirmąją tarp kitų Europos šalių šventinių dienų skaičiumi. Siekiant išsiaiškinti tikrąją padėtį, Etninės kultūros globos taryba atliko tyrimą apimant visų Europos Sąjungos valstybių, Norvegijos, Šveicarijos ir kai kurių kitų Europos valstybių (iš viso 31) švenčių analizę (žr. pridedamą tyrimą).

Tyrimas parodė, kad lyginant su kitomis šalimis Lietuva švenčių turi labai nedaug: be šventinių sekmadienių ir šeštadienių, taip pat atimant 2010 m. su savaitgaliais sutampančias švenčių dienas, šiemet daugiau už Lietuvą švenčių turi net 21 valstybė, tiek pat – 6, mažiau – tik 3 šalys. Šiemet Lietuvos žmonėms iš viso tenka tik septynios savaitgalius papildančios šventinės dienos, kai paprastai kitais metais – aštuonios ar devynios. 2010-2011 metų sandūroje dėl švenčių sutapimo su savaitgaliais susitaupto net trys laisvadieniai – per Kalėdas (gruodžio 25-26 d.) ir Naujuosius Metus (sausio 1 d.). Dėl to šiemet šių švenčių papildymas Kūčių laisvadieniu taptų savotiška kompensacija Lietuvos žmonėms.

Prašome priimant sprendimus dėl Lietuvos švenčių sąrašo atkreipti dėmesį į tai, kad Kūčių įteisinimas nenaikinant kitos šventės didesnių ekonominių nuostolių nei anksčiau šiemet neturėtų sukelti, kaip ir kitais artimiausiais sunkmečio metais (2011 m. Kūčios sutaps su šeštadieniu, 2012 m. – su sekmadieniu).

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

Šventinių dienų Europos valstybėse tyrimas remiantis 2010 m. duomenimis

Tyrimas atliktas siekiant nustatyti, ar iš tikrųjų Lietuva pirmauja tarp kitų Europos valstybių švenčių dienų gausumu. Tyrimas apėmė visas Europos Sąjungos valstybes nares, taip pat Norvegiją, Šveicariją, Islandiją ir Kroatiją – iš viso 31 valstybę. Pasinaudota įvairiais oficialiai skelbiamais 2010 m. kalendoriais ir kitais šaltiniais (kiekvienos šalies duomenys patikrinti remiantis mažiausiai 3-4 šaltiniais). Išsamią informaciją apie kiekvienos valstybės šventes žr. pridedamoje lentelėje.

Lietuva šiuo metu turi 14 švenčių dienų, tačiau dalis švenčių (Velykų sekmadienis, Motinos ir Tėvo dienos) būna tik sekmadieniais.

Be šventinių sekmadienių ir šeštadienių, **Lietuva kasmet turi 11 švenčių dienų**.

Tiek pat dienų turi Čekija, Italija, Norvegija, Prancūzija, Suomija, Airija (10 + 1), Švedija ir Vokietija (9 + 2).

Už Lietuvą daugiau švenčių (be šventinių sekmadienių ir šeštadienių) turi:

Belgija, Latvija (po 12), Liuksemburgas (11 + 2), Austrija, Danija, Kroatija, Vengrija (po 13), Bulgarija, Islandija (po 14), Malta, Portugalija, Slovakija (po 15), Graikija, Kipras, Ispanija (po 16), Slovėnija (17), Šveicarija (5 +11), Jungtinė Karalystė (7 +12).

Už Lietuvą mažiau švenčių (be šventinių sekmadienių ir šeštadienių) turi:

Estija, Lenkija (10), Rumunija, Nyderlandai (po 9).

Daugelis Europos šalių turi pastoviai švenčiamus **privalomus pirmadienius, antradienius, ketvirtadienius ir penktadienius**, siejamus su Velykomis, Šeštinėmis, Sekminėmis, Devintinėmis, Užgavėnėmis, Pelenų diena ir kitomis kalendorinėmis šventėmis. Daugiausia tokių dienų pasitaiko Velykų laikotarpiu, nes kai kurios šalys jas pradeda švęsti nuo Didžiojo ketvirtadienio iki 2-osios Velykų dienos imtinai (2010 m. tai buvo balandžio 1-5 d.). Taip pat populiariu pastoviai ketvirtadieniais švęsti Šeštines (2010 m. gegužės 13 d.), pirmadieniais – Sekmines (2010 m. gegužės 24 d.), ketvirtadieniais – Devintines (2010 m. birželio 3 d.).

Lietuva priskiriama toms šalims, kurios turi mažiausiai tokių niekada nesutampančių su savaitgaliais švenčių dienų – tik Velykų pirmadienį.

Palyginimui pateikiamas niekada nesutampančių su savaitgaliais švenčių dienų skaičius iš įvairių šalių:

po 1 – Lietuva, Čekija, Estija, Italija, Malta;

po 2 – Belgija, Ispanija, Kroatija, Latvija, Lenkija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Vengrija;

po 3 – Austrija, Bulgarija, Liuksemburgas, Prancūzija, Švedija ir Jungtinė Karalystė (2 +1);

po 4 – Graikija, Kipras, Nyderlandai, Norvegija, Portugalija, Suomija, Vokietija ir Šveicarija (1 +3);

po 5 – Danija, Airija;

6 – Islandija.

Kasmet dalis švenčių dienų sutampa su savaitgaliais, taigi prapuola. **2010 m. realus švenčių dienų skaičius Lietuvoje sudaro tik 7 dienas.**

Tiek pat švenčių turi Čekija, Estija, Nyderlandai, Prancūzija (po 7), Švedija ir Vokietija (po 5 + 2).

Daugiau už Lietuvą – Belgija, Norvegija, Suomija, Slovakija (po 8), Airija (7 + 1), Austrija, Danija, Islandija, Kroatija, Latvija (po 9), Liuksemburgas (7 + 2), Slovėnija, Vengrija (po 10), Šveicarija (2 +8), Bulgarija, Ispanija, Portugalija (po 11), Graikija, Kipras, Malta (po 12), Jungtinė Karalystė (5 +11).

Mažiau už Lietuvą – Lenkija (6), Italija (5), Rumunija (4).

IŠVADA

Tyrimas parodė, kad **Lietuva priskirtina prie tų Europos šalių, kurios turi santykinai nedaug švenčių dienų.** Už Lietuvą švenčių (be šventinių sekmadienių ir šeštadienių, taip pat atimant 2010 m. sutapusias su savaitgaliais švenčių dienas) **mažiau turi tik 3 šalys, tiek pat – tik 6 šalys, daugiau – net 21 valstybė.**

Parengė:

Dalia Urbanavičienė

(Etninės kultūros globos tarybos pirmininkė)

2010-12-05

Švenčių dienų Europos valstybėse lyginamoji lentelė (2010 m.)

Valstybė	Švenčių dienos												Švenčių dienų skaičius			
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Bendras	Be šv. sekm., šešt.	Prival. pirm., antr., ketv., penkt.	Realus skaičius be savait-galių
Airija	1		17	2, 3, 4, 5	1, 3	7		2		25		25, 26	12 + 1	10 + 1	5	7 + 1
Austrija	1, 6			4, 5	1, 15, 23, 24	3		15, 26		26	1	8, 25, 26	16	13	3	9
Belgija	1			4, 5	1, 15, 23, 24		21	15		26	1, 2, 11	24, 25	15	12	2	8
Bulgarija	1		3	2, 4, 5	1, 6, 23, 24				6, 22		1	24, 25, 26, 31	16	14	3	11
Čekija	1			4, 5	1, 8		6		28	28	17	24, 25, 26	12	11	1	7
Danija	1			1, 2, 3, 4, 5, 30	1, 13, 23, 24	5						24, 25, 26, 31	16	13	5	9
Estija	1	24		2, 3, 4	1, 9, 23	23, 24		20				24, 25, 26	14	10	1	7
Graikija	1, 6	15	8, 25	1, 2, 3, 4, 5	1, 24			15, 24		28		24, 25, 26	18	16	4	12
Islandija	1, 2			1, 2, 3, 4, 5	1, 13, 23, 24	27	2					24, 25, 26, 31	17	14	6	9
Ispanija	1, 6		19	2, 3, 4, 5	1	24, 29	25	15		12	1	6, 8, 25, 26	18	16	2	11

Italiija	1, 6			4, 5, 25	1	2		15			1	8, 25, 26	12	11	1	5
Jungtinė Karalystė	1, 2, 5		17	2, 3, 4, 5, 23	3, 4, 31	5, 12	5, 12	2, 30			29	25, 26, 27, 28	11 + 12	7 + 12	2 + 1	5 + 11
Kipras	1, 6		2, 25	1, 2, 3, 4, 5	1, 24			15		1, 28		24, 25, 26, 31	18	16	4	12
Kroatija	1, 6			4, 5	1	3, 22, 25		5, 15			1	25, 26	14	13	2	9
Latvija	1			2, 3, 4, 5	1, 4	23, 24				18		24, 25, 26, 31	14	12	2	9
Lenkija	1			4, 5	1, 3, 23	3		15			1, 11	25, 26	12	10	2	6
Lietuva	1	16	11	4, 5	1, 2	6, 24	6	15		1		25, 26	14	11	1	7
Liuksemburgas	1	15		4, 5	1, 13, 23, 24	23		15	1	1		24, 25, 26	13 + 2	11 + 2	3	7 + 2
Malta	1	10	19, 31	2, 3, 4	1	7, 29		14	8, 21			8, 13, - 25, 26, 31	18	15	1	12
Nyderlandai	1			2, 3, 4, 5, 30	5, 13, 23, 24							25, 26	12	9	4	7
Norvegija	1			1, 2, 3, 4, 5	1, 13, 17, 23, 24							24, 25, 26, 31	14	11	4	8
Portugalija	1	16		1, 2, 3, 4, 25	1	3, 10		15		5	1	1, 8, 24, 25	17	15	4	11
Prancūzija	1			4, 5	1, 8, 13, 23, 24		14	15			1, 11	25	13	11	3	7
Rumunija	1, 2			4, 5	1, 23, 24			15				1, 25, 26	11	9	2	4

Slovakija	1, 6			2, 3, 4, 5	1, 8		5	29	1, 15		1, 17	24, 25, 26	17	15	2	8
Slovėnija	1, 2	2		3, 4, 5, 27	1, 2, 23, 24	25		15, 17	15	31	1, 23	25, 26	20	17	2	10
Suomija	1, 6			2, 3, 4, 5	1, 13, 23	25, 26					6	6, 24, 25, 26	16	11	4	8
Švedija	1, 6			2, 3, 4, 5	1, 13, 23	6, 26					6	24, 25, 26, 31	14 + 2	9 + 2	3	5 + 2
Šveicarija	1, 2, 6		19	2, 3, 4, 5	1, 13, 23, 24	3		1, 15			1	8, 25, 26	8 + 11	5 + 11	1 + 3	2 + 8
Vengrija	1		15	4, 5	1, 11, 23, 24			20, 23			1	24, 25, 26, 31	15	13	2	10
Vokietija	1			2, 4, 5	1, 13, 23, 24	3				3	1	25, 26	11 + 2	9 + 2	4	5 + 2

Pateikta 31 Europos valstybės duomenys

SPALVŲ PAAIŠKINIMAI

- 4 – su sekmadieniu ar šeštadieniu pastoviai tapatinama šventė
- 2 – su pirmadieniu, antradieniu, ketvirtadieniu ar penktadieniu pastoviai tapatinama šventė
- 3 – ne visoje šalies teritorijoje arba nedirba tik dalis institucijų
- 23 – istorinė valstybingumo šventė

PAGRINDINIAI TEISĖS AKTAI, REGLAMENTUOJANTYS PAVELDĄ IR ETNINĘ KULTŪRĄ

Dalia Urbanavičienė

Etninės kultūros globos taryba

ETNINĖ KULTŪRA

Tarptautiniai teisės aktai

UNESCO – *Rekomendacijos dėl liaudies masių dalyvavimo ir indėlio kultūriniame gyvenime* (1976); *Tradicinės kultūros ir folkloro apsaugos rekomendacijos* (1989); *Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencija* (2003).

WIPO (Intelektualinės nuosavybės teisių agentūra) – *Pavyzdinis folkloro apsaugos nuo neteisėto panaudojimo ir kitokios žalingos veiklos modelis* (1982).

Lietuvos teisės aktai

Išskirtinę etninės kultūros svarbą Lietuvos valstybei visų pirma pabrėžė *Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas* (1997), kuriame nurodyta, jog vidaus politika turi ugdyti tautinę savimonę, valstybė privalo užtikrinti lietuvių tautos etninės kultūros, kultūros savitumo ir papročių išsaugojimą, puoselėti tradicinę šeimą, švietimo sistema turi ugdyti tautinį sąmoningumą.

Vadovaujantis UNESCO Tradicinės kultūros ir folkloro apsaugos rekomendacijomis (1989), Lietuvoje buvo parengtas ir 1999 m. patvirtintas *Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas*, kurio pagrindinė paskirtis – nustatyti bendrus lietuvių etninės kultūros valstybinės globos pagrindus. Įstatymo preambulėje pabrėžiama, kad etninė kultūra yra tautos būties, išlikimo ir tvirtumo esmė, nacionalinės kultūros pamatas. Įstatyme apibrėžtos svarbiausios su etnine kultūra susijusios sąvokos, jų apibrėžimuose akcentuojant tautos (etnos) kūrybą, tautinę savimonę, gyvąją tradiciją ir jos nuolatinį kitimą, etnografinių regionų savitumą.

Pagal šį įstatymą 2000 m. buvo įkurta *Etninės kultūros globos taryba* (toliau – Taryba) – Seimo ir Vyriausybės ekspertas bei patarėjas etninės kultūros valstybinės globos ir politikos klausimais (išsamiau apie Tarybos statusą žr. 1 priede). Taryba savo veikla apima labai įvairias sritis bendradarbiaudama su įvairiomis ministerijomis – Kultūros, Švietimo ir mokslo, Žemės ūkio, Ūkio, Aplinkos, Socialinės apsaugos ir darbo, Užsienio reikalų, o tarnių klausimu – su Valstybine lietuvių kalbos komisija.

2007 m. priimtas *Tautinio paveldo produktų įstatymas*, kurį rengiant buvo atsižvelgta į Lietuvos 2006 m. ratifikuotą UNESCO Nematerialaus kultūros paveldo konvenciją. Šio įstatymo pagrindinė paskirtis – išsaugoti ir skleisti sukaupią tradicinių amatų patirtį, sudaryti tradiciniams amatininkams palankias sąlygas kurti tautinio paveldo produktus, juos realizuoti ir populiarinti. Įstatymo įgyvendinimas pavestas Žemės ūkio ministerijai nenumatant

parlamentinės priežiūros užtikrinimo dalyvaujant kuriai nors Seimui atskaitingai institucijai. Taryba daug dėmesio skiria Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimo problemoms ir teikia siūlymus dėl jų sprendimo tiek Žemės ūkio ministerijai, tiek kitoms suinteresuotoms institucijoms.

Nepaisant šių palyginti nemažų pasiekimų etninės kultūros valstybinės globos reglamentavimo srityje, Lietuvoje formuojant bendrąsias kultūros politikos nuostatas etninė kultūra nesulaukia reikiamo dėmesio ir lieka „podukros“ vaidmenyje.

MATERIALUSIS PAVELDAS

Tarptautiniai teisės aktai

UNESCO *Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencija* (1972), pagal kurią valstybės įsipareigojo globoti nekilnojamąjį paveldą – paminklus, pastatų grupes ir vietas (įskaitant archeologines vietas, turinčias išskirtinę visuotinę vertę taip pat ir etnologiniu požiūriu).

Europos tarybos priimti teisės aktai – *Europos architektūros paveldo apsaugos konvencija* (1985, pataisyta 1992) ir *Europos kraštovaizdžio konvencija* (2002).

Lietuvos teisės aktai

Valstybinė paveldosaugos sistema Lietuvoje pradėjo formotis jau nuo 1919 m. (kai Lietuvos vyriausybė priėmė Valstybės archeologijos komisijos įstatymą). Nuo to laiko susiformavusi paveldo apsaugą reglamentuojanti sistema Lietuvoje iš esmės yra skirta vien materialiujų kultūros vertybių apsaugai, apimant labai įvairų paveldą (dvarus, rūmus, bažnyčias, sinagogas, etnografinius kaimus, įvairias muziejines vertybes ir pan.), apsaugą grindžiant objektų apskaita ir tvarkyba siekiant juos išsaugoti be didesnių pakeitimų dėl jų istorinės, estetinės ir mokslinės svarbos (plg. su etnine kultūra ir nematerialiu paveldu, kurių apsaugos priemonės turėtų būti kitokios atsižvelgiant į nuolatinę tradicijų kitimą ir variantiškumą).

Dabartiniu metu trys įstatymai yra skirti nekilnojamajam kultūros paveldui, du – kilnojamajam paveldui. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai saugomi pagal *Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą* (2005), *Saugomų teritorijų įstatymą* (2001), *Teritorijų planavimo įstatymą* (2004), o kilnojamojo paveldo – pagal *Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą* (1996) ir *Muziejų įstatymą* (1995).

Pagal *Valstybinės kultūros paveldo komisijos įstatymą* (2005) veikia *Valstybinė kultūros paveldo komisija* (toliau – Komisija) – Seimo, Prezidento ir Vyriausybės ekspertė bei patarėja kultūros paveldo valstybinės politikos ir jos įgyvendinimo klausimais. Komisijos veikla apima kultūros ir aplinkosaugos sritis. Komisija įvardyta kaip svarbiausia institucija dviejuose iš paminėtų įstatymų – Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos ir Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos.

Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas su materialiuoju kultūros paveldu sąsajų beveik neturi, išskyrus 2 straipsnyje pateiktą apibrėžimą: „Etninės kultūros vertybės – tautai reikšmingi dvasinės bei medžiaginės etninės kultūros užfiksuoti ir neužfiksuoti dalykai“. Dėl to Etninės kultūros globos taryba nespėdžia strateginių materialaus kultūros paveldo apsaugos klausimų, nebent rūpinantis materialaus paveldo pritaikymu gyvosios tradicijos raiškai ir visuomenės poreikiams.

NEMATERIALUS PAVELDAS

Tarptautiniai teisės aktai

Pagrindinis teisės aktas – UNESCO *Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencija* (2003), kuri apima įvairios kultūros (ne tik etninės⁶) nematerialaus paveldo apsaugą⁷. Konvencijoje apibrėžtas nematerialus kultūros paveldas reiškiasi šiose srityse:

- a) žodinės kūrybos tradicijose ir išraiškos formose, įskaitant kalbą kaip nematerialaus kultūros paveldo raiškos priemonę;
- b) scenos mene;
- c) papročiuose, apeigose ir šventiniuose renginiuose;
- d) su gamta ir visata susijusiose mokslo srityse ir veikloje;
- e) tradiciniuose amatuose.

Konvencija nurodo, kad *apsauga* – „tai priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti nematerialaus kultūros paveldo gyvybingumą, įskaitant nustatymą, dokumentavimą, mokslinius tyrimus, išsaugojimą, apsaugą, propagavimą, turtinimą, perdavimą, ypač per formalų ir neformalų švietimą, taip pat įvairių tokio paveldo aspektų atgaivinimą“. Akivaizdu, kad Konvencijos įgyvendinimas apima tiek kultūros, tiek švietimo ir mokslo sritis.

Remiantis konvencija, UNESCO įsteigė *Tarpyriausybinių nematerialaus kultūros paveldo apsaugos komitetą* ir *Nematerialaus kultūros paveldo fondą*. Be to, siekiant užtikrinti šios rūšies paveldo apsaugą tarptautiniu lygmeniu, yra sudaromas *Reprezentatyvusis žmonių nematerialaus kultūros paveldo sąrašas* (į jį jau pateko Lietuvos kryždirbystė, dainų šventės ir sutartinės) ir *Nematerialaus kultūros paveldo, kuriam reikalinga neatidėliotina apsauga, sąrašas* (į jį Lietuva dar nieko nėra pateikusi).

Lietuvos teisės aktai

Lietuvoje nematerialaus kultūros paveldo apsaugai nėra skirtas atskiras įstatymas, bet kai kurios sritys yra reglamentuojamos atskiruose įstatymuose.

Kalbą kaip nematerialaus kultūros paveldo raiškos priemonę globoja *Valstybinės kalbos įstatymas* (1995), pagal *Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymą* (2001) veikianti *Valstybinė lietuvių kalbos komisija* ir pagal *Valstybinės kalbos inspekcijos įstatymą* (2001) – *Valstybinė kalbos inspekcija*.

Tautinio paveldo produktų įstatymas (2007) yra susietas su kita Konvencijos nurodyta sritimi – tradiciniais amatais. Kaip minėta, šio įstatymo parlamentinė priežiūra nėra priskirta kokiai nors Seimui atskaitingai institucijai.

⁶ Etinei kultūrai nėra priskirtina bendrinė kalba ir autorinės kūrybos scenos menas; tik iš dalies etninei kultūrai priskirtinos su gamta ir visata susijusios mokslo sritys ir veikla.

⁷ Konvencijoje pateiktas apibrėžimas: „Nematerialus kultūros paveldas – tai ilgainiui nusistovėjusi veikla, vaizdai, išraiškos formos, žinios, įgūdžiai, taip pat su jais susijusios priemonės, objektai, žmogaus veiklos produktai ir su jais susiję kultūros erdvės, kuriuos bendruomenės, grupės ir kai kuriais atvejais pavieniai žmonės pripažįsta savo kultūros paveldo dalimi. Ši nematerialų kultūros paveldą, perduodamą iš kartos į kartą, bendruomenės ir grupės nuolat atkuria reaguodamos į savo aplinką, į sąveiką su gamta ir savo istorija, ir jis joms teikia tapatybės ir tęstinumo pojūtį, tokiu būdu skatindamas pagarbą kultūrų įvairovei ir žmogaus kūrybingumui. Šioje Konvencijoje aptariamas tik toks nematerialus kultūros paveldas, kuris yra suderinamas su esamais tarptautiniais žmogaus teisių dokumentais, taip pat su bendruomenių, grupių ir žmonių savitarpio pagarbos ir tvaraus vystimosi reikalavimais“.

Su Konvencijos įgyvendinimu Lietuvoje siejasi *Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas* (1999), bet jis nurodo tik pagrindines etninės kultūros nematerialaus paveldo globos gaires – jame pateikiami *archyvinės etninės kultūros medžiagos, etninės kultūros subjektų, etninės kultūros gyvosios tradicijos, pateikėjo, rinkėjo* ir kitų su nematerialiuoju paveldu susijusių sąvokų apibrėžimai, įvardijamos pagrindinės etninės kultūros vertybes kaupiančios, saugančios ir tiriančios institucijos. Šis įstatymas atsiriboja nuo nepriskirtinų etninei kultūrai nematerialaus kultūros paveldo formų globos gairių pateikimo.

Etninės kultūros globos taryba nuo pat įkūrimo pradžios daug dėmesio skiria nematerialaus kultūros paveldo apsaugai, visų pirma keldama nematerialaus kultūros paveldo archyvų statuso, juose sukauptos medžiagos tvarkymo ir išsaugojimo problemas.

IŠVADOS IR SIŪLYMAI

1. Etninė kultūra didesne dalimi yra ne paveldas, o tautinė savimone ir gyvoji tradicija, kuri reiškiasi visose tautos gyvenimo srityse – dėl to etninės kultūros valstybinė globa turi apimti labai įvairias sritis (kultūros, švietimo, mokslo, žemės ūkio, turizmo, vidaus ir užsienio politikos, darbo ir socialinės apsaugos, t.t.).
2. Etninę kultūrą priskirti vien nematerialaus kultūros paveldo sričiai būtų klaidinga. Toks priskyrimas galėtų būti tik sąlyginis, panašiai kaip lietuvių kalbos. Kita vertus, lietuvių kalba yra puikus pavyzdys, kaip kinta tam tikros srities santykis su paveldu istorijos bėgyje: 19 a. pabaigoje lietuvių kalba buvo beišnykstanti ir, be abejonės, galėjo būti priskirta vien paveldui, nors tarmės tuo metu buvo labai gyvybingos; dabartiniu metu lietuvių kalba yra gyva kiekvieno lietuvių kasdienybėje, tačiau tarmių gyvoji tradicija, priešingai, priskirtina beišnykstančiam paveldui.
3. Nematerialaus kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančios priemonės turi iš esmės skirtis nuo materialaus kultūros paveldo apsaugos priemonių, kadangi to reikalauja skirtingas materialaus ir nematerialaus paveldo pobūdis. Dėl to UNESCO nejungė į vieną materialaus ir nematerialaus paveldo apsaugos, nekeitė savo ankstesnių materialiam paveldui skirtų konvencijų, bet parengė atskirą vien nematerialiam paveldui skirtą konvenciją ir įsteigė jos įgyvendinimą užtikrinančią naują instituciją, specialų fondą, ėmėsi atskirų nematerialaus paveldo vertybių sąrašų sudarymo.
4. UNESCO konvencija nenurodo Valstybėms Šalims atsisakyti ankstesnių jų įstatymų ar kurti naujus, tačiau 13 straipsnyje Valstybėms Šalims nurodo:
 - nustatyti bendrą politiką, kuria būtų siekiama didinti nematerialaus kultūros paveldo svarbą visuomenėje ir įtraukti tokio paveldo apsaugą į savo numatomas programas;
 - paskirti arba įsteigti vieną arba daugiau kaip vieną kompetentingą instituciją, kuri rūpintųsi jos teritorijoje esančio nematerialaus kultūros paveldo apsauga.
5. Lietuvoje nėra būtinybės iš esmės keisti dabartinę etninės kultūros valstybinės globos ir paveldosaugos sritį reglamentuojančią teisinę bazę, tačiau reikėtų kai kurių korektūrų ir papildymų:
 - siekiant įgyvendinti UNESCO Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvenciją, reikėtų parengti atskirą Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos įstatymą, o jo

įgyvendinimo parlamentinę priežiūrą pagal atskiras šio paveldo sritis priskirti kelioms Seimui atskaitingoms institucijoms – Etninės kultūros globos tarybai (papročių, apeigų, švenčių, tradicinių amatų, tarmių sritys, iš dalies – scenos meno, su gamta ir visata susijusios mokslo sritys ir veikla), Valstybinei lietuvių kalbos komisijai (kalbos sritis), Mokslo tarybai (su gamta ir visata susijusios mokslo sritys);

- pakeisti Tautinio paveldo produktų įstatymą numatant Etninės kultūros globos tarybos dalyvavimą užtikrinant šio įstatymo įgyvendinimo parlamentinę priežiūrą;
- pakeisti Seimo tvirtinamus Etninės kultūros globos tarybos nuostatus praplečiant Tarybos funkcijas ir ištaisant dabartinių Tarybos nuostatų neatitikimą Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymui;
- galbūt reikėtų praplėsti ir Valstybinės kultūros paveldo komisijos funkcijas siekiant užtikrinti efektyvesnę materialaus paveldo valstybinės apsaugos įgyvendinimo parlamentinę priežiūrą.

Naujai regioninių tarybų kadencijai (2011-2014 m.) savo atstovus deleguojančių institucijų ir organizacijų sąrašai

Žemaitijos taryba	Dzūkijos (Dainavos) taryba	Suvalkijos (Sūduvos) taryba	Aukštaitijos taryba	Mažosios Lietuvos taryba
Akmenės r. savivaldybė	Alytaus r. savivaldybė	Kalvarijos savivaldybė	Anykščių r. savivaldybė	Jurbarko r. savivaldybė
Jurbarko r. savivaldybė	Alytaus miesto savivaldybė	Kauno m. savivaldybė	Biržų r. savivaldybė	Klaipėdos miesto savivaldybė
Kelmės r. savivaldybė	Birštono savivaldybė	Kauno r. savivaldybė	Jginalinos r. savivaldybė	Klaipėdos r. savivaldybė
Kretingos r. savivaldybė	Druskininkų savivaldybė	Kazlų Rūdos savivaldybė	Jonavos r. savivaldybė	Neringos savivaldybė
Klaipėdos r. savivaldybė	Elektrėnų savivaldybė	Marijampolės savivaldybė	Joniškio r. savivaldybė	Pagėgių savivaldybė
Mažeikių r. savivaldybė	Lazdijų r. savivaldybė	Prienų r. savivaldybė	Kaišiadorių r. savivaldybė	Šilutės rajono savivaldybė
Palangos m. savivaldybė	Šalčininkų r. savivaldybė	Šakių r. savivaldybė	Kauno r. savivaldybė	Klaipėdos rajono Dovilų etnokultūros centras
Plungės r. savivaldybė	Trakų r. savivaldybė	Vilkaviškio r. savivaldybė	Kėdainių r. savivaldybė	Šilutės rajono Rusnės salos etnokultūros centras
Raseinių r. savivaldybė	Varėnos r. savivaldybė	Sūduvos krašto kultūros, istorijos ir mokslo draugija	Kupiškio r. savivaldybė	Šilutės rajono Vydūno kultūros centras
Rietavo savivaldybė	Vilniaus r. savivaldybė	Marijampoliečių draugija	Molėtų r. savivaldybė	Šilutės Hermano Zudermano literatūrinės kraštotyros klubas
Skuodo r. savivaldybė	Varėnos kultūros centras	Kazlų Rūdos literatų klubas	Pakruojo r. savivaldybė	
Šiaulių m. savivaldybė	Dzūkų kultūros draugija	Kalvarijos literatų draugija	Panevėžio m. savivaldybė	
Šiaulių r. savivaldybė	Lietuvai pagražinti draugijos Alytaus m. ir r. sk.	Vilkaviškio „Audimo artelė“	Panevėžio r. savivaldybė	
Šilalės r. savivaldybė	Lietuvos fotomenininkų sąjunga	Literatų klubas „Seklyčia“	Pasvalio r. savivaldybė	
Tauragės r. savivaldybė	Dzūkų kultūros draugė	Lietuvių etninės kultūros draugijos Kauno teritorinis padalinys	Radviliškio r. savivaldybė	Neringos savivaldybės L. Rėzos kultūros centras
Telšių r. savivaldybė	Lietuvos kraštotyros draugijos		Rokiškio r. savivaldybė	Lietuvininkų bendrija „Mažoji Lietuva“
Žemaitijos nacionalinis			Širvintų r. savivaldybė	

<p>parkas</p> <p>Varnių regioninis parkas</p> <p>Kurtuvėnų regioninis parkas</p> <p>Žemaičių muziejus “Alka”</p> <p>Žemaičių dailės muziejus</p> <p>Šiaulių “Aušros” muziejus</p> <p>Šiaulių universitetas</p> <p>Klaipėdos universitetas</p> <p>Žemaičių kultūros draugija</p> <p>Žemaičių akademija</p> <p>Lietuvos tautodailininkų sąjungos Šiaulių bendrija</p> <p>Lietuvos ūkininkų draugija</p>	<p>Alytaus skyrius</p> <p>Lietuvos tautodailininkų sąjungos Dzūkijos skyrius</p> <p>Lietuvos soroptimisčių sąjunga Alytaus klubas</p> <p>Lietuvos ūkininkų draugija Merkinės skyrius</p> <p>VŠĮ “Baltijos griaustinis”</p> <p>Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos</p> <p>Dieveniškų istorinis regioninis parkas</p> <p>Dzūkijos nacionalinis parkas</p> <p>Trakų istorinis nacionalinis parkas</p>	<p>Birštono m. ir Prienų krašto kūrėjų klubas “Gabija”</p> <p>Šakių r. tautodailininkų bendrija “Dailius”</p> <p>Lietuvai pagražinti” draugija Šakių skyrius</p>	<p>Švenčionių r. savivaldybė</p> <p>Ukmergės r. savivaldybė</p> <p>Utenos r. savivaldybė</p> <p>Visagino m. savivaldybė</p> <p>Zarasų r. savivaldybė</p> <p>Aukštaitijos nacionalinis parkas</p> <p>Kernavės kultūrinio rezervato direkcija</p> <p>Rytų aukštaičių sambūris</p> <p>“Žiemgalos” draugija</p> <p>Sėlių kultūros bendrija “Sėla”</p> <p>Lietuvos tautodailininkų sąjunga</p> <p>Lietuvos maironiečių draugija</p> <p>Šepetos A. Adamkienės pagrindinė mokykla</p>	<p>Šilutės kraštotyros draugija</p> <p>Šilutės Hermano Zudermano literatūrinės kraštotyros klubas</p> <p>Mažosios Lietuvos istorijos muziejus</p> <p>Pagėgių savivaldybės Martyno Jankaus muziejus</p> <p>Šilutės muziejus</p> <p>Klaipėdos universitetas</p>
---	---	--	--	---

REGIONINIŲ TARYBŲ POSĖDŽIŲ 2010 M. PROTOKOLŲ SANTRAUKOS

ŽEMAITIJOS TARYBOS POSĖDŽIŲ PROTOKOLŲ SANTRAUKA

2011 metais įvyko 4 Žemaitijos tarybos posėdžiai (surengti buvusioje Apskritis viršininko administracijos konferencijų salėje): vasario 2 d., gegužės 27 d., spalio 11 d. ir gruodžio 10 d..

Vasario 2 d. posėdyje buvo svarstoma Žemaitijos tarybos pirmininko ir Žemaitijos tarybos 2009 m. veiklos ataskaitos, siūlymai 2010 m. veiklos planui, siūlymai dėl Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos įgyvendinimo, etninės kultūros seminarų būsimiems etninės kultūros mokytojams surengimo galimybės, administracinės reformos kryptys. Posėdžio dalyviams S.Dacienė pateikė etninės kultūros ugdymo bendrojo lavinimo mokyklose Žemaitijos regione tyrimo lentelės išvadas.

NUTARTA:

1. Priimti Žemaitijos tarybos pirmininko ir Žemaitijos tarybos 2009 m. veiklos ataskaitas su papildymais;
2. Surengti tris susitikimus su Žemaitijos regiono bendrojo lavinimo mokyklų direktoriais; įpareigoti V.Rudavičienę ir J.Pabrėžą parengti programas seminarų ciklui; siekti, kad etninės kultūros ugdymas bendrojo lavinimo mokykloje būtų privalomas;
3. Dėl nedalyvavimo posėdžiuose išbraukti iš Žemaitijos tarybos narių S.Burgienę, J.Kavaliauską, Z.Baniulaitytę, E.Razgų ir informuoti įstaigas, kurios delegavo šiuos žmones;
4. Į Žemaitijos tarybos narių sąrašą įtraukti J.Laureckienę iš Skuodo r., J.Lubienę – Šiaulių r., J.Skurdauskienę – Plungės r.

Gegužės 27 d. posėdyje buvo svarstytas Etninės kultūros globos tarybos siūlymas 2011-uosius metus paskelbti Tarmių metais, ekspertų grupės parengtos anketos „Jaunimas ir tarmės“ platinimo galimybės; aptarti Kretingoje ir Tauragėje įvykę renginiai dėl Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos įgyvendinimo su Žemaitijos regiono bendrojo lavinimo mokyklų direktoriais; svarstytas Tarybos pateiktas Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendrųjų nuostatų projektas. Posėdyje išklaustytos Žemaitijos tarybos narių A.Kuprelytės ir P.Šverebo informacijos.

NUTARTA:

1. Pritarti Tarybos siūlymui 2011-uosius metus paskelbti Tarmių metais;
2. Suformuoti Žemaitijos regiono tarmių komisiją;
3. Per Kretingoje ir Tauragėje surengtus renginius paaiškėjo, kad mokyklų direktoriai į Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos svarbą žiūri vangiai, todėl Žemaitijos taryba nutarė siūlyti Tarybai kreiptis į Švietimo ir mokslo ministeriją prašant inicijuoti, kad mokyklų direktoriai pateiktų siūlymus dėl strategijos priemonių įgyvendinimo.
4. Rengti susitikimus su mokytojais, kurie galėtų dirbti pagal Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijos reikalavimus.
5. Žemaitijos taryba pritaria Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendriesiems

nuostatams, tačiau yra keletas punktų, kuriuos reikėtų patobulinti, o IV dalį pertvarkyti.

Spalio 11 d. posėdyje tartasi dėl tolesnio Tarmių metų klausimo sprendimo; svarstytas Tarybos parengtas Pavyzdinis regioninių etninės kultūros globos tarybų darbo reglamento projektas; sudarytas Žemaitijos tarybos naujai kadencijai deleguojančių savo atstovus valstybės institucijų ir nevyriausybinų organizacijų sąrašas. Išklaudyta informacija apie įvykusią Žemaitijos ir Mažosios Lietuvos visuomeninių organizacijų konferenciją „Istoriškai susiformavę etnokultūriniai Vakarų Lietuvos regionai ir regionų reforma Lietuvoje“.

NUTARTA:

1. Skelbti Žemaitijos regione 2011, 2012 ir 2013 metus Tarmių metais;
2. Patvirtinti Žemaitijos regiono Tarmių komisiją;
3. Žemaitijos regiono Tarmių komisijos pirmininku skirti doc., dr. Juozą Pabrėžą;
4. Pavesti Žemaitijos regiono Tarmių komisijai suformuoti pasiūlymus Tarmių metų programai;
5. Išsiaiškinti su Etninės kultūros globos taryba, kokios būtų įmanomos finansavimo galimybės dėl Žemaičių kalbos gramatikos leidybos;
6. Patvirtinti valstybės institucijų ir nevyriausybinų organizacijų, deleguojančių atstovus į Žemaitijos tarybą, sąrašą.

Gruodžio 10 d. posėdyje išklaudyta Žemaitijos tarybos pirmininko Vacio Vaivados veiklos ataskaita, aptartas Žemaitijos tarybos 2010 metų veiklos ataskaitos projektas.

NUTARTA:

1. Patvirtinti Žemaitijos tarybos pirmininko ir Žemaitijos tarybos 2010 metų veiklos ataskaitos projektą su papildymais;
2. Įpareigoti Sigitą Daciенę išsiųsti informaciją apie apdovanojimą „Žemaičių šlovės žvaigždė“ į visas Žemaitijos regiono savivaldybes.

AUKŠTAITIJOS TARYBOS POSĖDŽIŲ PROTOKOLŲ SANTRAUKA

Aukštaitijos taryba 2010 m. surengė 3 išvažiuojamuosius posėdžius ir 1 pasitarimą (konferencijos Rokiškyje metu).

Sausio 22 d. posėdyje, vykusiame Panevėžyje, pristatytos Etninės kultūros plėtros programos Panevėžio miesto savivaldybėje įgyvendinimo problemos; svarstyta regioninės tarybos 2009 m. veiklos ataskaita, 2010 m. veiklos prioritetai ir uždaviniai, 2010 m. veiklos planas.

NUTARTA:

1. Patvirtinti Aukštaitijos tarybos 2009 m. veiklos ataskaitą;
2. Patvirtinti 2010 m. veiklos prioritetus ir veiklos planą, veiklos prioritetus paskleisti Aukštaitijos regiono savivaldybėms.

Gegužės 13 d. vyko pasitarimas Rokiškyje – daugiausia kalbėta apie etninės kultūros specialistų rengimą regione, mokymo programų keitimą siekiant įvesti etninės kultūros disciplinas, etnokultūrinę edukaciją. Pasisakė Panevėžio kolegijos dėstytoja D.Bulovienė, Aukštaitijos tarybos narė R.Vitaitė, Etninės kultūros globos tarybos pirmininkė

D.Urbanavičienė, Rokiškio krašto muziejaus direktorė N.Šniokienė, Rezeknės (Latvija) turizmo ir informacijos centro vadovė L.Kondrate.

Spalio 21 d. išvažiuojamajame posėdyje Rokiškyje svarstyta etninės kultūros situacija Rokiškio savivaldybėje (pristatyti gražiausi etnokultūriniai Krašto muziejaus, kultūros centro, A. Keliuočio viešosios bibliotekos renginiai ir leidiniai); svarstyta naujai sukurta Rokiškio savivaldybės Etninės kultūros plėtros programa 2010–2014 metams; aptartas Tarybos parengtas Pavyzdinis regioninių etninės kultūros globos tarybų darbo reglamento projektas ir naujų atstovų delegavimo į regioninę tarybą tvarka; svarstytas Tarybos siūlymas LR Seimui skelbti Tarmių metais 2012 m.

NUTARTA:

1. Pritarti regioninės tarybos veiklos reglamento pataisymams;
2. Patvirtinti įstaigų ir organizacijų, deleguosiančių savo atstovus į regioninę tarybą, sąrašą ir tvarką;
3. Kreiptis į LR Seimą dėl 2012 metų paskelbimo Tarmių metais.

Gruodžio 15 d. posėdyje, vykusiame Panevėžyje, svarstyta regioninės tarybos 2010 m. veiklos ataskaita; aptarti 2011 m. veiklos prioritetai; pristatytas regiono mokytojų, susijusių su etnokultūriniu ugdymu, anketų apibendrinimas; svarstytas siūlymas sujungti Etninės kultūros globos tarybą su Valstybine kultūros paveldo komisija.

NUTARTA:

1. Patvirtinti 2010 m. regioninės tarybos veiklos ataskaitą;
2. Patvirtinti 2011 m. regioninės tarybos veiklos prioritetus;
3. Kreiptis į Švietimo ir mokslo ministrą G.Steponavičių dėl etnokultūrinio ugdymo sustiprinimo visų grandžių švietimo įstaigose;
4. Kreiptis į LR Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininką V.Stundį prieštaraujant Etninės kultūros globos tarybos sujungimui su Valstybine kultūros paveldo komisija.

SUVALKIJOS (SŪDUVOS) TARYBOS POSĖDŽIŲ PROTOKOLŲ SANTRAUKA

Suvalkijos (Sūduvos) taryba 2010 m. surengė 4 posėdžius, iš jų vieną – išvažiuojamąjį.

Sausio 28 d. posėdyje, surengtame Vilkaviškyje, svarstyta regioninės tarybos 2009 m. veiklos ataskaita, 2010 m. veiklos planas, Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendrųjų nuostatų projektas, ekspertų grupės etninės kultūros švietimo klausimams sudarymas ir kiti klausimai (N.Skinkienė supažindino regioninės tarybos narius su Vilkaviškio kultūros centre veikiančia „Audimo artele“).

NUTARTA:

1. Patvirtinti 2009 m. Regioninės tarybos veiklos ataskaitą;
2. Patvirtinti 2010 m. Regioninės tarybos veiklos planą;
3. Nuodugniau apsvarstyti Tarybos parengtą Regioninių etninės kultūros globos tarybų bendrųjų nuostatų projektą ir pateikti siūlymus elektroniniu paštu;
4. Sudaryti ekspertų grupę etninės kultūros švietimo klausimams (į ją pasisiūlė V.Daniliauskas, R.Povilaitis, R.Vasaitienė, N.T.Vasylienė).

Gegužės 27 d. posėdyje, surengtame Marijampolėje, apžvelgta regioninės tarybos veikla 2010 m., aptarti naujosios kadencijos (2011 – 2014 m.) regioninės tarybos formavimo principai, Etninės kultūros globos tarybos specialisto Suvalkijos regionui darbo vietos klausimas (prarastas darbo kabinetas Marijampolėje panaikinus Marijampolės apskrities administraciją) ir kiti klausimai (regioninės tarybos narių informacija apie planuojamus etnokultūrinius renginius – seminarus, plenerus, koncertus).

NUTARTA:

1. Pritarti veiklos apžvalgai ir įpareigoti regioninės tarybos narius aktyviai dalyvauti apklausoje, renkant informaciją;
2. Nutarta įtvirtinti nuostatą, kad regioninę tarybą sudarytų pusė savivaldybių ir pusė visuomeninių organizacijų deleguotų atstovų; įpareigoti regioninės tarybos narius kitam posėdžiui pateikti siūlymus, kokios visuomeninės organizacijos turėtų deleguoti narius į tarybą;
3. Paieškoti galimybių įkurdinti EKG T specialistą kurioje nors etnografinio krašto savivaldybės institucijoje, kur būtų internetinis ryšys.

Lapkričio 10 d. posėdyje, surengtame Marijampolėje, aptartos regioninės tarybos formavimo 2011 m. kvotos, svarstyta 2010 m. veiklos ataskaita, sekančio posėdžio data ir kiti klausimai (pirminko Z.Kalesinskas informacija apie Etninės kultūros globos tarybos posėdžio svarstymus ir sprendimus, kitų narių informacijos).

NUTARTA:

1. Naująją regioninę tarybą formuoti iš 22 narių (po 2 narius iš savivaldybės ir po 2 iš visuomeninių organizacijų – Marijampolės, Šakių ir Vilkaviškio savivaldybės; po 1 – Kauno m., Kauno r, Prienų r., Kalvarijos ir Kazlų Rūdos savivaldybės);
2. Įpareigoti regioninės tarybos narius iki lapkričio 25 d. pateikti asmenines veiklos ataskaitas V.Jazerskui elektroniniu paštu;
3. Kitą regioninės tarybos posėdį rengti 2010 gruodžio 9 d. Marijampolės kultūros centre.

Gruodžio 9 d. posėdyje, surengtame Marijampolėje, svarstyta regioninės tarybos 2010 m. veiklos ataskaita, Sūduvos krašto visuomeninių organizacijų, deleguosiančių atstovus į naująją regioninę tarybą, sąrašas, siūlymai 2011 m. veiklos planui ir kiti klausimai.

NUTARTA:

1. Patvirtinti svarstyta regioninės tarybos 2010 m. veiklos ataskaitą, įpareigoti Z.Kalesinską ir V.Jazerską parengti galutinę ataskaitos redakciją;
2. Patvirtinti Sūduvos krašto visuomeninių organizacijų deleguosiančių atstovus į naująją Regioninę tarybą sąrašą;
3. Siekiant užtikrinti veiklos tęstinumą, parengti siūlymus regioninės tarybos 2011 m. veiklos planui ir pateikti juos bendrame naujosios kadencijos regioninės tarybos posėdyje.

MAŽOSIOS LIETUVOS TARYBOS POSĖDŽIŲ PROTOKOLŲ SANTRAUKA

Mažosios Lietuvos taryba 2010 m. surengė 3 posėdžius (visi vyko Klaipėdos miesto savivaldybės etnokultūros centre).

Vasario 17 d. posėdyje svarstyta Mažosios Lietuvos tarybos veiklos ataskaita už 2009 m., 2010 m. veiklos planas, aptarta konferencija, vykusį 2010 m. vasario 6 d. Gargžduose.

NUTARTA:

1. Vienbalsiai patvirtinti Mažosios Lietuvos tarybos veiklos ataskaitą už 2009 m.;
2. Remiantis Etninės kultūros globos tarybos veiklos plano 2010 m. kryptimis, sudaryti ir patvirtinti Mažosios Lietuvos tarybos veiklos planą 2010 m. (2010-2014 m. strateginio veiklos plano parengimas; Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2010-2014 m. koordinavimas ir inicijavimas Mažosios Lietuvos regione; teikti pasiūlymus dėl apskričių reformos įgyvendinimo; išnagrinėti regiono tarmės problemas ir pateikti siūlymus dėl jų sprendimo; dalyvauti įgyvendinant Pilietinio tautinio ugdymo programą regione; teikti siūlymus dėl regiono paveldo globos ir sklaidos; bendradarbiauti su Karaliaučiaus krašto lietuvių organizacijomis ir bendruomenėmis.

Balandžio 28 d. posėdyje aptarta Etninės kultūros globos tarybos veikla ir problemos, etnokultūrinio ugdymo situacija Lietuvoje ir Klaipėdos krašto švietimo įstaigose, etnokultūrinio ugdymo patirtis Šilutės rajono Juknaičių pagrindinėje mokykloje, kiti klausimai.

NUTARTA:

1. Pritarti Etninės kultūros globos tarybos veiklai ir kryptims;
2. Siūlyti, kad Mažosios Lietuvos regionas (Klaipėdos kraštas) būtų kaip atskiras regionas, o ne kaip subregionas;
3. Pritarti Etninės kultūros globos tarybos sprendimams dėl etnokultūrinio ugdymo strategijos; kreiptis į Švietimo ir mokslo ministeriją dėl etnokultūrinių studijų Klaipėdos universitete sudėtingos padėties;
4. Siūlyti regiono Švietimo skyriams kreiptis į etnokultūros specialistus, kurie įvertintų mokyklų realią etnokultūrinę veiklą ir teiktų konsultacinę pagalbą.
5. Šilutės rajono Juknaičių pagrindinės mokyklos veiklą siūlyti kaip pavyzdį regiono mokykloms.
6. Dalyvauti diskusijoje „Klaipėdos krašto neveikiančių kapinių specifika ir problematika“ (vyks balandžio 30 d. Klaipėdos r. Dovilų etnokultūros centre).

Lapkričio 23 d. posėdyje aptartas Tarybos parengtas Pavyzdinio Regioninių etninės kultūros globos tarybų darbo reglamento projektas; patikslintas institucijų, teikiančių kandidatus naujai kadencijai į Mažosios Lietuvos tarybą, sąrašas; aptarti etnokultūrinio ugdymo gerosios patirties panaudojimo įgyvendinant Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategiją klausimai; aptartos statybos žemės sklypuose, esančiuose greta Kisinių kaimo etnografinių kapinaičių; tarmių anketos platinimas regione; mokytojų, dirbančių regione etnine kryptimi, sąvado sudarymas; kiti klausimai .

NUTARTA:

1. Regioninių tarybų darbo reglamento projektą išsiųsti elektroniniu paštu kiekvienam nariui ir laukti pastabų ar papildymų, sekančiame posėdyje priimti Mažosios Lietuvos tarybos darbo reglamentą;
2. Į institucijų, deleguojančių narius į Mažosios Lietuvos tarybą, įtraukti Pagėgių savivaldybės M. Jankaus muziejų ir siūlyti iš Lietuvinkų bendrijos „Mažoji Lietuva“ deleguoti 2 žmones;
3. Pritarti Etninės kultūros globos tarybos siūlymui dėl Švietimo įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIP-1814 pataisos – 31 straipsnio 2 ir 3 dalies papildymui.

4. Pritarti Etninės kultūros globos tarybos parengtam raštui dėl studijų programų.
5. Išsiaiškinti kas atsakingas dėl sanitarinių zonų įregistravimo, dar kartą kreiptis į Klaipėdos r. savivaldybę ir Higienos centrą dėl sanitarinės zonos aplink Kisinų kapinaites įregistravimo.
6. Toliau tęsti tarmių anketavimą ir daryti kuo tikslesnę analizę; pritarti iniciatyvai dėl 2013 m. paskelbimo Tarmių metais ir pateikti siūlymus dėl renginių.
7. Dar kartą kreiptis į Klaipėdos miesto ir Neringos savivaldybes dėl etnokultūrinio ugdymo mokytojų sąvado sudarymo.
8. Pritarti Etninės kultūros globos tarybos iniciatyvai dėl Kūčių ir Vėlinių paskelbimo švenčių dienomis.

DZŪKIJOS (DAINAVOS) TARYBOS POSĖDŽIŲ PROTOKOLŲ SANTRAUKA

Dzūkijos (Dainavos) taryba 2010 m. surengė 2 posėdžius: pirmasis vyko Birštone, antrasis – Vilniuje Etninės kultūros globos tarybos patalpose.

Sausio 28 d. posėdyje diskutuota dėl etninės kultūros svarbos kuriant Lietuvos įvaizdį; aptarta Birštono savivaldybės, regioninio parko, ugdymo įstaigų, muziejų veikla etnokultūros srityje; regioninės tarybos 2010 m. darbo planas, kiti klausimai

NUTARTA:

1. Teigiamai vertinti Birštono savivaldybėje vykdomą įdomų ir turiningą darbą etninės kultūros srityje;
2. Pritarti 2010 m. Dzūkijos tarybos darbo planui su pakeitimais.
3. Antrą posėdį organizuoti Dieveniškų nacionaliniame parke, ketvirtą –su Lietuvos Respublikos Seimo Dzūkų bičiulių grupe.
4. Pritarti atskirų regioninės tarybos narių iniciatyvai organizuoti renginius savarankiškai, o esant galimybėms – prisidėti ir kitiems tarybos nariams.

Lapkričio 30 d. posėdyje aptarti pasiūlymai dėl apskričių reformos įgyvendinimo įvertinant etnografinių regionų globos problemas; sudarytas įstaigų, deleguojančių narius į Dzūkijos (Dainavos) regioninę tarybą, sąrašas; svarstyti siūlymai 2011 m. darbo planui; išklaudyti pranešimai apie regioninės tarybos nuveiktus 2010 m. darbus (pristatė regioninės tarybos nariai A. Listopadskienė, A. Lampickienė, O. Drobelenė, L. Būdienė, V. Čaplikas).

NUTARTA:

1. Siūlyti teisiškai, valstybiniu lygiu (Seimo nutarimu) įteisinti Lietuvos etnografinius regionus su jų pavadinimais ir aiškiomis ribomis;
2. Patvirtinti sudarytą įstaigų, deleguojančių narius į Dzūkijos (Dainavos) regioninę tarybą, sąrašą, įpareigoti M. Galinį pateikti sąrašą Tarybai iki artimiausio jos posėdžio;
3. 2011 m. surengti Dzūkijos (Dainavos) tarybos posėdžius Dieveniškėsė – kovo mėn.; Alytuje – gegužės mėn.; Punske – rugpjūčio mėn.; Varėnoje – lapkričio mėn.

**Bendro regioninių tarybų pirmininkų ir specialistų
posėdžio 2010-12-01 protokolo santrauka**

Posėdyje dalyvavo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, Tarybos sekretoriato vyresnioji specialistė A. Čaikauskienė ir B. Kviklis, Tarybos sekretoriato specialistė Aukštaitijos regionui V. Vasiliauskaitė, Tarybos sekretoriato specialistas Dzūkijos regionui M. Galinis, Tarybos sekretoriato specialistė Mažosios Lietuvos regionui R. Jokubaitytė, Tarybos sekretoriato specialistas Suvalkijos regionui V. Jazerskas, Tarybos sekretoriato specialistė Žemaitijos regionui S. Dacienė, Aukštaitijos regioninės tarybos narys pirmininkas A. Svidinskas, Mažosios Lietuvos regioninės tarybos pirmininkė N. Sliužinskienė, Suvalkijos regioninės tarybos pirmininkas Z. Kalesinskas.

SVARSTYTA: 1. Naujos sudėties regioninių tarybų formavimas; 2. Informacijos sklaida apie etnokultūrinę aktualijas etnografiniuose regionuose; 3. Regioninių tarybų būstinių, apimamos teritorijos, veiklos organizavimo, finansinių ir kitų problemų aptarimas; 4. Etnografinių regionų statuso įteisinimas; 5. Etnokultūrinio ugdymo mokytojų ir aukštųjų mokyklų specialistų apklausos vykdymas; 6. Tarmių gyvosios tradicijos tyrimas ir pasirengimas Tarmių metams 2013 m.; 7. Prioritetai įgyvendinant Etninės kultūros plėtros valstybinę 2010-2014 m. programą; 8. Kiti klausimai.

NUTARTA:

1. a) Siekti, kad 2011 m. sausio mėn. būtų patvirtinti naujos kadencijos regioninių tarybų narių vardiniai sąrašai; b) Kreiptis į delegavusias institucijas dėl geresnių galimybių nariams dalyvauti posėdžiuose sudarymo.

2. a) Surinkti informaciją apie institucijas ir pavienius asmenis, kurie pageidautų bendradarbiauti su regioninėmis tarybomis; b) Joms, elektroninėmis priemonėmis reguliariai teikti naujienas.

3. Atsižvelgiant į finansines galimybes, siekti patalpų įsigijimo regioninių tarybų būstinėms.

4. Siūlyti vykdant administracinio teritorinio skirstymo reformą prioritetu laikyti etnografinį kultūrinį tęstinumą (išsaugant etnografinių regionų pavadinimus ir teritorijas) ir vadovautis šiuo metu pripažintu etnografinių regionų žemėlapiu.

5. Tęsti etnokultūrinio ugdymo mokytojų apklausą iki vasario 1 d.

6. a) Tęsti apklausą „Jaunimas ir tarmės“ iki vasario 1 d.; b) Kreiptis į Lietuvos Respublikos prezidentę D. Grybauskaitę ir Seimą dėl 2013 m. paskelbimo Tarmių metais.

7. Įgyvendinant Etninės kultūros plėtros valstybinę 2010-2014 m. programą prioritetu laikyti Etninės kultūros sklaidą, gyvosios tradicijos išsaugojimą bei plėtrą regionuose.

8. Dėl lėšų stygiaus Tarybos sekretoriato darbuotojai gruodžio mėnesį išleidžiami nemokamų atostogų.

Dėl Etninės kultūros globos tarybos ir Valstybinės kultūros paveldo komisijos struktūros ir finansavimo skirtumų

Etninės kultūros globos tarybos (Tarybos) ir Valstybinės kultūros paveldo komisijos (Komisijos) struktūros bei finansavimas pagal 2009 metų ataskaitų duomenis gerokai skiriasi:

	Taryba	Komisija	Santykis
Tarybos (Komisijos) narių skaičius	21	12	7 : 4
Grupės (pakomisės)	Švietimo ir mokslo Etnografinių regionų Tarmių Tautinio paveldo produktų Etninio paveldo Žiniasklaidos Etnoarchitektūros	Archeologijos Architektūros ir urbanistikos Valdovų rūmų Istorijos Mokslinių tyrimų ir metodikos	7 : 5
Regioniniai padaliniai	Dzūkijos taryba (25 nariai) Aukštaitijos taryba (27 nariai) Suvalkijos (Sūduvos) taryba (24 nariai) Žemaitijos taryba (20 nariai) Mažosios Lietuvos taryba (24 nariai) Iš viso 120 narių	Nėra	5 : 0 (120 : 0)
Etatiniai darbuotojai	10 etatų: 1 – pirmininkas 1 – vyriausias specialistas (vyriausias buhalteris) 2 – vyresnieji specialistai 6 – specialistai, iš kurių 5 aptarnauja regioninius Tarybos padalinius	16,3 etato, iš jų: 1 – pirmininkas 1 – administratorius 1 – vyr. finansininkė (finansų bendrųjų reikalų sk. vedėja) 2 – vedėjai (Informacinės analizės tarnybos ved.; sekretoriato ved.) 5 – vyresnieji specialistai 1 – specialistas	≈ 5 : 8
Narių ir juos aptarnaujančių etatų skaičiaus santykis	140 : 10 arba 14 : 1	12 : 16,3 arba 0,7 : 1	1 etatas aptarnauja 20 : 1
Darbo užmokesčio fondas	232,0 tūkst. Lt	479,0 tūkst. Lt	≈ 1 : 2
Bendrieji asignavimai	438,0 tūkst. Lt	742,0 tūkst. Lt	≈ 1 : 1,7

Komisijos narių yra tik 12, kai Tarybos – 21. Be to, Taryba turi regioninius padalinius, kuriuos iš viso sudaro 120 narių. Taigi bendras Tarybos narių skaičius kartu su regioniniais padaliniais apima net 141 narį.

Tarybos sekretoriato darbuotojų skaičius yra optimalus, nes pačią Tarybą aptarnauja tik 4 darbuotojai, neskaitant Tarybos pirmininko (plg. su Komisija, kurią aptarnauja per 15 etatų,

neskaitant pirmininko), kiekvieną regioninį padalinį – tik po 1 specialistą. Pagal bendrą Tarybos ir jos regioninių padalinių narių skaičių (apie 140 narių) vienas etatinis Tarybos darbuotojas aptarnauja net 14 narių, kai Komisijos vienas etatinis darbuotojas – 0,7 nario. Be to, beveik visi Tarybos sekretoriato darbuotojai yra susiję su etninės kultūros specifika (išskyrus buhalterę).

Tarybos darbo užmokesčio fondas yra dvigubai mažesnis negu Komisijos, bendrieji asignavimai – taip pat beveik dvigubai mažesni.

Taigi iš pateiktos lentelės akivaizdu, kad Taryba ir pagal savo narių, ir pagal padalinių bei veiklos grupių skaičių gerokai viršija Komisiją, tačiau etatinių darbuotojų skaičius, darbo užmokesčio fondas ir bendras finansavimas yra žymiai mažesnis.

Be to, regioninių Tarybos padalinių nariai niekada negavo jokio atlyginimo už dalyvavimą posėdžiuose, kiekvieno padalinio pirmininkas savo pareigas atlieka nemokamai (sumažinus 2010 m. Tarybos biudžetą iki 315 tūkst. Lt, atlyginimo už posėdžius nebegauna ir Tarybos nariai, jie vyksta į posėdžius savo lėšomis). Jungiant institucijas derėtų suvienodinti Tarybos ir Komisijos narių apmokėjimo už dalyvavimą posėdžiuose sąlygas, dėl to valstybės išlaidos neabejotinai turėtų padidėti.

IŠVADA

Prijungiant Tarybą prie Komisijos nebūtų jokios ekonominės naudos, o bandymai suvienodinti struktūras ir finansavimo sąlygas sukeltų esminių keblumų, nes tuomet reikėtų arba gerokai padidinti valstybės išlaidas, arba sumažinti dabartinės Komisijos reikmėms skiriamus resursus.